

28 mei 2024

JAAARSTUKKEN 2023

INHOUDSOPGAVE

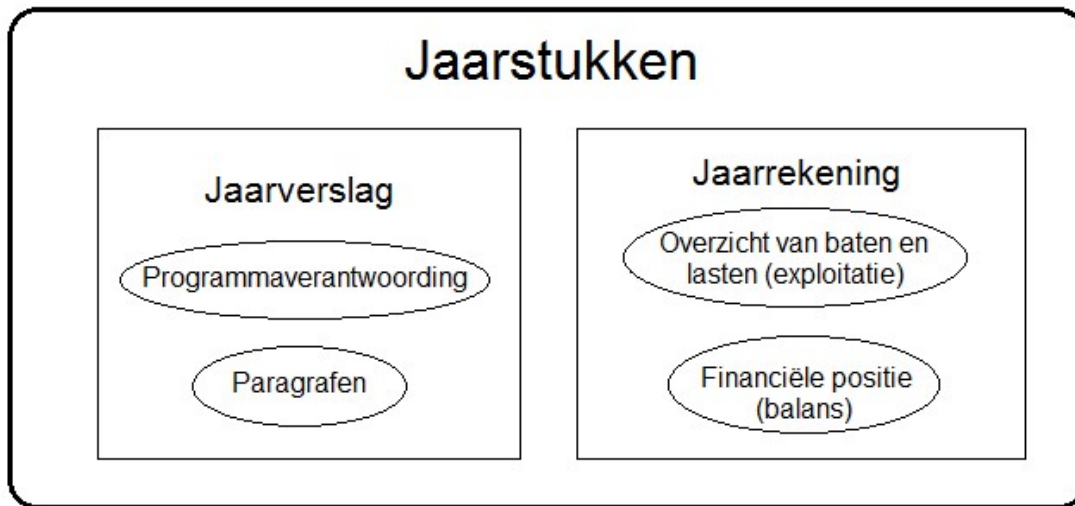
1	Leeswijzer	4
2	Samenvatting.....	6
3	Jaarverslag.....	12
4	Programmaverantwoording	13
4.1	programma ruimtelijke ontwikkeling	14
4.1.1	Thema Ruimtelijk beleid.....	15
4.1.2	Thema Grondzaken en Vastgoed.....	21
4.1.3	Thema Economie, Toerisme, Natuur	23
4.1.4	Beleidsindicatoren en dashboards	29
4.1.5	Financieel overzicht.....	31
4.2	Programma Ruimtelijk beheer	35
4.2.1	Thema Milieu	36
4.2.2	Thema Beheer openbare ruimte	37
4.2.3	Beleidsindicatoren en dashboards	39
4.2.4	Financieel overzicht.....	40
4.3	Programma Sociaal domein	43
4.3.1	Thema Zorg en leefstijl	45
4.3.2	Thema Werk en inkomen	49
4.3.3	Thema Vrije tijd en cultuur.....	52
4.3.4	Thema Onderwijs en ontwikkeling.....	54
4.3.5	Thema Vastgoed Sociaal Domein	56
4.3.6	Beleidsindicatoren en dashboards	57
4.3.7	Financieel overzicht.....	62
4.4	Programma Bestuur en dienstverlening.....	66
4.4.1	Thema Publiekszaken	67
4.4.2	Thema Bestuur	69
4.4.3	Thema Openbare orde en veiligheid	70
4.4.4	Beleidsindicatoren en dashboards	71
4.4.5	Financieel overzicht.....	72
4.5	Programma Bedrijfsvoering.....	76
4.5.1	Thema Management en staf	77
4.5.2	Thema Bedrijfsondersteuning	78
4.5.3	Thema Huisvesting	80
4.5.4	Beleidsindicatoren en dashboards	81

4.5.5	Financieel overzicht.....	82
4.6	Algemene dekkingsmiddelen	86
4.6.1	Thema Algemene dekkingsmiddelen	87
4.6.2	Financieel overzicht.....	88
5	Paragrafen	90
5.1	Paragraaf Lokale heffingen	91
5.2	Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	98
5.3	Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	103
5.4	Paragraaf Financiering.....	123
5.5	Paragraaf Bedrijfsvoering	127
5.6	Paragraaf Verbonden partijen	131
5.6.1	Inleiding.....	131
5.7	Paragraaf Grondbeleid	141
5.8	Paragraaf Duurzaamheid	148
6	Jaarrekening	151
6.1	Waarderingsgrondslagen	152
6.2	Balans	160
6.3	Toelichting op de balans.....	162
6.4	Overzicht baten en lasten.....	193
6.5	Toelichting op het overzicht van baten en lasten.....	194
6.6	WNT-verantwoording 2023 gemeente Nieuwkoop.....	195
6.7	Overzicht incidentele baten en lasten.....	196
6.8	Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	200
6.9	Rechtmatigheidsverantwoording	201
6.10	Het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld	203
6.11	Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen	213
7	Overige gegevens	219
7.1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	220
7.2	ENSIA verantwoording	221

1 LEESWIJZER

Opbouw van de jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. De jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten (de exploitatie) en de uiteenzetting van de financiële positie (de balans). Schematisch ziet dat er als volgt uit:

De programmaverantwoording

De programmaverantwoording is de beleidsverantwoording van de verzamelde programma's. Een programma is een afgebakend beleidsterrein waarop de gemeente actief is. De programma-indeling (afbakening van beleidsterreinen) is bepaald in de begroting. De gemeente Nieuwkoop kent de volgende zes programma's:

1. Ruimtelijke ontwikkeling
2. Ruimtelijk beheer
3. Sociaal domein
4. Bestuur en dienstverlening
5. Bedrijfsvoering
6. Algemene dekkingsmiddelen

Het beleid op de programma's is geformuleerd op verschillende abstractieniveaus: het programmaniveau, het themaniveau en het productgroepsniveau. Op programmaniveau hebben we in de begroting beleid geformuleerd aan de hand van beoogde maatschappelijke effecten. Een niveau lager (themaniveau) zijn in de begroting beleidsdoelstellingen geformuleerd. Weer een niveau lager (productgroepen) zijn activiteiten benoemd. In de programmaverantwoording rapporteren we over de realisatie op al deze niveaus. Schematisch ziet dat er zo uit:

Niveau	Beleid	Programmaverantwoording
Programma	Maatschappelijke effecten	Rapportage op maatschappelijke effecten
Thema	Beleidsdoelstellingen	Rapportage op beleidsdoelstellingen
Productgroep	Activiteiten	Rapportage op activiteiten

Verder kent ieder programma een aantal beleidsindicatoren en dashboards. Een aantal indicatoren wordt één keer per twee jaar bepaald. Ook hierop wordt verantwoord. Een programma sluit af met een overzicht van de gerealiseerde baten en lasten op dat programma.

De paragrafen

De programmaverantwoording geeft een overzicht van het totale beleid van de gemeente. De paragrafen geven, op een beperkt aantal onderwerpen, een 'beleidsdwarsdoorsnede'. Het gaat daarbij om programma-overstijgende onderwerpen. In de begroting 2023 is in acht paragrafen (zeven verplichte en één zelf toegevoegde) beleid geformuleerd, waarop in de jaarstukken 2023 wordt gerapporteerd:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid
8. Duurzaamheid

Nieuw is dat in de paragraaf Bedrijfsvoering het college verantwoording aflegt over de rechtmatigheid.

Het overzicht van baten en lasten

Uit de financiële jaarrekening blijkt wat de gerealiseerde baten en lasten in 2023 per programma zijn. En hoe deze zich verhouden tot de baten en lasten volgens de laatste stand van de begroting 2023. De verschillen tussen de begrote en de gerealiseerde baten en lasten zijn in de jaarstukken voorzien van een toelichting.

De balans

De jaarrekening laat zien welke gevolgen de gerealiseerde baten en lasten hebben voor de financiële positie van de gemeente. De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- het overzicht van investeringen;
- het overzicht van de reserves en voorzieningen.

2 SAMENVATTING

Het jaar 2023 stond met name in het teken van de uitvoering van het collegeprogramma. Als deze jaarrekening wordt vastgesteld is de huidige collegeperiode halverwege. We kregen daarnaast ook te maken met niet voorziene opgaven die zich al in 2022 voordeden zoals de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de verhoogde instroom van asielzoekers.

Hieronder staan per programma de high-light 's van de uitgevoerde activiteiten in 2023. Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen wij naar de betreffende programma's.

Programma 1 Ruimtelijke ontwikkeling

Thema Ruimtelijk beleid

Het jaar 2023 stond in het teken van (versnellen) woningbouw om de gevolgen van de wooncrisis voor onze inwoners zoveel mogelijk te beperken. Met name voor jongeren en ouderen is het moeilijk om een geschikte woning te vinden. Ontwikkeling van woningbouw blijft een langdurig proces, waar het team woningbouw zoveel als mogelijk procedures versnelt. In 2023 is er veel voorbereidend werk verricht op het gebied van beleid, (ontwerp)bestemmingsplannen, maatwerktrajecten en wonen met zorg-concepten als basis voor het concreet toevoegen van doelgroepgerichte woningen.

De Rijksoverheid is actief met een ruimtelijk toekomstperspectief voor Nederland via het Rijksprogramma NOVI (Nationale Omgevingsvisie). Vanuit dit programma kregen alle provincies de opdracht om aan de hand van 26 programma's een ruimtelijk voorstel op te stellen. Ook zijn er zogeheten NOVEX-gebieden aangewezen. Nieuwkoop is aangesloten bij NOVEX-Groene Hart en NOVEX-Schiphol.

Met een kerngroep van agrariërs is voorjaar 2023 het 'Agrarisch Perspectief Nieuwkoop' opgesteld. Met dit 'Agrarisch Perspectief Nieuwkoop' hebben wij een waardevolle (participatie)stap gezet richting een integrale visie op de Nieuwkoopse landbouw en agrarische gebieden. Visievorming die onvermijdelijk plaatsvindt in de context van landelijke opgaven, en provinciale gebiedsprocessen die hier invulling aan moeten geven. Door de val van het kabinet is van een landbouwakkoord, concrete doelstellingen en een financieel kader vooralsnog geen sprake.

Door de minister voor Natuur en Stikstof is op 26 september 2023 aan Royal Schiphol Group N.V. een vergunning verleend op grond van de Wet natuurbescherming, voor het project 'Exploitatie Luchthaven Schiphol. Door de gemeenteraad van Nieuwkoop is hiertegen beroep ingesteld aangezien er aannemelijke gebreken in de vergunning worden gezien. En om op te komen voor de bescherming van de belangen van het Natura 2000-gebied De Nieuwkoopse Plassen en De Haeck.

Thema Grondzaken en Vastgoed

We hebben uitwerking gegeven aan de motie 'biedt volkstuintenvereniging de Geschikte Peer de helpende hand'. De raad is voorgesteld een locatie aan de Veldweg in Ter Aar aan te kopen. Deze koop is nog in 2023 geëffectueerd. Tevens is een aankoop gedaan van een woning aan de Noordenseweg om een kromming in het aangrenzend fietspad te verbeteren.

Thema Economie, Toerisme en Natuur

Vanuit de ambities van onze Omgevingsvisie zijn ontwikkelingen gestart vanuit de speerpunten 'sterke dorpen, gelukkige mensen, groene toekomst'. Sterke dorpen en gelukkige mensen vraagt om meer dan alleen woningbouw. Naast het voorbereiden en ontwikkelen van woningbouwprogramma's is dan ook actief ingezet op beleid voor het versterken van de natuurontwikkeling, bereikbaarheid en duurzaamheid. In 2023 zijn ook belangrijke stappen gezet in het versterken van de lokale economie. Met de evaluatie en doorzetten van het ondernemersfonds en de marktverordening hebben ondernemers meer duidelijkheid en armslag. Ook is er fors ingezet op het versterken van vitale kernen door te investeren in diverse dorpscentra.

We zetten maximaal in op het isoleren van woningen en ondersteunen van inwoners met adviezen (via Duurzaam Bouwloket en energiecoaches). Er zijn 137 huisbezoeken door energiecoaches uitgevoerd. Door Duurzaam Bouwloket zijn 440 telefonische adviezen uitgebracht/vragen beantwoord. Daarnaast hebben 578 inwoners de subsidiechecker van Duurzaam Bouwloket ingevuld.

We spannen ons in op het verduurzamen van bedrijven en werken hierin samen met ondernemers en brancheorganisaties. Er zijn 47 energiescans uitgevoerd voor bedrijven en maatschappelijk instellingen in de samenwerking met Klimaatroute en de Omgevingsdienst West Holland (ODWH). Gebiedscoöperatie Nieuwkoop (GCN) heeft in samenwerking met de Verenigde Ondernemers Nieuwkoop (VON) onderzoeken uitgevoerd naar energiegebiedssystemen (Bovenland, De Olm).

Programma 2 Ruimtelijk beheerThema Milieu

Deelname aan de 'operatie Steenbreek' hebben we in 2023 voortgezet om de ruimte verder te vergroenen. Ook hebben wij het rioolstelsel rondom de schoollocaties Ter Aar gerenoveerd. Aan de Hazeweg en Klaverveld in Nieuwveen is een extra Hemelwaterafvoer aangelegd om toekomstige wateroverlast te voorkomen.

Thema Beheer openbare ruimte

In 2023 is uitvoering gegeven aan de activiteiten vanuit het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan (GVVP). Zo is de fietsoversteek Langeraarseweg/Geerweg veiliger gemaakt. Ook is de Uiterbuurtweg in samenspraak met de inwoners opgeknapt.

In 2023 heeft er een pilot plaatsgevonden voor zogeheten Privaat Verlengde Aansluitingen. De pilot wordt geëvalueerd en meegenomen in de herziening van het laadbeleid. Wij hebben dit jaar drie uitdagende speelplaatsen gerealiseerd in de nieuwbouwwijk De Verwondering. De speelplek in de Anemonenstraat in Noorden is geheel vernieuwd gelijktijdig met het ophogen van de wijk.

Programma 3 Sociaal domein

Thema Zorg en leefstijl

De nieuwe taak Opvang en Ondersteuning met wonen is dit jaar in uitvoering gegaan. In Rijnstreek- en Holland Rijnlandverband zijn de lokale teams (in Nieuwkoop 'Tom in de buurt') voor de toegang gestart met hun opdracht. Dit jaar is het proces van Welzijn op Recept in Nieuwkoop ontwikkeld samen met het wijksamenwerkingsverband WelzoCompleet en de sociaal makelaars.

Ten behoeve van de jeugdzorg is de samenwerking tussen onderwijs, huisartsen, Maatschappelijke zorg, jongerenwerk en het JGT versterkt. Het aantal jeugdigen met specialistische zorg is, ten opzichte van 2022, met 7% gedaald.

Wij hebben sterk ingezet op de ontwikkeling van een sociale kaart, welzijn op recept, een rookvrije omgeving en een gezonde leefstijl. Om eenzaamheid te bestrijden is de cursus Creatief Leven aangeboden aan inwoners.

Thema werk en inkomen

Binnen Rijnvicus worden bijstandsgerechtigden uit Nieuwkoop opgeleid voor de tekortsectoren en daarmee dus voor bedrijven in Nieuwkoop die kampen met personeelstekort. Het afgelopen jaar is het 'Werkcafé' geopend. Hier kunnen werkzoekenden o.a. terecht voor advies over en ondersteuning bij omscholing naar tekortsectoren.

We hebben de Kindpas structureel opgenomen in de voorzieningen van de Stichting Leergeld. Hiermee kunnen kleding, schoenen en leesboekjes worden gekocht. Daarnaast hebben we een samenwerkingsovereenkomst met de Kledingbank Groenehart. Gezinnen met een laag inkomen ontvangen daardoor twee keer per jaar een kledingpakket.

Voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen hebben wij een aantal panden gehuurd. Ook is de voormalige gemeentewerkplaats en de voormalige bibliotheek in Ter Aar verbouwd. Mede om aan de stijgende taakstelling te voldoen.

Programma 4 Bestuur en dienstverlening

Thema Publiekszaken

We hebben een brochure gemaakt vanuit de insteek 'we staan voor u klaar', waarin wij onze inwoners de weg wijzen. Ook bieden wij via Loket 1 onze inwoners een luisterend oor. Wij optimaliseren onze dienstverlening bijvoorbeeld door de inzet van paspoortscanners om documenten sneller en beter op juistheid te controleren. Het verenigingsloket hebben wij verder verbeterd, zowel in zichtbaarheid als in vereenvoudiging van vergunningsaanvragen.

Thema Bestuur

In Holland-Rijnland verband hebben wij gewerkt aan een Regionale Investeringsagenda. In verband met de landelijke politieke ontwikkelingen hebben we niet twee maar drie verkiezingen georganiseerd.

Thema Openbare orde en veiligheid

Dit jaar is het Beleidsplan Veiligheid en Handhaving 2023 – 2026 vastgesteld. Voor het vaartoezicht hebben we een groene BOA aangesteld.

Financieel resultaat

De jaarrekening 2023 sluit met een positief financieel resultaat van € 2,9 miljoen. Dit oogt in eerste instantie fors, maar is grotendeels het gevolg van een klein aantal relatief grote incidentele voordelen die niet eerder gemeld konden worden.

Vertrekpunt Jaarrekening 2023

De decemberwijziging kwam uit op een positief begrotingssaldo van € 2.021.000. De raad heeft besloten dit saldo toe te voegen aan een tweetal reserves waardoor het begrotingssaldo bij de start van de jaarrekening € 0,00 bedraagt, zie onderstaande tabel.

Decemberwijziging 2023	
Saldo decemberwijziging	2.021.000
Storting reserve zwembad	-1.000.000
Storting algemene reserve	-1.021.000
Begrotingssaldo na decemberwijziging	0

Jaarrekeningsaldo 2023

Het jaarrekeningsaldo bedraagt € 2.877.000 positief.

Van het genoemde jaarrekeningsaldo doen we voor een totaalbedrag van € 787.000 aan voorstellen om dit saldo te bestemmen, zie onderstaande tabel.

Jaarrekeningsaldo 2023	2.877.000
Voorgenomen resultaatbestemmingen	
<u>storting reserve woningbouw</u>	
Uit de realisatie van de grondexploitaties per 1 januari 2024 is gebleken dat het verwachte resultaat van een aantal grondexploitaties positiever uitpakt. De nadelige saldi werden bij opening gedekt uit de reserve woningbouw. Uitgangspunt is dat de reserve woningbouw maximaal € 3.000.000 bedraagt. Door een storting van € 188.000 is deze omvang bereikt.	-188.000
<u>Statushouders de Verbinding</u>	
Deze middelen zijn bedoeld voor statushouders die onder de oude Wet Inburgering vallen. Per statushouder wordt door het rijk een vast bedrag eenmalig ter beschikking gesteld dat bedoeld is voor een periode van 3 jaar. Dat betekent dat middelen die nog niet zijn uitgegeven meegenomen moeten worden naar het volgende jaar.	-50.000
<u>Invoeringskosten omgevingswet decembercirculaire</u>	
Taakmutatie decembercirculaire gemeentefonds 2023	-208.000
<u>Energietoeslag decembercirculaire</u>	
Taakmutatie decembercirculaire gemeentefonds 2023	-341.000
Totaal voorgenomen resultaatbestemmingen	-787.000
Resterend jaarrekening saldo 2023	2.090.000

Verklaring jaarrekeningsaldo 2023

In onderstaand overzicht wordt op hoofdlijnen per programma het jaarrekening saldo van € 2.877.000 toegelicht.

Programma 1 Ruimtelijke ontwikkeling		
<u>Vrijval grexen</u> Bij de opening van de grondexploitaties <i>Lindelaan</i> (€ 471.000) en <i>Vrouwenakker-West</i> (€ 188.000) is het negatieve resultaat gedekt door een storting vanuit de Reserve reservering woningbouw naar de Voorziening nadelige saldi grondexploitaties. Inmiddels is het resultaat van deze grondexploitaties positief en kan de dekking vanuit de Reserve reservering woningbouw vrijvallen. Ook het resultaat van de grondexploitatie <i>Tochtpad Noordeinde</i> is verbeterd ten opzichte van de opening van de grondexploitatie, waardoor een gedeelte van de dekking (€ 208.000) teruggestort kan worden.	867.000	<i>voordeel</i>
Programma 2 Ruimtelijk beheer		
<u>Riolering</u> Er heeft een extra storting van € 238.000 in de voorziening riolering plaatsgevonden, omdat de voorziening niet langer toereikend is voor de berekende uitgaven in het beheerplan. Daarnaast is € 150.000 besteed aan energiekosten en onderhoud.	-388.000	<i>nadeel</i>
Programma 3 Sociaal Domein		
<u>Oekraïne</u> Er is € 1.008.000 minder uitgegeven, omdat we de uitvoering voor een groot deel in eigen beheer doen. Daarnaast werd € 493.000 meer SPUK opvang Oekraïners ontvangen dan begroot.	1.501.000	<i>voordeel</i>
<u>Preventieagenda gezondheid</u> Op overige subsidie en zorg collegeprogramma preventieagenda gezondheid is niet uitgegeven. Het proces rondom het opstellen van de preventie agenda is door eigen medewerkers opgepakt	100.000	<i>voordeel</i>
<u>Jeugdzorg</u> Voor lokale jeugdzorg is in totaal € 103.000 minder uitgegeven. De kosten voor automatisering en voor fe's van Cardea vielen lager uit.	103.000	<i>voordeel</i>
<u>WMO</u> Dit wordt verklaard door een structureel afnemend gebruik van het vervoer met de regiotaxi.	110.000	<i>voordeel</i>
<u>Minimabeleid.</u> -Voor de energietoeslag is in 2023 €464.000 meer uitgegeven dan begroot. Bij de decembercirculaire 2023 hebben wij hier geld voor gekregen. Voor de Bijzondere Bijstand is €98.000 meer uitgegeven i.v.m. toename verstrekkingen.	-562.000	<i>nadeel</i>
<u>Vastgoed</u> Diverse hogere exploitatielasten vastgoed sociaal domein.	-202.000	<i>nadeel</i>
Programma 5 Bestuur		
<u>Loonkosten</u> Onderuitputting personeelslasten wegens vacatures	527.000	<i>voordeel</i>
<u>Informatie en Automatisering</u> Niet alle budgetten voor de in het ICT-Beheerplan opgenomen budgetten zijn besteed. Dat betekent dat ook niet alle projecten zijn opgestart. Dit leidt tot een onderbesteding van € 35.000. Door scherp in te kopen hebben we € 17.000 bespaard op software. Op het gebied van informatieveiligheid hebben we met ziekte te kampen gehad. Niet alle activiteiten zijn hierdoor uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een onderuitputting van € 27.000. Een deel van de kosten voor datagedreven werken zijn doorgeschoven naar 2024. Dit leidt tot een lagere besteding in 2023 van € 75.000. Het overige verschil betreft een aantal kleiner voor- en nadelen.	127.000	<i>voordeel</i>
Algemene dekkingsmiddelen		
<u>Algemene uitkering uit het gemeentefonds</u> Dit betreft grotendeels de decembercirculaire 2023. Deze kon niet meer in de begroting worden	834.000	<i>voordeel</i>
<u>Treasury</u> Door de oplopende rente ontvangen wij een forse vergoeding voor het creditsaldo dat wij in 2023 bij de schatkist hebben aangehouden.	168.000	<i>voordeel</i>
<u>Storting voorziening dubieuze debiteuren</u> De storting in de voorziening dubieuze debiteuren is aanzienlijk verhoogd. Enerzijds heeft dit te maken met het hogere te voorziene bedrag voor belastingdebiteuren. en anderzijds hebben wij het bedrag voor de overige debiteuren met € 385.000 verhoogd.	-442.000	<i>nadeel</i>

Met het jaar 2023 sluiten we een jaar waarin we een groot deel van de reguliere opgaven gerealiseerd hebben. Ook de extra niet voorziene opgaves hebben we op een goede wijze kunnen invullen. Mede door de grote interne inzet hebben we de extra kosten weten te beperken. Zo hebben we naast goede resultaten ook een positief financieel resultaat geboekt.

Programma's	Begroting2023 na wijziging			Jaarrekening 2023			Verschil		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Ruimtelijke ontwikkeling	-25.106	33.347	8.241	-17.745	25.283	7.538	-7.361	-8.064	-703
Ruimtelijk beheer	-9.529	16.595	7.066	-10.504	18.046	7.542	975	1.451	476
Sociaal domein	-16.280	46.181	29.901	-16.293	44.725	28.432	13	-1.456	-1.469
Bestuur en dienstverlening	-624	6.762	6.138	-566	6.388	5.822	-58	-374	-316
Bedrijfsvoering	-566	12.170	11.604	-777	12.000	11.223	211	-170	-381
Algemene dekkingsmiddelen	-64.790	1.840	-62.950	-65.777	2.343	-63.434	987	503	-484
Totaal	-116.895	116.895	-	-111.662	108.785	-2.877	-5.233	-8.110	-2.877

Wij stellen voor om het restant rekeningresultaat ad € 2.090.000 ten gunste te brengen van de Reserve Zwembad.

Rechtmatigheid

Voor het eerst geeft het college van burgemeester en wethouders een nadere toelichting op alle gevonden individuele rechtmatigheidsfouten en individuele rechtmatigheidsonduidelijkheden, voor zover deze boven de door de gemeenteraad vastgestelde rapportagegrens van € 100.000 liggen. Wij verwijzen hiervoor naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

3 JAARVERSLAG

Het Jaarverslag bestaat uit de hoofdstukken 4 en 5 en worden hieronder toelicht.

4 PROGRAMMAVERANTWOORDING

4.1 PROGRAMMA RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Dit programma bestaat uit de volgende thema's:

- Ruimtelijk beleid
- Grondzaken
- Economie, toerisme en natuur

Realisatie van de beoogde maatschappelijke effecten

Het jaar 2023 stond in het teken van (versnellen) woningbouw om de gevolgen van de wooncrisis voor onze inwoners zoveel mogelijk te beperken. Met name voor jongeren en ouderen is het moeilijk om een geschikte woning te vinden. Ontwikkeling van woningbouw blijft een langdurig proces, waar het team woningbouw zoveel als mogelijk procedures versnelt. In 2023 is er veel voorbereidend werk verricht op het gebied van beleid, (ontwerp)bestemmingsplannen, maatwerktrajecten en wonen met zorg-concepten als basis voor het concreet toevoegen van doelgroepgerichte woningen. Vanuit de ambities van onze Omgevingsvisie zijn ontwikkelingen gestart vanuit de speerpunten 'sterke dorpen, gelukkige mensen, groene toekomst'. Sterke dorpen en gelukkige mensen vraagt om meer dan alleen woningbouw. Naast het voorbereiden en ontwikkelen van woningbouwprogramma's is dan ook actief ingezet op beleid voor het versterken van de natuurontwikkeling, bereikbaarheid en duurzaamheid. In 2023 zijn ook belangrijke stappen gezet in het versterken van de lokale economie. Met de evaluatie en doorzetten van het ondernemersfonds en de marktverordening hebben ondernemers meer duidelijkheid en armslag. Ook is er fors ingezet op het versterken van vitale kernen door te investeren in diverse dorpscentra. Aan recreatie en toerisme is een impuls gegeven via Nieuwkoop Marketing en marketing Hollandse Plassen. De marketing Hollandse plassen richt zich in 2023 primair op duurzame watersport.

Per thema leest u wat we hiervoor in 2023 hebben gedaan.

In 2023 kwamen veel ontwikkelingen op ons af. Zo stuurde de Rijksoverheid actief op een ruimtelijk toekomstperspectief voor Nederland via het Rijksprogramma NOVI (Nationale Omgevingsvisie). Vanuit dit programma kregen alle provincies de opdracht om aan de hand van 26 programma's een ruimtelijk voorstel op te stellen. Ook zijn er zogeheten NOVEX-gebieden aangewezen. Nieuwkoop is aangesloten bij NOVEX-Groene Hart en NOVEX-Schiphol. In december heeft zowel de provincie Zuid-Holland als NOVEX-Groene Hart een voorstel ingediend bij het Rijk met hun visie op de ruimte. Onderdeel van het Ruimtelijk Voorstel Zuid-Holland is de uitwerking van het ZH-PLG, een voorstel voor de provinciale aanpak van het Nationaal Programma Landelijk Gebied. In Holland Rijnland-verband is toegewerkt naar een Regionale Investeringsagenda met concrete projecten om de ambities uit de Regionale Omgevingsagenda te realiseren en input geeft voor het provinciaal ruimtelijk voorstel. De ontwikkelijnen binnen zowel de NOVEX-gebieden als de provinciale Ruimtelijke Voorstellen vormen kaders voor de ruimtelijke ontwikkeling van de betrokken gemeenten. De komende jaren wordt hier verder op doorgewerkt.

Samenwerking verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland

Zie voor een toelichting 5.6 Paragraaf verbonden partijen.

4.1.1 THEMA RUIMTELIJK BELEID

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

Als overheid zijn wij verplicht om voor uiteenlopende doelgroepen woonruimte te verzorgen zoals jongeren, starters en gezinnen. Ouderen blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen, al dan niet met hulp van een mantelzorger of wijkverpleegkundige. In 2023 zijn we verplicht om mensen, die in Nieuwkoop staan ingeschreven vanuit de maatschappelijke opvang en beschermd wonen, ook een thuis te geven. En we moeten en willen zorgen voor woonruimte voor bijvoorbeeld vergunninghouders en arbeidsmigranten. Deze meer bijzondere opgaven staan uitgewerkt in programma 3. Al met al hebben we op het gebied van woningbouw een forse opgave, die we niet uit de weg gaan.

- Een gezonde demografische bevolkingsopbouw in onze kernen.
- Het (financieel) bereikbaar en betaalbaar houden en maken van een woning voor de inwoners van Nieuwkoop.
- Het verlichten van de druk op de woningmarkt door het versnellen van de woningbouw-productie en de inzet van creatieve en flexibele oplossingen.
- Realisatie van ruim 1.900 nieuwe woningen in de periode 2019-2030.
- Een gevarieerd woningaanbod in alle kernen met de nadruk op goedkope en middeldure woningen bij nieuwbouwprojecten.
- Voldoende woonconcepten met zorg om aan de (toekomstige) zorgvraag van onze inwoners te kunnen voldoen.
- Sociale huurwoningen behouden voor de sociale huursector.
- Bevorderen van doorstroming op de woningmarkt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Met in totaal twaalf woningbouwprojecten verdeeld over zeven kernen is gewerkt aan een gevarieerd woningaanbod in woontypen en prijsklassen met de nadruk op goedkope en middeldure woningen. Deze woningbouwprojecten dragen bij aan het bevorderen van een gezond demografisch evenwicht in onze dorpen.

Gemeentelijke woningbouwprojecten

Voor het project Teylerspark II In Nieuwveen is in augustus 2023 op basis van een tenderprocedure een ontwikkelaar geselecteerd. Voor de 61 koopwoningen in het project is een omgevingsvergunning aangevraagd.

Nadat de keuze is gemaakt om het nieuwe IKC Nieuwveen te bouwen op locatie Ringkant / huidige obs school is er gestart met een nieuw project gericht op het realiseren van woningbouw op de drie resterende percelen op de Verwondering. Deze percelen hebben op dit moment een maatschappelijke bestemming. Dit project heeft als werknaam De Kleine Verwondering.

In de kern Nieuwkoop zijn de zestien startersappartementen aan De Grendel opgeleverd.

Voor het project Lindelaan zijn de 30 koopappartementen verkocht aan (oud) inwoners van onze gemeente. In september is de ontwikkelaar gestart met de zoektocht naar een exploitant voor de 20 middeldure huurappartementen. Voor zowel de koop als middeldure huurappartementen is de

omgevingsvergunning afgegeven; voor de vijftien sociale huurwoningen heeft Woning Stichting Nieuwkoop omgevingsvergunning aangevraagd.

Op 21 december, ruim twee jaar na vaststelling van het bestemmingsplan Buytewech Noord, organiseerde de Raad van State naar aanleiding van het ingestelde bezwaar een zitting. Om de vertraging van de planontwikkeling als gevolg hiervan te beperken is wel de sectiefase van de tenderprocedure voor de eilanden drie tot en met acht doorlopen (164 koop- en middeldure huurwoningen). In november is gestart met de aanleg van de bouwweg en het graven van de waterpartijen. Verder is in 2023 gewerkt aan een overeenkomst tussen de gemeente en WSN met betrekking tot de bouw van 66 sociale huurwoningen op de eilanden één en twee en overlegd met OTL ten aanzien van de ontwikkeling van de eilanden negen tot en met twaalf (60 woningen in een gemixt programma)

Voor de zomer is het (geamendeerde) masterplan voor het Dorpshart Ter Aar vastgesteld. Onderdeel van dit plan is de bouw van circa 115 woningen waaronder 44 middeldure huurwoningen. In het derde kwartaal is gestart met het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst (SOK) en zijn de voorbereidingen voor het omgevingsplan en de subsidie aanvraag (impulsaanpak winkelgebieden) ter hand genomen. Met de raad is het communicatie- en participatieplan voor de voorbereidingsfase gedeeld.

De ontwikkeling van Ter Aar Noordoost met ruimte voor 300 woningen verloopt stroef. Tot op heden is het niet gelukt om overeenstemming te bereiken met particuliere grondeigenaren. Wel is het gelukt om een vervangende locatie voor De Geschikte Peer aan te kopen. Daarbij is gebleken dat de ontwikkeling van deze woonwijk alleen kan plaatsvinden als er een gecombineerde ontsluiting wordt gerealiseerd aan zowel de zuidkant als de noordkant van de Kerkweg; de zogenaamde variant 3 uit het onderzoek van IV Infra. Alleen een noordelijke ontsluiting volstaat niet. Daarom heeft het college op 5 december besloten om de zuidelijke ontsluiting (rondweg) verder te onderzoeken (verkenningfase).

Met de oplevering van de 21 koopwoningen en het Futurahuis kon het grootschalige project Ter Aar Vernieuwd Verbonden worden afgerond.

Ten behoeve van woningbouwontwikkeling In Langeraar is de locatie Langeraar West opnieuw, en jammer genoeg wederom zonder succes, onder de aandacht gebracht van de provincie én de minister. Na de zomer is gestart met een scenariostudie als opmaat voor een masterplan Langeraar Westzijde (Langeraar Noordwest, Langeraar West, Waterzuivering, de locatie van de huidige noodschool en de Schakel).

In Noordeinde biedt het plan Tochtpad mogelijkheden voor de bouw van 42 woningen waarvan 20 sociale huurwoningen. Omdat ook hier de uitspraak van de Raad van State lang op zich liet wachten (20 december 2023) kon niet worden gestart met de tenderprocedure waarvan de voorbereidingen overigens wel in 2023 nagenoeg zijn afgerond.

Ten behoeve van de ontwikkeling van Vrouwenakker West is in de eerste helft van 2023 een tenderprocedure doorlopen. Eind juli is een ontwikkelaar is geselecteerd. Direct daarna is gestart met het opstellen van een ontwerpbestemmingsplan dat in december ter inzage is gelegd. Daarmee is de realisatie van 82 woningen en een zorgcomplex weer een stap dichterbij gekomen.

De raad heeft rond de zomer de startnotitie Land van Koppen fase 3 in Noorden vastgesteld. In het najaar heeft de raad besloten om drie ontsluitingsvarianten verdiepend te onderzoeken. In afwachting van de resultaten van dit onderzoek is de ontwikkeling van dit woningbouwplan gestaakt.

Creatieve woonvormen voor bijzondere doelgroepen

Om snel woningen toe te voegen is gekeken naar mogelijkheden om huisvesting te creëren met tijdelijke, flexibele woningen waarmee we in staat zijn om snel te reageren op veranderende situaties. We hebben de randvoorwaarden en mogelijkheden onderzocht. Op basis van dit onderzoek stelde de gemeenteraad 13 april o.a. de selectiecriteria voor de locatiekeuze en de doelgroepen vast. Vervolgens zijn samen met een adviespanel locaties geïnventariseerd waaruit het college in juli vijf locaties heeft geselecteerd om verder te onderzoeken. Twee locaties (Teylersplein en Ter Aar Noordoost) zijn verder uitgewerkt.

In 2023 zijn mogelijkheden voor (pré)mantelzorg opnieuw bekeken. Het huidige (pré)mantelzorgbeleid biedt kinderen de mogelijkheid om bij hun ouders te wonen of ouders de mogelijkheid om bij een kind te wonen. Het gaat om tijdelijke huisvesting binnen bestaande bouwmogelijkheden vooruitlopend op een situatie waarin mantelzorg noodzakelijk is. Het pre-mantelzorgbeleid blijkt hiermee geschikt te zijn voor jongeren (kind-ouder). Wat betreft de opvolging, na de (pré)mantelzorg periode, zijn we gaan verkennen welke acties ervoor zorgen dat 'verhuur' van de gecreëerde mantelzorgwoningen tegen wordt gegaan.

In 2023 zijn wij ook gestart met het opstellen van een afwegingskader voor particuliere woningbouwinitiatieven. Hierbij gaat het om woningbouwinitiatieven die niet vallen onder 'Ruimte voor Ruimte'. Een van de onderdelen van het nieuwe afwegingskader is het verruimen van regels en beleid om opstellen op (voormalige) agrarische bedrijven om te zetten naar woonruimte ('erf wonen'). Wij gaan aan de hand van een (concept)afwegingskader in 2024 met de raad hierover in gesprek.

Huisvesting ontheemden Oekraïne

Onze aandacht is in 2023 uitgegaan naar de omslag van snelle eerste (crisis)huisvesting naar geschikte huisvesting die duurzaam (voor een langere periode) beschikbaar is. Kleinschalige huisvesting met een zo groot mogelijke zelfredzaamheid van de ontheemde Oekraïners in onze gemeente, blijft daarbij het uitgangspunt. We hebben geïnvesteerd in het ombouwen van de locaties aan het Kennedyplein in Nieuwkoop en de Middelweg en het Beukenpad in Ter Aar, deze drie locaties zijn inmiddels ook in gebruik. Daarnaast zijn wij (langer lopende) huurcontracten aangegaan voor enkele grotere (en om verschillende redenen vaak minder courante) woningen, waarin Oekraïners gehuisvest zijn. Op dit moment beschikken we over voldoende duurzame plekken voor de huisvesting van ontheemden om het komende jaar/anderhalf jaar aan de huidige wettelijke taakstelling voor onze gemeente te voldoen. We monitoren continu of de beschikbaarheid van de locaties moet worden verlengd en de landelijke ontwikkelingen met betrekking tot de gemeentelijke taakstelling ontheemden te huisvesten. Op deze manier zorgen we ervoor dat we op tijd kunnen inspelen op veranderende beschikbaarheid van locaties en een eventueel hogere taakstelling.

Samenwerking woningbouwcorporaties

In 2023 hebben we met woningcorporaties en hun huurdersbelangenverenigingen gesproken over een aanvulling op de meerjarige prestatieafspraken. De aanvulling op de prestatieafspraken is op 12 december 2023 in de vorm van een addendum ondertekend door alle partijen. Eén van de gemaakte afspraken in dit addendum betreft het monitoren en evalueren van het mandaat lokaal maatwerk in 2024.

Hof Wonen (hiervoor Vestia) is in 2023 aan de slag gegaan met een proces voor verkoop van (een deel) van het bezit aan Woondienst Aarwoude (WDA). Wij hebben ons afgelopen jaar ingezet om de sociale huurwoningen van Vestia te behouden binnen de sociale huurvoorraad van Hof Wonen en WDA.

Woningstichting Nieuwkoop heeft twee projecten waarover zij zelf regie voeren. Dit zijn het Koetshuis en het Weteringplein. Eind 2023 is de fundering gestort voor het appartementencomplex aan het Weteringplein te Nieuwveen. Een belangrijke mijlpaal met het oog op de bouw van 48 appartementen in het centrum van het dorp bestemd voor jongeren en ouderen.

In Nieuwkoop werkt WSN aan de realisatie van het Koetshuisplantsoen met 31 appartementen voor dezelfde doelgroepen. In 2023 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden op basis waarvan eind 2023 de omgevingsvergunning is aangevraagd.

Woonbeleid overige

In de samenwerkingsregio Holland Rijnland is afgelopen jaar de Regionale Realisatieagenda (RRA) ondertekend. De RRA is per 14 maart 2023 in werking getreden. De Regionale Woonagenda (RWA) is op 6 juni 2023 van kracht gegaan. Deze agenda's zijn een uitwerking van de Regionale Omgevingsagenda. De agenda's hebben het doel om het wonen in de regio te versterken.

Door het wegvallen van de verplichting voor gemeenten om op 1 januari 2024 over een actuele woonzorgvisie te beschikken, werd besloten meer tijd te nemen voor het voltooien van het visiestuk. Tegelijkertijd met het addendum woonvisie werd de woonzorgvisie vorm gegeven. De eerste concepten werden eind kwartaal 4 door het onderzoeksbureau gepresenteerd. De visie wordt in kwartaal 2 2024 voltooid.. Tegelijkertijd met het vormen van de woonzorgvisie werd de actualisatie van de huidige woonvisie opgepakt (addendum). Hiervoor is hetzelfde tijdpad doorlopen als voor de woonzorgvisie.

Wij werken met een aantal instrumenten om woningen financieel bereikbaar te maken voor specifieke doelgroepen: anti-speculatiebeding, zelfbewoningsplicht, doelgroepenverordening, starterslening en woonfonds. Daarnaast hebben we prestatieafspraken gemaakt met woningcorporaties over doorstroming en lokaal maatwerk. Ook wordt via de regionale huisvestingsverordening gestuurd op woonruimteverdeling. Landelijke ontwikkelingen hebben wij afgelopen jaar nauwlettend in de gaten gehouden en blijven we volgen. In 2024 worden instrumenten als starterslening, doelgroepenverordening en woonfonds geëvalueerd.

De werkgroep doorstroming is in 2023 gestart. In de werkgroep zijn diverse instrumenten voor doorstroming in kaart gebracht en is geïnventariseerd op welke wijze een doorstroomcoach ingezet zou kunnen worden. Op basis daarvan wordt de daadwerkelijk rol van een doorstroomcoach verder uitgewerkt.

Monumenten

In 2023 zijn verschillende scenario's voor aanwijzing van monumenten geïnventariseerd. Deze scenario's zijn aan de raad voorgelegd middels een dilemma nota. Naar aanleiding van het gesprek met de raad is er op 23 mei 2023 besloten op welke wijze er voortaan uitvoering wordt gegeven aan het erfgoedbeleid. Bij het aanwijzen van toekomstige monumenten worden de eigenaren van objecten tijdig betrokken. Zij worden betrokken voordat de monument aanwijzing in gang wordt gezet.

Omgevingswet en omgevingsplan

Na lange tijd onduidelijkheid over de invoering van de Omgevingswet is in 2023 een definitief besluit genomen over de datum inwerkingtreding van deze nieuwe wet. In 2023 hebben wij de voorbereidingen voor de invoering van de Omgevingswet verder voortgezet. Zo zijn wij in 2023 begonnen met het opstellen van het omgevingsplan. Hiervoor is een intern projectteam samengesteld. Het opstellen van het

omgevingsplan is een langdurig traject. Tot 2032 hebben wij de tijd om te komen tot één volwaardig omgevingsplan. Het meer vergunningsvrij maken van kleine aanpassingen en initiatieven (zoals aanbouwen, uitbouwen, dakkapellen en veranda's) wordt in dit traject meegenomen. Voor de vergunningkant is de basisinrichting van zowel het landelijk loket als eigen software ingericht om aanvragen te kunnen blijven ontvangen en behandelen. Een belangrijk deel van de organisatie is bovendien getraind in het kunnen toepassen van de nieuwe regels.

Recreatieparken Zevenhoven

Er is eind 2023 vooruitgang geboekt bij de provincie op het dossier 'permanente bewoning recreatieparken Zevenhoven'. In oktober 2023 is door Provinciale Staten een nieuwe motie 1270 aangenomen. De reeds bestaande recreatiewoningen op de zeven parken in Zevenhoven die liggen binnen Schipholcontour LIB 5 kunnen hierdoor uitgezonderd worden van de status van 'nieuwe woning'. Nieuwe woningen zijn namelijk op deze locaties niet toegestaan. Voor de gemeente en de inwoners van deze parken betekent dit dat het provinciaal afwegingskader doorlopen kan worden. Bij succesvolle afhandeling van deze provinciale kaders wordt de status van de parken in wonen aangepast bij de eerstvolgende herziening van het provinciale beleid.

Verkeer en mobiliteit

Er zijn in 2023 gesprekken gevoerd met de huidige busvervoerder Arriva. Er wordt rekening gehouden met overstap op de nieuwe tramverbinding naar verwachting medio 2024. Ook met de buurgemeente Uithoorn heeft er een gesprek plaatsgevonden over de nieuwe tram en overstapmogelijkheden met de OV-bus.

Provincie Zuid-Holland heeft de concessie Zuid-Holland Noord gegund aan Qbuzz. Vanaf december 2024 verzorgt Qbuzz er de komende dertien jaar het busvervoer. Met de nieuwe vervoerder Qbuzz worden in de loop van 2024 gesprekken gevoerd over o.a. de mogelijkheden voor het verbeteren van het bereik tussen dorpen onderling en het inzetten van laagdrempelige initiatieven zoals de Buurtbus.

Landbouw en agrarisch gebied

In 2023 kwam de focus nog meer te liggen op het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de provinciale uitwerking ervan (ZH-PLG). De grote overeenkomst aan thema's, opgaven en mogelijke maatregelen betekent dat de GGA Nieuwkoop nu primair in de context van het NPLG/ZH-PLG wordt ontwikkeld. Belangrijke aandachtspunten zijn de vertaling van landelijke doelstellingen naar (deel)gebiedsniveau, maar ook de verhouding en afstemming tussen ZH-PLG en NOVEX Groene Hart, die voor Nieuwkoop een aanzienlijke overlap kennen.

Met een kerngroep van agrariërs is voorjaar 2023 het 'Agrarisch Perspectief Nieuwkoop' opgesteld. Geen beslisdocument of visiestuk, maar de opbrengst van een waardevol participatietraject. Dit heeft direct als input gediend voor onze reactie op het toetsbare voorontwerp van het ZH-PLG dat uiterlijk 1 juli 2023 aan het Rijk moest worden aangeboden. Ook is het meegestuurd bij de reflectie op het concept Ontwikkelperspectief NOVEX-gebied Groene Hart. Het "Agrarisch Perspectief Nieuwkoop" is een bouwsteen voor verdere visievorming.

Met dit 'Agrarisch Perspectief Nieuwkoop' hebben wij een waardevolle (participatie)stap gezet richting een integrale visie op de Nieuwkoopse landbouw en agrarische gebieden. Visievorming die onvermijdelijk plaatsvindt in de context van landelijke opgaven, en provinciale gebiedsprocessen die hier invulling aan moeten geven. Door de val van het kabinet is van een landbouwakkoord, concrete doelstellingen en een

financieel kader vooralsnog geen sprake. Hierdoor was er in 2023 onvoldoende basis voor een vervolgstap op lokaal niveau.

Maatwerkgebied glastuinbouw

In 2023 is verder gewerkt aan het opstellen van de Visie maatwerkgebieden. Hiervoor zijn onder andere bedrijfsbezoeken afgelegd bij de actieve kwekers in het gebied. De resultaten hiervan zijn verwerkt in een (interne) conceptversie van de Visie maatwerkgebied. Het perspectief kader is onderdeel van deze conceptvisie. Afronding van de visie en het kader heeft vanwege de gesprekken met de stakeholders niet in 2023 plaatsgevonden, maar staat gepland voor 2024.

(Vlieg)geluid

In 2023 heeft de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) diverse zienswijzen ingediend. Deze zijn vooraf afgestemd in Cluster Groene Hart. Zienswijzen zijn bijvoorbeeld ingediend op onder andere de internetconsultatie 'Regeling Lawaaiige vliegtuigen' en de internetconsultatie 'Wijziging Wet Luchtvaart'. Er is gewerkt aan betere interbestuurlijke samenwerking met de ministeries. Ook vanuit de clusterregio's meer samenwerking gezocht. Via regioverband is er gewerkt aan de uitwerking Novex Schiphol (Ontwikkelperspectief en Uitvoeringsagenda).

Natuurvergunning Schiphol

Door de minister voor Natuur en Stikstof is op 26 september 2023 aan Royal Schiphol Group N.V. een vergunning verleend op grond van de Wet natuurbescherming, voor het project 'Exploitatie Luchthaven Schiphol'. Door de gemeenteraad van Nieuwkoop is hiertegen beroep ingesteld aangezien er aannemelijke gebreken in de vergunning worden gezien en om op te komen voor de bescherming van de belangen van het Natura 2000-gebied De Nieuwkoopse Plassen en De Haeck.

4.1.2 THEMA GRONDZAKEN EN VASTGOED

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

- Zorgen voor voldoende ruimte om onze woningbouwambitie te kunnen realiseren.
- De beschikbare ruimte optimaal benutten en nieuwe woonwijken op een goede manier landschappelijk inpassen.
- Toekomstbestendig inrichten van nieuwe woonwijken.
- Grondbeleid voeren op een financieel verantwoorde en eerlijke wijze (wie profijt heeft betaalt mee).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Grondzaken en Vastgoed

In 2023 is de nota 'Bovenwijken' nog niet opgesteld op basis waarvan een Fonds bovenwijkse voorzieningen kan worden opgericht. Er is sprake van een bovenwijkse voorziening als er buiten het in ontwikkeling te nemen plangebied een extra voorziening moet worden gemaakt. Bijvoorbeeld: in een van de kernen komt een nieuwe woonwijk, waardoor elders in de kern door de toename van verkeer als gevolg van die nieuwe woonwijk een kruispunt van twee wegen moet worden omgebouwd tot een rotonde. Dan komen de kosten voor het realiseren van deze rotonde ten laste van de woonwijk, ook al ligt de rotonde niet in het plangebied. De kosten voor de rotonde worden doorgelegd naar de ontwikkelende partij. Omdat wij als gemeente (als gevolg van ons grondbezit) veelal zelf de ontwikkelende partij zijn, is er geen externe partij waaraan de kosten voor eventuele bovenwijkse voorzieningen kunnen worden doorberekend.

Noordse Buurt

In 2023 is, in samenwerking met de provincie, het waterschap en omwonenden, het ontwerp voor het rietmoeras en natuur-/recreatiebos in het (zuid)oostelijke deel van de Noordse Buurt afgerond. Daarnaast is de grond voor het provinciale deel van deze ontwikkeling aan de provincie verkocht en overgedragen.

De grondexploitatie Noordse Buurt zal een jaar later (2024) worden afgesloten dan eerder gepland. Reden hiervoor is dat de aanbesteding van het (gemeentelijk) recreatiebos pas in 2024 wordt doorlopen waardoor er nog onvoldoende zekerheid is over het eindresultaat van de grondexploitatie.

Verplaatsing volkstuincomplex Ter Aar

We hebben uitwerking gegeven aan de motie 'biedt volkstuinenvereniging de Geschikte Peer de helpende hand'. De raad is voorgesteld een locatie aan de Veldweg in Ter Aar aan te kopen. Deze koop is nog in 2023 geëffectueerd. In 2024 doorlopen we een vergunningsprocedure en wordt de nieuwe locatie ingericht en de oude locatie opgeruimd.

Aankoop van de woning aan de Noordenseweg

Al lange tijd wordt de kromming in het fietspad tussen de kernen Nieuwkoop en Noorden, ter hoogte van de woning aan de Noordenseweg 25 in Nieuwkoop, aangemerkt als een knelpunt op het gebied van verkeersveiligheid. Nadat de woning te koop kwam in 2023, hebben we deze aangekocht. Door de verlegging van het fietspad over de grond van het aangekochte perceel, kan het verkeersknelpunt worden opgelost. Gedurende de periode van de werkzaamheden, door onder andere voorbelasting duurt dit enige tijd en wordt de woning gebruikt om de ontheemden uit Oekraïne te huisvesten. Vervolgens zal de woning weer worden verkocht.

4.1.3 THEMA ECONOMIE, TOERISME, NATUUR

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

Economie

- Een gezonde, sterke en bruisende lokale economie, onder andere door het versterken van (water)recreatie en toerisme.
- Vitale, krachtige en gezellige dorpscentra met een goed voorzieningenniveau.
- Concentratie van detailhandels- en bedrijfsactiviteiten in de dorpscentra en op bedrijventerreinen.
- Voldoende bedrijfsruimte op slim ingerichte en toekomstbestendige bedrijventerreinen met behulp van parkmanagement. Mogelijke uitbreiding van de terreinen is bespreekbaar.
- Meer samenwerking met onze ondernemers om kennis en kunde te delen. We stimuleren ook dat ondernemers onderling meer samenwerken en hun kennis inzetten voor de samenleving.
- Een toekomstbestendige agrarische sector met aanvullende economische verdienmodellen.
- Een perspectief voor ondernemers en andere initiatiefnemers in maatwerkgebieden. Het concentratiegebied Nieuw-Amstel-Oost blijft als optie gereserveerd.
- Een oplossing voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

Recreatie en toerisme

- Een gezonde recreatief toeristische sector in Nieuwkoop door middel van aantrekkelijke dorpscentra in onze kernen.
- Goed toegankelijke plassen en natuurgebieden voor onze eigen inwoners, recreanten en toeristen.
- Een eerlijk systeem waarbij toeristen meebetalen aan de voorzieningen die zij gebruiken.
- Uitbreiding van wandel- fiets- en vaarroutes.

Duurzaamheid

- We anticiperen op het Rijksbeleid met bijbehorend maatregelpakket en daaraan gekoppelde subsidiemogelijkheden en benutten innovatieve kansen.
- We werken regionaal mee aan de uitwerking Regionaal Energie Strategie RES 1.0 en stellen lokaal een afwegingskader voor zonnevelden op.
- We werken aan de uitvoering van de Transitievisie Warmte (TVW) in verschillende wijkgerichte aanpakken. Waar nodig doen of ondersteunen we onderzoek naar de potentie van warmtebronnen, de mogelijkheden voor warmtenetten en duurzame gebiedssystemen.
- We zetten maximaal in op het isoleren van woningen en ondersteunen van inwoners met adviezen (via Duurzaam Bouwloket en energiecoaches).
- We voeren een doeltreffende energiearmoede aanpak uit voor huishoudens met een hoge energierekening.
- We spannen ons in op het verduurzamen van bedrijven en werken hierin samen met ondernemers en brancheorganisaties.
- We onderzoeken mogelijkheden voor het inrichten van een platform ter ondersteuning en inspiratie van ondernemers voor maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- We onderzoeken of het project Teylerspark II kan worden aangesloten op het warmtenet van Schoterhoek II.
- We evalueren de voortgang van het duurzaamheidsprogramma 2021-2024.

- We brengen het effect op CO₂ -reductie in kaart van gemeentelijke (verduurzaming)investeringen.
- We volgen actief de technische en innovatieve ontwikkelingen in het kader van de energietransitie en springen in waar dit kan en/of waar dit een kostenverlagend effect heeft voor inwoners.
- We staan, op aanvraag en op basis van maatwerk, kleine windmolens voor (agrarische) bedrijven en ondernemers toe.
- Met de VRHM afspraken maken over de toekomst van de drie brandweerkazernes binnen de gemeente Nieuwkoop.
- Voor ons gemeentelijk vastgoed investeren we op natuurlijke momenten in duurzaamheidsmaatregelen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Economie

Vitale krachtige dorpscentra

Centrumplan Reghthuysplein

In 2023 hebben we uitvoering gegeven aan het centrumplan Reghthuysplein. De raad heeft budget beschikbaar gesteld voor herinrichting van de openbare ruimte en aanpassing en vervanging van de verlichting. De openbare ruimte is opnieuw ingericht en het Reghthuysplein is grotendeels autovrij gemaakt. In de zomer van 2023 kon daardoor ook het mobiele terras op het plein voor het eerst worden gebruikt. Handhaving van het parkeerverbod vraagt de nodige aandacht en we zullen nog enkele maatregelen nemen om duidelijker zichtbaar te maken waar wel en geen parkeerruimte is. De belangrijkste deelprojecten vanuit het centrumplan Reghthuysplein zijn hiermee afgerond.

Centrumontwikkeling Langeraar 2025

Zoals ook in het collegeprogramma vastgelegd is de brede wens de bestaande voorzieningen in Langeraar te behouden en het winkelcentrum te versterken. De exploitant van de huidige supermarkt in Langeraar heeft het huurcontract opgezegd vanaf 2025. In 2023 meldde zich een initiatiefnemer (eigenaar van het pand waarin de huidige supermarkt gevestigd is) met een plan om de supermarkt voor het dorp te behouden door deze te verplaatsen en vergroten. Samen met deze initiatiefnemer is de haalbaarheid van het plan bekeken en onderzocht. Vervolgens is het plan met de raad en het dorp gedeeld. Er zijn nog de nodige onzekerheden met betrekking tot de haalbaarheid van het plan en verdere uitwerking is noodzakelijk. Belangrijke randvoorwaarde hierbij is dat alle verenigingen die nu (structureel) gebruik maken van Parola een goede plek houden. In 2024 werken we samen met het dorp aan het behoud van een vitaal centrum en verenigingsleven in Langeraar/Papenveer.

Masterplan Dorpshart Ter Aar

De wens van inwoners en ondernemers is een gezellig Dorpshart in Ter Aar. Een plek waar je elkaar kunt ontmoeten, goed je boodschappen kunt doen, en ook fijn kunt wonen. Samen met Kavel Vastgoed werkt de gemeente aan een plan voor Dorpshart. Het eerste resultaat is een Masterplan voor een gezellig en toekomstbestendig Dorpshart van Ter Aar. Dit plan is op 22 juni 2023 door de gemeenteraad geamendeerd vastgesteld. Na de vaststelling van het masterplan is gewerkt aan de uitwerking van het amendement, waaronder voorstel uit te werken waarbij minder woningen aan de Essenlaan zouden komen en meer ruimte voor groen en parkeren. Vrij snel na de zomer 2023 startte een groep omwonenden en ondernemers activiteiten om tot een alternatief plan te komen. Vanuit dit inwonersinitiatief heeft de projectorganisatie besloten het werk te temporiseren zodat de inbreng van de initiatiefnemers afgewacht en, indien gewenst, meegenomen kon worden in de verdere uitwerking van het project. In de eerste helft van 2024 zal de

gemeenteraad worden geïnformeerd over de uitwerking van het masterplan (inclusief amendement) en vervolg van het project.

Supermarkt Zevenhoven

In 2023 ontstond een gelegenheid om het centrum van Zevenhoven een impuls te geven. Vanwege de pensioengerechtigde leeftijd van de supermarkt eigenaar, dreigde de winkel verloren te gaan. En met de winkel óók een ontmoetingsplek voor dorpsbewoners en een belangrijke voorziening. De Dorpsraad Zevenhoven heeft na het besluit van de eigenaar het initiatief genomen om een coöperatie op te richten, met als doel de supermarkt voor het dorp te behouden. Hierbij wordt de winkel deels gerund door vrijwilligers. Ook wordt de sociale functie van de winkel uitgebreid met een laagdrempelige ontmoetingsplek in de vorm van een 'huiskamerfunctie'.

Met het initiatief van de dorpsraad uit Zevenhoven wordt een bijzondere bijdrage geleverd aan de leefbaarheid en de brede welvaart van de kern. Een belangrijk deel van de benodigde financiën is opgebracht door sponsors. Ook aan de gemeente is een financiële bijdrage gevraagd. Leefbaarheid in de kernen binnen de gemeente Nieuwkoop is een belangrijk thema binnen het college programma. De gemeenteraad heeft dan ook ingestemd met een bijdrage in de investeringen als in een geringe bijdrage voor de eerste drie jaar zodat de coöperatie goed kan opstarten. De dorpswinkel heeft in januari 2024 de deuren geopend.

Sterke, bruisende economie

Ondernemersfonds

Eind 2019 is het Ondernemersfonds Nieuwkoop opgericht voor een periode van vier jaar. Bij de oprichting was de afspraak om het fonds in 2023 te evalueren en een draagvlakmeting onder ondernemers uit te voeren. Conform afspraak heeft deze evaluatie en draagvlakmeting plaatsgevonden in 2023. Dit is gedaan door Bureau Blaauwberg. Bureau Blaauwberg heeft in de evaluatie een aantal aanbevelingen benoemd. Naar aanleiding van de evaluatie heeft de gemeenteraad in december 2023 besloten om het ondernemersfonds door te zetten voor een periode van 5 jaar. Met dit besluit is ook met ingang van 1 januari 2024 het OZB-tarief voor niet-woningen verhoogd met 10% voor deze vijf jaar. In 2024 wordt de nieuwe overeenkomst met het bestuur van het Ondernemersfonds ondertekend.

Marktverordening

Warenmarkten worden geregeld in de Marktverordening Nieuwkoop 2008. Omdat deze verordening niet meer voldoet aan Europese regelgeving, is in mei 2023 de Marktverordening geactualiseerd en vastgesteld. Een van de belangrijkste aanpassingen vanuit Europese regelgeving is dat vergunningen aan marktondernemers niet langer onbeperkt mogen worden afgegeven. In Nieuwkoop is ervoor gekozen om nieuwe marktvergunningen uit te geven voor 15 jaar. Ook worden beschikbare marktplaatsen gepubliceerd, waardoor het gunningsproces duidelijker is voor ondernemers. Binnen het kader van de ruimtelijke ontwikkelingen in de centra Ter Aar en Nieuwkoop geeft de Marktverordening Nieuwkoop 2023 het college ook de ruimte om marktstandplaatsen opnieuw in te richten waar dat nodig is om te komen tot zo aantrekkelijk mogelijke centra voor bewoners, bezoekers en (markt)ondernemers. Zo draagt de nieuwe verordening bij aan leefbare, vitale dorpen.

Arbeidsmigranten

In 2023 hebben we een projectgroep opgezet met daarin alle disciplines die nodig zijn om tot een goede aanpak te komen. Het beleid voor arbeidsmigranten hangt namelijk nauw samen met een aantal andere beleidsvelden zoals burgerzaken (inschrijving), toeristen-/verblijfsbelasting, handhaving, etc. Daarnaast is een bureau geworven dat de gemeente ondersteunt bij de uitwerking van het beleid. In 2024 wordt het

beleidskader voor de huisvesting van arbeidsmigranten verder uitgewerkt en, met de daarmee samenhangende besluitvorming, aan de raad worden voorgelegd.

Recreatie en Toerisme

Nieuwkoop marketing

In 2023 heeft de gemeenteraad besloten om de samenwerking met Nieuwkoop marketing te continueren. Dit hebben we gedaan op het gebied van afspraken en financiële ondersteuning. De samenwerking is naast het delen van kennis en elkaars krachten vooral bedoeld om het netwerk rondom recreatie en toerisme verder te vergroten.

In 2023 is een marktverkenning uitgevoerd bij gemeenten en marktpartijen om te komen tot een programma van eisen voor het invoeren van toeristenbelasting/verblijfsbelasting. Dit heeft er toe geleid dat eind 2023 een uitvraag is gedaan naar partijen. Begin 2024 verwachten we te komen tot opdrachtverlening. In de uitvraag is rekening houden met het thema visieontwikkeling arbeidsmigranten.

De uitvoeringsagenda waarin de activiteiten voor het thema recreatie en toerisme zijn geactualiseerd naar aanleiding van de doelstellingen vanuit de Nota recreatie en toerisme.

Er is verder samengewerkt met andere plassengemeenten en de provincie Zuid-Holland om de waterrecreatie verder te verbeteren en de plassen toegankelijker te maken. Ook is ingezet op het (elektrisch) sloepen varen door het plaatsen van laadpalen en het verbeteren van de bewegwijzering.

Duurzaamheid

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Door middel van een voortgangsrapportage hebben wij de raad geïnformeerd over de voortgang van de verduurzaming van ons gemeentelijk vastgoed. In 2023 zijn verduurzamingsadviezen opgesteld voor de panden De Verbinding, De Vlijt en De Steupel. Daarnaast is, op verzoek van de raad, versneld gestart met een verduurzamingsonderzoek van het gemeentehuis in Nieuwveen. Over de verduurzaming van De Verbinding heeft de raad in 2023 een besluit genomen. Een raadsvoorstel over de mogelijke scenario's voor De Steupel ligt begin 2024 bij de raad voor. Helaas heeft de verduurzaming van De Verbinding vertraging opgelopen doordat Liander op dit moment niet kan meewerken aan de benodigde verzwaring van de stroomaansluiting van dit gebouw.

Ook hebben we met de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) afspraken gemaakt over de toekomst van de brandweerkazernes in onze gemeente. Uitgangspunt daarbij is dat de drie kazernes in Nieuwkoop op termijn allen door de VRHM worden overgenomen en verduurzaamd. We gaan in 2024 verder met de VRHM in gesprek over de uitvoering hiervan.

Rijksbeleid

We anticiperen op het Rijksbeleid met bijbehorend maatregelpakket en daaraan gekoppelde subsidiemogelijkheden en benutten innovatieve kansen. Vanuit de rijksoverheid zijn er verschillende subsidies verkregen. Voor de uitvoeringskosten van klimaat en energiebeleid (personeel) is er voor het jaar 2023 €505.577 beschikbaar gesteld. Daarnaast is er €136.948, €222.212 en €114.919 beschikbaar gesteld voor het isoleren van woningen in 2023 (NIP). Tot slot is er €150.550 beschikbaar gesteld voor het ondersteunen van huishoudens met energiearmoede met het verduurzamen van de woning.

Uitvoering RES 1.0

We werken regionaal mee aan de uitvoering RES 1.0 en stellen lokaal een afwegingskader voor zonnevelden op.

In 2023 lag de focus op het uitwerken van de oriëntatiegebieden voor zonnevelden. Inwoners en lokale ondernemers hebben hun inbreng gegeven tijdens diverse bijeenkomsten. Deze gebieden zijn nader uitgewerkt in schetsontwerpen waarop inwoners hebben aangegeven wat zij belangrijk vinden met het oog op het toestaan en inpassen van zonnevelden in ons landschap. In het tweede helft van 2023 lag de nadruk op het schrijven van het beleidskader en onderzoek naar de verschillende routes naar lokaal eigendom.

Transitievisie Warmte

We werken aan de uitvoering van de Transitievisie Warmte (TVW) in verschillende wijkgerichte aanpakken. Waar nodig doen of ondersteunen we onderzoek naar de potentie van warmtebronnen, de mogelijkheden voor warmtenetten en duurzame gebiedssystemen. Er zijn twee haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd voor de kernen Langeraar en Woerdense Verlaat. Verder is er toegewerkt naar de ontwikkeling van WKO bronnen als warmtevoorziening voor het IKC de Poel. Deze kunnen worden uitgebreid naar een warmtenet voor bestaande bouw.

Energie besparingen

We zetten maximaal in op het isoleren van woningen en het ondersteunen van inwoners met adviezen (via Duurzaam Bouwloket en energicoaches). Er zijn 137 huisbezoeken door energicoaches uitgevoerd. Door Duurzaam Bouwloket zijn 440 telefonische adviezen uitgebracht/vragen beantwoord. Daarnaast hebben 578 inwoners de subsidiechecker van Duurzaam Bouwloket ingevuld. We voeren een doeltreffende energiearmoede aanpak uit voor huishoudens met een hoge energierekening.

In 8 straten zijn woningen van Woondiensten Aarwoude (WDA) bezocht door de energicoaches. Dit heeft geresulteerd in een deelname van circa 50% van de bewoners (26 huisbezoeken). Zij zijn voorzien van kleine energiebesparende maatregelen die zijn aangebracht door WDA. We spannen ons in op het verduurzamen van bedrijven en werken hierin samen met ondernemers en brancheorganisaties. Er zijn 47 energiescans uitgevoerd voor bedrijven en maatschappelijk instellingen in samenwerking met Klimaatroute en de ODWH. GCN heeft in samenwerking met de VON onderzoeken uitgevoerd naar energiegebiedssystemen (Bovenland, De Olm).

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

We hebben de mogelijkheden onderzocht voor het inrichten van een platform ter ondersteuning en inspiratie van ondernemers voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het oprichten van een apart platform voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) is geen meerwaarde ten opzichte van de al bestaande structuren. Vanuit het ondernemersloket en accountmanagement (Economische Zaken) wordt dit voldoende opgepakt. In het nieuwe op te stellen duurzaamheidsprogramma zal MVO als onderdeel terugkomen.

Duurzaamheidsprogramma 2021-2024

De evaluatie van het duurzaamheidsprogramma 2021-2024 heeft plaatsgevonden en is behandeld in de gemeenteraad op 13 april 2023.

Kleine windmolens

We staan, op aanvraag en op basis van maatwerk, kleine windmolens voor (agrarische) bedrijven en ondernemers toe. Met de herziening van het bestemmingsplan landelijk gebied gemeente Nieuwkoop is ook het afwegingskader voor kleine windmolens in werking getreden. Hierdoor kunnen ondernemingen in

het buitengebied binnen de gestelde kaders een kleine windmolen plaatsen ten behoeve van de energievoorziening.

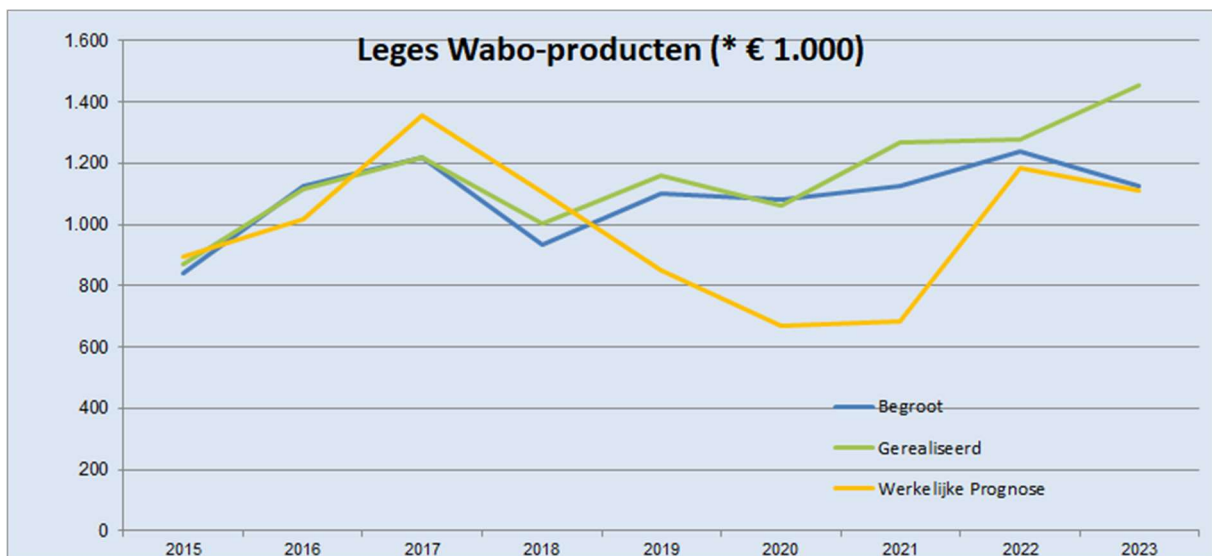
4.1.4 BELEIDSINDICATOREN EN DASHBOARDS

Beleidsindicatoren

Naam indicator	Eenheid	Nieuwkoop B2022	Nieuwkoop JR2023	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
Funcziemenging	%	49,2 (2021)	49,4 (2022)	50,2 (2022)	CBS BAG / LISA
Vestiging(en) van bedrijven	Per 1.000 inwoners 15-64 jaar	173,7 (2021)	184,9 (2022)	167,6 (2022)	LISA
Aantal banen	Per 1.000 inwoners 15-64 jaar	609,5 (2021)	621,3 (2022)	726,1 (2022)	CBS / LISA
Gemiddelde WOZ waarde	€ 1.000	345 (2021)	447 (2023)	362 (2023)	CBS
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	7,8 (2021)	6,0 (2022)	8,3 (2022)	ABF
Demografische druk	%	74,0 (2022)	74,4 (2023)	79,1 (2023)	CBS
Gemeentelijke woonlasten Eenpersoonshuishouden	In Euro's	854 (2021)	971 (2023)	867 (2023)	COELO
Gemeentelijke woonlasten Meerpersoonshuishouden	In Euro's	966 (2021)	1.086 (2023)	949 (2023)	COELO

Cijfers op basis van 'Waar staat je Gemeente' per 18-3-2024.

Dashboards

Omgevingsvergunningen per 31-12-2023

Aantal ingekomen aanvragen* omgevingsvergunning	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bouwen	227	303	316	329	294	397	347	357	410
Afwijken ruimtelijke regels	88	84	104	106	97	111	126	105	129
Uitvoeren van werk of werkzaamheid	31	31	23	27	19	21	39	34	37
Brandveilig gebruik	4	4	2	2	6	2	3	1	3
Veranderen van een monument	6	5	6	7	3	7	9	14	13
Aanleggen of veranderen van een uitweg	40	51	55	51	62	67	53	33	33
Kappen van beschermde bomen	9	16	10	9	7	9	9	8	10
Reclame	2	1	1	0	6	3	2	4	3
Milieu	3	0	4	6	0	1	1	2	7
Aanbrengen alarmering	1	0	0	1	0	0	0	0	0
Aanhaakplicht op grond van Natuurbeschermingswet	3	1	1	5	5	3	0	0	1

*) Een aanvraag kan meerdere activiteiten bevatten)

Aantal ingekomen meldingen

Brandveilig gebruik	14	15	12	13	9	6	0	6	8
Sloopactiviteiten	110	159	144	184	159	154	165	184	174

Startersleningen en budget

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal verstrekte startersleningen	3	0	4	4	7	16
Aantal uitstaande leningen bij Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn)	34	26	24	26	29	42
Beschikbaar budget bij SVn	€ 248.110	€ 354.542	€ 384.894	€ 717.949	€ 544.817	€ 929.741
Schuldrest van de uitstaande leningen bij SVn	€ 642.954	€ 393.148	€ 408.628	€ 526.551	€ 702.740	€ 1.331.244

4.1.5 FINANCIËEL OVERZICHT

Ruimtelijke ontwikkeling								
Begroting na wijziging 2023			Rekening 2023			Verschil		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
-25.106	33.347	8.241	-17.746	25.284	7.538	7.360	-8.063	-703

Lasten

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Ruimtelijk beleid	2.359	2.927	2.670	-257
Grondzaken en vastgoed	10.443	17.812	9.082	-8.730
Economie, toerisme, natuur	1.996	2.383	2.415	31
Totaal Lasten	14.798	23.122	14.167	-8.956

Baten

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Ruimtelijk beleid	-1.254	-1.477	-1.917	-440
Grondzaken en vastgoed	-11.212	-17.349	-9.133	8.216
Economie, toerisme, natuur	-156	-669	-656	13
Totaal Baten	-12.622	-19.495	-11.706	7.789

Saldo

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Ruimtelijk beleid	1.105	1.450	753	-697
Grondzaken en vastgoed	-769	463	-51	-513
Economie, toerisme, natuur	1.840	1.714	1.759	44
Totaal saldo van lasten en baten	2.176	3.627	2.461	-1.166
Toevoeging reserves	8.254	10.225	11.117	892
Onttrekking reserves	-687	-5.611	-6.040	-429
Saldo mutaties reserves	7.567	4.614	5.077	463
Gerealiseerd resultaat	9.743	8.241	7.538	-703

Toelichting

LASTEN

Thema Ruimtelijk beleid (€ 257.000 voordeel)

Bouw- en Woningtoezicht (BWT)

De lasten voor Bouw- en Woningtoezicht vielen lager uit dan verwacht (€ 39.000).

Bestemmingsplannen en Omgevingsvergunningen

In aanloop naar de komst van de Omgevingswet, is de actualiseringsplicht voor bestemmingsplannen afgeschaft. Hierdoor is de ODWH minder om advies gevraagd voor de toetsing van bestemmingsplannen. De advieskosten waren hierdoor lager dan geraamd (€ 71.000). Voor de vergunningverlening waren juist meer adviesuren van de ODWH nodig (€ 39.000). In 2023 is tevens gewerkt aan de voorbereiding op de implementatie van het Omgevingsplan (per 1-1-2024), de kosten hiervoor vielen lager uit dan begroot (€ 63.000). De volledige implementatie kent echter een lange tijdshorizon en het project (en de kosten) lopen de komende jaren door.

Monumenten

Er zijn meer subsidies verleend voor renovatie en onderhoud van (gemeentelijke) monumenten, wat heeft geleid tot een overschrijding van het budget (€ 16.000).

Juridische kosten

Op het gebied van planschadeadviezen, proceskosten en overige juridische adviezen is minder uitgegeven dan geraamd (€ 41.000). Hier tegenover staan ook lagere baten doordat minder vergoedingen voor (verlegde) planschade zijn ontvangen.

Energiebesparingsfonds

Vanuit het Energiebesparingsfonds zijn in 2023 minder subsidies toegekend dan vooraf begroot (€ 94.000 voordeel). De regeling loopt de komende jaren door.

Het overige verschil van € 4.000 is een samenstel van afwijkingen lager dan de rapportagegrens.

Thema Grondzaken en vastgoed (€ 5.756.000 voordeel)

Grondexploitaties

Dit voordeel is ontstaan door de verwerking van de financiële resultaten van de grondexploitaties. Een gedetailleerde verantwoording van de resultaten (financieel en niet-financieel) van de grondexploitaties vindt plaats bij de actualisatie van de grondexploitaties per 31 december 2023.

Daarnaast is in 2023 slechts een klein deel van het, bij de Kadernota 2024-2027 beschikbaar gestelde, budget voor het onderzoek centrumontwikkeling Langeraar gebruikt (€ 25.000 voordeel). De werkzaamheden voor dit project lopen door in 2024.

Thema Economie, toerisme, natuur (€ 31.000 nadeel)

Ondernemersfonds

De doorbetaling (van de ondernemersfondstoelage op de OZB-aanslag) aan het Ondernemingsfonds was, vanwege de afrekening over het jaar 2022, € 29.000 hoger dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Het Ondernemersfonds heeft een budgettair neutraal effect. Het overige verschil is een samenstel van afwijkingen lager dan de rapportagegrens.

BATEN**Thema Ruimtelijk beleid (€ 440.000 voordeel)**Bestemmingsplannen en Omgevingsvergunningen

De legesinkomsten voor de toetsing van bestemmingsplannen en principeverzoeken vielen hoger uit dan verwacht (€ 25.000 voordeel), door het grote aantal behandelde verzoeken aan het eind van 2023. Ook de legesinkomsten voor omgevingsvergunningen waren hoger dan begroot (€ 334.000 voordeel). Het overgrote deel hiervan is het gevolg van de behandeling van de onvoorziene herbouwvergunningen voor bedrijfspanden op het bedrijventerrein Bovenland. De hogere baten leiden tot een storting in de egalisatiereserve omgevingsvergunningen van € 387.000.

Juridische kosten

Er zijn minder vergoedingen voor (verlegde) planschade ontvangen (€ 20.000 nadeel), er waren echter ook lagere juridische kosten (zie onder lasten).

Baten woonfonds

Voor het bestemmingsplan 'Noordenseweg 68, Nieuwkoop' (particulier initiatief) was een afdracht aan het Woonfonds verschuldigd. Door het onherroepelijk worden van dit bestemmingsplan, is aan het einde van 2023 de storting in het Woonfonds ontvangen (€ 168.000 voordeel). Genoemd bedrag wordt toegevoegd aan de reserve volkshuisvesting.

Energiebesparingsfonds

Vanuit het Energiebesparingsfonds zijn in 2023 minder subsidies toegekend dan vooraf begroot waardoor ook de Rijksbijdrage in 2024 e.v. zal worden verantwoord (€ 69.000 nadeel).

Het overige verschil is een samenstel van afwijkingen lager dan de rapportagegrens.

Thema Grondzaken en vastgoed (€ 8.216.000 nadeel)Grondexploitaties

Dit nadeel is ontstaan door de verwerking van de financiële resultaten van de grondexploitaties. Een gedetailleerde verantwoording van de resultaten (financieel en niet-financieel) van de grondexploitaties vindt plaats bij de actualisatie van de grondexploitaties per 31 december 2023.

Thema Economie, toerisme, natuur (€ 13.000 nadeel)

Dit verschil is een samenstel van afwijkingen lager dan de rapportagegrens.

RESERVES**Toevoeging reserves (€ 960.000 nadeel)**Omgevingsvergunningen

De hogere baten omgevingsvergunningen zoals toegelicht onder baten leidt tot een storting in de egalisatiereserve omgevingsvergunningen van € 387.000.

Storting in het woonfonds

De totale ontvangen baten voor het woonfonds (Landlustpad en Noordenseweg 68) worden toegevoegd aan de reserve volkshuisvesting (€ 285.000).

Winstneming grex Schoterhoek II

Bij de actualisatie van de grondexploitaties per 1 januari 2024 is verplicht winst genomen van € 261.000 voor de grondexploitatie Schoterhoek II. Deze winst is toegevoegd aan de reserve winstneming grondexploitaties.

Overige verschillen toevoeging reserves € 27.000.

Onttrekking reserves (€ 497.000 voordeel)Vrijval reserve onvoorzien grex

Uit de actualisatie van de grondexploitaties per 1 januari 2024 is gebleken dat de reserve onvoorzien grondexploitaties met € 805.000 verlaagd kan worden.

Egalisatiereserve omgevingsvergunningen

In de begroting werd uitgegaan van een onttrekking aan de reserve van € 70.000. Op basis van de gerealiseerde baten omgevingsvergunningen konden we een storting doen van € 387.000 en was de onttrekking niet noodzakelijk.

Dekkingsreserve kapitaallasten huisvesting Oekraïne

De begrote onttrekking kapitaallasten Middelweg van € 107.000 heeft niet plaats gevonden omdat de afschrijving nog niet is gestart in het boekjaar 2023.

Reserve duurzaamheid

In verband met lagere verstrekkingen uit het energiebesparingsfonds was er ook een lagere onttrekking (€ 94.000) aan de reserve noodzakelijk.

Overige verschillen toevoeging reserves € 37.000.

4.2 PROGRAMMA RUIMTELIJK BEHEER

In het programma bevinden zich de volgende thema's:

- Milieu
- Beheer openbare ruimte

Realisatie van de beoogde maatschappelijke effecten

Onze inwoners mogen rekenen op een kwalitatief goede en veilige woonomgeving. De kwaliteit van de woon- en leefomgeving draagt in belangrijke mate bij aan het woonplezier en het welzijn van onze inwoners. Het afgelopen jaar is veel gerealiseerd wat bijdraagt aan de woonomgeving. Een fijne woonomgeving verbindt onze inwoners en draagt bij aan de cohesie in de wijk. We hebben onze inwoners betrokken bij de inrichting en het beheren van hun woonomgeving wat er voor zorgt dat zij verbonden zijn bij en zich verantwoordelijk voelen voor hun woonomgeving.

Samenwerking verbonden partijen

- Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland (verkeer en vervoer)
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst West Holland (ODWH)
- Cyclus N.V.

Zie voor een toelichting 5.6 Paragraaf Verbonden partijen.

4.2.1 THEMA MILIEU

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

Riolering

Klimaatverandering vraagt om een adequate aanpak, ook van de inrichting en het beheer van de openbare ruimte. Het Gemeentelijke RioolbeheerPlan (GRP) legt hiervoor de basis. Door de uitgevoerde stresstesten is inzicht verkregen in de locaties waar wateroverlast, droogte en hitte knelpunten veroorzaken. De in het GRP genoemde maatregelen dragen er aan bij dat de knelpunten worden opgelost of worden verminderd.

Bodemtaken

Wetswijziging van de Omgevingswet waarbij de bodemtaken van de provincie naar de gemeente zijn gegaan is verplaatst naar 1 januari 2024.

Afval

Met een circulaire economie als stip op de horizon streven wij naar een drastische vermindering van de hoeveelheid afval. De vorm die we hiervoor hanteren is het Diftar systeem. Het Diftar-systeem helpt aantoonbaar in het verminderen van afval. Het is een feit dat afvalverwerkingskosten zijn gestegen, maar door goed scheiden is de afvalstoffenheffing minder hard gestegen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Riolering

In 2023 hebben we de deelname aan 'operatie Steenbreek' voorgezet. In 2023 zijn er diverse activiteiten rondom de voorlichting van het vergroenen van tuinen geweest. Een kleine greep uit deze activiteiten zijn; de prijsvraag 'tuin metamorfose', de vergroeningsquiz, activiteitenprogramma voor kinderen in samenwerking en de bibliotheek. Voor alle activiteiten verwijzen wij u naar de paragraaf kapitaalgoederen in deze jaarrekening.

Op het gebied van riolering hebben we ingezet op het planmatig onderhoud (o.a. kolkenreinigen, hoofdgemalen reinigen, inspecties) van ons rioolstelsel. Daarnaast is onder andere het rioolstelsel rondom de schoollocaties Ter Aar gerenoveerd. Ook hebben er renovaties van de hoofdgemalen plaatsgevonden, onder andere aan de Amstelkade en Jan Sassenstraat. Verder is het drukriool, aan onder andere de Westkanaalweg en de Schilkerweg, gerenoveerd. Aan de Hazeweg en Klaverveld in Nieuwveen is een extra Hemelwaterafvoer (HWA) aangelegd om toekomstige wateroverlast te voorkomen.

Bodemtaken

De beoogde wetswijziging van de Omgevingswet heeft in 2023 niet plaatsgevonden. Gevolg is dat dit bedrag niet is benut. De wet is nu op 1 januari 2024 in werking getreden. In de inmiddels vastgestelde 'begroting 2024 Omgevingsdienst West-Holland' is het benodigde budget meegenomen.

4.2.2 THEMA BEHEER OPENBARE RUIMTE

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

Onze inwoners mogen rekenen op een kwalitatief goede en veilige woonomgeving. De kwaliteit van de woon- en leefomgeving draagt in belangrijke mate bij aan het woonplezier en het welzijn van onze inwoners. De openbare ruimte moet onze inwoners, bezoekers en in het bijzonder de jeugd, uitdagen om buiten te spelen, te recreëren en te ontmoeten. Een fijne woonomgeving verbindt onze inwoners en draagt bij aan de cohesie in de wijk. Door de inwoners te betrekken bij de inrichting en het beheren van hun woonomgeving willen wij bereiken dat zij zich verbonden en verantwoordelijk voelen voor hun woonomgeving.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In de begroting 2023 hebben wij doelen beschreven die in 2023 zijn afgerond of opgestart. Voor een gedetailleerde lijst van activiteiten die zijn gerealiseerd, per beheerelement, verwijzen wij naar de Paragraaf Kapitaalgoederen verderop in deze jaarrekening.

Bij nieuwe woonwijken meten we het effect van de te verwachte mobiliteitsvraag. Uitgangspunt is de verkeersveiligheid van bestaande wijken behouden. Bij de ontwikkelingen rondom Driekoppenland, Ter Aar Oost en Langeraar zijn verkeerskundige studies uitgevoerd die als randvoorwaarden zijn meegenomen in de planvorming. In Ter Aar Zuid-Oost is een verkeerskundige studie uitgevoerd om een rondweg te ontwikkelen. Deze studie is afgerond en wij zijn momenteel in gesprek met de Provincie en de grondeigenaren om de rondweg te realiseren.

We hebben de contacten met het platform Gehandicapten en Senioren Nieuwkoop en dorpsraden gecontinueerd om in overleg openbare ruimten, waar mogelijk, te verbeteren. Dit heeft geresulteerd in het wegnemen van obstakels en er is een inclusieve openbare ruimte gecreëerd. Dit blijft een doorlopend proces.

Het, waar mogelijk, uitbreiden van wandelpaden voorzien van fitnessmogelijkheden en extra watertappunten heeft geresulteerd in het 'Rondje Ter Aar'. De voorbereidingen voor het 'Rondje Nieuwkoop' zijn afgerond.

In 2023 zouden we het periodiek flora- en fauna onderzoek uitvoeren, in navolging van 2022. Hiermee meten we de effecten van het ecologisch groenbeheer en maken deze inzichtelijk. Omdat dit onderzoek (te) kort op het onderzoek uit 2022 is, wordt deze in 2024 uitgevoerd.

In overleg met IVN hebben we de motie 'maai mei niet' doorgezet. In samenspraak zijn dertig locaties geselecteerd waar het gras in de maand mei niet, of beperkt, is gemaaid.

In 2023 is ook uitvoering gegeven aan de activiteiten vanuit het Gemeentelijk Verkeers- en VervoersPlan (GVVP). Hierover hebben wij u uitgebreid geïnformeerd bij raadsbrief d.d. 21 november 2023. Zo is de fietsoversteek Langerarseweg/Geerweg veiliger gemaakt. Ook is de Uiterbuurtweg in samenspraak met de inwoners opgeknapt. Voor de oversteekbaarheid van de Nieuwveenseweg is de voorbereiding in 2023 gestart. Dit wordt in 2024 uitgevoerd. De overname van de Oostkanaalweg-Westkanaalweg (binnen de

bebouwde kom) van de Provincie is nagenoeg afgerond. Na de overname kan er een vrachtwagenverbod worden ingesteld om het gebiedsvreemd verkeer te weren.

We hebben het openmarktmodel voor het uitbreiden van laadpalen verder gecontinueerd. Dit heeft er toe geleid dat er nu 77 laadpalen in onze gemeente staan. In 2023 heeft er een pilot plaatsgevonden voor zogeheten Privaat Verlengde Aansluitingen (PVA's). De pilot wordt geëvalueerd en meegenomen in de herziening van het laadbeleid. Het laadbeleid wordt in het eerste kwartaal van 2024 aan de gemeenteraad aangeboden.

Het afgelopen jaar hebben we de samenwerking met Natuurmonumenten verder opgezocht. Dit heeft erin geresulteerd dat we gezamenlijk de recreatie eilanden gaan opknappen. Zo zijn de eilanden weer veilig en toegankelijk voor onze inwoners en toeristen. Daarnaast hebben we met het Gebruikersbelang Nieuwkoop, Natuurmonumenten en de roeivereniging afspraken gemaakt over de omgang met veenbonken. Dit zal in de begroting van 2024 of 2025 geëffectueerd worden. In overleg met GPN en Natuurmonumenten is een schouw gehouden om de vaarroutes verder te verbeteren.

Het afgelopen jaar zijn we verder gegaan met de verkenning van een zwemlocatie in Noorden. Hiervoor zijn we in gesprek gegaan met het kerkbestuur. Wij blijven zoeken naar een mogelijk invulling. Door het ontbreken van grondeigendommen zijn we hierin afhankelijk van derden.

In het beheerplan Spelen is een koppeling gemaakt met het gezondheidsbeleid. Bij vervanging van speeltuinen en elementen zetten we in overleg met de doelgroepen in op een uitdagende inrichting. Zo is in 2023 invulling gegeven door drie uitdagende speelplaatsen te realiseren in de nieuwbouwwijk De Verwondering. De speelplek in de Anemonenstraat in Noorden is geheel vernieuwd gelijktijdig met het ophogen van de wijk. Er zijn voorzieningen voor jonge kinderen en voor de oudere kinderen.

4.2.3 BELEIDSINDICATOREN EN DASHBOARDS

Beleidsindicatoren

Naam indicator	Eenheid	Nieuwkoop BG 2023	Nieuwkoop JR 2023	Gemeenten weinig stedelijk	Bron
Fijn huishoudelijk restafval	kg/inw	170,3 (2019)	93 (2022)	148 (2022)	CBS- Statistiek Huishoudelijk afval
Hernieuwbare elektriciteit	%	11,6% (2020)	15,9% (2021)	34,0% (2021)	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor

Cijfers op basis van 'Waar staat je Gemeente' per 11 januari 2024

Dashboards

Inzamelresultaten huishoudelijk afval 2020 t/m 2023

	kg/inw 2020		kg/inw 2021		kg/inw 2022		kg/inw 2023	
huishoudelijk restafval, niet herbruikbaar		121,8		120,6		111,5		112,2
- fijn restafval	97,8		99,8		93,4		94,0	
- grof huishoudelijk afval, niet herbruikbaar	23,9		20,7		18,1		18,2	
huishoudelijk afval, herbruikbaar		444,8		412,6		357,7		347,2
- gft-afval	148,5		141,7		133,3		133,5	
- papier	68,7		67,9		45,5		43,4	
- glas	27,3		26,5		24,6		24,2	
- textiel	5,8		5,3		5,1		5,6	
- PMD	33,7		34,1		32,3		31,1	
- KCA	2,0		2,0		1,8		1,9	
- Milieustraat	158,8		135,1		117,4		102,0	
Totaal huishoudelijk afval		566,6		533,2		471,4		459,4
Hergebruikpercentage		77,2		75,9		74,8		74,5

4.2.4 FINANCIËEL OVERZICHT

Ruimtelijk beheer								
Begroting na wijziging 2023			Rekening 2023			Verschil		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
-9.529	16.595	7.066	-10.504	18.046	7.542	-975	1.451	476

Lasten

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Milieu	6.619	6.437	6.634	197
Beheer Openbare Ruimte	8.510	8.874	9.916	1.042
Totaal Lasten	15.130	15.311	16.550	1.239

Baten

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Milieu	-7.512	-7.349	-7.620	-271
Beheer Openbare Ruimte	-1.041	-1.066	-1.716	-650
Totaal Baten	-8.553	-8.415	-9.336	-921

Saldo

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Milieu	-893	-912	-986	-74
Beheer Openbare Ruimte	7.470	7.808	8.200	392
Totaal saldo van lasten en baten	6.577	6.896	7.214	318
Toevoeging reserves	554	1.284	1.496	212
Onttrekking reserves	-310	-1.114	-1.168	-54
Saldo mutaties reserves	244	170	328	158
Gerealiseerd resultaat	6.821	7.066	7.542	476

Toelichting**LASTEN****Thema Milieu (€ 197.000 nadeel)**Milieu (€ 33.000 voordeel)

De eindafrekening van de ODWH over 2022 heeft in 2023 plaatsgevonden. We hebben een bedrag van € 38.000 terugontvangen. De overige verschillen worden verklaard door enkele kleine voor- en nadelen.

Afvalverwijdering en verwerking (€ 171.000 voordeel)

De bijdrage aan Cyclus is lager uitgevallen dan geraamd (€ 70.000 voordeel). Daarnaast heeft een afrekening van 2022 plaatsgevonden voor papier/glas/ijzer. Geraamd was een teruggaaf van € 72.000. De werkelijke teruggaaf bedraagt € 208.200. Dit betekent een voordeel van € 136.000.

De overige verschillen worden verklaard door enkele kleine voor- en nadelen.

Riolering en waterzuivering (€ 401.000 nadeel)

Er heeft een extra storting in de voorziening riolering plaatsgevonden omdat de voorziening niet langer toereikend is voor de berekende uitgaven in het beheerplan (€ 238.000 nadeel). De kapitaallasten zijn hoger dan begroot (€ 55.000 nadeel). Er is € 150.000 extra besteed aan energiekosten en onderhoud. Tot slot is € 45.000 minder besteed aan de 'Operatie Steenbreek'.

De overige verschillen worden verklaard door enkele kleine voor- en nadelen.

Thema Beheer Openbare Ruimte (€ 1.042.000 nadeel)

Er is € 113.000 meer besteed aan het onderhoud van wegen in verband met diverse herstelwerkzaamheden. We hebben € 181.000 meer uitgegeven aan het onderhoud van kabels en leidingen. Hier staan fors hogere degeneratievergoedingen tegenover. Het extra overschot van € 392.000 op de degeneratievergoedingen is gestort in de voorziening wegen. De afrekening van Achtienkavels bedroeg € 310.000 terwijl € 155.000 was geraamd. Hiertegenover staat een inkomsten post van een gelijk bedrag. Ook was het noodzakelijk € 146.000 extra te besteden aan groenbeheer.

Ten slotte is een bedrag van € 94.000 verantwoord voor het Centrumplan Nieuwkoop (Regthuysplein). In de raadsvergadering van 23 februari 2023 is besloten hiervoor een budget van € 126.400 beschikbaar te stellen. Verzuimd is de desbetreffende begrotingswijziging in de financiële administratie te verwerken. Het ontstane verschil is gedekt door het raadsbesluit.

De overige verschillen worden verklaard door enkele kleine voor- en nadelen.

BATEN**Thema Milieu (€ 271.000 voordeel)**Riolering en waterzuivering (€ 252.000 voordeel)

Het voordeel ontstaat door een hogere onttrekking uit de voorziening riolering (€ 289.000). Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de paragraaf lokale heffingen.

De overige verschillen worden verklaard door enkele kleine voor- en nadelen.

Thema Beheer Openbare Ruimte (€ 650.000 voordeel)

We hebben een hogere degeneratievergoeding voor kabels en leidingen ontvangen van € 295.000. Zie hiervoor ook de toelichting bij de lasten op dit onderdeel. Ook hebben wij een hogere opbrengst van € 13.000 uit vaarvergunningen. We hebben in 2023 een bijdrage van de gemeente Alphen aan den Rijn ontvangen van € 15.000 voor de bevaarbaarheid van de Langeraarse Plassen. Verder hebben wij een niet

begrote bijdrage van Hoogheemraadschap Rijnland voor dijkverbetering Hogedijk groen Aarweide ontvangen (€ 35.000). Ook de subsidie voor Achttienkavels (€ 155.000) hebben we in 2023 ontvangen. De leges voor begraven hebben € 111.000 meer opgebracht.

De overige verschillen worden verklaard door enkele kleine voor- en nadelen.

RESERVES

Toevoegingen reserves € 212.000

Budgetoverhevelingen

De hogere stortingen worden enerzijds veroorzaakt door de budgetoverhevelingen van de middelen van de recreatieve voorzieningen (€ 170.000) en de speelvoorziening aan het Mr. Jonkerpad (€ 100.000) en een niet bestede budgetoverheveling uit 2022 (- € 46.000).

Onttrekkingen reserves € 54.000

Er heeft een lagere onttrekking uit de reserve GVVP plaatsgevonden van € 59.000. Daarnaast heeft een storting in de reserve egalisatie afvalstoffenheffing plaatsgevonden. Dit is € 119.000.

Voor het overige hebben enkele kleine mutaties in de onttrekkingen plaatsgevonden.

4.3 PROGRAMMA SOCIAAL DOMEIN

In het programma bevinden zich de volgende thema's:

- Zorg en Leefstijl
- Werk en Inkomen
- Vrije tijd en Cultuur
- Onderwijs en Ontwikkeling

Realisatie van de beoogde maatschappelijke effecten

Landelijk staan binnen het sociaal domein drie opgaven centraal, die de komende jaren ook in Nieuwkoop de volle aandacht vragen:

1. het herstellen van bestaanszekerheid;
2. het vergroten van kanselijkheid en;
3. het makkelijker maken van gezond leven.

Deze grote opgaven hangen sterk met elkaar samen. Stabiliteit in de hulpverlening is nodig om kwetsbare inwoners het beste te kunnen ondersteunen, te motiveren meer mee te doen en te stimuleren om eigen regie en verantwoordelijkheid te nemen, is stabiliteit in de hulpverlening nodig. Dit geldt specifiek voor zekerheid over de woonsituatie, het inkomen en/of de ondersteuning. Tegelijk is juist het sociaal domein altijd in beweging, met continue veranderende wetgeving. Daardoor is een stabiele dienstverlening richting onze meest kwetsbare inwoners moeilijk. We zetten daarom in op een langdurige samenwerking met onze partners, zodat we samen de kwetsbare inwoners beter kunnen ondersteunen en continuïteit kunnen waarborgen.

We ondersteunen samen met onze partners allerlei mensen in verschillende levensfasen: van jongeren met een licht verstandelijke beperking, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt tot ouderen met dementie. Van ouders met zorgen over een verslaafde puber tot mantelzorgers die overbelast dreigen te raken. Het sociaal domein biedt wat nodig is. Vaak eventjes, soms structureel. Hulp zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig. Zeven jaar na de decentralisaties weten we wat werkt en waar verbetering nodig is. Inwoners zijn in toenemende mate tevreden én de kosten stijgen minder hard dan elders in het zorglandschap.

Gezond leven is onmisbaar voor het welzijn in onze dorpen. Mensen die zich gezond en fit voelen, dragen actief bij aan de samenleving en ondersteunen de economie. Gezondheid is meer dan de afwezigheid van ziekte of een gebrek. Het gaat over lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren. We richten ons daarnaast op het voorkomen van problemen en het versterken van de sociale basis. Dit biedt een mooie basis om de uitdagingen in het sociaal domein samenhangend en dichtbij te benaderen.

Samenwerking in de regio

Voor de specialistische- en hoog specialistische vormen van ondersteuning werken we samen met andere gemeenten in de regio, waar mogelijk in Rijn- en Veenstreek of in Holland Rijnland verband. We durven hierin de ambtelijke verantwoordelijkheid te delen met andere gemeenten. Door die samenwerking krijgen onze medewerkers meer ruimte om lokaal in te zetten op welzijn en preventie. Voor hoog-specialistische(re) voorzieningen zijn wij een betrouwbare samenwerkingspartner in de regio.

Samenwerking verbonden partijen

- Gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland

- Hecht Hollands Midden (voorheen RDOG)
- Regiotaxi Holland Rijnland

Zie voor een toelichting 5.6 Paragraaf verbonden partijen.

4.3.1 THEMA ZORG EN LEEFSTIJL

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

Wet maatschappelijke ondersteuning

- Welzijnsbezoeken doorzetten en mogelijkheden inventariseren voor een welzijnsbezoek op maat voor iedereen die hier behoefte aan heeft.
- Inkomensafhankelijke verstrekkingen, indien rechtmatig.
- Contractmanagement TOM in de Buurt.
- Actief aandacht voor welzijn en taken van de mantelzorger.
- Introductie 'welzijn op recept'.
- Nieuw klanttevredenheidsonderzoek Wmo.
- Investeren in de ondersteuning van vrijwilligerswerk in de gemeente door de inzet van een sociaal makelaar.

Jeugdzorg

- Tot 2024 werken we samen in Holland Rijnland verband voor de brede jeugdhulp.
- De samenwerking van het lokale jeugdteam met andere lokale partners verder verstevigen.
- We bereiden (met partners) de inkoop voor van jeugdhulp Rijnstreek en onderzoeken mogelijkheden voor een subregionale stichting.
- Door actieve inzet op vroegsignalering en preventie willen we de instroom in jeugdzorg verlagen in samenwerking met maatschappelijk partners en eerstelijnszorg.
- Binnen de jeugdzorg de kosten beheersen door kostenbewust te gaan werken. Hierbij is het uitgangspunt dat elk kind de zorg krijgt die nodig is.

Welzijn en preventie

- Verzamelen en analyseren van kengetallen van onze gemeente.
- Opstellen integrale lokale preventieagenda.
- Het verder uitvoeren van de speerpunten uit de gezondheidsnota, sportvisie, plannen van aanpak eenzaamheid en coronagelden jeugd.
- We ontwikkelen nieuw subsidiebeleid/verordening in lijn met de lokale preventie agenda. In Q3 2024 wordt deze voor besluitvorming naar de gemeenteraad gebracht.

Lokale uitvoering

- Versterking en doorontwikkeling team De Verbinding.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wet maatschappelijke ondersteuning

Welzijnsbezoek doorzetten

In 2023 zijn 835 inwoners van 75 jaar of ouder bezocht door een duo van vrijwilligers. Het aantal vrijwilligers dat zich inzet voor de welzijnsbezoeken is stabiel rond de 40.

Inkomensafhankelijk verstrekkingen, indien rechtmatig

Het inkomensafhankelijk maken van Wmo verstrekkingen, en dan met name de huishoudelijke hulp, is vanuit de huidige Wmo niet toegestaan. In 2026 zal een nieuw wetsvoorstel ingaan waarbij er weer een inkomensafhankelijk eigen bijdrage wordt geheven voor alle Wmo voorzieningen.

Contractmanagement Tom in de Buurt

Tom in de buurt is in Nieuwkoop de uitvoerder van de Wmo ondersteuning en maatwerkvoorzieningen. Zij zijn een belangrijke samenwerkingspartner. 2023 is het tweede contractjaar van de nieuwe opdracht ondersteuning. Waar in 2022 de aandacht nog al eens op de interne bedrijfsvoering lag, is in 2023 de blik meer op buiten gericht. Zo is bijvoorbeeld de samenwerking met team De Verbinding, het Servicepluspunt en de eerstelijnszorg sterk verbeterd. Daarnaast is er veel aandacht geweest voor doorontwikkeling en verfijning van de opdracht met aandacht voor de specifieke eigenschappen en behoeften van Nieuwkoop.

Opvang en Ondersteuning met wonen

In 2023 is de nieuwe taak om Opvang en Ondersteuning met wonen te verzorgen, voor de gemeenten in Holland Rijnland gestart, ook in Nieuwkoop. In Rijnstreek- en Holland Rijnlandverband zijn de lokale teams voor de toegang (hier Tom in de buurt) gestart met hun opdracht. De uitvoerende partners maatschappelijke zorg werken sinds 2023 met de subregionale afspraken aan subregionale doelen. Ook is er voor de Rijnstreek een berekening gemaakt hoeveel plekken voor Opvang en Ondersteuning met wonen er komend decennium moeten worden gerealiseerd. Deze berekening is een van de bouwstenen van de ontwikkelagenda waaraan de drie gemeenten, Tom in de buurt, en de partners van de maatschappelijke zorg de komende periode werken.

Mantelzorg

Naast de specialist mantelzorg binnen Tom in de buurt zijn ook alle medewerkers van Tom in de buurt meer geschoold op het thema mantelzorg. Voordelen zijn dat iedereen die zich meldt bij Tom in de buurt voor ondersteuning ook aandacht krijgt op het stukje mantelzorg. Zo zijn er in 2023 meer mantelzorgers bereikt en meer mantelzorgwaarderingen gegeven ten opzichte van 2022. Daarnaast heeft Tom in de buurt het mantelzorgteam uitgebreid en is er een speciale mantelzorgondersteuner voor jonge mantelzorgers aangesteld.

Klanttevredenheidsonderzoek

In 2023 hebben de Rijnstreekgemeenten een nieuw Wmo cliëntervaringsonderzoek opgestart. De afspraken met het onderzoeksbureau lopen in elk geval tot 2027. Halverwege 2024 zal de eerste jaarrapportage worden opgeleverd en worden doorgesproken met belanghebbenden.

Investeren ondersteuning vrijwilligerswerk

In 2023 zijn de sociaal makelaars aan de slag gegaan met het matchen van vraag en aanbod op het gebied van vrijwilligerswerk. Er is een start gemaakt met het opzetten van een online platform (vacaturebank) dat daarbij gaat ondersteunen.

Welzijn op Recept

In 2023 is het proces van Welzijn op Recept in Nieuwkoop ontwikkeld samen met het wijksamenwerkingsverband WelzoCompleet en de sociaal makelaars. De sociaal makelaars hebben de basistraining Welzijn op Recept gevolgd van het landelijk kennisinstituut. Drie huisartsenpraktijken hebben zich aangemeld om mee te doen met de ontwikkelfase van Welzijn op Recept in 2024. Daarnaast zijn er in 2023 vrijwilligers geworven en opgeleid voor de uitvoering van Welzijn op Recept.

Jeugdzorg

Regionale samenwerking Jeugd

De verwachting was dat in 2023 de voorbereidingen zouden worden getroffen een deel van de jeugdhulp binnen de Rijn- en Veenstreek te organiseren. Ondanks de inspanning van alle betrokken partijen bleek de realisatie van de beoogde samenwerking voor Nieuwkoop niet wenselijk. In 2023 is vervolgens ingezet op het continueren van de jeugdhulp op basis van de bestaande structuur. Hiervoor zijn in 2023 afspraken gemaakt met het Jeugd-gezinsteam over verlenging van bestaande afspraken voor 2024. De overige jeugdhulp wordt geleverd op basis van bestaande regionale contracten via de Service Organisatie Zorg Holland Rijnland. De komende tijd wordt gekeken op welke wijze samenwerking met de gemeente Kaag en Braassem binnen het sociaal domein kan worden versterkt. De impact van het niet doorgaan van de beoogde samenwerking binnen de Rijn -en Veenstreek is hierdoor beperkt gebleven.

In 2023 is verder inhoudelijk het volgende gerealiseerd.

- Versterking samenwerking tussen onderwijs, huisartsen, Maatschappelijke zorg (Tom in de Buurt), jongerenwerk en het JGT.
- Het bieden van overbruggingszorg door het jeugd- en gezinsteam voor jeugdigen die op een wachtlijst staan.
- Een daling van het aantal jeugdigen met specialistische zorg met 7% t.o.v. 2022.

Welzijn en preventie

Preventie agenda

In 2023 is gewerkt aan een brede preventie agenda, die een samenhangend overzicht geeft van al het reeds bestaande en nieuwe beleid op het gebied van preventie. Het doel ervan is het bevorderen van gezondheid en welzijn van inwoners en het waar mogelijk terugdringen van zorgkosten. Het dient daarnaast als plan voor het landelijke Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De gemeente heeft in 2023 met succes een aanvraag ingediend voor financiële middelen vanuit het Rijk op alle onderdelen van het GALA. De preventie agenda is in februari 2024 vastgesteld aan de gemeenteraad. De preventie agenda bevat ook allerlei kengetallen van de gemeente op het gebied van sport, bewegen, cultuur, gezondheid en sociale basis.

De thema's uit het gezondheidsbeleid zijn in 2023 verwerkt in de Lokale Preventie agenda en verder geconcretiseerd. In 2023 is sterk ingezet op de ontwikkeling van een sociale kaart en welzijn op recept, een rookvrije omgeving en een gezonde leefstijl. Ter bestrijding van eenzaamheid is in 2023 de cursus Creatief Leven aangeboden aan inwoners en zijn medewerkers van Tom in de Buurt en de gemeente gestart met de opleiding tot specialist eenzaamheid. In 2023 is ook een start gemaakt met een nieuwe subsidieverordening en -regeling. Deze wordt ingericht op basis van de in februari vastgestelde preventie agenda.

JOGG

Nieuwkoop is aangesloten bij JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde toekomst). JOGG heeft als doel de omgeving van het kind gezond te maken, zodat een gezonde keuze steeds makkelijker wordt. In 2023 heeft JOGG samen met team de Verbinding de Nieuwkoop Actief weken georganiseerd. Tijdens vier sport- en activiteitenmarkten brachten we clubs, verenigingen en ondernemers in contact met onze inwoners. Op het Ashram Nieuwkoop is in samenwerking met een lokale ondernemer een fruitproject gerealiseerd. In samenwerking met het JGZ is het project Trommel zonder Rommel opgezet. In 2023 is JOGG de actie 'Op weg naar een rookvrije generatie' gestart en inmiddels is 75% van de verenigingen en clubs (gedeeltelijk) rookvrij.

Lokale uitvoering

Het team De Verbinding is versterkt met een cultuurcoach voor 15 uur in de week en er is een sportmakelaar voor 36 uur in de week overgestapt van team beleid naar het team De Verbinding. Daarnaast is een start gemaakt met 'Nieuwkoop Actief'. Onder deze noemer hebben wij in 2023 in vier kernen van de gemeente een informatiemarkt georganiseerd waar inwoners kennis konden maken met wat er in de gemeente allemaal te doen is op het gebied van sport, bewegen, cultuur en ontmoeten.

4.3.2 THEMA WERK EN INKOMEN

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

Werk en inkomen

- We ontwikkelen Nieuwkoop Werkt door naar een actieagenda.
- Samen met ondernemers en Rijnvicus onderzoeken we hoe we kunnen bijdragen aan het verminderen van personeelstekort door de inzet van Nieuwkoopse werkzoekenden.
- We versterken de aanpak 'misbruik sociale voorzieningen'.
- We brengen armoederegelingen actief onder de aandacht.
- Koppeling project energiearmoede/duurzaamheid.
- We koppelen verschillende armoederegelingen en gaan meer samenwerken met fondsen.
- We breiden de financiële regelingen kind en gezin uit.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Werk en inkomen

Nieuwkoop Werkt en het verminderen van personeelstekort

Nieuwkoop Werkt is geschreven in de periode 2020-2021. Door corona is de arbeidsmarkt enorm veranderd. De acties uit Nieuwkoop Werkt sluiten niet meer goed aan bij de veranderde arbeidsmarkt. Binnen Rijnvicus is een eigen accounthouder die zich inzet voor- en contacten onderhoud met werkgevers in onze gemeente. De accountmanager voor Nieuwkoop heeft het afgelopen jaar regelmatig contact gehad met ondernemers binnen onze gemeente. Binnen Rijnvicus worden bijstandsgerechtigden uit Nieuwkoop opgeleid voor de tekortsectoren, en daarmee dus voor bedrijven in Nieuwkoop die kampen met personeelstekort. Rijnvicus leidt op via de interne leerwerk omgeving, maar ook op externe leerwerkplekken bij ondernemers in de regio. Kandidaten kunnen deelcertificaten halen, praktijkverklaringen en hun MBO-diploma. Rijnvicus werkt hiervoor nauw samen met onderwijs en ondernemers.

Ook is afgelopen jaar het "Werkcafé" geopend. Hier kunnen werkzoekenden (met en zonder werk) o.a. terecht voor advies over- en ondersteuning bij omscholing naar tekort sectoren.

Versterken van de aanpak 'misbruik sociale voorzieningen'

Landelijk wordt er -onder andere naar aanleiding van de toeslagenaffaire- anders gekeken naar handhaving, met meer aandacht voor de menselijke maat. De P-wet wordt daarop aangepast. Deze werkwijze wordt gehanteerd door Alphen aan den Rijn, die voor Nieuwkoop de gehele uitvoering van de Pwet, dus ook de handhaving, doet. Tijdens intake en tussentijdse gesprekken zijn consulenten alert op mogelijke fraude. Daarnaast vindt er jaarlijks een thema controle plaats. In 2022 en 2023 was de themaconrole 'instroom tijdens Corona'. De resultaten hiervan leest u dit jaar in de jaarrapportage van de DVO. De afgelopen jaren is er geen aanleiding geweest om naast de reguliere inzet en de thema controles extra in te zetten op handhaving.

Voorzieningenboekje

In 2023 hebben we het voorzieningenboekje uitgebracht. In dit boekje staan alle inkomensondersteunende regelingen die wij uitvoeren voor huishoudens met een klein inkomen. Het boekje is ook breed verspreid onder al onze samenwerkingspartners. Daarnaast brengen we al onze regelingen doorlopend onder de aandacht via Nieuwkoop Nieuws en social media.

Project energiearmoede/duurzaamheid

In 2022 en 2023 hebben we extra middelen ontvangen ter ondersteuning van huishoudens met een laag inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van de woningen. We zijn hiervoor aangesloten bij een lopend project binnen de gemeente. De huishoudens die in 2023 de energietoeslag hebben ontvangen worden (gefaseerd) aangeschreven. Deze huishoudens kunnen gebruik maken van gratis advies van een energiecoach. Naast advies en tips om energie te besparen, worden deze huishoudens ook voorzien van de nodige gratis kleine energiebesparende aanpassingen (radiatorfolie, tochtstrippen, led verlichting etc.).

Armoederegelingen en samenwerken met fondsen

We werken al vele jaren met verschillende fondsen. In 2013 gestart met Jeugdfonds Sport & Cultuur. In 2018 volgde het volwassenenfonds Sport & Cultuur en de samenwerking met stichting Leergeld. Nieuwkoop kent ook al jaren een zeer uitgebreid pakket regelingen voor kinderen. Sinds 2023 hebben we de Kindpas structureel opgenomen in de voorzieningen van Stichting Leergeld. De Kindpas is een betaalpas (€60), waarmee kleding, jassen, schoenen en leesboekjes gekocht kunnen worden. De Kindpas kan één keer per kalenderjaar aangevraagd worden. Daarnaast hebben we een samenwerkingsovereenkomst met de Kledingbank Groene Hart. Hierdoor ontvangen gezinnen met een laag inkomen 2x per jaar een kledingpakket.

Inburgering en opvang OekraïnersStatushouders

Door de hoge instroom van asielzoekers in Nederland, was er ook in 2023 sprake van een hoge taakstelling voor huisvesting van statushouders (66 voor Nieuwkoop). Er zijn 68 statushouders gehuisvest in 2023. Dit was mogelijk binnen het aanbod van de woningcorporaties voor deze doelgroep. Alle statushouders vallen onder de Wet Inburgering 2021 en met hen is een inburgeringsplan gemaakt. De inburgering wordt door de gemeente begeleid en gemonitord in samenwerking met het taalonderwijs.

Oekraïense vluchtelingen

Sinds 4 maart 2022 heeft de gemeente Nieuwkoop meer dan 160 Oekraïense vluchtelingen gehuisvest op diverse kleinschalige opvanglocaties. Deze locaties zijn gerealiseerd in gemeentelijk vastgoed maar ook verschillende particulieren hebben (tijdelijk) locaties beschikbaar gesteld. De gemeente heeft in 2023 een aantal panden gehuurd en daarnaast de voormalige gemeentewerkplaats en de voormalige bibliotheek in Ter Aar verbouwd. Enerzijds als vervanging voor locaties die terug werden gegeven aan particulieren. Anderzijds om aan de stijgende taakstelling te voldoen.

In 2023 is er Nederlandse les gerealiseerd voor de Oekraïners (op locatie in Nieuwkoop en Ter Aar). Dit leidt op voor taalniveau B1. Een groep van 35 mensen maakt hier gebruik van. Hierdoor hebben de Oekraïners betere kansen op de arbeidsmarkt.

Onderwijs voor nieuwkomers

Alle kinderen van nieuwkomers in de basisschoolleeftijd bezoeken de basisscholen in Nieuwkoop. De kinderen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar leren eerst de Nederlandse taal op de ISK (Internationale Schakelklas) voordat ze instromen in het reguliere onderwijs. De hoge instroom van nieuwkomers geeft veel druk op de basisscholen. Daarom zijn we in 2023 gestart met een onderzoek naar de mogelijkheid van een schakelklas voor de basisscholen.

Financiën Oekraïne

De gemeente ontvangt een specifieke uitkering (SPUK) voor de opvang van de Oekraïners. Dit bedraagt in 2023 € 4.121.000. Op dit bedrag is in 2023 ruim € 2,5 miljoen uitgegeven. Dit bedrag bestaat uit de netto-uitgaven, de betaalde BTW, de toegerekende interne uren en de kosten voor het vastgoed. Een deel van de niet besteedde middelen is eind 2023 al toegevoegd aan de reserve.

Naast de kosten van verbouwing en huur van panden, waren er kosten voor inrichting, een goede internetverbinding, leefgeld en ambtelijke inzet.

4.3.3 THEMA VRIJE TIJD EN CULTUUR

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

Verenigingsleven, inclusie, sport en cultuur

- Inzet op sterke verenigingen, onder ander door lastenverlichting voor besturen.
- Samenwerking verenigingen stimuleren.
- Beperken administratieve lasten subsidies/vergunningen verenigingen/evenementen.
- Herijken rol/positionering buurtsportcoaches.
- Initiatieven bundelen op het gebied van integratie en inclusie en het maken van een actieplan.
- Het gesprek over integratie en inclusie aangaan met maatschappelijke partners en verenigingen.
- We stellen cultuurbeleid op als onderdeel van de preventie agenda.
- We kijken naar mogelijkheden om de functies jongerenwerk en sportcoaches uit te breiden met cultuur.

Zwembad de Wel

- Basis op orde en behoud keurmerken Zwembad de Wel.
- Wachtlijst zwemles terugdringen.
- Consequenties in kaart brengen voor nieuwbouw of renovatie van De Wel met een realistische planning.
- We onderzoeken verschillende exploitatievormen en de organisatorische inbedding van De Wel.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Verenigingsleven, inclusie, sport en cultuur

Verenigingsondersteuning

Sportverenigingen hebben in 2023 dertien keer ondersteuning aangevraagd en toegekend gekregen vanuit het Sportakkoord. Eén van de aanvragen betrof een begeleidingstraject bij biljartvereniging Harago. Daarnaast heeft de sportmakelaar ondersteund bij de fusie van turnverenigingen Advendo en Kwiek. JOGG heeft een groot aantal verenigingen begeleid naar een rookvrije omgeving. Inmiddels is 75% van de verenigingen in Nieuwkoop (gedeeltelijk) rookvrij. Eén vereniging is aan de slag gegaan met de gezonde sportkantine. Het Sportpunt heeft een netwerkbijeenkomst voor de binnensport georganiseerd en een inspiratiesessie voor een herijking van het Vitaliteitsakkoord. Met input van de inspiratiesessie is het Vitaliteitsakkoord 2.0 opgesteld. VWS heeft in augustus akkoord gegeven op het nieuwe akkoord en de daarbij behorende financiële middelen toegezegd. In het Vitaliteitsakkoord 2.0 zijn sport en gezondheid nauw verweven en staat sport vooral in dienst van de gezondheidsdoelen uit het GALA.

Nieuwe invulling buurtsportcoachregeling

In 2023 zijn de buurtsportcoachactiviteiten voor jeugd tot 12 jaar aanbesteed en voor de hele gemeente belegd bij één partij, de Beweegpartner. De Beweegpartner werkt samen met het onderwijs bij de invulling van de buurtsportcoachactiviteiten. De Beweegpartner is in het schooljaar 2023/2024 begonnen met het afnemen van een motorische vaardigheidstest (de MQ-scan) en organiseert extra ondersteuning bij gebleken motorische achterstanden. In elke kern worden laagdrempelige naschoolse buurtsportactiviteiten opgezet met gratis deelname. De buurtsportcoachactiviteiten voor 12 jaar en ouder zijn ondergebracht bij het gemeentelijke team De Verbinding. Op deze manier kan nauw worden samengewerkt met het jongerenwerk, de sportmakelaar en de sociaal makelaars.

Inclusie

In 2023 is er gewerkt aan het bundelen van initiatieven op het gebied van integratie en inclusie en het maken van een actieplan. Deze voornemens zijn ook opgenomen in de preventie agenda. In 2024 werken we voornemens verder uit en zetten we gesprekken over integratie en inclusie voort met maatschappelijke partners en verenigingen.

Meer aandacht voor cultuur

September 2023 is een cultuurcoach gestart bij team De Verbinding vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties (buurtsportcoachregeling). De cultuurcoach heeft als opdracht cultuurdeelname te bevorderen onder inwoners en cultuuraanbieders te ondersteunen bij financiële vragen, subsidieaanvragen, nieuwe ontwikkelingen en ledenwerving. De cultuurcoach brengt culturele activiteiten meer onder de aandacht brengt samenwerking tot stand tussen culturele aanbieders en helpt bij ondersteuningsvragen van culturele aanbieders. Meer aandacht voor cultuur is ook opgenomen als doel in de preventie agenda. Het cultuurbeleid wordt in 2024 aan de raad voorgelegd.

Digitaal informatiepunt bibliotheek

Bibliotheek Rijn en Venen heeft de digitale informatiepunten in 2023 verder ontwikkeld. Er is een inloopspreekuur in de vestiging in Nieuwkoop. Daarnaast kunnen inwoners telefonisch via de DigiLijn geholpen worden. Het eerste half jaar zijn er 43 inwoners geholpen via het informatiepunt digitale overheid.

Zwembad de Wel

Reguliere exploitatie de Wel

Ondanks een zeer ingewikkelde arbeidsmarkt voor zwemonderwijzers lukt het om de dienstverlening bij Zwembad de Wel op peil te houden en verder te professionaliseren. Ook is het gelukt om in tijden van steeds strenger wordende wet en regelgeving het Keurmerk Veilig & Schoon te behouden. Het keurmerk is in 2023 behouden zonder op- of aanmerkingen.

Keuze nieuwbouw of renovatie zwembad De Wel

In februari 2022 heeft de gemeenteraad besloten te kiezen voor vervangende nieuwbouw van zwembad De Wel, op de locatie van veld 2 van voetbalvereniging Nieuwkoop. Sindsdien zijn er voorbereidende werkzaamheden verricht voor realisatie van het nieuwe zwembad. In september 2023 heeft de gemeenteraad krediet beschikbaar gesteld voor de aanleg van twee kunstgrasvelden bij voetbalvereniging Nieuwkoop, om veld 2 vrij te maken voor de bouw van het zwembad. De huidige planning is dat medio 2025 gestart wordt met de bouw. In 2023 heeft de gemeente onderzocht of het ook wenselijk en haalbaar zou zijn om een nieuwe sporthal aan het zwembad te bouwen ter vervanging van sporthal De Steupel, ofwel direct, ofwel op langere termijn. Een voorstel op dit gebied ligt in 2024 voor in de gemeenteraad.

Onderzoek beheervormen De Wel

In augustus 2023 heeft het college opdracht gegeven voor een onderzoek naar alternatieve beheervormen voor zwembad De Wel en de kaders voor dit onderzoek vastgesteld. Inmiddels is een globaal onderzoeksrapport gereed. Onderzochte beheervormen zijn gemeentelijk beheer, verzelfstandigd extern beheer, verzelfstandigd uitbestede beheer, uitbestede interregionale samenwerking, interregionale samenwerking in de vorm van een gezamenlijk sportbedrijf en afstoten van het zwembad (privatisering). Besloten is om de opties gemeentelijk beheer en privatisering voor het vervolg uit te sluiten en de andere beheervormen verder te verkennen. In de tweede helft van 2024 staat besluitvorming in de planning.

4.3.4 THEMA ONDERWIJS EN ONTWIKKELING

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

Onderwijs en IKC

- Doorontwikkelen voorschoolse educatie.
- Doorontwikkelen samenwerking onderwijs met passend onderwijs, sport en cultuur.
- IKC-ontwikkelingen:
 - Afronden ontwerpfase van het IKC Langeraar , verhuizen school en kinderopvang naar tijdelijke huisvesting en start bouw van het nieuwe IKC.
 - Afronden ontwerpfase van het IKC Woerdense Verlaat.
 - Stedenbouwkundig kader voor het IKC Nieuwveen.
- Bespreken en benutten gedeelde investeringen in duurzaamheid IKC.
- Actualiseren bouwkostenbudgetten en onderzoeken financiële arrangementen IKC.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Onderwijs en IKC

Evaluatie VVE beleid

In 2023 hebben we het VVE beleid geëvalueerd en is er gestart met het opstellen van nieuw beleid. De planning is om dat nieuwe beleid begin Q3 te laten vaststellen door de gemeenteraad.

Onderwijsaanbod en samenwerking

De gemeente heeft in 2023 op verschillende vlakken gesprekken gevoerd met de schoolbesturen over het onderwijs in de gemeente. De rol van de gemeente ligt met name op het vlak van het verbinden van jeugdhulp en onderwijs, zodat alle leerlingen passende ondersteuning kunnen krijgen.

Vanuit de middelen die we hebben ontvangen via het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) hebben we, in overleg met het onderwijs en diverse netwerkpartners, een plan van aanpak steunpakketten jeugd opgezet. Vanuit dit plan van aanpak zijn in 2023 verschillende acties uitgevoerd. Voorbeelden zijn de Yolo-trainingen, Rots en Water trainingen en een pilot met een extra naschools aanbod op het gebied van sport en cultuur in Langeraar. Een deel van deze initiatieven wordt geborgd in de preventie agenda.

IKC ontwikkelingen

In 2023 hebben we stappen gezet in de realisatie van drie IKC in de kernen Langeraar/Papenveer, Woerdense Verlaat en Nieuwveen.

Voor het IKC de Poel in Langeraar is het ontwerp van het gebouw en de buitenruimte afgerond en zijn een aannemer en installateur geselecteerd. In de zomer zijn basisschool Aeresteijn en Stichting Kinderopvang Liemeer verhuisd naar de tijdelijke huisvesting aan de Sportlaan. Helaas is de sloop van het huidige schoolgebouw uitgesteld, vanwege het aantreffen van twee vleermuizenverblijven in het pand. Ter bescherming van de vleermuizen dient de gemeente een werkprotocol van de Omgevingsdienst te volgen, waardoor sloop pas vanaf april 2024 mogelijk is.

Voor het IKC in Woerdense Verlaat is de voorlopige ontwerpfase van de nieuwbouw bijna afgerond. Ook zijn een aannemer en installateur geselecteerd om gedurende de rest van de ontwerpfase mee te werken

aan het ontwerp in een bouwteam. Een bestemmingsplanwijziging om de ontwikkeling mogelijk te maken is ook bijna afgerond en wordt begin 2024 aangeboden aan de gemeenteraad.

Voor IKC Het Veen in Nieuwveen is het stedenbouwkundig kader in concept klaar en afgestemd met omwonenden. Deze ligt ook begin 2024 voor in de gemeenteraad. Daarnaast is het programma van eisen voor de nieuwbouw in overleg met alle verschillende gebruikers afgerond en is er een architect geselecteerd voor het ontwerp van de nieuwbouw.

In de meerjarenbegroting van 2023 zijn de bouwkostenbudgetten voor de IKC geactualiseerd en naar boven bijgesteld, vanwege de grote bouwkostenstijgingen. Vooralsnog vallen eind 2023 de kostenramingen van de projecten binnen de beschikbare budgetten. Bij het IKC Woerdense Verlaat is meer tijd genomen om het voorlopig ontwerp ook financieel binnen het beschikbare budget te krijgen. Het is nog onzeker of dit gaat lukken. In de stuurgroepen van de IKC is met de schoolbesturen gesproken over de mogelijkheid dat scholen bijdragen aan extra investeringen op het gebied van duurzaamheid in de IKC, die zich terug kunnen verdienen in lagere exploitatielasten. In hoeverre er een bijdrage vanuit het onderwijs mogelijk is, hangt af van de uiteindelijke kosten en mogelijkheden per gebouw.

4.3.5 THEMA VASTGOED SOCIAAL DOMEIN

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

Het vastgoed in het sociaal domein is faciliterend aan de maatschappelijke doelen van de gemeente. Het bezitten van vastgoed is geen kerntaak van de gemeente, maar het kan wel wenselijk zijn om ruimte te bieden aan maatschappelijke activiteiten. Een voorbeeld daarvan is de ontwikkeling van Integrale Kindcentra, die de samenwerking tussen partijen rondom het kind stimuleren én een sociaal hart vormen voor het dorp.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We zetten in Nieuwkoop volop in op de realisatie van Integrale Kindcentra, ofwel door nieuwbouw, ofwel door aanpassingen binnen bestaande gebouwen. In de paragraaf 'onderwijs en ontwikkeling' is meer te vinden over de ontwikkeling van de IKC.

4.3.6 BELEIDSINDICATOREN EN DASHBOARDS

Beleidsindicatoren

Naam indicator	Omschrijving	Eenheid	Nieuwko op B2023	Nieuwko op JR 2023	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
Absoluut verzuim	Het aantal leer- of kwalificatie-plichtige jongeren dat absoluut verzuimer is (geweest) gedurende het schooljaar: de jongere is niet ingeschreven bij een onderwijsinstelling en beschikt niet over een vrijstelling. '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.	Aantal per 1.000	2,3 (2021)	1,8 (2022)	4,2 (2022)	Duo/ Ingrado
Relatief verzuim	Het relatieve aantal leer- of kwalificatie-plichtige jongeren zonder vrijstelling dat langer dan 4 opeenvolgende weken niet ingeschreven was op school. '2021' staat voor schooljaar '2020/2021'.	Aantal per 1.000	14 (2021)	26 (2022)	21 (2022)	Duo/ Ingrado
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Vsv'ers zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een havo of vwo diploma of minimaal een mbo-2 diploma. Het vsv-percentages staat voor het aantal vsv'ers als % van het aantal onderwijsdeelnemers die aan het	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,8 (2021)	1,5 (2022)	2,1 (2022)	Duo Ingrado

	begin van het schooljaar ingeschreven staan.					
Niet sporters	Het percentage niet-wekelijkse sporters t.o.v. de bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.	%	46,1 (2020)	42,2 (2022)	47,9 (2022)	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
Banen	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 64 jaar.	Per 1.000 inwoners	609,5 (2021)	621,3 (2022)	726,1 (2022)	CBS Bevolkingsstatistiek / LISA - bewerking ABF Research
Halt-verwijzingen	Het aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 t/m 17 jaar. Jongeren van 12 t/m 17 jaar die een lichte strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat	Per 1.000 inwoners	-	8 (2022)	8 (2022)	Stichting Halt

	zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.					
Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	%	0 (2020)	0 (2022)	1 (2022)	CBS
Achterstand onder Jeugd - Kinderen in uitkeringsgezinnen	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan.	%	3 (2020)	2 (2022)	4 (2022)	CBS jeugd
Achterstand onder werkloze jongeren	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.	%	1 (2020)	1 (2022)	1 (2020)	CBS jeugd
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.	%	71,8 (2020)	75,5 (2022)	72,5 (2022)	CBS - arbeidsdeel name

Personen met een bijstandsuitkering	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.	Aantal per 10.000 inwoners	154,5 (2021)	134 (2023)	230 (2023)	CBS - Participatie wet
Aantal re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	Aantal per 10.000 inwoners	60 (2020)	48,7* (2023*)	196,1* (2023)	CBS - Participatie wet
Jongeren met jeugdhulp		% van alle jongeren tot 18 jaar	10,9 (2021)	10,9 (2023)	11,1 (2023)	CBS Jeugd
Jongeren met Jeugdbescherming		%	1 (2021)	0,7* (2023)	1,0* (2023)	CBS Jeugd
Jongeren met jeugdreclassering		%	-	-	-	geen data bekend
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal unieke Wmo cliënten met een maatwerkarrangement. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten	Inwoners	1595 (2021)	1570 (2022)	1530 (eerste halfjaar 2023)	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO

Cijfers op basis van 'Waar staat je Gemeente' per 2-2- 2024

*Voorlopige cijfers

In de meerjarenbegroting 2022-2025 is, naast waar staat je gemeente, ook gewerkt met cijfers van jaarverslagen leerplicht en cijfers van het RMC. Per meerjarenbegroting 2023 is besloten uitsluitend te werken met cijfers uit Waar staat je gemeente, omdat hiermee ook vergeleken kan worden met andere gemeenten van dezelfde omvang.

4.3.7 FINANCIËEL OVERZICHT

Sociaal domein								
Begroting na wijziging 2023			Rekening 2023			Verschil		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
-16.281	46.181	29.900	-16.292	44.724	28.432	-11	-1.457	-1.468

Lasten

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Zorg en leefstijl	10.574	14.146	12.246	-1.900
Werk en inkomen	6.128	7.207	7.630	423
Vrije tijd en cultuur	2.424	3.896	3.876	-20
Onderwijs en ontwikkeling	10.152	11.279	11.118	-161
Vastgoed Sociaal domein	3.452	3.879	4.081	202
Totaal Lasten	32.729	40.407	38.951	-1.456

Baten

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Zorg en leefstijl	-553	-3.874	-4.304	-430
Werk en inkomen	-4.044	-4.168	-4.326	-158
Vrije tijd en cultuur	-757	-1.240	-1.221	19
Onderwijs en ontwikkeling	-430	-430	-353	77
Vastgoed Sociaal domein	-710	-1.387	-1.379	8
Totaal Baten	-6.494	-11.099	-11.583	-484

Saldo

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Zorg en leefstijl	10.020	10.273	7.942	-2.331
Werk en inkomen	2.084	3.039	3.304	265
Vrije tijd en cultuur	1.667	2.656	2.655	-1
Onderwijs en ontwikkeling	9.722	10.850	10.765	-85
Vastgoed Sociaal domein	2.742	2.492	2.702	210
Totaal saldo van lasten en baten	26.236	29.310	27.368	-1.942
Toevoeging reserves	2.083	5.773	5.773	0
Onttrekking reserves	-1.899	-5.182	-4.709	473
Saldo mutaties reserves	184	590	1.064	474
Gerealiseerd resultaat	26.420	29.900	28.432	-1.468

Toelichting**LASTEN (€ 1.506.000 voordeel)****Thema zorg en leefstijl (€ 1.900.000 voordeel)**

Het thema zorg en leefstijl bestaat uit een groot aantal budgetten op het gebied van onder andere Wmo, jeugd, welzijn, inburgering en preventie. Verschillen onder de € 50.000 zijn daarom niet verklaard, maar dragen wel bij aan het grote voordeel op dit thema. De belangrijkste verklaringen zijn hieronder opgesomd.

- Meer dan de helft van het verschil wordt verklaard door een verschil in de kosten van de opvang van Oekraïners in de gemeente. Hierop is € 1.008.000 minder uitgegeven, omdat we de uitvoering voor een groot deel in eigen beheer doen. De kosten van de personeelsuren worden extra comptabel meegenomen in de berekening van de inkomsten en uitgaven van Oekraïne, maar de kosten worden niet geboekt bij in het programma maar bij de salariskosten.
- € 100.000 op overige subsidie en zorg collegeprogramma preventieagenda gezondheid is niet uitgegeven. Het proces rondom het opstellen van de preventie agenda is door eigen medewerkers opgepakt. Daarnaast werd de agenda begin 2024 vastgesteld en is er in 2023 dus geen geld uitgeven aan projecten die voortkomen uit de agenda.
- Voor lokale jeugdzorg is in totaal € 103.000 minder uitgegeven. De kosten voor automatisering en voor fte's van Cardea vielen lager uit. Een deel van de subsidie is daarom teruggevorderd en een deel van de subsidie aan Hecht is terugontvangen. Dit betreft de subsidie voor de aanvullende diensten van Hecht. Ze hebben onder andere de 18 huisbezoeken die we extra afnemen, niet uitgevoerd in verband met personele problemen.
- Bij de Verbinding is op verschillende budgetten € 85.000 over, waaronder op het maatwerkbudget. Deze uitgaven verschillen per jaar. Dat ligt aan de hoeveelheid en de aard van de casussen die worden opgepakt door het zorgteam. Ook op statushouders is minder uitgegeven. Bij het raadsbesluit wordt een resultaatbestemming als beslispoint opgenomen om dit geld mee te nemen naar 2024.
- Daarnaast is er € 102.000 minder uitgegeven aan inburgeringswet. Dit komt omdat we een SPUK ontvangen, gebaseerd op het aantal statushouders, die voor meerdere jaren moet worden besteed aan de inburgeraar. De inburgeraar heeft namelijk maximaal drie jaar om alle verplichte onderdelen te halen. Er blijft dus geld over, dat in de jaren daarna besteed moet worden. Bij het vaststellen van de jaarrekening zal een beslispoint worden opgenomen om dit geld mee te nemen naar 2024.
- Er was sprake van een onderschrijding van ruim € 110.000 op het budget voor de Wmo. Dit wordt verklaard door een structureel afnemend gebruik van het vervoer met de regiotali. Daarnaast is er op verstrekkingenbudget Wmo een onderschrijding. Dit blijkt uit de jaarrapportage van Participe. De afrekening hiervan volgt in Q3 2024.

Thema werk en inkomen (€ 423.000 nadeel)

- Voor de energietoeslag is € 464.000 meer uitgegeven dan begroot. Pas bij de decembercirculaire 2023 hebben wij vanuit het Rijk de middelen ontvangen voor het uitkeren van de energietoeslag 2023. Dit hebben wij begrotingstechnisch niet meer kunnen verwerken bij het sociaal domein. Na de wetwijziging in oktober 2023 zijn we gestart met de ambtshalve uitbetalingen van de energietoeslag. Niet alle aanvragen over 2023 zijn uitbetaald. Daarom worden de overige middelen verwerkt in de resultaatbestemming bij het besluit van de jaarrekening 2023 om de middelen mee te nemen naar 2024.
- Voor de Bijzondere Bijstand is € 60.000 meer uitgegeven. Er zijn elk jaar wat meer verstrekkingen op grond van de Bijzondere Bijstand. Daarnaast is de premie van de aanvullende verzekering van de

collectieve zorgverzekering gestegen. Deze wordt ook uit de Bijzondere Bijstand gefinancierd. Omdat de begroting de laatste jaren hetzelfde is gebleven, ontstaat er een tekort op deze post.

- Voor de BUIG was dit jaar vanwege een dreigend tekort wel extra geld begroot. Daarvan is € 81.000 niet uitgegeven.
- De gemeenten moeten de Bedrijfskredieten Bbz voorfinancieren, dat wordt begroot, maar er zijn in 2023 geen kredieten versterkt, dus er is € 55.000 minder uitgegeven dan begroot. Tenslotte is er € 55.000 meer uitgegeven op de TOZO, omdat wij gelden terug hebben ontvangen. Dit geld moet terug naar het Rijk.

Thema vrije tijd en cultuur (€ 20.000 voordeel)

Geen noemenswaardige verschillen.

Thema onderwijs en ontwikkeling (€ 161.000 voordeel)

- Op leerlingenvervoer is € 60.000 minder uitgegeven. Gedurende het jaar was het budget naar boven bijgesteld, vanwege een hoge kostenindexatie op basis van het contract met de uitvoerder van het taxivervoer. In de praktijk zijn de maandelijkse kosten voor het taxivervoer gedaald. Dit komt doordat in de loop van 2023 het aantal leerlingen in het taxivervoer is gedaald. Er maken meer leerlingen gebruik van het openbaar vervoer of eigen vervoer.
- Aan regionale Jeugdhulp werd op basis van de laatste prognose in 2023 € 131.000 minder uitgegeven dan begroot. De onttrekking aan de reserve is hierdoor met dit bedrag verminderd. De regionale jaarrekening moet nog definitief worden vastgesteld. Dit kan van invloed zijn op de uiteindelijke kosten.

Thema vastgoed sociaal domein (€ 202.000 nadeel)

De energielasten van zwembad de Wel vielen dit jaar hoger uit dan begroot (€ 44.000). Over het totaal van de vastgoedportefeuille vielen de energielasten binnen de begroting. In het tweede jaar dat IKC de Vaart in gebruik was bleken er nog een enkele kleine zaken in het gebouw te moeten worden opgelost. Daarnaast ontstond er stormschade aan het (sedum)dak van de sporthal met lekkage tot gevolg wat moest worden hersteld. Tot slot bleken de publiekrechtelijke heffingen en servicelasten hoger dan begroot. Totaal gaf dit een nadeel van € 68.000. De restant boekwaarde van de voormalige locatie voor kinderopvang in Ter Aar aan het Meester Jonkerpad was na buitengebruikstellen nog niet afgeboekt, nadat de opvang naar het IKC de Vaart is verhuisd. Afboeking geeft een incidenteel nadeel (€ 36.000). In de gymzaal van de basisschool in Buytewech bleek de ventilatie niet te voldoen. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van één van beide gymzalen, hiervoor was € 35.000 nodig. Het overige verschil bestaat uit kleine afwijkingen lager dan de rapportagegrens.

BATEN (€ 494.000 voordeel)

Thema zorg en leefstijl (€ 430.000 voordeel)

- Er werd in 2023 € 493.000 meer SPUK opvang Oekraïners ontvangen dan begroot. Er was voorzichtig begroot, omdat we geen duidelijkheid hadden over de vergoeding op de lange termijn en de duurzaamheid van opvanglocaties. Het aantal opgevangen Oekraïners is inmiddels gestegen tot 160 mensen (118% van de taakstelling). In 2023 ontvingen we daarvoor € 83 per bed per dag.

- Op overige subsidies en zorg is in 2023 geen bijdrage/subsidie ontvangen. Het geld dat afkomstig is van de gemeente Leiden voor de decentralisatie van de maatschappelijke zorg gaat direct naar de gemeente Alphen die voor ons deze wettelijke taak uitvoert.

Thema werk en inkomen (€ 158.000 voordeel)

- Een bedrag van € 171.000 is onttrokken uit de voorzienig SoZa debiteuren wat niet begroot was. De voorziening debiteuren SoZa was te hoog en is verlaagd.

Thema vrije tijd en cultuur (€ 9.000 nadeel)

Geen noemenswaardige verschillen.

Thema onderwijs en ontwikkeling (€ 77.000 nadeel)

Dit betreft het saldo van een aantal kleine verschillen.

Thema vastgoed sociaal domein (€ 7.000 nadeel)

Geen noemenswaardige verschillen.

RESERVES**Onttrekkingen reserves**

- Er is € 332.000 minder onttrokken uit reserve Oekraïne. Deze reserve is ingesteld om eventueel extra mensen in te huren als het eigen personeel de werkzaamheden op het gebied van Oekraïne en daaraan gerelateerde sociaal domein klussen, niet aan kan. Daar is in 2023 minder gebruik van gemaakt dan begroot.
- € 131.000 minder onttrokken aan reserve sociaal domein door lagere kosten jeugdhulp dan begroot.

4.4 PROGRAMMA BESTUUR EN DIENSTVERLENING

Dit programma bestaat uit de volgende thema's:

- Publiekszaken
- Bestuur
- Openbare Orde en Veiligheid

Beoogde maatschappelijke effecten

Onze inwoners, ondernemers en verenigingen mogen rekenen op betrouwbare, bereikbare en tijdige dienstverlening.

Realisatie van de beoogde maatschappelijke effecten

In het afgelopen jaar hebben we ons ingezet om op een eenvoudige en toegankelijke wijze inwoners, bedrijven en verenigingen/instellingen de producten en diensten te verstrekken die zij nodig hebben. Digitaal waar kan, persoonlijk als dat nodig bleek.

Samenwerking verbonden partijen

Nieuwkoop werkt samen met andere overheden in een aantal gemeenschappelijke regelingen:

- Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)
- HECHT
- Holland Rijnland
- Omgevingsdienst West-Holland (ODHW)

Daarnaast zijn we lid van de Vereniging Zuid-Hollandse Gemeenten (VZHG) en Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en aandeelhouder in onder andere Oasen NV.

Voor een toelichting verwijzen wij naar 5.6 Paragraaf verbonden partijen

4.4.1 THEMA PUBLIEKSZAKEN

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

Het optimaliseren van onze dienstverlening is een doorlopend proces. Voor 2023 zijn de volgende speerpunten en ambities benoemd:

- Werken en dienstverlening vanuit de menselijke maat.
- Een inclusieve samenleving waarin iedereen meedoet.
- Een gemeente die persoonlijk is en waar mogelijk zorgt voor échte oplossingen.
- Dienstverlening en communicatie in heldere en begrijpelijke taal.
- Loketten dienstgericht inrichten en digitaliseren daar waar mogelijk (continue proces).
- Het aanbieden van (digitale) producten en diensten begrijpelijk, toegankelijk en inclusief.
- Dienstverlening gereed hebben voor invoering van de Omgevingswet.
- Evaluatie Dorpsgericht Werken gereedmaken.
- Voorbereidingen treffen voor implementatie Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Dienstverlening algemeen

In 2023 is het onderzoek "Waar staat je gemeente" afgerond. Daaruit blijkt dat onze dienstverlening door inwoners als voldoende en op sommige punten ruim voldoende beoordeeld wordt. Gemeente Nieuwkoop scoort gemiddeld goed ten opzichte van andere gemeenten.

Brochure 'We staan voor u klaar'

Er is een brochure gemaakt met daarin alle diensten van de gemeente op een rij. Vanuit de insteek 'we staan voor u klaar' wordt inwoners de weg gewezen. Weet een inwoner niet waar hij met een vraag terecht kan? Dan is er Loket-1. We bieden een luisterend oor en helpen inwoners vanuit Loket-1 verder. Deze informatie is opgenomen in Nieuwkoop Nieuws en de brochure ligt op verschillende plaatsen in de gemeente. Medewerkers verspreiden de brochure ook.

Loketten meer dienstgericht inrichten

Door onze loketten door te ontwikkelen kunnen we steeds meer dienstverlening digitaal afwikkelen. Handig voor inwoners die daar de voorkeur aan geven. Door koppeling van onze systemen wordt onze digitale dienstverlening steeds efficiënter. We monitoren de behoeften van inwoners en verbeteren en optimaliseren daarmee onze dienstverlening. Een voorbeeld daarvan is de inzet van paspoortscanners om zo documenten sneller en beter op juistheid te controleren. Verder zijn processen rondom het digitaal aangifte doen van geboorte, een verhuizing en emigratie geoptimaliseerd.

Verenigingsloket

De implementatie van een digitaal indieningsplatform (RXlaunch) voor vergunningsaanvragen voor het houden van evenementen is afgerond. Op 2 januari 2023 is dit platform live gegaan. Het indieningsplatform bevat een duidelijke checker, zodat aanvragers aan de hand van vragen tot een conclusie kunnen komen of voor een evenement een vergunning nodig is. Daarnaast is een koppeling gemaakt met behandelsoftware (RXmission) van waaruit het toetsingsproces en de afhandeling plaatsvindt. Vanuit ons Verenigingsloket bieden we hulp bij het gebruik van het indieningsplatform aan

diegenen die minder digitaal vaardig zijn. In 2023 hebben we de functionaliteit van de software verder vergroot. In navolging van eerdere aanbevelingen van de rekenkamer heeft het verenigingsloket zich inmiddels ook verder geprofileerd bij een aantal dorpsraden, zijn diverse activiteiten van verenigingen bezocht en heeft het loket geparticipeerd bij de Nieuwkoop Actief weken. Ook is een belangrijke bijdrage geleverd aan de evaluatie van het huidige subsidiebeleid. Dit moet in 2024 leiden tot een nieuw actueel subsidiebeleid wat aansluit bij de doelen uit de preventie-agenda.

Dienstverlening rondom Omgevingswet

Onze processen zijn in 2023 zo ingericht dat we klaar waren voor de invoering van de Omgevingswet. We hebben onze dienstverlening uitgebreid door de afspraakmogelijkheden uit te bereiden. Zo ondersteunen we inwoners en organisaties optimaal bij vragen over de Omgevingswet.

Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv)

De Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer is uitgesteld naar 1 januari 2025. De wet regelt dat de inwoner het recht krijgt om elektronisch zaken te doen met de overheid.

Ondanks het uitstel is gewerkt aan implementatie van deze wet. De inventarisatie fase van dit project is afgerond.

Dorpsgericht werken

Dorpsraden, andere inwonersgroepen en verenigingen zijn een belangrijke schakel tussen de inwoners en de gemeente. De evaluatie dorpsgericht werken is met de gemeenteraad gedeeld per brief. De aanbeveling was om door te gaan met het dorpsgericht werken. Er heeft een avond plaatsgevonden waarin de gemeenteraad en de dorpsraden met elkaar in gesprek gingen over dorpsgericht werken. Naar aanleiding daarvan is er een jaarplanning 2023 opgesteld. Deze wordt ook in 2024 doorgezet. Er is gekeken naar de zichtbaarheid van dorpsraden. Dit leidt tot een dorpsradenspecial in de Nieuwkoop Nieuws in Q2 2024. Er volgt nog een workshop voor dorpsraden over het omgaan met social media, websites, et cetera. Verder is inmiddels intern een integrale agenda operationeel met een overzicht van alle openbare bijeenkomsten vanuit de gemeente. Zo zorgen we dat de planning van deze bijeenkomsten voor inwoners goed op elkaar is afgestemd. We faciliteren initiatieven vanuit de gemeenschap zoals de Zorgmarkt. Goede samenwerking is belangrijk, we hebben elkaar nodig.

4.4.2 THEMA BESTUUR

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken in 2023?

- Wij zoeken actief de samenwerking op met de gemeenteraad, inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners en stimuleren en motiveren hen om actief bij te dragen aan vitale en krachtige kernen met kennis, kunde en financiën.
- Organiseren verkiezingen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Samenwerking

Het jaar 2023 stond in het teken van regionale samenwerking. Zo is in Holland Rijnland verband toegewerkt naar een Regionale Investeringsagenda, waarbij bestuur, gemeenteraden en stakeholders actief zijn betrokken. In het Novex-gebied Groene Hart en Novex-Schiphol is een ontwikkelperspectief opgesteld en voor de provincie Zuid-Holland een Ruimtelijk Voorstel en provinciaal programma voor het landelijk gebied. Deze laatste documenten geven richting voor ruimtelijke ontwikkelingen in de toekomst en betreffen '1.0-versies'. De komende jaren worden deze stukken geconcretiseerd. Samen met regiogemeenten was Nieuwkoop actief betrokken bij deze processen. Ook is samengewerkt in Hollandse Plassenverband om het waterrijke gebied beter op de kaart te zetten.

Verkiezingen

In 2023 hebben we twee of eigenlijk drie verkiezingen georganiseerd. Te weten de verkiezingen voor de Provinciale Staten en Waterschappen op 15 maart.

Vanwege de val van het kabinet moesten op 22 november nieuwe Tweede Kamerverkiezingen worden georganiseerd.

4.4.3 THEMA OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

In 2023 is het nieuwe Beleidsplan Veiligheid en Handhaving 2023-2026 vastgesteld.

We wilde het team Handhaving versterken en de regionale samenwerking onderzoeken. Daarbij zou worden gekeken naar handhaving op het water.

Verder wilde we het veilig digitaal werken versterken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het team Toezicht en Handhaving is versterkt door vaste en tijdelijke capaciteit. Voor vaartoezicht is een groene BOA aangesteld, in Domein 2. Van het ministerie hebben wij voor de inzet van de groene BOA ook een subsidie ontvangen.

Verder is de samenwerkingsovereenkomst met Kaag en Braassem voor BOA-toezicht geactualiseerd.

Voor het overige is een Verbeterplan vastgesteld voor de verwerking van persoonsgegevens (Dpia).

In het belang van de leefbaarheid is uitvoering gegeven aan de sanering van ligplaatsen zonder vergunning in de Ringsloot in Nieuwkoop.

4.4.4 BELEIDSINDICATOREN EN DASHBOARDS

Beleidsindicatoren

Naam indicator	Eenheid	Nieuwkoop B2023	Nieuwkoop JR2023	Gemeenten 25.000 - 50.000 inwoners	Bron
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	11 (2021)	8 (2022)	8 (2022)	Bureau Halt
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	0,7 (2021)	0,7 (2023)	1,4 (2023)	CBS Diefstallen
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,7 (2021)	2,2 (2023)	3,0 (2023)	CBS Criminaliteit
Diefstallen uit woning/Box/garage/schuur	Aantal per 1.000 inwoners	3,42 (2021)	1,2 (2023)	1,1 (2023)	CBS Diefstallen
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2,9 (2021)	3,4 (2023)	4,4 (2023)	CBS Criminaliteit

Cijfers op basis van "Waar staat je Gemeente" per 18-3-2024

4.4.5 FINANCIËEL OVERZICHT

Bestuur en dienstverlening								
Begroting na wijziging 2023			Rekening 2023			Verschil		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
-624	6.762	6.138	-566	6.388	5.823	58	-374	-316

Lasten

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Publiekszaken	1.033	1.404	1.225	-179
Algemeen bestuur	1.002	1.030	1.124	94
Dagelijks bestuur	1.649	1.626	1.500	-126
Openbare orde en veiligheid	2.611	2.703	2.539	-163
Totaal Lasten	6.295	6.762	6.388	-374

Baten

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Publiekszaken	-239	-339	-347	-8
Dagelijks bestuur	-	-	-16	-16
Openbare orde en veiligheid	-77	-100	-168	-68
Totaal Baten	-316	-439	-531	-92

Saldo

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Publiekszaken	794	1.065	878	-187
Algemeen bestuur	1.002	1.030	1.124	94
Dagelijks bestuur	1.649	1.626	1.483	-142
Openbare orde en veiligheid	2.534	2.603	2.372	-231
Totaal saldo van lasten en baten	5.979	6.323	5.858	-465
Toevoeging reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-185	-35	150
Saldo mutaties reserves	-	-185	-35	150
Gerealiseerd resultaat	5.979	6.138	5.823	-316

Toelichting

LASTEN

Thema Publiekszaken (€ 179.000 voordeel)

Modules burgerzaken (€ 65.000 voordeel)

De overheveling vanuit 2022 voor modules burgerzaken is niet volledig besteed vanwege een nieuwe aanbesteding. Doorontwikkeling van de digitale dienstverlening heeft binnen deze aanbesteding kunnen plaatsvinden.

Algemene kosten KCC (€ 60.000 voordeel)

Betreft een overheveling vanuit 2022. De focus heeft dit jaar gelegen op implementatie van een ander telefoniesysteem. Door strak onderhandelen heeft dit weinig extra kosten opgeleverd. Omdat de focus heeft gelegen bij deze implementatie, en het onderzoek 'Waar staat je gemeente' ook is uitgevoerd is besloten het Telan onderzoek niet uit te voeren.

Nieuwkoop Herstelt (€ 25.000 voordeel)

In 2021 zijn door aangescherpte rijksmaatregelen aangaande Covid op het laatste moment evenementen (deels) afgelast. De organisaties moesten hierdoor een verlies incasseren. Hoewel compensatie van dit bedrag is geclaimd bij het Rijk op basis van een toen geldende compensatieregeling voor evenementen, was nog niet duidelijk of compensatie ook daadwerkelijk plaats zal vinden vanuit de Rijksregeling. Uit voorzorg is een bedrag beschikbaar gehouden in 2023 via budgetoverheveling uit 2022. In de praktijk is de inzet van dit bedrag niet nodig gebleken.

Wet Modernisering Elektronisch Bestuur Verkeer (WMEBV) (€ 25.000 voordeel)

Via de kadernota is voor 2023 incidenteel € 50.000 beschikbaar gesteld voor externe ondersteuning en ontwikkelen templates ten behoeve van de WMEBV. De werkelijk bestede middelen in 2023 bedroegen € 25.000.

Thema Algemeen Bestuur (€ 94.000 nadeel)

Accountantskosten (€ 49.000 nadeel)

De overschrijding is enerzijds te verklaren doordat er meerkosten zijn ontstaan in verband met Sisa regelingen en anderzijds doordat er een nieuw contract is afgesloten.

Loonkosten Raad (€ 37.000 nadeel)

Dit jaar is voor 19 raadsleden begroot, terwijl dit er in werkelijkheid 21 zijn. Dit zorgt ervoor dat er een nadeel is in 2023 van € 37.000.

Verkiezingen (€ 30.000 nadeel)

Via de decemberwijziging 2023 is € 105.000 bijgeraamd voor de Tweede Kamer verkiezingen. De werkelijke kosten zijn € 30.000 hoger uitgevallen vanwege de inzet van een externe projectleider.

Griffiekosten (€ 13.000 voordeel)

De formatie van de Griffie is in 2023 uitgebreid met 0,58 fte aan de hand van een aangenomen raadsvoorstel. Hiervoor zijn extra salariskosten begroot voor één jaar maar de nieuwe medewerker is per 1 april in dienst getreden. Hierdoor is 3 maanden geen salaris uitbetaald, maar wel begroot.

Raadsinstrumenten (€ 10.000 voordeel)

In de Gemeentewet (art 155f) is beschreven dat de raad een wettelijke reservering kan gebruiken op het moment dat een raadsonderzoek wordt gewenst. In 2023 is hier door de Raad geen gebruik van gemaakt.

Thema Dagelijks Bestuur (€ 126.000 voordeel)Voormalig bestuur -€ 58.000

Doordat we nu niemand meer in de wachtgeldregeling hebben zitten, zijn de kosten lager uitgekomen dan geraamd.

Bijdragen VNG A+O + € 25.000

Bijdragen zijn hoger dan begroot, vorig jaar was realisatie € 103.000.

Bestuurlijke samenwerking - € 71.000

€ 33.000 doorschuiven BTW Holland Rijnland 2023 en € 36.000 overhead coulanceregeling 2022.

Communicatie (€ 18.000 voordeel)

Door inzet van een Young Potential / werkervaringsplek die dit jaar is ingevuld door iemand met vormgevingservaring is minder aan vormgeving uitbesteed.

Uitvoering Samenleving initiatieven (€ 9.000 voordeel)

Voor het bijdragen aan initiatieven vanuit de Samenleving is jaarlijks een budget van € 20.000 beschikbaar. De werkelijke uitgaven in 2023 bedroegen € 11.000. Nagenoeg dit hele bedrag is aangewend voor het subsidiëren van een Jongeren ontmoetingsplek in de kern Nieuwkoop. Hoewel in 2023 meer aandacht is besteed aan de bekendmaking van deze subsidiemogelijkheid, is er nauwelijks een beroep op gedaan.

Thema Openbare orde en veiligheid (€ 163.000 voordeel)Integrale veiligheid (€ 71.000 voordeel)

De gemeenteraad heeft in 2023 een nieuw Integraal Veiligheidsplan vastgesteld. Een deel van het budget is in de loonkosten verdisconteerd. Hierdoor is een bedrag van € 71.000 niet in de directe kosten verantwoord.

T&H (APV en Bijzondere wetten) (€ 39.000 voordeel)

Geraamd is een storting in de voorziening onderhoud gebouwen. Deze storting vindt via het beheerplan gebouwen plaats en niet via een algemene raming in de exploitatie. Deze storting vind dan ook niet meer plaats (€ 15.000 voordeel). De raming voor diensten en middelen (budget € 19.000) is nauwelijks besteed. Dit is een voordeel van € 17.000.

Voor het overige zijn er geen noemenswaardige verschillen.

Vastgoed Bestuur en Dienstverlening (€ 60.000 voordeel).

De energielasten voor de brandweerkazernes vielen flink lager uit dan begroot (€ 60.000)

BATEN**Thema Publiekszaken (€ 9.000 voordeel)**

Geen noemenswaardige verschillen.

Thema Openbare orde en veiligheid (€ 68.000 voordeel)

Vergunningen (openbare orde en veiligheid (€ 8.000 voordeel)

Er zijn hogere legesopbrengsten voor evenementen en andere vergunningsproducten gerealiseerd.

T&H (APV en Bijzondere wetten (€ 64.000 voordeel)

Er is in 2023 een dwangsom tot een bedrag van € 50.000 geïncasseerd. Daarnaast is de subsidie voor groene BOA's € 12.000 hoger dan geraamd.

Voor het overige zijn er geen noemenswaardige verschillen.

RESERVES

Lagere onttrekking reserves (€ 150.000 voordeel)

Zie toelichting thema Publiekszaken onder lasten onderdeel burgerzaken. De betreffende overhevelingen vanuit 2022 zijn niet besteed en worden zodoende ook niet aan algemene reserve onttrokken.

4.5 PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING

In het programma bevinden zich de volgende thema's:

- Management en staf
- Bedrijfsondersteuning
- Huisvesting

Realisatie van de beoogde maatschappelijke effecten

Niet van toepassing.

Samenwerking verbonden partijen

Niet van toepassing.

4.5.1 THEMA MANAGEMENT EN STAF

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

- Wij worden gezien als een goede werkgever die vrijheid geeft en volop kansen biedt om je verder te ontwikkelen in je werk en waar plezier in je werk voorop staat.
- Wij leveren een bijdrage aan opdoen van werkervaring van jongeren.
- Wij leveren een bijdrage aan het re-integreren van de bijzondere doelgroepen uit de Participatiewet. In het kader van social return on investment (SROI) leveren wij een bijdrage aan het vergroten van de arbeidsparticipatie van mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt.

Wat waren we van plan hiervoor te gaan doen?

- Regelmatig houden wij een tevredenheidsonderzoek onder onze medewerkers en gebruiken deze resultaten om ons werkgeverschap te verbeteren.
- Het aanbieden van werkervaringsplaatsen. Jaarlijks begroten wij hiervoor 3,3 fte.
- Het bieden van werkzaamheden aan de bijzondere doelgroepen uit de Participatiewet. In onze aanbestedingen nemen wij in het programma van eisen social return on investment op.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In 2023 hebben wij een tevredenheidsonderzoek onder onze medewerkers gedaan. De resultaten daarvan gebruiken wij om ons werkgeverschap te verbeteren.
- Het aanbieden van werkervaringsplaatsen. Jaarlijks begroten wij hiervoor 3,3 fte. Dit concept is in 2023 doorontwikkeld naar een Young Potential programma.
- Het bieden van werkzaamheden aan de bijzondere doelgroepen uit de Participatiewet. In onze aanbestedingen nemen wij in het programma van eisen social return on investment op.

4.5.2 THEMA BEDRIJFSONDERSTEUNING

Realisatie van het beleid

De bedrijfsondersteuning strekt zich uit over de vakgebieden Documentaire en Facilitaire Dienstverlening, Bestuur Juridische Zaken, Personeel en Organisatie, Financiën en Informatisering en Automatisering. Al deze vakgebieden zijn belangrijk en noodzakelijk voor een goed functionerende organisatie.

Wat wilden we bereiken?

Wij blijven een financieel gezonde organisatie, zonder in te boeten op de benodigde investeringen die de maatschappelijke opgaven vragen en zonder de lasten te verhogen richting de samenleving. De werkorganisatie werkt efficiënt en effectief. Onze ICT-systemen zijn zo ingericht en beveiligd dat inwoners op ons kunnen vertrouwen dat privacygevoelige informatie veilig is.

Net als het grootste deel van de andere gemeenten voorzien wij vanaf 2026 aanzienlijke tekorten. Om financieel gezond te blijven, hebben wij 'Nieuwkoop blijvend in evenwicht' opgestart. De resultaten bieden wij ter behandeling aan bij de kadernota in 2024.

Wat waren we van plan hiervoor te gaan doen?

- Doorontwikkeling zaakgericht werken.
- Datagericht werken.
- Vereenvoudiging P&C cyclus.
- Actualiseren financiële verordening.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2023 hebben wij geen specifieke activiteiten genoemd voor onze ICT-systemen. Wij geven op systematische wijze uitvoering aan:

- Informatiebeleidsplan 2020 – 2024;
- Informatiebeveiligingsbeleid 2020 – 2024;
- Cloudbeleid 2020 - 2024.

Dit beleid leidt tot uitvoeringsplannen en een jaarlijks te actualiseren ICT-beheerplan. Het informatiebeleid en informatiebeveiligingsbeleid schetsen de relevante ontwikkelingen op het gebied van wetgeving, ambities en technologie. In het 'Uitvoeringsplan informatiebeleid 2020-2024' en het 'Uitvoeringsplan informatiebeveiligingsbeleid 2020-2024' beschrijven we hoe we hier invulling aan geven.

Het ICT-beheerplan 2023-2026 geeft inzicht in de financiële en projectmatige activiteiten die plaatsvinden. Het ICT-beheerplan heeft tot doel de ICT-kosten inzichtelijk en transparant te maken en te beheersen en voorspelbaar te maken. Het beheerplan is een uitvloeisel van het Informatiebeleidsplan en wordt jaarlijks geactualiseerd. De exploitatiebedragen, vervangingsbedragen en investeringen voor uit te voeren plannen zijn verantwoord in het door de gemeenteraad vastgestelde ICT-beheerplan.

Doorontwikkeling zaakgericht werken

We hebben het werken met het zaakstelsel makkelijker gemaakt door het aanbrengen van diverse verbeteringen. Door de koppeling met Office 365 is er sprake van een naadloze integratie met de volledig versie van Word, Excel en PowerPoint. Ook hebben we een nieuwe rapportage functionaliteit uitgerold, waardoor de zoekmogelijkheden en het maken van rapportage/dashboards in ons zaakstelsel is verbeterd.

Datagericht werken

- Een projectplan voor 'Datagedreven Werken voor 2023-2025' is opgesteld en gepresenteerd aan een vertegenwoordiging van de raad. Gestart is met de inrichting van gegevensmanagement. Een plan is opgesteld voor een datagedreven werkcultuur en in uitvoering hiervan zijn diverse trainingen, opleidingen, voortgangsgesprekken, et cetera aangeboden aan de organisatie. In voorbereiding is de stap om te komen tot datagedreven beslissingen. Datagedreven werken is een complex project dat diep ingrijpt in vrijwel alle gemeentelijke processen.
- In het kader van datagedreven werken is 'Nieuwkoop In Cijfers', een dashboard beschikbaar gesteld met openbare data waarbij data uit verschillende bronnen bij elkaar is gebracht. Het dashboard is zowel voor beleidsmakers als voor een breed publiek te raadplegen.

Vereenvoudigen P&C cyclus

De planning en controlcyclus is vereenvoudigd. De wens tot minder documenten is gerealiseerd in de vorm van een uitgebreide kadernota, jaarrekening en begroting. De huidige jaarrekening is nog geschreven vanuit de voormalige uitgebreidere cyclus. Wij zijn nog niet klaar. De moties bij de kadernota en de begroting mogen geven aan dat het een groeiproces is. In 2023 zijn wij gestart met de verbetering. Een plan van aanpak is in de auditcommissie besproken.

Financiële verordening

Deze verordening is geactualiseerd en aangepast aan de vereenvoudigde P&C cyclus. Hier is een verband met de verdere verbetering van de P&C-cyclus.

4.5.3 THEMA HUISVESTING

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

Wij gaan onze panden verduurzamen vanuit onze voorbeeldfunctie naar de samenleving en vanuit goed werkgeverschap. In onze keuze om (fors) geld te investeren, verkiezen wij (verduurzaming) investeringen ten gunste van de samenleving boven het snel verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Met een voortgangsrapportage (2023-187) hebben wij uw raad geïnformeerd over de voortgang van de verduurzaming van ons gemeentelijk vastgoed. In 2023 heeft de raad een besluit genomen over de verduurzaming van het gebouw De Verbinding. Wij hebben onderzoek gedaan naar de verduurzaming van De Vlijt en De Steupel en een dergelijk onderzoek opgestart voor het gemeentehuis in Nieuwveen. Verder hebben wij de VRHM een brief (2023-455) gestuurd met een voorstel voor toekomstige afspraken over de brandweerkazernes in onze gemeente. Onder het programma 'Ruimtelijke Ontwikkeling' zijn wij al wat uitgebreider ingegaan op deze activiteiten.

4.5.4 BELEIDSINDICATOREN EN DASHBOARDS

Beleidsindicatoren

Naam indicator	Eenheid	Nieuwkoop JR 2022	Nieuwkoop B 2023	Nieuwkoop JR 2023	Bron
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	8,4	8,1	8,5	eigen gegevens gemeente
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	8,3	7,8	8,2	eigen gegevens gemeente
Apparaatskosten*	Kosten per inwoner	€ 517	€ 507	€ 863	eigen gegevens gemeente
Externe inhuur Totaal	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	5,96% € 1.100.687	1,4% € 281.000	8,54% € 1.768.211	eigen gegevens gemeente
Overhead**	% van totale lasten	10,86%	10,64%	13,12%	eigen gegevens gemeente

* Onder apparaatskosten wordt verstaan: de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten en dergelijke voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur. In de jaarrekening 2022 en de begroting 2023 zijn abusievelijk alleen de personeelskosten betrokken bij de apparaatskosten.

** Onder 'overhead' wordt verstaan: het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De lasten van overhead worden hier afgezet tegen de totale lasten op de begroting (inclusief grexen).

De loonsom in 2023 bedraagt € 20.688.830.

Dashboards

P&O Kengetallen

	JR2022	B2023	JR2023
Opleidingskosten als percentage van de loonsom	1,67%	2%	1,97%
Ziekteverzuimpercentage	5,25	4,5	5,42
Meldingsfrequentie ziekteverzuim	0,97	1	0,78

4.5.5 FINANCIËEL OVERZICHT

Bedrijfsvoering								
Begroting na wijziging 2023			Rekening 2023			Verschil		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
-566	12.170	11.604	-777	12.001	11.224	-211	-169	-379

Lasten

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Kostenplaatsen	-197	-63	564	627
Management en staf	6.200	8.076	6.919	-1.157
Bedrijfsondersteuning	2.422	2.520	2.711	191
Huisvesting	1.212	1.387	1.493	106
Totaal Lasten	9.637	11.920	11.687	-233

Baten

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Kostenplaatsen	-	-	-243	-243
Management en staf	-182	-182	-52	130
Bedrijfsondersteuning	-35	-35	-124	-89
Huisvesting	-	-	-9	-9
Totaal Baten	-217	-217	-428	-211

Saldo

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Kostenplaatsen	-197	-63	321	384
Management en staf	6.017	7.893	6.866	-1.027
Bedrijfsondersteuning	2.388	2.485	2.587	102
Huisvesting	1.212	1.387	1.484	97
Totaal saldo van lasten en baten	9.420	11.703	11.259	-443
Toevoeging reserves	-	250	314	64
Onttrekking reserves	-12	-349	-349	-
Saldo mutaties reserves	-12	-99	-35	64
Gerealiseerd resultaat	9.408	11.604	11.224	-379

Toelichting**LASTEN****Thema Kostenplaatsen (€ 626.000 nadeel)**Loonkosten (€ 175.000 voordeel)

Door vacatures in de organisatie vond onderuitputting in de loonkosten op de oorspronkelijke raming plaats.

Personeel van derden (€ 228.000 nadeel)

Om ziekte en vacatures op te vangen, vond inhuur plaats. Dit vond plaatsbinnen de vrijgevallen loonkosten.

Doorbelasting van personele kosten (€ 562.000 nadeel)

Wij hebben administratief minder kosten kunnen doorberekenen. Met name veroorzaakt door vacatures en bijzonder verlof. Dit nadeel is grotendeels gecompenseerd door inkomsten van het UWV en het voordeel in de loonkosten.

Thema Management en staf (€ 1.157.000 voordeel)Loonkosten (€ 1.142.000 voordeel)

Op dit thema zijn bij de Kadernota 2024 de raming van de stijging van de loonkosten als gevolg van de voor 2023 afgesloten CAO begroot (€ 1.000.000.). Ook is een uitbreiding van het team I&A (€ 70.000) en de loonkostenstijging als gevolg van de functiewaardering teamleiders (€ 72.000) geraamd. Door de onderuitputting van de salariskosten als gevolg van vacatures zijn deze ramingen niet besteed.

Overige verschillen (€ 15.000)

Dit betreft een aantal kleinere voor- en nadelen.

Thema Bedrijfsondersteuning (€ 193.000 nadeel)Juridische zaken € 17.000 voordeel)

Het budget voor de huisadvocaat is met € 28.000 overschreden. Dit is onder meer veroorzaakt door de gestarte procedure tegen Schiphol. Daarnaast hebben wij advies ingewonnen over enkele zaken met betrekking tot staatssteun en lopen enkele private kwesties.

Voor de implementatie van de Wet Open Overheid hebben wij financiële middelen geraamd. Hiervoor huurden we een projectleider in en schaften we anonimiseringssoftware aan. Het budget is niet volledig besteed. Dit levert een voordeel op van € 43.000.

Personeel en Organisatie (€ 39.000 nadeel)

Door intensieve verzuimbegeleiding zijn de kosten voor de Arbowetgeving met € 25.000 overschreden. Het overige verschil betreft een aantal kleinere voor- en nadelen.

Documentaire informatievoorziening (€ 39.000 voordeel)

Het project 'Zaakgericht werken' is afgerond. De werkzaamheden worden nu volledig in de lijn verricht. Op het beschikbare projectbudget is een bedrag van € 42.000 overgebleven.

Het overige verschil betreft een aantal kleinere voor- en nadelen.

Informatie en Automatisering (€ 127.000 voordeel)

Niet alle budgetten voor de in het ICT-Beheerplan opgenomen budgetten zijn besteed. Dat betekent dat ook niet alle projecten zijn opgestart. Dit leidt tot een onderbesteding van € 35.000. Door scherp in te kopen, hebben we € 17.000 bespaard op software. Op het gebied van informatieveiligheid hadden we te kampen met ziekte. Niet alle activiteiten zijn hierdoor uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een onderuitputting van € 27.000. Een deel van de kosten voor datagedreven werken zijn doorgeschoven naar 2024. Dit leidt tot een lagere besteding in 2023 van € 75.000.

Het overige verschil betreft een aantal kleiner voor- en nadelen.

GEO-informatie (€ 27.000 nadeel)

Bij de Kadernota 2024 is een budget van € 70.000 beschikbaar gesteld voor het verbeteren van de BAG/BGT/BRO. Deze verbeteringslag is uitgevoerd. Het heeft echter tot € 27.000 meerkosten geleid.

Werkervaringsplekken (€ 122.000 voordeel)

Jaarlijks begroten we 3,3 werkervaringsplekken. In 2023 is het niet gelukt om al deze plekken gevuld te krijgen. Er waren te weinig kandidaten die aansloten bij de gevraagde opdrachten. Komend jaar proberen we weer vijf young potentials aan te nemen.

Centrale personeelsbudgetten (€ 25.000 nadeel)

De overschrijding is veroorzaakt door office-trainingen voor de gehele organisatie.

Overhead (€ 405.000 nadeel)

Wij hebben administratief minder kosten kunnen doorberekenen. Met name veroorzaakt door vacatures en bijzonder verlof. Dit nadeel is grotendeels gecompenseerd door inkomsten van het UWV en het voordeel in de loonkosten. Hierdoor hebben wij hieraan minder overhead kunnen toerekenen.

Thema Huisvesting (€ 106.000 nadeel)Exploitatielasten gemeentehuizen Nieuwveen, Ter Aar en De Verbinding (€ 81.000 nadeel)

De hogere kosten worden voor € 49.000 veroorzaakt door kostenstijgingen bij schoonmaak, beveiliging en vuilophaal. Daarnaast is € 18.000 extra besteed in verband met werkzaamheden aan kabels op diverse locaties en werkzaamheden aan de artsenkamer. Ook is € 9.000 extra besteed aan maaltijden.

Gemeentewerf (€ 69.000 nadeel)

De afschrijvingslasten zijn € 32.000 meer dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door investeringen van in totaal € 625.000 in 2022, waarvan de afschrijving in 2023 nog niet was begroot. Verder zijn de exploitatielasten van het gebouw € 10.000. Ook is op onderhoud materialen € 21.000 extra besteed, onder meer als gevolg van bestratingswerkzaamheden op de gemeentewerf.

Vastgoed Bedrijfsvoering (€ 51.000 voordeel)

De kosten voor het onderhoud van het gemeentekantoor in Ter Aar vielen dit jaar hoger uit dan begroot (€ 19.000). Over het totaal van de vastgoedportefeuille was de besteding aan onderhoud juist conform de begroting. De verbouwing van het pand aan de Middelweg tot appartementen voor de huisvesting van ontheemden uit Oekraïne viel duurder uit dan geraamd (€ 30.000). Vooral onvoorziene maatregelen voor de brandveiligheid zorgden voor hogere kosten. In 2023 waren er juist geen kosten voor afschrijving van deze verbouwing aan het pand aan de Middelweg (€ 107.000 voordeel), omdat de verbouwing pas in 2023 werd afgerond. De afschrijvingslasten worden, conform raadsbesluit, gedekt vanuit de reserves dus hier

wordt in 2023 een gelijk nadeel zichtbaar. Per saldo heeft dit daarmee geen effect op het resultaat. Het overige verschil is een samenstel van afwijkingen lager dan de rapportagegrens.

Overige verschillen (€ 7.000 nadeel)

Dit bedrag wordt veroorzaakt door een groot aantal kleine voor- en nadelen.

BATEN

Thema Kostenplaatsen (€ 234.000 voordeel)

Het betreffen de bijdragen van het UWV voor zwangerschapsverlof en ziektekosten, én piketvergoedingen van de Veiligheidsregio.

Thema Management en staf (€ 181.000 nadeel)

Het geraamde saldo op de kostenplaatsen is niet gerealiseerd.

Thema Bedrijfsondersteuning (€ 89.000 voordeel)

Het betreft de afrekening van de kosten voor de commissie bezwaarschriften van de gemeente Kaag en Braasem (€ 60.000 voordeel). Daarnaast is een schade-uitkering van € 23.000 ontvangen.

Thema huisvesting (€ 9.000 voordeel)

Het betreft de niet geraamde opbrengsten van het werkcafé in Ter Aar.

RESERVES

Toevoegingen reserves € 64.000

Bij de besluitvorming over de jaarrekening 2021 is de reserve ICT gevormd. Aan deze reserve is het restantbudget van Automatisering toegevoegd.

OVERHEAD

	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Rekening	Vershil
Lasten	9.637	11.919	11.682	237
Baten	-217	-218	-437	220
Saldo	9.420	11.703	11.245	458

De toelichting op de afwijkingen van de overhead staat in paragraaf 4.5.5 Financieel overzicht.

4.6 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Realisatie van de beoogde maatschappelijke effecten

Een groot deel van de activiteiten van de gemeente wordt bekostigd (gedekt) uit zogenaamde Algemene Dekkingsmiddelen. Dat zijn middelen waaraan niet bij voorbaat een specifiek bestedingsdoel is verbonden. Onder algemene dekkingsmiddelen vallen de algemene uitkering, twee gemeentelijke belastingsoorten (OZB en forensen) en de opbrengsten uit dividend.

Het programma Algemene Dekkingsmiddelen kent twee belangrijke hoofddoelstellingen. De eerste is de zorgvuldige planning van- en control op de besteding van de middelen. Doen we niet aan een zorgvuldige planning en control, dan kunnen we in financiële problemen komen en dat willen we vermijden. De tweede doelstelling is het zoveel mogelijk beperken van de belastingdruk.

Samenwerking verbonden partijen

Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW).

Zie voor een toelichting 5.6 Paragraaf verbonden partijen.

4.6.1 THEMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Realisatie van het beleid

Wat wilden we bereiken?

In de begroting 2023-2026 hebben we als doelstelling benoemd om de lasten voor onze inwoners en ondernemers niet te verhogen waarbij belastingtarieven en leges kostendekkend zijn en worden gecorrigeerd voor inflatie.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

We hebben de belastingtarieven en leges voor het jaar 2023 met het inflatiepercentage van 2,5% verhoogd. De afvalstoffenheffing is daarnaast met 1,21% extra verhoogd om bij de begroting 100% kostendekkend te kunnen zijn.

Vanwege oplopende kosten en een structurele dreiging van het overschrijden van budgetten is eind 2023 Berenschot gestart met het onderzoek 'Nieuwkoop blijvend in evenwicht'. Dit onderzoek loopt nog. De resultaten verwachten we in het eerste half jaar van 2024.

4.6.2 FINANCIËEL OVERZICHT

Algemene dekkingsmiddelen								
Begroting na wijziging 2023			Rekening 2023			Verschil		
Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
-64.791	1.840	-62.950	-65.778	2.343	-63.435	-987	503	-484

Lasten

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Algemene dekkingsmiddelen	1.082	840	1.343	503
Totaal Lasten	1.082	840	1.343	503

Baten

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Algemene dekkingsmiddelen	-52.451	-56.011	-56.998	-987
Totaal Baten	-52.451	-56.011	-56.998	-987

Saldo

Thema	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Algemene dekkingsmiddelen	-51.369	-55.171	-55.655	-484
Totaal saldo van lasten en baten	-51.369	-55.171	-55.655	-484
Toevoeging reserves	-	1.000	1.000	-
Onttrekking reserves	-7.051	-8.780	-8.780	-
Saldo mutaties reserves	-7.051	-7.780	-7.780	-
Gerealiseerd resultaat	-58.420	-62.950	-63.435	-484

Toelichting**LASTEN (€ 503.000 nadeel)**Treasury (€ 212.000 nadeel)

De rentelasten zijn € 212.000 hoger dan geraamd. Dit is veroorzaakt door de lagere rentetoerekening van € 197.000 aan de grondexploitaties. Dit heeft in de eerste plaats te maken met de fiscaal verplichte methode van rentetoerekening en met het feit dat door lagere investeringen minder rente aan de grondexploitaties kan worden toegerekend.

Het overige verschil betreft enkele kleine mee- en tegenvallers.

913 Financiële middelen (€ 442.000 nadeel)

De storting in de voorziening dubieuze debiteuren is aanzienlijk verhoogd. Aan de ene kant heeft dit te maken met het hogere te voorziene bedrag voor belastingdebiteuren. Aan de andere kant hebben wij het bedrag voor de overige debiteuren met € 385.000 verhoogd. Op grond van de financiële verordening moeten we iedere debiteur individueel beoordelen. Dit is gelet op de omvang van het bestand niet mogelijk. Om deze methodiek zo dicht mogelijk te benaderen, hebben we de debiteuren van voor 1 januari 2023 volledig voorzien en de debiteuren tussen de drie en twaalf maanden voor 50%. De debiteuren jonger dan drie maanden hebben we niet voorzien. Met deze aanpak hebben we het debiteurenrisico vrijwel volledig gemitigeerd.

922 Algemene baten en lasten (€ 122.000 nadeel)

In 2023 is een naheffingsaanslag BTW betaald van € 46.000. Daarnaast is een stelpost geraamd van € 75.000 voor lagere personeelskosten (Team Financiën).

Financiële middelen overige lasten (€ 99.000 voordeel)

De kosten van implementatie van het nieuwe financiële systeem vallen € 73.000 lager uit dan geraamd. De kosten voor software en automatisering zijn ook € 33.000 lager dan geraamd.

Het overige verschil betreft enkele kleine mee- en tegenvallers.

BATEN (€ 987.000 voordeel)Algemene uitkering uit het gemeentefonds (€ 834.000 voordeel)

Dit betreft grotendeels de decembercirculaire 2023. Deze kon niet meer in de begroting worden verwerkt.

Gemeentelijke belastingen (€ 45.000 nadeel)

Dit nadeel wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een lagere opbrengst voor niet-woningen.

Treasury (€ 183.000 voordeel)

Door de oplopende rente ontvangen wij een forse vergoeding voor het creditsaldo dat wij in 2023 bij de schatkist hebben aangehouden. We hebben een totale rentebaai van € 635.000, waartegen we een bedrag van € 255.000 hebben geraamd.

Daarnaast is er sprake van lagere rentetoerekening van € 197.000 aan de grondexploitaties. Dit is een nadeel en heeft in de eerste plaats te maken met de fiscaal verplichte methode van rentetoerekening. En met het feit dat door lagere investeringen minder rente aan de grondexploitaties kan worden toegerekend.

5 PARAGRAFEN

5.1 PARAGRAAF LOKALE HEFFINGEN

Inleiding

In de jaarrekening is conform artikel 10 en 26 van het BBV een paragraaf Lokale Heffingen opgenomen.

De paragraaf bevat:

- inkomsten uit de lokale heffingen;
- beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- kostendekkendheid;
- lokale lastendruk;
- het kwijtscheldingsbeleid.

Inkomsten

Het volgende overzicht geeft een vergelijking van de begroting en realisatie van de lokale heffingen.

Omschrijving	Geraamd 2023 x € 1.000	Begroting na wijziging 2023 x € 1.000	Rekening 2023	Vershil (absoluut)	% van het totaal
OZB Eigenaren woningen:	-5.360	-5.612	-5.661	-49	0,9%
OZB Eigenaren niet-woningen:	-1.965	-2.198	-2.137	61	-2,8%
OZB Gebruikers niet-woningen:	-1.354	-1.599	-1.579	19	-1,2%
RZB Roerende Zaakbelasting	-30	-30	-25	5	-17,2%
Totaal OZB/RZB	-8.710	-9.438	-9.401	37	-0,4%
Rioolheffing	-2.815	-2.815	-2.862	-46	1,6%
Afvalstoffenheffing	-3.906	-3.906	-3.866	40	-1,0%
Totaal overige woonlastennota	-6.721	-6.721	-6.728	-6	0,1%
Precariobelasting	0	0	0	-	0,0%
Forensenbelasting	-128	-128	-120	8	-6,4%
Totaal overige belastingen	-128	-128	-120	8	-6,4%
Bouwleges	-1.124	-1.124	-1.457	-333	29,6%
Wijziging bestemmingsplannen	-109	-94	-119	-25	26,0%
Leges burgerzaken	-244	-344	-347	-4	1,1%
Begraafplaatsrechten	-166	-166	-277	-111	66,5%
Marktgelden en standplaatsvergoedingen	-1	-26	-34	-8	31,4%
Leges kabels en leidingen	-312	-312	-313	-1	0,2%
Leges overig	-11	-11	-19	-8	79,4%
Vaarvergunningen	-73	-73	-85	-12	17,0%
Totaal overige publiekrechtelijke heffingen	-2.040	-2.150	-2.652	-502	23,3%
Totaal inkomsten	-17.599	-18.438	-18.901	-463	2,5%

Grote afwijkingen lichten we toe in de Financiële overzichten (hoofdstuk 4)

Beleid

Algemeen

De gemeentewet somt de belastingen die een gemeente mag heffen limitatief op. We kiezen ervoor niet alle belastingen te heffen.

In Nieuwkoop geheven belastingen	Wel	Niet
Onroerende zaakbelastingen	X	
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten	X	
Afvalstoffenheffing	X	
Rioolheffing	X	
Forensenbelasting	X	
Precariobelasting		X
Leges	X	
Baatbelasting		X
Niet-ingezetenen belasting		X
Parkeerbelasting		X
Hondenbelasting		X
Reclamebelasting		X
Toeristenbelasting		X

In de paragraaf Lokale heffingen in de programmabegroting 2023-2026 is het beleid voor belastingen en heffingen beschreven. In het raadsvoorstel 'Belastingverordeningen en tarieven 2023' die in de besluitvormende raad van 15 december 2022 is vastgesteld, is uitvoering gegeven aan dit beleid. Onderstaand per belastingsoort een korte herhaling van het vastgestelde beleid.

Onroerende zaakbelasting

De begroting voor de OZB gaat niet uit van een tarief, maar van een opbrengst. De gedachte hierachter is dat de totale OZB-opbrengst niet mag veranderen als gevolg van waardefluctuaties op de onroerendgoedmarkt. Algemeen uitgangspunt is een jaarlijkse indexering van de OZB-opbrengst met het inflatiepercentage (voor 2023 2,5%). Daarnaast leidt een uitbreiding van het WOZ-areaal (toename aantal WOZ-objecten) tot een evenredige toename van de OZB-opbrengst. Bij de bepaling van de areaaluitbreiding gaan we uit van het gerealiseerde WOZ-areaal in het lopende jaar en de prognose voor het begrotingsjaar.

Roerende zaakbelasting

Wettelijk is bepaald dat de tarieven van de roerende zaakbelasting (RZB) gelijk moeten zijn aan die van de OZB. Voor de RZB-tarieven geldt dan ook hetzelfde als voor de OZB-tarieven.

Afvalstoffenheffing

In de begroting 2023 is besloten om niet volledig kostendekkend te zijn, maar 99%. Om 99% kostendekking te bereiken, volstaat indexatie van de tarieven met 2,5% niet. Naast de inflatie percentage verhogen we het tarief met 1,21%.

Rioolheffing

Volgens het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021 – 2025 stijgt het tarief voor de rioolheffing met het indexcijfer voor de inflatie. In 2023 was dit 2,5%.

Forensenbelasting

Algemeen uitgangspunt is een indexering voor 2023 met 2,5%.

Begraafplaatsrechten

Volgens het algemene uitgangspunt stijgen de begraafplaatsrechten in 2023 met het inflatiepercentage (2,5%).

Leges

Algemeen uitgangspunt bij de leges is de jaarlijkse indexering met het inflatiepercentage (2,5%).

Uitzonderingen hierop zijn leges die gebonden zijn aan wettelijke tarieven en leges waarvoor uitdrukkelijk voor een ander beleid is gekozen.

Kostendekkendheid

Beleid is dat heffingen voor individueel verstrekte diensten in onze gemeente kostendekkend zijn. Het gaat om de volgende heffingen:

- afvalstoffenheffing;
- rioolheffing;
- begraafrechten;
- leges vallend onder titel 1;
- leges vallend onder titel 2;
- leges vallend onder titel 3.

Uit de kostendekkendheid-berekeningen blijkt dat een deel van deze belastingen minder dan 100% kostendekkend is. Het gaat om de tarieven voor begraafrechten en de leges. Voor de leges geldt dat we de tarieven bewust lager houden om in de tariefstelling niet al te veel af te wijken van gemeenten in de regio, dit is conform de wens van de raad op basis van het beheerplan Begraven.

De afvalstoffenheffing is meer dan 100% kostendekkend, hiervoor is een storting gedaan in de reserve van € 52.000 afvalstoffenheffing. Dit komt door een efficiëntieslag in de bedrijfsvoering, o.a. het afspraken systeem bij de milieustraat. De rioolheffing is minder dan 100% kostendekkend, hiervoor is een onttrekking van € 541.000 uit de voorziening rioolheffing gedaan. Dit komt door de stijging van de kosten die veroorzaakt wordt door hoger kosten voor materiaal, materieel en personeel.

Afvalstoffenheffing

Nr.	Omschrijving	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
1	Kosten van inzameling en verwerking van afval	3.316	3.194
2	Toerekenbare BTW	588	570
3	Kosten van overhead	388	388
4	Toerekening rente	0	0
5	Perceptiekosten (heffing en invordering door SVHW)	43	43
6	Totaal kosten	4.335	4.195
7	Opbrengsten belastingen / leges	-3.906	-3.866
8	Overige opbrengsten	-374	-329
9	Totaal opbrengsten	-4.280	-4.195
10	Verschil	55	0
11	Kostendekkendheid	99%	100%

Rioolheffing

Nr.	Omschrijving	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
1	Kosten aanleg, onderhoud en beheer gemeentelijke riolering	1.991	2.492
2	Toerekenbare BTW	143	168
3	Kosten van overhead	589	589
4	Toerekening rente	329	345
5	Perceptiekosten (heffing en invordering door SVHW)	16	16
6	Totaal kosten	3.068	3.610
7	Opbrengsten belastingen / leges	-2.800	-2.827
8	Overige opbrengsten	-268	-578
9	Totaal opbrengsten	-3.068	-3.405
10	Verschil	0	205
11	Kostendekkendheid	100%	94%

Begraafplaatsrechten

Nr.	Omschrijving	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
1	Kosten taakveld begravingen	340	379
2	Kosten van overhead	72	72
3	Toerekening rente	7	7
4	Perceptiekosten (heffing en invordering door SVHW)	0	
5	Totaal kosten	419	458
6	Opbrengsten belastingen / leges	-166	-277
7	Overige opbrengsten	-121	-121
8	Totaal opbrengsten	-287	-398
9	Verschil	131	60
10	Kostendekkendheid	69%	87%

De Leges onder Titel 1: persoons- en reisdocumenten en commerciële vergunningen

Nr.	Omschrijving	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
1	Kosten van de dienstverlening gericht op: 1.1. burgerlijke stand 1.2. reisdocumenten 1.3. rijbewijzen 1.4. verstrekkingen uit de Basisregistratie Personen 1.5. verstrekkingen uit het Kiezersregister 1.6. verstrekkingen op grond van Wet bescherming persoonsgegevens 1.7. bestuursstukken 1.8. vastgoedinformatie 1.9. overige publiekszaken 1.10. gemeentearchief 1.11. huisvestingswet 1.12. leegstandwet 1.13. gemeentegaranties 1.14. marktstandplaatsen 1.15. winkeltijdenwet 1.16. kansspelen 1.17. kinderopvang 1.18. telecommunicatie, kabels en leidingen 1.19. verkeer en vervoer 1.20. diversen	1.029	1.644
2	Kosten van overhead	632	632
3	Toerekening rente	0	0
4	Perceptiekosten (heffing en invordering door SVHW)	0	0
5	Totaal kosten	1.661	2.276
6	Opbrengsten belastingen / leges	-543	-656
7	Overige opbrengsten	-332	-730
8	Totaal opbrengsten	-875	-1.386
9	Verschil	786	890
10	Kostendekkendheid	53%	61%

De Leges onder titel 2: omgevingsvergunningen

Nr.	Omschrijving	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
1	Kosten taakvelden titel 2	1.015	1.419
2	Kosten van overhead	648	648
3	Toerekening rente	0	0
4	Perceptiekosten (heffing en invordering door SVHW)	0	0
5	Totaal kosten	1.663	2.067
6	Opbrengsten belastingen / leges	-1.144	-1.457
7	Overige opbrengsten	-70	0
8	Totaal opbrengsten	-1.214	-1.457
9	Verschil	448	610
10	Kostendekkendheid	73%	70%
11	Storting in egaliseriereserve	0	387
12	Kostendekkendheid incl. storting	73%	59%

De Leges onder titel 3: dienstverlening Europese richtlijnen en APV

Nr.	Omschrijving	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
1	Kosten taakvelden titel 3: 3.1 horeca 3.2 evenementen of markten 3.3 prostitutiebedrijven 3.4 smart-, head-, of growshops 3.5 huisvestingwet 2014 3.6 leefmilieuvordering 3.7 brandbeveiligingsverordening 3.8 standplaatsen en gebruik van de (openbare) weg 3.9 in deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking 3.10 diversen	85	83
2	Kosten van overhead	86	86
3	Toerekening rente	0	0
4	Perceptiekosten (heffing en invordering door SVHW)	0	0
5	Totaal kosten	172	169
6	Opbrengsten belastingen / leges	-11	-19
7	Overige opbrengsten	0	0
8	Totaal opbrengsten	-11	-19
9	Verschil	161	150
10	Kostendekkendheid	6%	11%

Lokale lastendruk

Algemeen

In de volgende tabel staat de ontwikkeling van de woonlasten voor een gemiddeld huishouden. Onder een gemiddeld huishouden verstaan wij het volgende:

- De gemiddelde WOZ-waarde per gemeente van een woning in het jaar 2023, bron: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/dashboard/bouwen-en-wonen>

- Een gemiddeld huishouden bestaat uit twee of meer personen.
- De gemeente Nieuwkoop, Kaag en Braassem en Bodegraven-Reeuwijk werken met gedifferentieerde tarieven. Om het variabele deel van de tarieven te kunnen berekenen en te vergelijken gaan we bij alle drie de gemeenten uit van de volgende aannames:
 - o Verdeling gebruik huishoudens over soorten containers:
 - 66% maakt gebruik van een 140 liter container
 - 19% maakt gebruik van een 240 liter container
 - 15% maakt gebruik van een ondergronds container
 - o Aantal aanbiedingen/inworpen per jaar:
 - 10,9 aanbiedingen bij een 140 liter container
 - 13,2 aanbiedingen bij een 240 liter container
 - 34,5 inworpen bij een ondergrondse container

<i>Tarieven 2023 van Nieuwkoop en vergelijkbare gemeenten</i>						
Bedragen x € 1.000	Percentage OZB	Bedrag OZB	Afvalstoffen heffing	Rioolheffing	Gemiddelde waarde woning	Totaal woonlasten
Alphen a/d Rijn	0,0777%	240	330	266	309.000	837
Kaag en Braassem	0,0872%	330	342	288	379.000	961
Nieuwkoop	0,1033%	390	350	220	378.000	960
Bodegraven-Reeuwijk	0,1260%	480	355	295	381.000	1.131
<i>Gemiddeld</i>	<i>0,0986%</i>	<i>360</i>	<i>344</i>	<i>267</i>	<i>361.750</i>	<i>972</i>

Kwijtscheldingsbeleid

De uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid is sinds begin 2012 uitbesteed aan SVHW en maakt onderdeel uit van de dienstverleningsovereenkomst (DVO). In onderstaande tabel zijn de financiële effecten van kwijtscheldingen over 2023 vermeld:

Kwijtscheldingen (x € 1.000)	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening 2023	Vershil
Afvalstoffenheffing	60	60	74	14
Rioolheffing	55	55	55	0

5.2 PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Algemeen

De paragraaf Weerstandsvermogen in de jaarstukken 2023 is een rapportage op de paragraaf zoals die is opgenomen in de begroting 2023. In de jaarstukken 2023 bestaat de paragraaf uit:

1. Een berekening van de beschikbare middelen om risico's op te vangen, de zogenaamde beschikbare weerstandscapaciteit.
2. Een inventarisatie van de financiële risico's die de gemeente loopt, de zogenaamde benodigde weerstandscapaciteit.
3. Een beeld van de financiële positie van de gemeente, weergegeven aan de hand van een verzameling ratio's.

Actuele weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen dat we kunnen inzetten om de financiële gevolgen van voorkomende risico's op te vangen. Hiertoe behoren:

Omschrijving	Begroting 2023	Rekening 2023
Algemene reserve vrij besteedbaar	14.828	9.083
Reserve weerstandsvermogen	3.000	3.000
Reserve Frictiekosten personeel	89	63
Reserve Woningbouw	3.000	2.812
Reserve Herwaardering investeringen maatschappelijk nut	6.793	6.834
Reserve Frictiekosten omgevingsdienst West-Holland	17	17
Reserve Volkshuisvesting (Woonfonds)	1.298	1.604
Reserve dekking risico's Woningbouw	0	2.000
Reserve Creatieve woonvormen		894
Reserve Ontsluiting woonwijken		5.000
Saldo Meerjarenbegroting	49	0
Onvoorzien	20	0
Weerstandscapaciteit (x € 1.000)	29.094	31.307

De begroting 2023 voorspelde per 31 december 2023 een weerstandscapaciteit van ruim € 29 mln. Deze komt volgens deze jaarrekening uit op ruim € 31 mln. Bij paragraaf 6.3 Toelichting op de balans zijn de mutaties op de reserves toegelicht.

Risico inventarisatie

De risico inventarisatie bevat de risico's die financieel gekwantificeerd kunnen worden. Om een beeld te geven van de aard en de omvang van de risico's zijn hieronder de grootste risico's kort omschreven. Het gaat om risico's die financiële gevolgen kunnen hebben van meer dan € 50.000.

Bij het opstellen van de risico inventarisatie bij de begroting 2022 is een begin gemaakt met een meer gestructureerde wijze van kijken naar risico's. Daarbij is ook meer aandacht besteed aan beheersmaatregelen en de kans dat bepaalde risico's zich daadwerkelijk voordoen. Ook is er aandacht besteed aan risico's die niet primair financieel van aard zijn.

Bij het opstellen van de jaarstukken 2023 is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de risico-inventarisatie van de begroting 2024.

	Gebeurtenis / Situatie	Programma	Risico-bedrag
1	Invoering Wet kwaliteitsborging bouwen.	1. Ruimtelijke ontwikkeling	€ 90.000
2	Verlies op grondexploitaties.	1. Ruimtelijke ontwikkeling	€ 2.671.000
3	Gevolgen voor grondexploitaties en projecten van aangescherpte rekenregels gecumuleerd geluid voor woningbouw. De gemeente Nieuwkoop ligt onder de aanvliegroutes van Schiphol en de rijksoverheid wil (groei)perspectief blijven bieden aan de luchthaven. Dit betekent dat het bouwen van woningen mogelijk nog verder wordt beperkt en Nieuwkoop min of meer 'op slot' gaat. Een en ander is afhankelijk van de ministeriële keuzes die worden gemaakt met de Luchtvaartnota 2020-2050 en de aanvullingsregeling Geluid Omgevingswet.	1. Ruimtelijke ontwikkeling	€ 1.335.500
4	Na het vervallen van het Programma Aanpak Stikstof (eind mei 2019) is sprake van een nieuwe realiteit: nieuw generiek stikstofbeleid en kaders van Rijk en provincie, en maatwerkoplossingen op gebieds- en projectniveau.	1. Ruimtelijke ontwikkeling	€ 1.335.500
5	Risico's Jeugdwet.	3. Sociaal domein	€ 500.000
6	Toename van de kosten van de Wmo door de vergrijzing en abonnementstarief.	3. Sociaal domein	€ 90.000
7	Niet in aanmerking komen voor compensatieregeling Participatiewet bij overschrijding boven de 7,5% van het Buigbudget. Daarnaast is het eigen risico voor een tekort op het buigbudget voor de helft afgeraamd.	3. Sociaal domein	€ 252.000
8	Kosten en claims na ramp.	Bedrijfsvoering	€ 100.000
9	Uitval technische voorzieningen (ICT-ruimtes, bekabeling, datalijnen).	Bedrijfsvoering	€ 125.000
10	Informatiebeveiligingsincident, digitale informatie onvoldoende toegankelijk of digitale informatie wordt oneigenlijk gebruikt of verstrekt.	Bedrijfsvoering	€ 500.000
11	Leveranciers kunnen producten voor genoemde ontwikkelingen in het ICT-Beheerplan niet snel genoeg leveren.	Bedrijfsvoering	€ 70.000
12	Moeite met werven goed gekwalificeerde medewerkers door krapte op de arbeidsmarkt. Bij resterende financiële impact is een bedrag opgenomen voor de extra werving en selectiekosten die komen kijken bij de inzet van een searchbureau.	Bedrijfsvoering	€ 70.000

13	Te ontvangen dividend Alliander.	Algemene dekkingsmiddelen	€ 200.000
14	Verlaging van uitkering gemeentefonds.	Algemene dekkingsmiddelen	€ 675.000
15	Hogere rente dan nu in de ramingen is opgenomen. Bij een rentestijging van 1% en een kans van 50% bedraagt het risico € 1 miljoen.	Algemene dekkingsmiddelen	€ 1.000.000
16	Lagere opbrengst heffingen door jaarlijkse fluctuaties in hoeveelheden.	Algemene dekkingsmiddelen	€ 50.000
	Totaal		€9.064.000

Weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen, ook wel de weerstandsratio genoemd, wordt als volgt berekend:

Ratio weerstandsvermogen =	Beschikbare weerstandscapaciteit
	Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van het voorgaande is de actuele weerstandsratio van de gemeente Nieuwkoop:

Ratio weerstandsvermogen =	31.307	= 3,5
	9.064	

Waarderingstabel weerstandsvermogen (bron: Nederlands Adviesbureau Risicomanagement)

Waarderingcategorie	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Volgens de waarderingstabel plaatst de berekende ratio onze gemeente in de categorie A Uitstekend.

Beeld van de financiële positie

Met de ratio weerstandsvermogen is nog niet alles gezegd over de financiële positie van de gemeente in brede zin. Om daarvan een nauwkeuriger beeld te krijgen, is een aantal andere ratio's beschikbaar. Het BBV reikt de volgende ratio's aan:

Omschrijving	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
Netto schuldquote	19,88%	14,91%	35,12%	15,90%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	14,20%	9,32%	29,36%	8,90%
Solvabiliteitsratio	47,86%	48,32%	49,26%	50,23%

Structurele exploitatieruimte	2,97%	4,55%	1,48%	5,10%
Belastingcapaciteit	119,26%	116,26%	104,47%	101,69%
Grondexploitatie	44,11%	46,17%	40,33%	44,46%

De ratio's brengen de financiële ontwikkelingen van de gemeente in kaart. Ieder besluit met financiële gevolgen en ook autonome ontwikkelingen beïnvloeden de (toekomstige) financiële positie van de gemeente en dus ook de ratio's die daar uitdrukking aan geven.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft een indicatie van de mate waarin de inkomsten van de gemeente toereikend zijn om aan de schuldverplichtingen te voldoen. De netto schuldquote is een percentage dat tot stand komt door het totale vreemde vermogen te delen door de totale baten. Bij een netto schuldquote hoger dan 130% is sprake van een hoge schuld. Onder de 100% is sprake van een gemiddelde tot lage schuld. De netto schuldquote in de begroting 2023 was berekend op 35,12%. In de jaarrekening bedraagt de netto schuldquote 15,90%. Oorzaak van het verschil is dat we grote investeringen iets later realiseren dan gepland en daardoor minder financiering hebben gebruikt.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Bij de berekening van de 'Netto Schuldquote Gecorrigeerd Voor Alle Verstrekte Leningen' wordt het vreemde vermogen verminderd met de doorgeleende gelden (leningen van de gemeente aan derden).

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft weer in hoeverre het totaal van de activa is gefinancierd met eigen middelen. De ratio wordt berekend door het Eigen Vermogen te delen door het totale vermogen. In de begroting 2016 heeft de raad besloten dat de solvabiliteitsratio minstens 40% bedraagt. Eind 2023 bedraagt de solvabiliteit 50,2%.

Grondexploitatie

Deze indicator geeft de relatieve hoogte van de voorraad bouwgrond en het onderhanden werk (de grondpositie) in de grondexploitaties aan. De waarde van de grondpositie wordt gedeeld door de totale baten uit de gemeentelijke exploitatie. Hoe groter de grondpositie in verhouding tot de totale gemeentelijke baten, hoe groter het verhoudingsgewijze risico dat de gemeente loopt. In 2023 zien we dat het percentage grondexploitatie ten opzichte van 2022 iets is gedaald. De uitkomst blijft wel iets achter bij de raming.

Structurele exploitatieruimte

Het financiële kengetal 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de begroting/jaarrekening is, afgezet tegen de inkomsten. Als norm voor gezond begrotingsevenwicht kan 0,6% van de algemene dekkingsmiddelen gehanteerd worden. Deze norm is gebaseerd op de vuistregel die bij art. 12 gemeenten gehanteerd wordt voor de bepaling van de ruimte in de begroting om structurele tegenvallers op te vangen. In de jaarrekening is een percentage van 5,10% gerealiseerd.

Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de

rioolheffing en de afvalstoffenheffing. De belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten van een meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het voorgaande jaar en de uitkomst, uit te drukken in een percentage. De relevante informatie vinden wij in de tabel met de regionale vergelijking in de paragraaf Lokale Heffingen en de Atlas Lokale Heffingen van COELO. Uit berekening blijkt dat de belastingcapaciteit in 2023 een omvang heeft van 101,69% uitkomt. Dat betekent dat Nieuwkoop 1,69% boven het landelijk gemiddelde ligt.

Ratio's in samenhang

De verschillende ratio's laten in samenhang zien dat de financiële positie van de gemeente Nieuwkoop gezond is. De solvabiliteit en de ratio weerstandsvermogen zijn ruim voldoende tot uitstekend. Dit neemt echter niet weg dat de belastingcapaciteit met 101,69% net boven het landelijk gemiddelde ligt. Ook het percentage grondexploitatie is stevig. Het blijft dan ook belangrijk om bij het opstarten en het actualiseren van grondexploitaties juist in te schatten.

Het financiële beleid is erop gericht niet in een situatie te komen waarin we beleidsinhoudelijke concessies (bezuinigingen) moeten doen als gevolg van externe ontwikkelingen. Zoals die op de geldmarkt, de onroerend goed markt of de financiële verhouding met het Rijk. Dat beleid krijgt vorm in het streven naar een gezonde schuldpositie, een stevige solvabiliteit, voldoende structurele ruimte in de exploitatie en een verstandige omgang met de verhoudingsgewijs omvangrijke gemeentelijke grondexploitaties.

5.3 PARAGRAAF ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Inleiding

De openbare ruimte is het visitekaartje van de gemeente. Deze ruimte bepaalt mede of er sprake is van een aantrekkelijk woon-, werk- en leefklimaat. Voor bedrijven en inwoners is de kwaliteit van de buitenruimte een reden om zich wel of niet ergens te vestigen. De kwaliteit van de woonomgeving beïnvloedt, bewust of onbewust, zelfs het gedrag van mensen. Bovendien is bekend dat de economische waarde van de gemeente mede afhankelijk is van de kwaliteit en uitstraling van het openbaar gebied. Al met al voldoende redenen om goed voor onze openbare ruimte te zorgen. Een zorg waarbij veel partijen betrokken zijn en waarmee nogal wat geld gemoeid is. Een zorg die vraagt om afstemming, doelmatige besteding van middelen en een planmatige aanpak. De dashboards van 'Waar staat je gemeente' dienen als sturingsmiddel voor het planmatig onderhoud. Waar mogelijk zetten we in op een integrale wijkaanpak waarin we actuele thema's zoals klimaatadaptatie, energietransitie en duurzaamheid meenemen.

Als gemeente hebben we een groot aantal kapitaalgoederen in eigendom, beheer en onderhoud. Voor een groot deel van deze kapitaalgoederen is een reserve en zijn er voorzieningen in beheer. Het merendeel van de voorzieningen is ingesteld voor de financiering van de verschillende beheerplannen. We actualiseren de beheerplannen periodiek (vijf jaarlijks). De beheerplannen zijn integraal op elkaar afgestemd om zo het beheer van de gehele openbare ruimte efficiënt en effectief te beheren. De stortingen en onttrekkingen zijn hierop aangepast.

Algemeen

Deze paragraaf geeft aan hoe we de kapitaalgoederen in gemeentelijk eigendom beheren.

De beheervisie openbare ruimte vormt het beleidskader voor het beheer en het beoogde onderhoudsniveau van de openbare ruimte. Uitvoering van dit beleidskader moet leiden tot een bestendige situatie waarin we deze kapitaalgoederen onderhouden volgens de vastgestelde functionaliteit en kwaliteitsniveau (schoon, heel en veilig), waarbij we de totale kosten in beeld brengen. Het beleidskader voor de kapitaalgoederen bevat per kapitaalgoed:

- de grootte van het areaal;
- besloten onderhoudsniveau;
- de huidige staat van onderhoud, zoals de technische beoordeling en schouw van de kwaliteit van het kapitaalgoed;
- de werkzaamheden die we voor de instandhouding van het kapitaalgoed moeten doen;
- het scenario voor onderhoud van kapitaalgoederen;
- de kosten van de instandhouding van het kapitaalgoed, zoals klein en groot onderhoud en vervangingskosten.

Beleidskader

De beheerplannen zijn erop gericht om het vastgestelde onderhoudsniveau te houden. Dit is kwaliteitsniveau 'sober en doelmatig'. Dit is vergelijkbaar met niveau B volgens de CROW richtlijnen. Bij winkelcentra en ouderencentra is het kwaliteitsniveau 'goed', vergelijkbaar met niveau A. De onderhoudsmaatregelen zijn in hoofdlijnen gericht op veiligheid en duurzame instandhouding.

Wat kost het?

Het onderhoud van kapitaalgoederen verdelen we in regulier onderhoud, groot onderhoud en rehabilitatie/reconstructie. De huidige bedragen in de begroting zijn gebaseerd op de nu vastgestelde

plannen inclusief eventuele mutaties. Bij de actualisatie of bij het opstellen van nieuwe beleids- en beheerplannen stellen we de financiële kaders opnieuw vast. Zodoende stemmen we de activiteiten en de middelen op elkaar af om de kapitaalgoederen in de openbare ruimte duurzaam in de tijd te onderhouden.

Regulier onderhoud

Dit betreft werkzaamheden en maatregelen van kort cyclisch karakter, zoals het verhelpen van meldingen en schadeherstel. Goed, consequent uitgevoerd regulier onderhoud is levensduur verlengend. De kosten dekken we uit de beheer- en onderhoudsbudgetten, die jaarlijks in de begroting beschikbaar worden gesteld.

Groot Onderhoud

Hieronder vallen de werkzaamheden die ervoor zorgen dat de kapitaalgoederen tijdens hun levensduur in goede staat blijven. De kosten voor deze werkzaamheden dekken we uit de verschillende voorzieningen. Deze voorzieningen wordt jaarlijks gevoed met een dotatie uit de begroting, waarmee we pieken en dalen in de uitgaven egaliseren binnen die voorzieningen. Bij de actualisatie van de beheerplannen kan de omvang van de dotatie wijzigen.

Rehabilitaties/reconstructies

Dit is het totaal van een kapitaalwerk aan het eind van de levensduur of het uitvoeren van levensduur verlengende maatregelen. Deze investeringen van maatschappelijk activeren schrijven we in een aantal jaren af. Op basis van het investeringsplan 2023 - 2027 zijn de investeringsbedragen geraamd en de cumulatieve kapitaallasten berekend.

Wegen

Asfaltwegen	698.000 m2
Klinkerwegen	874.000 m2
Cementbeton	8.500 m2
Half verharding	5.800 m2

Bermen (incl. bloemrijk in de wijk)	1.000.000 m2
-------------------------------------	--------------

Hondenbeleid

Bebording/palen	210 stuks
-----------------	-----------

Straatmeubilair

Prullenbakken	374 stuks
Banken	296 stuks
Picknicktafels	65 stuks
Hekwerken	14 kilometer

Verkeer

Verkeersborden	4.100 stuks
Straatnaamborden	1.020 stuks
Bewegwijzering	545 stuks
Elektrische oplaadpalen	77 stuks (waarvan 54 Allego en 23 PARKnCHARGE)
Snelheidsdisplay's	23 stuks

Verkeerstellers

3 stuks

Gewenst kwaliteitsniveau

Het beheerplan is erop gericht de staat van wegen op het vastgestelde onderhoudsniveau te houden. Dit is kwaliteitsniveau 'heel en veilig', vergelijkbaar met beeldkwaliteit B volgens de CROW richtlijnen. Bij winkelcentra en ouderencentra kwaliteitsniveau 'goed', vergelijkbaar met beeldkwaliteit A. De onderhoudsmaatregelen zijn in hoofdlijnen gericht op veiligheid en duurzame instandhouding.

Voor onkruidbestrijding op verharding zorgen we voor een adequate, functionele aanpak, waarbij we onkruid cyclisch bestrijden met heet water. Ook dit draagt bij aan een duurzame instandhouding van de wegen.

De bermten maken onderdeel uit van de weg en kennen ook een onderhoudsregime. Het onderhoud van de bermten is gericht op de veiligheid van de weggebruikers. Daarnaast is het maaien van de bermten gericht, op het vergroten van de biodiversiteit door het maaisel af te ruimen. Hierdoor 'verschraalt' de bodem waardoor bloemen en kruiden beter kunnen groeien en bloeien.

Maatschappelijke doelstellingen

Een kwalitatief goede infrastructuur draagt bij aan het welzijn, de mobiliteit en de veiligheid van inwoners. Een functionele en goed onderhouden infrastructuur is van groot economisch belang en draagt er toe bij dat onze gemeente aantrekkelijk is om in te wonen, te werken en te recreëren.

Doordat wegen het grootste deel van de openbare ruimte beslaan hebben deze een grote impact op het leefklimaat van aanwonenden. Er is diverse wetgeving met als doel het ontstaan van bovenmatige overlast of schade door geluid en trillingen te voorkomen. Ook is wettelijk geregeld dat weggebruikers de verharding veilig kunnen gebruiken, zonder dat deze ongelukken of schades veroorzaakt. Wij passen deze wetgeving op juiste wijze toe en gaan zo op verantwoorde wijze om met het leefklimaat van onze inwoners. Bloemrijke bermten dragen bij aan een biodiverse beleving van het wegareaal.

Voortgang in het behalen van de doelstelling

Het vastgestelde kwaliteitsniveau in het Beheerplan wegen 2021 - 2025 sluit aan op de maatschappelijke doelstelling. Met de vaststelling van dit beheerplan is ook het budget dat jaarlijks nodig is om de wegen op het vastgestelde niveau te onderhouden geactualiseerd. In de doorrekening van dit budget is extra rekening gehouden met beleidsuitgangspunten voor kwaliteit, geluidshinder en trillinghinder.

Beheer- en beleidsplan Wegen

Het beheer- en beleidsplan wegen 2021 - 2025 is op 3 juni 2021 vastgesteld. Bij het opstellen van dit beheerplan is invulling gegeven aan het levenscyclus beheer en is de projectplanning ingestoken op het borgen van integraliteit tussen de beheerdisciplines. Ook is invulling gegeven aan het verhelpen van de knelpunten die uit het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) naar voren kwamen. De belangrijkste beleidsuitgangspunten uit het beheerplan zijn:

- We beheren de wegen op kwaliteitsniveau;
 - A: voor winkelgebieden en locaties met voorzieningen voor ouderen.
 - B: voor alle overige wegen.
- Voor de beheerstrategie is invulling gegeven aan het levenscyclus beheer. Hierin is bepaald waar in de levenscyclus alle verhardingen zich bevinden en is het toekomstig onderhoud geprojecteerd

voor de komende 25 jaar. Hiermee optimaliseren we het uit te voeren onderhoud en verantwoorden we de voorziening.

- Groot onderhoud en reconstructies plannen we zoveel mogelijk wijkgericht en integraal. Dit levert kansen op voor verschillende beheerdisciplines om elkaar te versterken in maatschappelijke uitdagingen als klimaatadaptatie en duurzaamheid. Ook is de uitvoeringsplanning van het beheerplan integraal afgestemd met de waterschappen en woningbouwcorporaties.
- Door de integrale afstemming tussen wegen en verkeer vergroten we de slagkracht van de aanpak van verkeersonveilige situaties. Daarnaast zetten we het beleid door om de essentiële herkenbaarheidskenmerken van de snelheidsregiems te borgen binnen ons wegareaal. De hoeveelheid grijze wegen waarvan niet geheel duidelijk is welk snelheidsregiem van toepassing is verminderen we hiermee.
- We geven invulling aan duurzaamheid door binnen projecten maatwerk te leveren op het gebied van klimaatadaptatie en circulariteit. In het beheerplan is budget opgenomen voor onderzoeken om dit maatwerk te kunnen leveren. Het handboek openbare ruimte stuurt aan op toepassing van duurzame materialen.
- Door alle ontwerpen van het groot onderhoud en de reconstructies te toetsen op toegankelijkheid, wordt dit onderwerp beter geborgd binnen de projecten.

De uitgangspunten voor de bermen zijn opgenomen in het Beleids- en beheerplan Openbaar Groen 2021 - 2025.

Wat hebben we hiervoor gedaan

In het beheerplan wegen 2021-2025 staat een uitvoeringsparagraaf. Hierin staat een overzicht van de projecten die we binnen de betreffende planperiode uitvoeren.

De projecten in de planperiode 2026-2030 stellen we in 2025 vast in het beheer en beleidsplan wegen voor de betreffende periode.

De onderstaande groot, en planmatig klein onderhoud projecten zijn in 2023 afgerond:

- Groot onderhoud Geerweg
- Levensduur verlengende maatregelen Jonge Zevenhovenseweg
- Levensduur verlengende maatregelen Achterweg Zevenhoven
- Levensduur verlengende maatregelen Schoterhoek
- Buytewech west
- Levensduur verlengende maatregelen de Olm
- Levensduur verlengende maatregelen Hazeweg en Roggeveldweg

Van de onderstaande groot onderhoud projecten zijn we gestart met de voorbereiding, maar loopt de uitvoering over naar 2024

- Reconstructie Noordse buurt: Dit komt omdat alleen levensduur verlengende maatregelen toepassen voor 70% niet haalbaar is vanwege de staat van de weg. De voorbereiding loopt nog.

De onderstaande reconstructies zijn in 2023 afgerond:

- Dijkverzwaring Hogedijk Noord
- Langeraarseweg noord
- Kousweg – Molenweg
- De Kuil fase 3

- Dijkverzwaring Hoekse Aarkade en Schilkkade
- Uiterbuurtweg
- Voorhaakdijk

Onderstaande reconstructies zijn in 2023 opgestart, maar gaan verder in 2024.

- Zuideinde: De voorbereiding is opgepakt in 2023 en de uitvoering vindt in 2024 plaats. Uitdaging bij het project is het verwijderen van de oude asbestcementleiding die onder de huidige kabels en leidingen liggen en de nieuwe aan te leggen waterleiding van Oasen.
- Noordse Buurt: De voorbereiding is halverwege 2023 opgepakt en wordt in 2024 uitgevoerd.
- Dijkverzwaring traject Dorpsstraat Zevenhoven tot Uiterbuurtweg: De samenhang van de belangen en disciplines in samenwerking met Rijnland blijkt complexer dan van te voren is ingeschat. Ook hier levert de vervanging van de waterleiding problemen op met de planning. De uitvoering van het aanleggen van de waterleiding start begin 2024. Halverwege 2024 zijn het bestek en de tekeningen definitief.
- Dijkversterking Langeraarseweg noord: Op de Langeraarseweg moet een dijkversterking plaatsvinden. Hiervoor is eind 2023 de voorbereiding in gang gezet samen met het waterschap Rijnland. I.v.m. de complexiteit van het project wordt in 2024 een schetsontwerp en voorontwerp gemaakt en wordt er participatie met de omgeving uitgevoerd.
- Groot onderhoud asfaltwegen Korteraar: Dit werk gaat door in 2024 doordat er voor de stroomvoorziening een middenspanningskabel en onderstation moet worden aangelegd. In de bermen is hier geen ruimte voor, deze kabels komen onder het huidige asfalt te liggen. Met het oog hierop wachten we met de uitvoering tot de kabelwerkzaamheden in 2024 uitgevoerd zijn.
- Aanpak bermen Achttienkavelseweg: is uitgesteld omdat we voor deze werkzaamheden een apart aanbestedingstraject moeten volgen. Deze werkzaamheden konden we, tegen de verwachting in, niet vanuit de lopende onderhoudscontracten uitvoeren.
- Van het project groot onderhoud Stationsweg is de voorbereiding gestart. Met het oog op de dijkreconstructie Liemeer Noordeinde Dorpsstraat is het noodzakelijk dat dit werk in 2024 gereed is.
- Voor de oversteekbaarheid Nieuwveenseweg is de voorbereiding in 2023 gestart. Dit wordt in 2024 uitgevoerd.
- Herstraten Aalscholverlaan is vanwege drukte niet opgepakt en verschoven naar Q1 2024.

Financiële ontwikkeling

Algemene opmerking: De opbrengsten uit vergunningen en/of instemmingsbesluiten vanuit kabels en leidingen worden bij het afsluiten van de jaarrekening naar de voorziening Wegen geboekt ter compensatie van de gemaakte onderhoudskosten.

Stand voorziening onderhoud wegen

Grootboeknummer	Omschrijving	Omschrijving	Werk. bedr. saldo
0922099 - V015	VZ onderhoud wegen	Stand van de voorziening 1-1-2023	€ 10.529.000
0922099 - V015	VZ onderhoud wegen	Uitgaven 2023 tlv de voorziening	€ 1.850.228
0922099 - V015	VZ onderhoud wegen	Storting in voorziening 2023	€ 1.733.268
		Stand van de voorziening 1-1-2024	€ 10.412.040

Voorziening toereikend: Ja

Openbare verlichting

Masten	6.205	st
Armaturen	6.229	st
Lampen	6.287	st

Gewenst kwaliteitsniveau

Het beleid voor en daarmee de kwaliteit van de Openbare Verlichting (OV) staat beschreven in het beheerplan Openbare Verlichting 2020 - 2024. De milieudoelstellingen zijn vastgelegd in het Energieakkoord Holland Rijnland. De belangrijkste beleidsuitgangspunten voor de instandhouding van de OV zijn: duurzaam en doelmatig verlichten en de installatiekwaliteit goed op peil houden.

Maatschappelijke doelstellingen

Functionele en goed onderhouden openbare verlichting draagt bij aan de uitstraling van de openbare ruimte, sociale veiligheid en de uitstraling van het openbaar gebied. We verlichten daar waar nodig is, maar niet overal. In het buitengebied is het naast de veiligheid ook van belang dat de flora en fauna niet wordt verstoord.

Voortgang in de realisatie van de doelstelling

Bij het actualiseren van het beheerplan wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld waarbij de afgeschreven oude verlichting inzichtelijk wordt gemaakt. Jaarlijks wordt er een deel vervangen voor duurzamere LED-verlichting. Op deze manier moderniseren we het areaal, beperken we de CO2-uitstoot en streven we naar de milieudoelstellingen.

Beheerplan

Het beheerplan openbare verlichting is op 23 april 2020 door de gemeenteraad vastgesteld, voor een periode van 5 jaar. Wij streven in de komende beleidsperiode de volgende doelen na: duurzaam en, doelmatig verlichten en tevens de installatiekwaliteit goed op peil houden. De belangrijkste beleidsuitgangspunten zijn:

- Bij vervangingen worden energie-efficiënte LED-armaturen toegepast met een lichtkleur die de sociale- of verkeersveiligheid verbeteren. In de nachtelijke uren worden deze gedimd.
- Om het areaal op peil te houden, plannen we de vervangingen van masten en armaturen in op basis van de economische levensduur.
- Wij passen bij vervanging of nieuwbouw het verlichtingsniveau aan welke minimaal is benodigd conform de ROVL-2011 richtlijn.
- We verlichten in het buitengebied alleen daar waar noodzakelijk is vanuit (verkeers) veiligheid.

Wat hebben we gedaan?

In verband met het op handen zijn van het versneld verleden van het verlichtingsareaal in (2025-2026) hebben er geen grote vervangingen, groot onderhoud of groepsremplace plaatsgevonden en hebben we alleen het hoognodige onderhoud uitgevoerd.

Financiële ontwikkeling

Vanaf 2017 worden investeringen voor groot onderhoud en vervangingen niet langer ten laste gebracht van een voorziening. Op grond van het vernieuwde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden de investeringen geactiveerd. Dat betekent dat de kapitaallasten vanaf het jaar na de investering ten laste komen van de exploitatie.

De financiering voor het huidige beheerplan Openbare Verlichting 2020 - 2024 is in de begroting geregeld. In 2021 is een nieuw onderhoudscontract voor regulier onderhoud gestart.

Civiele kunstwerken

Grotere kunstwerken	84	st
Elektrisch mechanisch beweegbare bruggen	4	st
Fiets- en voetgangersbruggen	130	st
Kleine duikers	100	st

Gewenst kwaliteitsniveau

Het beheerplan Kunstwerken is erop gericht de staat van civiele kunstwerken op vastgesteld onderhoudsniveau te houden. Dit is kwaliteitsniveau 4 (dit komt overeen met onderhoudsniveau B - sober en doelmatig - volgens CROW). De onderhoudsmaatregelen zijn in hoofdlijnen gericht op veiligheid en duurzame instandhouding. De maatregelen die voortkomen uit de diverse inspecties worden bepaald op basis van dit kwaliteitsniveau. Dit is noodzakelijk om de functionaliteit, toegankelijkheid en veiligheid te garanderen. In 2019 zijn nieuwe inspecties uitgevoerd over het gehele areaal. Hier kwam uit dat circa 2% van de bouwdelen in een slechtere staat is dan op basis van het gemeentelijk beleid gewenst is. De veiligheid is hierbij niet het geding. In het beheerplan Civiele Kunstwerken 2021 - 2025 hebben deze bouwdelen een hogere prioriteit voor onderhoud gekregen.

Maatschappelijke doelstellingen

Kunstwerken zijn een essentieel onderdeel van de infrastructuur. Een kwalitatief goede infrastructuur draagt bij aan het welzijn, mobiliteit en de veiligheid van inwoners.

Een functioneel en goed onderhouden infrastructuur is van groot economisch belang en draagt er toe bij dat de gemeente Nieuwkoop aantrekkelijk is om in te wonen, te werken en te recreëren.

Voortgang in de realisatie van de doelstelling

Bij het actualiseren van het beheerplan zijn de wettelijk benodigde inspecties uitgevoerd, ook voor beweegbare bruggen. Naar aanleiding van de resultaten zijn de benodigde maatregelen geprioriteerd en in het beheerplan opgenomen. In 2021 zijn in navolging op de wettelijke inspecties bij vijf bruggen nog nadere inspecties uitgevoerd. Groot onderhoud en/of vervanging van deze bruggen wordt eerder uitgevoerd dan verwacht. Dit zal enkele verschuivingen in het uitvoeringsprogramma te weeg kunnen brengen. De veiligheid van het civiele kunstwerken bestand wordt hierbij goed in de gaten gehouden, zo nodig worden er tussentijdse maatregelen uitgevoerd.

Beheerplan

De gemeenteraad heeft op 10 december 2020 het beheerplan Civiele Kunstwerken 2021 - 2025 vastgesteld. Het belangrijkste beleidsuitgangspunt uit het beheerplan is het voldoen aan de wettelijke verplichtingen op het gebied van veiligheid om de civiele kunstwerken in de gemeente duurzaam in stand te houden. Het beheerplan omvat de volgende punten om hier aan te voldoen:

- een inventarisatie van de civiele kunstwerken en de kwaliteit er van op basis van inspecties;
- een beheerstrategie;
- een overzicht van de te nemen maatregelen;
- een overzicht van de kosten.

Financiële ontwikkeling

Stand voorziening civiele kunstwerken

Grootboeknummer	Omschrijving	Omschrijving	Werk. bedr. saldo
0922099 - V016	VZ Onderhoud civiele kunstwerken	Stand van de voorziening 1-1-2023	€ 526.785
0922099 - V016	VZ Onderhoud civiele kunstwerken	Uitgaven 2023 tlv de voorziening	€ 107.098
0922099 - V016	VZ Onderhoud civiele kunstwerken	Storting in voorziening 2023	€ 207.000
		Stand van de voorziening 1-1-2024	€ 626.687

Voorziening toereikend: Ja

Speelvoorzieningen

Speelplekken	131	st.
Aantal speel- en sporttoestellen	487	st.
Skate voorzieningen	4	st.
Trapveldjes (voetbal)	19	st.
Basketbalveldjes	10	st.
Jeu de Boules banen	6	st.
Sport & Beweegplekken	9	st.
Tafeltennistafels	5	st.

Gewenst kwaliteitsniveau

Er is voor speelvoorzieningen geen kwaliteitsindeling beschikbaar. In het beheerplan staat dat het onderhoudsniveau uitgaat van doelmatig onderhoud waarbij veiligheid en speelkwaliteit voorop staat. Dit is vastgesteld in het wettelijke kader van het WAS (Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen). Het onderhoudsniveau is vergelijkbaar met CROW kwaliteitsniveau A, een kwaliteitsniveau boven sober en doelmatig. De materialen die wij gebruiken zijn hoogwaardig. De toegepaste materialen verschillen per locatie. Zo hebben we speelplekken met een natuurlijke uitstraling waarbij hout is toegepast, maar we passen op veel locaties ook staal en kunststof toe.

Wat willen we bereiken?

De kwaliteit van de openbare ruimte speelt een rol in het woonplezier van inwoners en heeft invloed op het gedrag van gebruikers van deze ruimte. Spelen en bewegen is daarin een belangrijk onderdeel. Dit is ook vastgesteld in het beleidsplan Spelen en Bewegen van de gemeente Nieuwkoop.

De openbare ruimte is schoon, heel, veilig en goed toegankelijk voor onze kinderen, sporters, inwoners en bezoekers van diverse leeftijden. Wij vinden het dan ook belangrijk dat de kwaliteit van onze speelruimte goed is. Bij een uitgangspunt dat speelvoorzieningen naast veilig, voldoende functioneel en aantrekkelijk moeten zijn, behoort een onderhoudsniveau dat ligt boven het basisniveau. Beheer op basisniveau betekent dat speeltoestellen technisch en functioneel zodanig worden onderhouden dat ze aan de veiligheidseisen voldoen en kwalitatief niet achteruitgaan. Het reguliere onderhoud is daarbij minimaal. Een onderhoudsniveau dat daar net boven ligt, betekent onder andere dat speelvoorzieningen er qua beeld comfortabel en schoon uitzien en qua technische kwaliteit goed in orde zijn.

Maatschappelijke doelstellingen

Kinderen en jongvolwassenen spelen en bewegen veel minder buiten dan voorheen, terwijl het van groot belang is voor de ontwikkeling en gezondheid. Mensen die actief zijn hebben minder kans op overgewicht en bewegen bevordert de lichaamsmotoriek en daarmee de gezondheid. Daarnaast leren kinderen zo op jonge leeftijd hoe met elkaar om te gaan. Het credo van het beleids- en beheerplan is dan ook 'een leven lang spelen, meer bewegen'.

Wat willen we bereiken?

Speelplekken op wijkniveau zijn avontuurlijk en uitdagend voor zowel kinderen als jongvolwassenen. Zij vinden het leuk om in hun buurt buiten te spelen of te bewegen. Daarnaast ligt de focus op het realiseren van speel- en beweegplekken voor alle leeftijden.

Voortgang in het behalen van de doelstelling

In nieuwe woonwijken en op bestaande speellocaties binnen de gemeente realiseren we, in overleg met de omgeving, speelvoorzieningen waar kinderen avontuurlijk kunnen spelen en die kinderen uitnodigen om buiten te spelen. Ook (jong) volwassenen dagen we uit om te bewegen in de openbare ruimte. Om kinderen meer te motiveren tot buitenspelen, kunnen kinderen meebeslissen over nieuwe speelvoorzieningen in hun buurt.

Beheerplan Spelen en Bewegen

Op 3 juni 2021 stelde de raad het beheerplan Spelen 2021-2025 vast. Wij vinden buitenspelen voor kinderen heel belangrijk. Wij willen een gezonde en actieve leefstijl stimuleren bij onze kleine en grote inwoners in een veilige en aangename omgeving met voorzieningen die uitdagend en voor iedereen toegankelijk zijn. Een leven lang spelen en bewegen. Dit doen we door de buitenruimte veilig, toegankelijk en ook uitnodigend in te richten.

Uitgangspunten daarbij zijn:

- De openbare ruimte is schoon, heel en veilig.
- De speelplaatsen zijn aantrekkelijk en uitdagend.
- Waar mogelijk passen we meer groen toe op de speelplaatsen.
- Inwoners denken, ontwerpen en beslissen mee als het gaat om hun eigen woonomgeving.
- We staan open voor inwonersinitiatieven.
- Waar mogelijk combineren we spelen en bewegen.

Vanuit het groenbeheerplan, gezondheidsbeleid, sportvisie en omgevingsvisie zijn er ook raakvlakken met spelen en bewegen. Onze ambitie is om de raakvlakken zoveel mogelijk te combineren bij beheer en renovatie van speelplaatsen. De speerpunten zijn:

- Meer groen op de speelplekken (klimaatadaptatie, verkoeling en biodiversiteit verbeteren).
- Actief spelen stimuleren en indien mogelijk een combinatie maken tussen spelen en bewegen (gezondheid, bewegen voor alle leeftijden).
- Toegankelijk voor iedereen (inclusiviteit).

Wat hebben we gedaan?

Speelplek Anemonenstraat in Noorden is vernieuwd. De speelplek is gelijktijdig vernieuwd met het ophogen van de wijk. Er zijn voorzieningen voor jonge kinderen en voor de oudere kinderen is er een basketbalpaal geplaatst. Ook zijn er bankjes om elkaar te kunnen ontmoeten. Er is meer groen

bijgekomen. De plek is voor jong en oud en is gericht op actief spelen en bewegen, zoals genoemd in het beheer- en beleidsplan spelen.

Nieuwe aanleg:

In Nieuwveen zijn er 3 nieuwe locaties bijgekomen in de Verwondering:

- de Bloesem
- de Lotusbloem
- de Waterlelie

Ook is er bij de tijdelijke school IKC de Poel in Langeraar een speelvoorziening gemaakt.

Renovatie speelplaatsen

- Noorden, Anemonenstraat

Financiële ontwikkeling

In 2023 zijn er een aantal renovaties uitgesteld die volgens het beheerplan gepland stonden. Dit komt door grootschalige wijk herinrichtingsprojecten voor weg en riool. De vernieuwing van de speelplaatsen wordt gelijktijdig met de herinrichting uitgevoerd. Bij renovaties passen we zoveel mogelijk kunstgras toe als val-dempende ondergrond. Bij de vernieuwing, verbetering en omvorming van speelplaatsen betrekken we kinderen en bewoners.

Stand van zaken voorziening:

Grootboeknummer	Omschrijving	Omschrijving	Werk. bedr. saldo
092299 - V013	VZ Speelvoorzieningen	Stand van de voorziening 1-1-2023	€ 207.620
092299 - V013	VZ Speelvoorzieningen	Uitgaven 2023 tlv de voorziening	€ 38.2050
092299 - V013	VZ Speelvoorzieningen	Storting in voorziening 2023	€ 159.385
		Stand van de voorziening 1-1-2024	€ 328.800

Voorziening toereikend: Ja

Waterpartijen

Watergangen (schonen/Baggeren)	110	km
Beschoeiingen	55	km
Baggerdepot	1	st.

Gewenst kwaliteitsniveau

Het beheerplan is erop gericht om te voldoen aan de plicht om de waterpartijen met de bijbehorende waterbouwkundige werken te onderhouden op het door de waterschappen vastgestelde niveau zoals is voorgeschreven in de Keur.

Maatschappelijke doelstellingen

Bij renovatie van beschoeiingen en baggeren van watergangen spelen we in op het klimaatadaptief inrichten van de openbare ruimte. Daar waar mogelijk leggen we natuurvriendelijke oevers aan om water te kunnen bufferen bij hevige regenval en de biodiversiteit te vergroten.

Voortgang in het behalen van de doelstelling

Elk jaar vervangen we een deel van de bestaande oeverbeschermingen en baggeren we een deel van de watergangen. Daarnaast schonen we elk najaar onze watergangen. In 2023 is er conform het beheerplan geen grote baggercluster geweest.

Beheerplan

Het beheerplan Waterpartijen 2020 - 2024 is op 6 februari 2020 vastgesteld.

Wat hebben we gedaan?

We hebben dit jaar conform ons beheerplan de werkzaamheden uitgevoerd. In 2023 is er geen baggercluster uitgevoerd. Een deel van de aanwezige en ingedroogde bagger van eerdere baggerclusters in ons baggerdepot zijn afgevoerd naar een erkende verwerker.

De volgende werken zijn in 2023 uitgevoerd:

- Grote renovatie beschoeiing Gemeentevaart oostzijde op de Nieuwkoopse Plassen
- Vervanging beschoeiing Oude Nieuwveenseweg te Nieuwveen
- Vervangen stuw Leliestraat te Noorden

Financiële ontwikkeling

Stand van zaken voorziening:

Grootboeknummer	Omschrijving	Omschrijving	Werk. bedr. saldo
092299 - V017	VZ Onderh waterpartijen en bag	Stand van de voorziening 1-1-2023	€ 416.274
092299 - V017	VZ Onderh waterpartijen en bag	Uitgaven 2023 tlv de voorziening	€ 65.276
092299 - V017	VZ Onderh waterpartijen en bag	Storting in voorziening 2023	€ 97.000
		Stand van de voorziening 1-1-2024	€ 447.997

Voorziening toereikend: Ja

Nautisch- en vaarwegbeheer

Vaarvergunningen verleend plassengebied Nieuwkoop 2022	4055	st.
Behoud vaardiepte watergangen (controleren, baggeren)	43.000	m2
Borden vaarregels en route	120	st.
Borden kano- en elektroroutes	98	st
Voorzieningen bij bruggen, bescherming/aanleggen	7	st.
Loswallen	3	st.
Betonning	14	st.
Bakens	3	st.

Gewenst kwaliteitsniveau

Voor alle voorzieningen voor nautisch beheer en vaarwegbeheer staat de bruikbaarheid en veiligheid voorop. Dit staat gelijk aan de CROW kwaliteitsindeling B, sober en doelmatig. De onderhoudsmaatregelen richten zich in hoofdlijnen op veiligheid en duurzame instandhouding. Door de natuurlijke omgeving is enige vorm van beschadiging en verval niet te voorkomen. Dit mag geen belemmering opleveren voor het gebruik van de voorziening.

Maatschappelijke doelstellingen

Nautisch- en vaarwegbeheer zorgt voor een kwalitatief goede infrastructuur op het water. Dit draagt bij aan het welzijn en de veiligheid van de gebruikers.

Als gebruikers het vaarwater in Nieuwkoop als prettig en veilig ervaren draagt dit bij aan recreatieve ontwikkeling van het gebied. Om die reden vervangen we voorzieningen of passen we voorzieningen met een laag kwaliteitsniveau aan. Een ander belangrijk onderdeel van het nautisch en vaarwegbeheer is het op diepte houden van de vaarwegen.

Beheerplan

De gemeenteraad stelde het beheerplan recreatieve voorzieningen en vaarwegen 2022-2026 vast op 15 december 2022.

Wat hebben we gedaan?

De bordjes van de kano- en elektroroutes (Natuurmonumenten) waren in slechte staat, dus deze hebben we vervangen. Wij hebben de bordjes besteld en Natuurmonumenten heeft ze geplaatst.

De afspraak is dat we veenbonken alleen wegbaggeren als ze in de hoofdvaarroute liggen, liggen ze daarbuiten dan worden ze gemarkeerd met staken. Afgelopen jaar hebben we een cluster veenbonken verwijderd die niet in de hoofdvaarroute lagen, maar wel in de route die gevaren wordt tijdens het Torenschuddersfeest. Er ontstaan op steeds meer en op andere plekken veenbonken. De ambitie is om deze weg te baggeren in alle vaarroutes (volgens de Vaarwegenverordening). Liggen ze daarbuiten dan worden ze gemarkeerd. 1/3 deel van Sloot van Vergeer is gebaggerd en een aantal andere watergangen zijn 2 keer gemaaid met de maaiboot.

Financiële ontwikkeling

Stand van zaken voorziening:

Grootboeknummer	Omschrijving	Omschrijving	Werk. bedr. saldo

092299 - V019	VZ nautisch- en vaarwegbeheer	Stand van de voorziening 1-1-2023	€ 105.127
092299 - V019	VZ nautisch- en vaarwegbeheer	Uitgaven 2023 tlv de voorziening	€ 0
092299 - V019	VZ nautisch- en vaarwegbeheer	Storting in voorziening 2023	€ 25.200
		Stand van de voorziening 1-1-2024	€ 130.327

Voorziening toerekening: Ja

Riolering

Vrijverval riolen	180	km
Persleiding gemalen	33	km
Vacuümleiding	4	km
Drukriolering buitengebied	82	km
Bergbezinkvoorzieningen	5	st.
Rioolpompen (minigemalen)	424	st.
Riool hoofdgemalen	63	st.
Straat/trottoirkolken	9025	st.

Gewenst kwaliteitsniveau

Voorzieningen voor inzameling (riolering), transport en zuivering vormen samen het afvalwatersysteem. Volgens de wet (Wet milieubeheer en Waterwet) heeft de gemeente de inzamelings- en transporttaak en het waterschap de zuiveringstaak. De wettelijke basis is nu gericht op de zorgplicht voor afval-, hemel- en grondwater. In het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021 - 2025 staat hoe wij omgaan met onze drie zorgplichten. De gemeenteraad stelde het GRP op 5 november 2020 vast. Riolering moet optimaal en naar geldende wet- en regelgeving functioneren. Het streven is dit zo kostenefficiënt mogelijk te doen.

Maatschappelijke doelstellingen

Rioleringszorg draagt bij aan de volksgezondheid, het milieu en voorkomt financiële en maatschappelijke schade door wateroverlast of wateronderlast (droogte) in bebouwd gebied.

Voortgang in het behalen van de doelstelling

Het GRP beoogt een duurzame invulling van de rioleringszorg. In het plan staan de benodigde maatregelen inclusief de financiële consequenties hiervan voor het in stand houden van het rioolstelsel op de korte en langere termijn.

De hoofdlijnen uit het GRP zijn:

- Zorgen voor inzameling van het binnen gemeentelijk gebied geproduceerd afvalwater.
- Zorgen voor doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater (voor zover niet verzorgd door particulieren).
- Beperken van structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand (te hoog, maar ook te laag) voor de aan de grond gegeven bestemming in het openbaar gebied.
- Zorgen voor het transport van het ingezamelde water naar een geschikt lozingspunt.
- Goed gebruik van de riolering.
- Zorgen voor het klimaatadaptief maken van de riolering in samenhang met de inrichting van de openbare ruimte om waterover- en onderlast te beperken of te voorkomen.

Bij de uitvoering van het GRP proberen we maatschappelijke meerwaarde te realiseren. Dit doen we bijvoorbeeld door het benutten van meekoppelkansen. Die kansen doen zich voor bij het integraal uitvoeren van werkzaamheden die voortvloeien uit de verschillende beheerplannen (vooral Wegen en Openbaar Groen).

Wat hebben we gedaan?

In 2023 zijn de volgende projecten afgerond:

- Deelname aan en uitvoering gegeven aan de operatie Steenbreek
- Planmatig onderhoud (o.a. kolken reinigen, hoofdgemalen reinigen, inspecties)
- Onderzoeken voor rioolvervanging Schepengaten Nieuwkoop, Oude Nieuwveenseweg Nieuwveen, Lindelaan Nieuwkoop.
- Aanleg stroomvoorziening voor ombouwen vacuumriolering naar drukriolering Noordse Buurt
- Renovatie deel rioolstelsel rondom de voormalige schoollocaties in Ter Aar
- Aanpassen besturing hoofdgemalen van 2G naar 4G
- Upgraden hoofdpost van Aquaview + naar Aquaview X
- Extra HWA riool bij renovatie deel Hazeweg en Klaverveld in Nieuwveen.
- Vervangen duikers kruising Beerstratenlaan/Churchillaan
- Verleggen deel rioolpersleiding Nijverheidsweg Nieuwkoop.
- Inmeten persleidingen hoofdgemalen.
- Renovatie hoofdgemalen o.a. Amstelkade, San Souci en Jan Sassenstraat
- Renovatie drukriolering o.a. deel Westkanaalweg, Schilkerweg en Schilkkade

Ook voerden we verschillende Steenbreekacties uit in 2023. Zo stimuleerden we inwoners om groene en klimaatadaptieve keuzes te maken:

- Inwoners konden een maand (maart) meedoen aan de vergroenquiz en zo kans maken op twee zakken met inheemse bloembollen (50 zakken bloembollen, 25 winnaars).
- Inwoners konden tijdens de 'tegel eruit, plant erin' actie op woensdag 5 april (tijdens de markt in Ter Aar) een tegel inleveren in ruil voor drie vaste planten. Ze konden kiezen uit thema kleur, leven of balans en kregen hier ook informatiefolders bij. (150 deelnemers).
- Wij zijn een samenwerking aangegaan met de Nationale Tuin en Klimaatroute.
- Inwoners konden een maand (mei) € 15,- korting op een regenton krijgen bij het inleveren van de kortingsbon (28 stuks).
- Inwoners met een versteende tuin maakten kans op een tuinmetamorfose (1 klimaatadaptieve tuin).
 - Alle deelnemers die zich hadden opgegeven kregen een groenpakket met o.a. een € 30 cadeaubon, bloemzaad en informatiefolders om zo hun versteende tuin ook om te toveren tot een groene tuin. (105 ontvangers).
 - De buurtbewoners van de tuinmetamorfose konden op de dag van de tuinmetamorfose een groenpakket ophalen met o.a. 3 vaste planten, € 15 cadeaubon, bloemzaad en informatiefolders. (25 ontvangers).
- Inwoners konden in juni en juli meedoen aan de fotowedstrijd thema natuur en zo kans maken op o.a. een insectenhotel.
- In 2023 vond voor de derde keer de 'De Groenste Tuin' verkiezing plaats (19 aanmeldingen).
 - Alle deelnemers die niet gewonnen hebben ontvingen een presentje als bedankje voor hun groene bijdrage (19 ontvangers).

- We zijn een samenwerking aangegaan met de Bibliotheek Rijn en Venen die een duurzaam activiteitenprogramma organiseert voor kinderen en volwassenen in onze gemeente.
- Inwoners konden een maand (oktober) lang meedoen aan de vergroenquiz en zo kans maken op twee zaken met inheemse bloembollen (50 zakken bloembollen, 25 winnaars).
- Inwoners konden tijdens in Zevenhoven een gratis zak biologische bloembollen ophalen. (250 zakken en 250 deelnemers).
- In 2023 maakten we een aantal groenspecials met informatie over klimaatadaptatie, de levende en waterbestendige tuin, wateroverlast, riolering, tuinieren in de zomer/herfst, ideale plantseizoen, egels, insecten et cetera.

Financiële ontwikkeling

Stand van zaken voorziening:

Grootboeknummer	Omschrijving	Omschrijving	Werk. bedr. saldo
0923099 - V018	VZ Riolering	Stand van de voorziening 1-1-2023	€ 7.802.199
0923099 - V018	VZ Riolering	Uitgaven 2023 tlv de voorziening	€ 541.208
0923099 - V018	VZ Riolering	Storting in voorziening 2023	€ -205.135
		Stand van de voorziening 1-1-2024	€ 7.466.126

Voorziening toereikend: Ja, in 2023 heeft een aanvullende storting plaatsgevonden. Medio 2024 starten we met het opstellen van een nieuw GRP.

Recreatieve voorzieningen

Knooppuntenroute wandelen	1	st.
Knooppuntenroute fietsen	1	st.
Knooppuntenroute varen	1	st.
Vrije aanlegplaatsen plassengebied Nieuwkoop	6	st.
Toiletten vrije aanlegplaatsen	4	st.
Drijvend toilet	2	st.
Zwemstrand (strand Zomer)	1	st.
Pomp verbeteren waterkwaliteit	1	st.
Buitendouche Meijepark	1	st.
Aanleghaven (Meijehaven)	1	st.
Trailerhelling (Langeraar)	1	st.
Recreatie eiland Langeraar (Papeneiland)	1	st.
Zelfreinigend toilet Langeraar	1	st.
Aanleg- / vissteigers	40	st.
Watertappunten	7	st.

Gewenst kwaliteitsniveau

Voor alle recreatieve voorzieningen staat de bruikbaarheid en veiligheid voorop. Dit staat gelijk aan de CROW kwaliteitsindeling B, sober en doelmatig.

Maatschappelijke doelstellingen

Kwalitatief goed onderhouden recreatieve voorzieningen die aansluiten bij de behoeften van zowel de inwoners van Nieuwkoop als de bezoekers van onze gemeente.

Een pakket van voorzieningen dat aansluit bij de belangrijkste recreatieve speerpunten van Nieuwkoop: fietsen, wandelen en varen. Daarnaast zijn er recreatieve voorzieningen die ook bijdragen aan de leefbaarheid van kernen, zoals zwemlocaties.

Voortgang in het behalen van de doelstelling

De waterkwaliteit bij de zwemlocatie Meijepark in Nieuwkoop is sterk verbeterd. Er is in 2022 geen overschrijding meer gemeten op de bacteriën. Begin 2022 is er een pomp geplaatst, die vers water aanvoert vanuit de gemeentevaart naar de zwemlocatie. We starten daarom nu een nieuwe meetreeks. Dit betekent dat er in 2023 geen permanent negatief zwemadvies van kracht was. De pomp was een tijdelijke maatregel. Samen het Hoogheemraadschap zorgen we voor een permanente oplossing. Helaas is er in 2023 wel 1 keer een overschrijding gemeten. Dit betekent dat we toch nog extra maatregelen moeten treffen. De pomp draait momenteel i.v.m. de veiligheid van de zwemmers alleen 's nachts. Wellicht is het beter om de pomp 24 uur te laten draaien. Het Hoogheemraadschap heeft deze kwestie voorgelegd bij een onderzoeksbureau.

Beheerplan

De gemeenteraad stelde het beheerplan recreatieve voorzieningen en vaarwegen 2022-2026 vast op 15 december 2022. Het nieuwe beleid geeft de komende vijf jaar nieuwe richting aan de recreatieve voorzieningen van de gemeente. De ambitie is om de komende jaren de vrije aanlegplaatsen op de Nieuwkoopse Plassen op te knappen. Er is een bruikleenovereenkomst opgesteld. Deze ligt nu ter controle bij Natuurmonumenten. Het bestek is voorbereid en hoeft alleen nog uitgezet te worden bij de aannemers.

Wat hebben we gedaan?

Het tweede drijvende toilet is in gebruik genomen. Het eerste drijvende toilet is van de vrije aanleg gemeentevaart Zuid verplaatst naar Brampjesgat, omdat deze studpalen heeft. Dit toilet wordt dan verplaatst naar de Noordplas voor het Torenschuddersfeest.

Het nieuwe drijvende toilet ligt nu bij de vrije aanlegplaats Gemeentevaart Zuid.

Realisatie mindervaliden vissteiger is voorbereid. We zijn in afwachting van de vergunning en dan kan de steiger in 2024 worden aangelegd.

In verband met de slechte waterkwaliteit bij de zwemlocatie Meijepark Nieuwkoop en de blauwalgproblematiek daar, hebben we een buitendouche gerealiseerd aan de zijkant van de openbare toiletten. Gebruikers kunnen zich nu direct na het zwemmen af spoelen.

Financiële ontwikkeling

Stand van zaken voorziening:

Grootboeknummer	Omschrijving	Omschrijving	Werk. bedr. saldo
092299 - V032	VZ onderh. recreat. voorziening	Stand van de voorziening 1-1-2023	€ 36.739
092299 - V032	VZ onderh. recreat. voorziening	Uitgaven 2023 tlv de voorziening	€ 0
092299 - V032	VZ onderh. recreat. voorziening	Storting in voorziening 2023	€ 13.500
		Stand van de voorziening 1-1-2024	€ 50.239

Voorziening toereikend: Ja

Gebouwen

Gemeentehuis	2	st.
Sporthal	4	st.
Zwembad	1	st.
Brandweerkazernes	3	st.
Kinderopvang/scholen	7	st.
Maatschappelijke gebouwen	7	st.
Overige objecten	22	st.

Gewenst kwaliteitsniveau

Het standaard uitgangspunt voor de kwaliteit van het onderhoud is het duurzaam in stand houden van de gebouwen. Vrij vertaald verstaan we hieronder dat een pand de 'normale veroudering en slijtage' mag vertonen en dat we defecte bouwkundige- en installatietechnische onderdelen door eenzelfde kwaliteitsniveau vervangen. Voor een aantal locaties wijken we onderbouwd af van het standaard kwaliteitsniveau.

Maatschappelijke doelstellingen

- Kwalitatief goede sportcomplexen dragen bij aan het welzijn en de gezondheid van inwoners.
- Kwalitatief goede monumenten, musea, kinderopvang- en verenigingsgebouwen dragen ertoe bij dat de gemeente Nieuwkoop een aantrekkelijke plaats is om in te wonen en te recreëren.
- Kwalitatief goede huisvesting voor de brandweer draagt ertoe bij dat de gemeente Nieuwkoop een veilige plaats is om te wonen.
- Kwalitatief goede gebouwen voor de eigen organisatie dragen ertoe bij dat de eigen medewerkers en het bestuur op een goede manier hun taken kunnen uitvoeren en dat de gemeente een aantrekkelijke plaats is om te werken.

Voortgang in het behalen van de doelstelling

De vastgestelde kwaliteitsniveaus in het Beheerplan Gebouwen 2019 - 2028 sluiten aan op de maatschappelijke doelstellingen. Het budget dat jaarlijks beschikbaar is om de gebouwen op het vastgestelde niveau te onderhouden is toereikend. Er zijn geen achterstanden in onderhoud.

Beheerplan

Het Meerjaren Onderhoudsplan Gebouwen voor de periode 2019 - 2028 is door de raad op 14 november 2019 vastgesteld.

Wat hebben we gedaan?

Een aantal belangrijke zaken waar we ons mee bezig hebben gehouden naast de dagelijkse onderhoudswerkzaamheden zijn onder andere:

- het verbouwen van diverse gebouwen tot opvanglocaties voor Oekraïners;
- verduurzaming verlichting (LED) sporthal De Vlijt;
- revisie uurwerk en carillon Regthuystoren;
- vervanging brandmeldinstallatiesysteem sporthal De Steupel.

Financiële ontwikkeling

Stand van zaken voorziening:

Grootboeknummer	Omschrijving	Omschrijving	Werk. bedr. saldo
092299 - V011	VZ onderhoud gem gebouwen	Stand van de voorziening 1-1-2023	€ 773.694
092299 - V011	VZ onderhoud gem gebouwen	Uitgaven 2023 tlv de voorziening	€ 509.019
092299 - V011	VZ onderhoud gem gebouwen	Storting in voorziening(B) 2023	€ 338.500
		Stand van de voorziening 1-1-2024	€ 603.175

Voorziening toereikend: Ja

Openbaar groen

Bomen	12100	st.
Beplanting	350.000	m2
Gazons	361.000	m2
Grasbermen en bloemrijke bermen	1.002.000	m2
Gras voetbalveld	26.670	m2
Afrastering	6.750	m1
Bloembakken	175	st.

Gewenst kwaliteitsniveau

Het beheerplan is er op gericht de staat van openbaar groen op het vastgestelde onderhoudsniveau te houden. Dit is kwaliteitsniveau niveau B (basis) volgens de CROW richtlijnen. De onderhoudsmaatregelen zijn in hoofdlijnen gericht op veiligheid en duurzame instandhouding.

Maatschappelijke doelstellingen

Al het (openbaar)groen heeft een positief effect op de gezondheid van mens, dier en natuur. Groen zorgt voor inspiratie, plezier en ontspanning. Anderzijds zorgt groen voor het beperken van wateroverlast, hittestress, de hoeveelheid fijnstof in de lucht en de gevolgen van klimaatverandering. En een groenere omgeving stimuleert de biodiversiteit.

Voortgang in het behalen van de doelstelling

Jaarlijks renoveren we plantvakken verspreid over de hele gemeente. Hierbij verwijderen we de oude beplanting en planten we nieuwe, vaak bloemrijke en biodiverse, planten terug. Daarnaast gaat groen mee in integrale projecten in de openbare ruimte. Dit biedt de kans om verharding die niet wordt gebruikt om te vormen tot groenvak. Hiermee maken we de openbare ruimte klimaatadaptief.

Het afgelopen jaar hebben we verder ingezet op het versterken van de biodiversiteit. Dit doen we door het planten van een variatie van bomen en planten, die voor voedsel en schuilplekken voor dieren en insecten zorgen. Dit doen we zowel buiten als binnen de bebouwde kom.

Beheerplan

Het beleids- & beheerplan Openbaar Groen 'Gezond Groen' 2021 - 2025 is op 22 april 2021 door de raad vastgesteld.

Wat hebben we gedaan?

Het afgelopen jaar renoveerden we meerdere individuele vakken verspreid door de gemeente. Daarnaast is het groen in het integraal project in Noorden gerenoveerd. Ook is groen meegegaan met het renoveren van verschillende speelplaatsen.

Financiën

Er is geen voorziening.

Begraafplaatsen/lijkbezorging

Begraafplaatsen in gemeentelijk beheer 4 st.

Gewenst kwaliteitsniveau

De algemene begraafplaatsen moeten groen, rust en respect uitstralen. Een uitvaart, herdenking of bezoek moet zonder problemen kunnen plaatsvinden. De inwoners en nabestaanden moeten tevreden zijn over de kwaliteit. Voor de openbare ruimte op en rond de begraafplaatsen geldt het kwaliteitsniveau B (sober en doelmatig). Dit is gelijk aan het andere openbaar groen van de gemeente.

Maatschappelijke doelstellingen

Iedere inwoner, maar ook geïnteresseerden van buiten onze gemeente, die na zijn overlijden begraven wenst te worden op een openbare begraafplaats dan wel na crematie bijgezet wil worden, moet hiervoor in de gelegenheid zijn.

Voortgang in het behalen van de doelstellingen

Om goed vorm te kunnen geven aan de doelstelling is in 2021 het eerste beheerplan Begraafplaatsen opgesteld. Dit beheerplan is de leidraad voor de komende vijf jaar (2026) en geeft concreet vorm aan de realisatie door het uitvoeringsprogramma dat aansluit bij de doelstellingen.

Wat hebben we gedaan?

- Er zijn iets minder mensen begraven dan in 2022.
- Er heeft een grote administratieve inhaalslag plaatsgevonden na de implementatie van I-Begraven. De administratie is weer up-to-date. Alle rechthebbende van graven zijn actief aangeschreven over het verlengen van grafrechten. Daarnaast zijn we actief op zoek gegaan naar rechthebbenden van graven.
- Op de begraafplaats in Nieuwkoop is een nieuwe urnenmuur geplaatst. Ook is een herinneringsboom geplaatst tegen de muur van het baarhuis. Er zijn graven geruimd in Nieuwkoop. Hiervoor is een nieuw verzamelgraf gemaakt en een gedenkmonument geplaatst. Het was noodzakelijk om de damwand te vervangen om in de toekomst weer te kunnen begraven.
- Op de begraafplaats in Ter Aar zijn alle paden vernieuwd en zijn delen heringericht. Er is gekozen om de paden in half verharding uit te voeren. Dit geeft het geheel een parkachtige sfeer. Er is ruimte gemaakt voor een strooiveld met een herinneringsboom en er zijn nieuwe graven gemaakt op het geruimde deel van de begraafplaats. Hiervoor zijn keerwanden geplaatst.
- Op de begraafplaats in Zevenhoven is ruimte gemaakt voor een strooiveld en is er een herinneringsboom geplaatst.
- Op de begraafplaats in Nieuwveen is een herinneringsboom geplaatst.
- Er zijn nieuwe waterpunten voor de begraafplaatsen gerealiseerd. Deze worden in het voorjaar van 2024 geplaatst.
- We communiceren regelmatig over de begraafplaatsen.

Beheerplan

16 december 2021 stelde de raad het beheerplan Begraafplaatsen 2022 - 2026 vast. Dit beheerplan geeft voor de komende vijf jaar nieuwe richting aan begraven binnen de gemeente. Hiermee is het beleid, het onderhoud en de nodige financiële middelen geregeld. De speerpunten van het beheerplan zijn:

- Meer groen op de begraafplaatsen is goed voor klimaatadaptatie, verkoeling en verbetering van de biodiversiteit. Het draagt bij aan de sfeer op de begraafplaatsen en creëert een meer parkachtige omgeving.
- Meer ruimte bieden voor ontmoeting en gedenken door bijvoorbeeld het maken van meer zitgelegenheid.
- Goede toegankelijkheid voor iedereen (mensen met een rolstoel of rollator).

Financiële ontwikkeling

Stand van zaken van de voorziening:

Grootboeknummer	Omschrijving	Omschrijving	Werk. bedr. saldo
092299 - V035	VZ Begraafplaatsen	Stand van de voorziening 1-1-2023	€ 39.982
092299 - V035	VZ Begraafplaatsen	Uitgaven 2023 tlv de voorziening	€ 69.863
092299 - V035	VZ Begraafplaatsen	Storting in voorziening 2023	€ 37.772
		Stand van de voorziening 1-1-2024	€ 7.891

Voorziening toereikend: Ja.

5.4 PARAGRAAF FINANCIERING

Inleiding

De paragraaf financiering geeft inzicht in het verwachte risicoprofiel van de gemeente Nieuwkoop op het terrein van de treasury. In deze paragraaf gaan wij vervolgens in op het bestaand beleid, het risicobeheer, de financieringsbehoefte, de ontwikkeling van de leningenportefeuille, het risicobeheer, de kasgeldlimiet en de risiconorm.

Bestaand beleid

De Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) stelt kaders voor een verantwoorde en prudente inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie bij decentrale overheden. De Financiële Verordening 2023 kent een beperkt aantal uitgangspunten voor de financieringsfunctie. Het huidige treasurystatuut is 1 januari 2015 in werking getreden. In het treasurystatuut is de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. In de paragraaf Financiering geven we de specifieke beleidsvoornemens, respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury, weer.

Rentebeleid

De uitvoering van de treasury vereist snelle beslissingen in een complexe geld- en kapitaalmarkt. Renterisico's bij het aantrekken en uitzetten van gelden worden beperkt door de overeen te komen rentepercentages bij deze transacties te baseren op een rentevisie. Onze rentevisie baseren we o.a. op informatie van de huisbankier.

De korte rente is in het algemeen lager dan de lange rente. Op grond van deze veronderstelling is het uitgangspunt om de financieringsbehoefte eerst te dekken met de maximaal toegestane kasgeldlimiet en de resterende behoefte te dekken met langlopende leningen. Van deze looptijd kan worden afgeweken indien deze kan worden gekoppeld aan andere financiële posities. Met deze aanpak gaat de gemeente er vanuit dat - rekening houdend met ons risicoprofiel - de financieringskosten zo laag mogelijk zijn.

Risicobeheer

Het risicobeheer is gericht op het beperken van financiële risico's. In het treasurystatuut zijn richtlijnen en limieten opgenomen, die de basis vormen voor alle transacties op dit gebied. Daarnaast geeft de Wet Fido normen voor het beperken van risico's. De belangrijkste risicocategorie is het renterisico, waarvan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm belangrijke richtlijnen zijn om renterisico's te beperken. De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een rentetypische looptijd tot één jaar. De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een rentetypische looptijd vanaf één jaar. Het doel van deze normen van de Wet Fido is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote verschillen optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's. Het niveau van de kasgeldlimiet is gelimiteerd op 7% van de begrote lasten. De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mogen bedragen. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd. De provincie toetst de kasgeldlimiet en de renterisiconorm in het kader van financieel toezicht.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het wettelijk maximum aan leningen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet stond de gemeente Nieuwkoop in 2023 toe de financieringsbehoefte tot een bedrag

van € 7.7 mln. te dekken met kortlopende geldleningen. Zodra de verwachting is dat de kasgeldlimiet langer dan twee kwartalen wordt overschreden, wordt een langlopende geldlening aangetrokken.

Gelet op de lagere rente voor kredietfaciliteiten maakt de gemeente zoveel mogelijk gebruik van de toegestane norm. In 2023 is de kasgeld limiet niet overschreden. In onderstaande tabel is een verantwoording per kwartaal opgenomen.

Kasgeldlimiet 2023 per kwartaal	Q1	Q2	Q3	Q4
Gemiddeld saldo vlottende middelen	12.474	19.242	19.154	13.179
waarvan kortlopende schuld (kasgeldlening)	-	-	-	-
Kasgeldlimiet 2023 (per 1 januari)	7.698	7.698	7.698	7.698
Overschot t.o.v. kasgeldlimiet	20.172	26.940	26.852	20.877

Renterisiconorm

Renterisiconorm (x € 1.000)	2023
1a Renteherziening op langlopende schuld o/g	0
1b Renteherziening op langlopende schuld u/g	0
1 Netto renteherziening op langlopende schuld (1a+1b)	0
2a Nieuw aangetrokken langlopende schuld	0
2b Nieuw uitgezette langlopende leningen	0
2 Netto nieuw aangetrokken langlopende schuld (2a+2b)	0
3 Betaalde aflossingen	1.646
4 Herfinanciering (laagste van 2 en 3)	0
5 Renterisico langlopende schuld (1+4)	-
6 Stand langlopende schuld per 1 januari	30.686
7 Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal lasten bij aanvang)	18.112
Ruimte onder renterisiconorm (7-5)	18.112

Schatkistbankieren

In december 2013 is het schatkistbankieren voor decentrale overheden ingevoerd. Voor decentrale overheden betekent dit dat zij al hun overtollige middelen niet langer mogen aanhouden bij banken, maar dit moeten aanhouden in de schatkist bij het ministerie van financiën.

Onze gemeente mag buiten de schatkist een drempelbedrag van € 1,8 miljoen bij banken aanhouden.

Financieringsbehoefte

Per 1 januari 2023 werd rekening gehouden met een financieringstekort van € 11.436.000.

Dit is het verschil tussen de aanwezige vaste financieringsmiddelen en de boekwaarde van de investeringen en de te financieren grondexploitaties.

In werkelijkheid was er per 1 januari 2023 een financieringsoverschot van € 22.496.000

Het verschil t.o.v. de begroting wordt met name veroorzaakt door een lager saldo vaste activa als gevolg van lagere investeringen in 2023 en een hoger saldo aan reserves dan was geraamd.

Financieringsbehoefte (x € 1.000)	Begroting 2023	1 januari 2023	31 december 2023
Vaste financieringsmiddelen:			
Reserves	57.297	65.579	67.730
Voorzieningen	23.333	57.597	56.556
Opgenomen leningen	29.040	30.686	29.040
Totaal	109.670	153.862	153.326
Te financieren			
Vaste activa	97.713	90.426	91.975
Grondexploitaties	521	40.207	39.686
Totaal	98.234	130.633	131.661
Financieringsoverschot	11.436	23.229	21.665

Leningenportefeuille

Het overzicht van de leningenportefeuille ziet er als volgt uit:

Leningenportefeuille	Begroting 2023	31 december 2023
Restantbedrag begin boekjaar	30.685	30.686
Aflossingen	1.645	1.646
Nieuwe geldleningen		
Restantbedrag einde boekjaar	29.040	29.040

Renteresultaat en wijze van toerekenen

Het verschil tussen de financieringslasten en -baten (rente) en de toerekening daarvan aan taakvelden anderzijds vormt het renteresultaat. Voor 2023 is er ook na toerekening van rente aan de grondexploitaties sprake van een batig resultaat van € 530.000. Dit bedrag hebben wij naar analogie van de begroting niet nader verdeeld.

Rente toerekening (x € 1.000,-)		2023
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	310
b.	De externe rentebaten	-635
Totaal door te rekenen rente		-325
c.	De rente die aan grondexploitaties moet worden doorberekend	-205
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
Saldo door te rekenen externe rente		-530
d1	Rente over eigen vermogen	0
d2	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0
De aan taakvelden toe te rekenen rente		-530
e.	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	0
f.	Rente resultaat op het taakveld treasury	-530

EMU-saldo

Het EMU-saldo is het financieringssaldo van de totale Nederlandse overheid. Overschrijdt het EMU-tekort in enig jaar de 3% van het BBP (Bruto Binnenlands Product) dan is een Euro-land verplicht maatregelen te nemen om het tekort terug te dringen. Om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van het EMU-saldo moeten gemeenten in de begroting een prognose opnemen van het EMU-saldo van de eigen gemeente. Dit EMU-saldo wordt berekend op kasbasis. Omdat de gemeentelijke begroting moet worden opgesteld op basis van het stelsel van lasten en baten moet het begrotingsaldo van de gemeente worden omgezet naar het begrotingsresultaat op kasbasis. Voor Nieuwkoop ziet de prognose er als volgt uit:

EMU-saldo (x € 1.000)		Realisatie 2023	Begroting 2024
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.622	-1.217
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	1.549	8.581
3	Mutatie voorzieningen	1.041	604
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-521	-11.865
5	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0
Berekend EMU-saldo		-1.609	2.671

5.5 PARAGRAAF BEDRIJFSVOERING

Algemeen

Het BBV schrijft voor om de kosten van overhead expliciet zichtbaar te maken in de begroting en de jaarrekening. In Nieuwkoop hebben we dit gedaan door een programma bedrijfsvoering in de begroting op te nemen. Dit heeft tot gevolg dat de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering aan de orde komen bij het programma. De verplichting om een paragraaf Bedrijfsvoering op te nemen is echter niet vervallen. De paragraaf hebben we daarom wel opgenomen. Om te voorkomen dat dezelfde inhoud op twee plaatsen in de begroting en de jaarrekening voorkomt, verwijzen wij de lezer op deze plek naar programma 5 Bedrijfsvoering.

Wet Open Overheid

Op 1 mei 2022 trad de Wet open overheid (Woo) in werking. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteed aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de wet.

De Woo kent 3 pijlers:

- actieve openbaarmaking;
- passieve openbaarmaking;
- verbetering van de informatiehuishouding.

Actieve openbaarmaking

De wet noemt 17 informatiecategorieën die wij gefaseerd openbaar moeten maken. Het is nog niet bekend wanneer welke categorie openbaar moet worden. Dit wordt voor elke categorie vastgesteld door middel van een koninklijk besluit.

In 2023 is het plan van aanpak uitgevoerd. De informatie wordt per categorie actief openbaar gemaakt. Overigens maken wij al diverse zaken actief openbaar. Denk aan de raadsstukken, vastgestelde verordeningen en beleidsregels.

Passieve openbaarmaking

Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie op verzoek openbaar te maken. Hiervoor hebben wij een Woo-coördinator aangewezen.

Verbetering van de informatiehuishouding

Eén van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. Jaarlijks worden hierin stappen gezet door de invoering en doorontwikkeling van het zaakgericht werken.

De kosten die wij maken voor de implementatie van deze omvangrijke wet bekostigen wij uit het budget dat wij hiervoor ontvangen van het Rijk.

Rechtmatigheid

In overeenstemming met het controleprotocol 2023-2026 en Financiële verordening 2023 van gemeente Nieuwkoop en de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV geeft het college van Burgemeester en Wethouders in de paragraaf Bedrijfsvoering een nadere toelichting op alle gevonden individuele rechtmatigheidsfouten en individuele rechtmatigheidsonduidelijkheden, voor zover deze boven de door de gemeenteraad op 13 april 2023 vastgestelde rapportagegrens van € 100.000 liggen. Daarbij wordt aangegeven welke (beheers)maatregelen zijn, of nog worden, getroffen om deze

rechtmatigheidsafwijkingen op te heffen of in de toekomst te voorkomen. Aspecten die hierbij aan de orde komen zijn de tussentijdse communicatie met de gemeenteraad – of de reden waarom deze achterwege is gebleven - en de maatregelen die zijn genomen om verbeteringen aan te brengen om het handelen conform wet- en regelgeving afdoende in processen te waarborgen. De toelichting op de onrechtmatigheden bestaat uit een beschrijving van de geconstateerde afwijking, een toelichting op het ontstaan van de afwijking en de vermelding van de actie die wordt ondernomen om rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen.

De gevonden individuele rechtmatigheidsfouten en individuele rechtmatigheidsonduidelijkheden boven de rapportagegrens van € 100.000 betreffen:

1. Niet naleving Europese aanbestedingsrichtlijnen

Bevinding

De kosten voor ondersteuning bij tenderprocedures zijn hoger uitgevallen. Dit heeft geleid tot een rechtmatigheidsfout van € 212.000.

Oorzaak

De gerealiseerde kosten voor ondersteuning bij tenderprocedures vielen hoger uit door ruis in de signalering in het overschrijden van deze kosten en anderzijds door extra onvoorziene inzet.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen

Het contract voor de ondersteuning bij tenderprocedures wordt niet verlengd. Er wordt een nieuwe aanbestedingsprocedure gestart in 2024.

Bevinding

Er is sprake van onrechtmatig opknippen van opdracht tot inhuur. De kosten vallen per opdracht onder de Europese aanbestedingsrichtlijnen, echter gezamenlijk leidt dit tot een rechtmatigheidsfout van € 187.000.

Oorzaak

Op basis van de opdrachtoomschrijving werd ervan uitgegaan dat de inhuuropdracht wezenlijk anders was van aard ten opzichte van de voorgaande. In wezen verschilt deze echter niet voldoende ten opzichte van de voorgaande opdracht om het als andersoortige werkzaamheden te beschouwen.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen

De aanbesteding van de opdracht tot inhuur vereist specifieke kennis en ervaring. Er wordt onderzocht hoe dit meegenomen kan worden in een volgende aanbesteding.

Bevinding

Doormiddel van een collegeadvies is er gekozen om, voor een softwareleverancier, af te wijken van het aanbestedingsbeleid. Vanwege de stijgende kosten wordt reeds de Europese aanbestedingsgrens overschreden, waardoor afwijking geen mogelijkheid meer is. De rechtmatigheidsfout betreft € 122.000.

Oorzaak

Verwacht was dat de totale opdrachtwaarde onder de drempelwaarde voor Europese aanbestedingen zou blijven. Vanwege stijgende kosten in verband met inflatie is dit niet het geval en is het collegebesluit niet toereikend.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen

De mogelijkheden van andere leveranciers van vergelijkbare software wordt onderzocht. Mogelijk leidt dit tot een nieuwe aanbesteding.

Bevinding

De aansprakelijkheidsverzekering is met ingang van 2023 automatisch verlengd, ondanks het overschrijden van de Europese aanbestedingsgrens.

Oorzaak

Een nieuwe aanbestedingsprocedure is niet tijdig in gang gezet, waardoor een automatische verlenging van toepassing was.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen

In 2024 zal een Europese aanbestedingsprocedure worden gestart voor de aansprakelijkheidsverzekering.

2. Niet acceptabele begrotingsoverschrijdingen op de lasten per programmaBevinding

De realisatie van de lasten van ruimtelijk beheer (overschrijding € 488.000) overschrijdt het saldo begroot.

Oorzaak

Door onvoldoende integraal overzicht op de realisatie, zijn de potentiële overschrijdingen niet tijdig gesignaleerd.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen

Voor 2024 is er structureel budgetadvies overleg ingepland. Daarnaast wordt vanaf 2024 de factuurcodering naar de afdelingen verlegd. En worden alleen boekingscodes beschikbaar gesteld waar daadwerkelijk ook een begrotingsaldo op verantwoord is.

3. Niet acceptabele overschrijdingen van uitgaven op investeringskredietenBevinding

Bij dijkverzwaringswerkzaamheden zijn de gerealiseerde uitvoeringskosten hoger uitgevallen dan de raming. Het beschikbare krediet is met € 206.000 overschreden.

Oorzaak

Vervuilde grond is de oorzaak voor meerkosten in het project.

Bevinding

Vanwege in het najaar een drietal verdiepende onderzoeken voor woningbouwplannen, is het voorbereidingskrediet overschreden met € 113.000. In 2024 is een aanvullend krediet vastgesteld.

Oorzaak

Versnelling in de kosten vanwege de verdiepende onderzoeken lagen ten grondslag aan de overschrijding in 2023. Het resterende krediet is opgenomen in 2024.

Genomen maatregelen om deze rechtmatigheidsafwijkingen in de toekomst te voorkomen

Er zijn versterkte afspraken gemaakt, waarbij met de kadernota en de decemberwijzing wordt getoetst of de kredieten toereikend zijn.

M&O-beleid

Gemeente Nieuwkoop heeft in 2018 een overkoepelend M&O beleid opgesteld, zodat naast fraudepreventie ook maatregelen ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving inzichtelijk wordt gemaakt. Gemeente Nieuwkoop heeft een risicoanalyse en een intern controleplan opgesteld waarbij is besloten om het misbruik & oneigenlijk gebruik beleid en beheersmaatregelen hierin te integreren. Zoals uit de rechtmatigheidsverantwoording 2023 blijkt zijn er in 2023 geen rechtmatigheidsafwijkingen als gevolg van misbruik of oneigenlijk gebruik gevonden.

5.6 PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN

5.6.1 INLEIDING

Als gemeente werken we in de uitvoering van onze taken samen met andere partijen. Dit kunnen gemeenschappelijke regelingen zijn, bedrijven, stichtingen, verenigingen etc. Bij de programma's laten we zien welke verbonden partijen op een programma actief zijn en wat de maatschappelijke doelstellingen zijn die we samen met deze partijen nastreven. In deze paragraaf verbonden partijen laten we in een totaaloverzicht zien met welke partijen we samenwerken.

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Zoals voorgeschreven maken we onderscheid tussen publiekrechtelijke -en privaatrechtelijke verbonden partijen. Bij publiekrechtelijke verbonden partijen gaat het vooral om gemeenschappelijke regelingen. Bij privaatrechtelijke verbonden partijen gaat het vooral om vennootschappen en stichtingen.

In de begroting is voor iedere verbonden partij informatie op een aantal vaste aspecten opgenomen. In de jaarrekening actualiseren we deze informatie voor alle verbonden partijen.

Uitwerking voorgeschreven indeling lijst Paragraaf Verbonden partijen op grond van artikel 15 BBV:

1. Gemeenschappelijke regelingen
2. Vennootschappen en coöperaties
3. Stichtingen en verenigingen
4. Overige verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Holland Rijnland
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Doelstelling	De organisatie Holland Rijnland stimuleert en faciliteert de samenwerking tussen dertien gemeenten in de gelijknamige regio. In de regionale agenda staan de thema's benoemd waar we de komende jaren gezamenlijk aan werken. Ambities en speerpunten vormen ons gezicht in de Randstad, Nederland en Europa om belangrijke doelen te bereiken. Vanuit de Regionale Omgevingsagenda is in 2023 gewerkt aan de totstandkoming van een Regionale Investeringsagenda Holland Rijnland. De investeringsagenda bestaat uit position papers per deelgebied, veertien prioritaire opgaven voor de regio en een financieringsstrategie ten behoeve van uitvoering van deze projecten. De concept agenda is in januari 2024 vrijgegeven aan gemeenteraden voor zienswijzen. De taken met betrekking tot de jeugdwet zijn met ingang van 1 januari 2023 overgedragen aan de Gemeenschappelijke Regeling Service Organisatie Zorg (SOZ).
Openbaar belang	Bestuursadviseur /strategisch adviseur regio
Deelnemende partijen	De samenwerkende gemeenten zijn Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse,

	Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude.		
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur (AB) van de Gemeenschappelijke Regeling bestaat uit vertegenwoordigers vanuit de deelnemende gemeenten. Namens de gemeente Nieuwkoop heeft een tweetal raadsleden zitting in het AB. Wethouders zijn naar vakgebied vertegenwoordigd in de Portefeuillehouders overleggen.		
Ambtelijke verantwoordelijkheid	Bestuursadviseur /strategisch adviseur regio		
Financieel belang	De bijdrage voor Nieuwkoop is in 2023 € 185.536,00.		
Kerncijfers	Omschrijving	01-01-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 1.609.435.	€ 1147.570
	Vreemd vermogen	-	€ 125269
	Resultaat	- € 212.239	- € 616.550
Risico's en ontwikkelingen	<p>De organisatiestructuur van Holland Rijnland is in 2022 gewijzigd. Dit was nog niet vertaald in de financiële stukken. Ook is de begroting doorgelicht. De wijze van indexering pakte nadelig uit, doordat het budget niet volledig wordt geïndexeerd voor kostenstijgingen. Hierdoor is in 2023 een tekort ontstaan van € 60.000,-. Dit tekort wordt met de jaarrekening verrekend. Voor Nieuwkoop betekent dit een extra bijdrage van € 2.500,-.</p> <p>Doordat SOZ m.i.v. 1 januari 2023 geen deel meer uitmaakt van Holland Rijnland, is de toerekening van de overhead veranderd met een alternatieve verdeelsleutel. De nieuwe toerekening leidt tot verschillen tussen gemeentelijke bijdragen. Concreet betekent dit dat de gemeenten Alphen aan den Rijn en Nieuwkoop meer gaan betalen, waar andere gemeenten een voordeel hebben. Dit wordt veroorzaakt door de overhead voor het bureau Leerrecht waar Alphen en Nieuwkoop niet aan meedoen. De gewijzigde systematiek is al bij de TURAP van 2022 aangekondigd, maar pas in het 3e kwartaal 2023 werd meer duidelijk over het effect ervan. Vanaf 2024 wordt de bijdrage van Nieuwkoop € 235.557,- wordt. Dit is een verhoging van € 33.438,-.</p>		

Naam	Omgevingsdienst West-Holland
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Doelstelling	<p>Missie: De Omgevingsdienst werkt met deskundigheid en gedrevenheid aan de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving (milieu en duurzaamheid, veiligheid, gezondheid) in zijn werkgebied. Hij levert een optimale bijdrage aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid voor zijn deelnemers.</p> <p>Visie: De Omgevingsdienst West-Holland is een stabiele, (financieel) gezonde dienst, inhoudelijk klaar voor de toekomst en daarmee een aantrekkelijke partner en werkgever. De dienst heeft een zelfstandige rol in de afhandeling van zijn taken en is</p>

	zich ervan bewust dat hij functioneert in de politieke omgeving van de opdrachtgever. De Omgevingsdienst heeft een sterke positie op het gebied van lokale, regionale en specialistische kennis en werkt daarbij optimaal samen met gemeenten en provincie.		
Openbaar belang	Door uitvoering van de wettelijke milieutaken voor de gemeente Nieuwkoop wordt gewaarborgd dat overlast door milieubelastende activiteiten door o.a. bedrijven wordt voorkomen of beperkt.		
Deelnemende partijen	Gemeenten Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Zoeterwoude en de provincie Zuid-Holland.		
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van de ODWH bestaat uit de portefeuillehouders Milieu en een tweede vertegenwoordiger. Namens de gemeente Nieuwkoop hebben wethouder Ingwersen en wethouder De Ridder zitting in het Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur wordt voorgezeten door wethouder North van de gemeente Leiden. De overige leden namens de aangesloten gemeenten zijn gedeputeerde Stolk van de Provincie Zuid-Holland, wethouder Ingwersen van de gemeente Nieuwkoop en wethouder Knappe van de gemeente Katwijk.		
Ambtelijke verantwoordelijkheid	Afdelingsmanager BOR		
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Nieuwkoop wordt berekend aan de hand van een overeenkomst die de gemeente heeft met de ODWH voor af te nemen taken. De bijdrage wordt jaarlijks bepaald aan de hand van de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting en het met de deelnemers vastgestelde werkplan.		
Kerncijfers	Omschrijving	01-01-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 1.757.764	€ 2.206.191
	Vreemd vermogen	€ 13.521.948	€ 14.431.342
	Resultaat	€ 372.757	€ 752.891
Risico's en ontwikkelingen	Vanuit het Rijk vindt aanvullend onderzoek plaats naar de robuustheid van de omgevingsdiensten. De daaraan te stellen eisen kunnen gevolgen hebben voor onze omgevingsdienst.		

Naam	Regionale Brandweer en GHOR Hollands Midden (VRHM)
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Doelstelling	De Veiligheidsregio Hollands Midden wil de veiligheid van iedereen die in Hollands Midden woont, werkt en verblijft vergroten door crisisbeheersing en rampenbestrijding efficiënt, effectief en professioneel te organiseren. Om dit te realiseren werken politie, brandweer, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) en alle 18 gemeenten intensief samen in de veiligheidsregio.

Openbaar belang	Het doelmatig organiseren op veiligheidsregio niveau van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg bij rampenbestrijding en crisisbeheersing.		
Deelnemende partijen	Alle 18 gemeenten van de veiligheidsregio Hollands Midden.		
Bestuurlijk belang	De 18 burgemeesters uit de regio Hollands Midden vormen samen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden. De burgemeester van de gemeente Leiden is de voorzitter van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden. Namens de gemeente Nieuwkoop zit de burgemeester in het Algemeen Bestuur.		
Ambtelijke verantwoordelijkheid	Manager Bedrijfsvoering		
Financieel belang	In 2023 is € 1.690.436 aan voorschot betaald.		
Kerncijfers	Omschrijving	01-01-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 6.065.000	€ 5.506.000
	Vreemd vermogen	€ 68.319.000	€ 79.547.000
	Resultaat	- € 341.000	€ 935.000
	Risico's en ontwikkelingen	Er worden geen bijzonderheden verwacht.	

Naam	Hecht		
Rechtsvorm	Openbaar lichaam, als gedefinieerd volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen.		
Vestigingsplaats	Leiden		
Doelstelling	Hecht, met als uitvoerende eenheden de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), Zorg- en veiligheid (ZV) en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV), heeft ten doel de belangen te behartigen van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten op het terrein van de volksgezondheid, zorg en veiligheid, en de ambulancezorg.		
Openbaar belang	Hecht bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid, veiligheid en het welbevinden van de inwoners in de regio Hollands Midden in zowel reguliere als crisissomstandigheden.		
Deelnemende partijen	Alle 18 gemeenten in de regio Hollands Midden		
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur van Hecht bestaat uit de portefeuillehouders volksgezondheid van de 18 gemeenten. Namens de gemeente Nieuwkoop heeft wethouder De Kleer zitting in het Algemeen Bestuur.		
Ambtelijke verantwoordelijkheid	Manager Maatschappelijke Ontwikkeling		
Financieel belang	De kosten van Hecht worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdrage per inwoner en bijdrage per kind van de gemeente Nieuwkoop bedraagt voor 2023 € 1.877.000.		
Kerncijfers	Omschrijving	01-01-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 5.889.000	€ 631.000
	Vreemd vermogen	€ 33.822.000	€ 38.323.000
	Resultaat	€ - 747.000	€ -3.919.000
	Risico's en ontwikkelingen	Er worden geen bijzonderheden verwacht.	

Risico's en ontwikkelingen	Hecht gaat verder met het afwickelen van het programma Hecht24. Daarnaast gaat Hecht ondersteuning bieden in verschillende acties van zowel GALA als IZA. Gelet op de voorgestelde begrotingswijziging 2023 die niet door is gegaan, zullen er gesprekken plaatsvinden met afspraken om uitvoer en kosten in balans te brengen. Dit is om Hecht op een toekomstbestendige manier haar missie te laten uitvoeren.
----------------------------	--

Naam	SVHW		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Vestigingsplaats	Klaaswaal		
Doelstelling	Het Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW) heft en int de lokale belastingen, stelt de WOZ-waarden vast en beheert de basisregistraties WOZ en BAG. SVHW voert deze taken uit voor haar deelnemers (gemeenten, Waterschap en RAD) tegen de laagst mogelijke kosten op basis van de beste prijs/prestatieverhouding en het gewenste niveau van dienstverlening.		
Openbaar belang	Als publieke, uitvoerende en dienstverlenende organisatie werkt SVHW efficiënt en volgens maatschappelijk aanvaarde bedrijfseconomische principes.		
Deelnemende partijen	Gemeenten, waterschap, RAD		
Bestuurlijk belang	Het algemeen Bestuur van het SVHW bestaat uit portefeuillehouders Financiën van de deelnemende partijen. Namens de gemeente Nieuwkoop is wethouder Ingwersen lid van het Algemeen Bestuur.		
Ambtelijke verantwoordelijkheid	Manager Bedrijfsvoering		
Financieel belang	€ 400.000		
Kerncijfers	Omschrijving	01-01-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 847.000	€ 1.450.000
	Vreemd vermogen	€ 6.597	€ 10.328.000
	Resultaat	€ 99.000	€ 684.000
Risico's en ontwikkelingen	<p>De proceskosten zijn in 2023 fors hoger door een toename van het aantal bezwaren door toegenomen activiteiten van NCNP-bureaus en een toename van de kostenvergoedingen. De verwachting is dat deze kosten de komende jaren worden teruggedrongen door gezamenlijk met de deelnemers op te trekken in communicatie uitingen, het verder optimaliseren van processen en een aanpassing van de wet per 1 januari 2024 met betrekking tot de proceskostenvergoeding.</p> <p>Daarnaast stijgen de kosten bij SVHW, dit zorgt voor 2024 en verder voor hogere gemeentelijke bijdrage aan het SVHW. Om toch een laag kostenniveau te blijven handhaven is een toename van de schaalgrootte van het SVHW één van de mogelijkheden. In</p>		

	2024 treedt daarom de gemeente Geertruidenberg toe tot het SVHW.
--	--

Vennootschappen coöperaties

Naam	Cyclus
Rechtsvorm	Overheids NV
Vestigingsplaats	Moordrecht
Doelstelling	Cyclus is voor gemeenten, hun inwoners en bedrijven, de schakel tussen afval en de opwerking tot waardevolle grondstoffen. Cyclus werkt op een maatschappelijk verantwoorde manier aan een schone en veilige leefomgeving.
Openbaar belang	Cyclus draagt op basis van de overeenkomst die met Nieuwkoop is afgesloten zorg voor de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval van de Nieuwkoopse inwoners. Cyclus spant zich in om bij te dragen aan het verminderen van afvalstromen in het verzorgingsgebied, het duurzaam verwerken van grondstoffen en het sluiten van de materiaalkringlopen.
Deelnemende partijen	Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Kaag en Braassem, Krimpenerwaard, Krimpen aan den IJssel, Nieuwkoop, Waddinxveen en Zuidplas.
Bestuurlijk belang	De deelnemende gemeenten zijn bestuurlijk betrokken bij het bedrijf door vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (eigenaarschap). De gemeente heeft stemrecht als aandeelhouder en wordt vertegenwoordigd door wethouder Ingwersen. De gemeenten zijn bestuurlijk betrokken bij de taakuitvoering van het bedrijf door vertegenwoordiging in het bestuurlijk grondstoffenplatform (GP-B). De gemeente wordt vertegenwoordigd door wethouder Ingwersen.
Ambtelijke verantwoordelijkheid	In het ambtelijk grondstoffenplatform wordt het regionale beleid vastgesteld. De gemeente wordt vertegenwoordigd door de vakspecialist Afval. De manager BOR is eindverantwoordelijk in de organisatie.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente Nieuwkoop aan Cyclus wordt bepaald aan de hand van het aantal afgenomen producten m.b.t. de afvalinzameling, zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst. Nieuwkoop heeft belang bij een kwalitatief zo goed mogelijke uitvoering van de inzameltaken tegen zo laag mogelijke (marktconforme) tarieven. Als mede-eigenaar beschikt de gemeente Nieuwkoop over 40.303 aandelen met een boekwaarde van € 282.122. De bijdrage 2023 was € 2.468.828 (voorschot).

Kerncijfers (2022, 2023 nog niet bekend)	Omschrijving	01-01-2022	31-12-2022
	Eigen vermogen	€ 10.568.000	€ 11.263.000
	Solvabiliteit	31,6 %	32,1%
	Resultaat	€ 302.000	€ 695.000
Risico's en ontwikkelingen	Geen specifieke risico's.		

Naam	Alliander N.V.		
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap		
Vestigingsplaats	Arnhem		
Doelstelling	Alliander is een groep waarin verschillende bedrijven actief zijn. Netbeheerder Liander leidt de energiedistributie over al onze netten dagelijks in goede banen. Qirion legt zich toe op de ontwikkeling van duurzame technologieën en intelligente energie-infrastructuren. Meetbedrijf Kenter levert innovatieve oplossingen voor energiemeting en energiemangement. En de start-ups verrichten activiteiten op het gebied van elektrisch vervoer, nieuwe energiemarkten en duurzame gebiedsontwikkeling om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van het nieuwe energiesysteem. Zo distribueert Alliander energie in een groot deel van Nederland.		
Openbaar belang	Voor iedereen de energie bereikbaar, betrouwbaar en betaalbaar te houden. Alliander werkt actief aan de energietransitie met een gezamenlijke aanpak door alle betrokken partijen.		
Deelnemende partijen	Alle aandelen van Alliander zijn direct of indirect in handen van Nederlandse provincies en gemeenten.		
Bestuurlijk belang	De raad van bestuur bestaat uit vier leden, waarvan geen bestuursleden afkomstig uit de gemeente Nieuwkoop. Jaarlijks keert Alliander 45% van het resultaat uit in dividend aan de aandeelhouders.		
Ambtelijke verantwoordelijkheid	Manager Bedrijfsvoering		
Financieel belang	De gemeente Nieuwkoop heeft 673.371 aandelen in Alliander (0,49%).		
Kerncijfers	Omschrijving	01-01-2023 x 1.000	31-12-2023 x 1.000
	Eigen vermogen	€ 4.570.000	€ 4.749.000
	Vreemd vermogen	€ 6.122.000	€ 6.897.000
	Resultaat	€ 205.000	€ 267.000
Risico's en ontwikkelingen	Alliander investeert volop in het netwerk om de energietransitie te kunnen faciliteren en zal dat ook de komende jaren blijven doen. Vanaf december 2021 heeft Nieuwkoop voor een bedrag van € 2.975.898 als reverse converteerbare hybride aandeelhouderslening verstrekt. Deze verstrekte lening zal naar verwachting op termijn omgezet worden in aandelen. De jaarlijkse rentevergoeding bedraagt € 62.000. Het is duidelijk dat de financiële gevolgen van de energietransitie op termijn niet gedragen kunnen worden door de netwerkbeheerder en zijn aandeelhouders. Het Rijk is bereid om mee te participeren,		

	waardoor het bedrijf in staat zal zijn, zijn aandeel in de energietransitie te volbrengen. Het Rijk verwacht hierbij wel dat de huidige aandeelhouders zich ook financieel zullen inspannen.
--	--

Naam	Oasen N.V.		
Rechtsvorm	Structuurvennootschap		
Vestigingsplaats	Gouda		
Doelstelling	Oasen levert schoon drinkwater aan de klanten. Oasen hanteert hiervoor een aantal kernwaarden: volksgezondheid, maatschappelijkheid, duurzaamheid, klantgerichtheid.		
Openbaar belang	Het leveren van schoon drinkwater aan inwoners en bedrijven binnen het verzorgingsgebied		
Deelnemende partijen	De 30 gemeenten binnen het verzorgingsgebied.		
Bestuurlijk belang	De vennootschap kent een raad van commissarissen. De aandeelhouders zien erop toe dat Oasen haar publieke taak goed en efficiënt uitvoert		
Ambtelijke verantwoordelijkheid	Manager Bedrijfsvoering		
Financieel belang	Het aantal aandelen is gerelateerd aan het aantal inwoners per gemeente. Nieuwkoop heeft 29 aandelen		
Kerncijfers	Omschrijving	01-01-2023 x 1.000	31-12-2023 x 1.000
	Eigen vermogen	€ 125.600	€ 128.149.
	Vreemd vermogen	€ 195.519	€ 216.113
	Resultaat	€ 3.174	€ 2.549
Risico's en ontwikkelingen	Geen specifieke risico's		

Naam	BNG		
Rechtsvorm	Structuurvennootschap		
Vestigingsplaats	's-Gravenhage		
Doelstelling	De BNG bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.		
Openbaar belang	Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoner.		
Deelnemende partijen	Overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.		
Bestuurlijk belang	Stemrecht in het kader van aandeelhouderschap.		
Ambtelijke verantwoordelijkheid	Manager Bedrijfsvoering		
Financieel belang	De gemeente Nieuwkoop bezit 36.348 aandelen		
Kerncijfers	Omschrijving	01-01-2023 x 1.000	31-12-2023 x 1.000
	Eigen vermogen	€ 4.306.000	€ 4.412.000
	Vreemd vermogen	€ 107.471.000	€ 110.834.000
	Resultaat	€ 300.000	€ 254.000
Risico's en ontwikkelingen	Geen specifieke risico's.		

Stichtingen en verenigingen

Naam	Vereniging Zuid-Hollandse gemeenten		
Rechtsvorm	Vereniging		
Vestigingsplaats	Gouda		
Doelstelling	De vereniging heeft tot doel haar leden collectief en individueel bij te staan bij de vervulling van bestuurstaken.		
Openbaar belang	De VZHG is een provinciale afdeling van de Vereniging Nederlandse Gemeenten. De VZHG draagt Zuid-Hollandse vertegenwoordigers voor in landelijke en provinciale commissies.		
Deelnemende partijen	Alle Zuid-Hollandse gemeenten.		
Bestuurlijk belang	De vereniging is een belangrijke gesprekspartner voor provincie, Rijk en is vertegenwoordigd in de VNG.		
Ambtelijke verantwoordelijkheid	Bestuursadviseur / strategisch adviseur regiozaken		
Financieel belang	Voor 2023 is de contributie voor Nieuwkoop € 2.268.		
Kerncijfers	Omschrijving	01-01-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	€ 174.847	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 5.558	n.n.b.
	Resultaat	€ 62.872	n.n.b.
Risico's en ontwikkelingen	Geen specifieke risico's		

Naam	Vereniging van Nederlandse Gemeenten		
Rechtsvorm	Vereniging		
Vestigingsplaats	's-Gravenhage		
Doelstelling	De deelnemende gemeenten zijn vrijwillig lid van de vereniging en hebben als ambitie een krachtige lokale overheid te zijn door het versterken en vitaliseren van de lokale democratie en met elkaar werken aan maatschappelijke opgaven.		
Openbaar belang	De vereniging van Nederlandse Gemeenten is de koepelorganisatie van alle gemeenten. De VNG ondersteunt gemeenten bij het vertalen van nationaal beleid naar gemeentelijk beleid, bij kennisdeling over de uitvoeringspraktijk en behartigt de belangen van alle gemeenten bij diverse partijen.		
Deelnemende partijen	Alle Nederlandse gemeenten		
Bestuurlijk belang	Nieuwkoop is lid van de VNG en heeft stemrecht in de Algemene Ledenvergadering.		
Ambtelijke verantwoordelijkheid	Regio-coördinator/strategisch adviseur		
Financieel belang	De gemeenten betalen contributie, op basis van inwoneraantallen. De contributie wordt vastgesteld op de ALV. Voor 2023 is de contributie voor Nieuwkoop € 63.366.		
Kerncijfers	Omschrijving	01-01-2023 x 1.000	31-12-2023 x 1.000
	Eigen vermogen	€ 51.704	n.n.b.
	Vreemd vermogen	€ 87.268	n.n.b.
	Resultaat	- € 4.219	n.n.b.

Risico's en ontwikkelingen	Geen specifieke risico's
----------------------------	--------------------------

Overige verbonden partijen

Naam	Regiotaxi Holland Rijnland		
Rechtsvorm	Overgedragen taak aan GR Holland Rijnland		
Vestigingsplaats	Leiden		
Doelstelling	Collectief vraagafhankelijk taxivervoer voor mensen die geen gebruik kunnen of willen maken van het reguliere OV.		
Openbaar belang	Toegankelijk vervoer voor iedereen in de gemeente Nieuwkoop. Regiotaxi Holland Rijnland is als deel van het Openbaar Vervoer (OV) een uitwerking van de OV-visie Holland Rijnland en is te beschouwen als een aanvulling op het bestaande OV.		
Deelnemende partijen	Alle 13 gemeenten van Holland Rijnland		
Bestuurlijk belang	Er is geen apart bestuurlijk overleg. Zaken worden besproken in het portefeuillehoudersoverleg Maatschappij en/of Verkeer en Vervoer van Holland Rijnland		
Ambtelijke verantwoordelijkheid	Manager MO		
Financieel belang	Het beheer maakt deel uit van de begroting van Holland Rijnland.		
Kerncijfers	Omschrijving	01-01-2023	31-12-2023
	Eigen vermogen	n.v.t.	n.v.t.
	Vreemd vermogen	n.v.t.	n.v.t.
	Resultaat	n.v.t.	n.v.t.
Risico's en ontwikkelingen	<p>In 2023 is een nieuwe vervoerder, Noot, gecontracteerd voor de regiotaxi. Noot haalt nog niet alle contractafspraken. Met name de stiptheidseisen en 100% zero-emissie. Door Holland Rijnland is een malus opgelegd. Voor 2024 zal een verbeterplan worden verzocht. Noot geeft aan een personeelstekort te hebben en doet er alles aan om de kwaliteit te waarborgen. Het klanttevredenheidscijfer over 2023 van reizigers uit de gemeente Nieuwkoop ligt tussen een 7,2 en een 8,3.</p> <p>Doordat reizigers ontevreden zijn over de regiotaxi bestaat het risico dat zij minder gaan reizen en meer thuis blijven. Dit kan meer eenzaamheid veroorzaken. Ook zoeken reizigers naar andere vormen van vervoer. Hierdoor stijgt de vraag naar lokale initiatieven zoals de BOB-bus en andere vormen van vrijwilligersvervoer. In het contract van de regiotaxi is de voorwaarde opgenomen dat de vervoerder bestaande en nieuwe lokale vervoersinitiatieven moet dulden.</p>		

5.7 PARAGRAAF GRONDBELEID

Inleiding

Volgens artikel 16 van het BBV bevat de verplichte paragraaf grondbeleid ten minste:

1. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's (begroting).
2. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert.
3. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie.
4. Een onderbouwing van de geraamde winstneming.
5. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Beleidskaders en visie

Het gemeentelijk grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om ruimtelijke- en gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. In de Omgevingsvisie Nieuwkoop (vastgesteld door de gemeenteraad op 8 juli 2021), de beleidsdocumenten, het raads-/coalitieakkoord en het collegeprogramma is het gemeentelijk beleid vastgelegd. De gestelde kaders die het grondbeleid geeft dragen bij aan het behalen van deze beleidsdoelstellingen.

Op 30 september 2021 is de 'Nota Grondbeleid 2021' door de gemeenteraad vastgesteld. Met deze nota zet de gemeente Nieuwkoop in op het hanteren van situationeel grondbeleid. Waarbij per voorliggende situatie een keuze wordt gemaakt tussen actief, faciliterend en samenwerkend grondbeleid. Naast de flexibiliteit en bedachtzaamheid die dit met zich mee brengt kan de gemeente gebruik maken van het volledige instrumentarium van grondbeleid. De beschikbare ruimtelijke instrumenten geven zowel publiek- als privaatrechtelijke mogelijkheden om grondbeleid te voeren. In deze nota is aandacht voor integraliteit en de actuele maatschappelijke vraagstukken (maatschappelijk rendement) zodat we de gestelde ambities en behoeften kunnen nastreven. Bij de koppeling van grondbeleid aan de maatschappelijke thema's zijn beleidskaders opgesteld met de uitgangspunten voor de inzet van de gemeentelijke gronden, financiële middelen en personele capaciteit. Om het grondbedrijf beheerst te laten functioneren zijn de processen en verantwoordelijkheden beschreven en toegelicht. Het actualisatieproces, het gemeentelijk grondprijzenbeleid en de risicobeheersing spelen daarbij een belangrijke rol.

Woningmarkt

Volgens de 'Macro Economische Verkenning 2024' van het CPB (Centraal Planbureau) heeft de Nederlandse economie de grote schokken (corona, oorlog in Oekraïne, oplopende inflatie en snelle renteverhogingen) verrassend goed doorstaan. In 2024 blijft de inflatie naar verwachting op nagenoeg hetzelfde niveau van 3,8% in vergelijking met 2023.

De woningprijzen in Nederland zijn in 2023 met gemiddeld 2,8% gedaald ten opzichte van 2022. In 2022 was er nog sprake van een stijging van 13,6%. Daarmee ligt de gemiddelde verkoopprijs van een woning in Nederland in 2023 op circa € 416.000. In de provincie Zuid-Holland was de daling in 2023 2,4% met een gemiddelde verkoopprijs van circa € 410.000. De prijzen van nieuwbouw koopwoningen zijn in het derde kwartaal van 2023 met 1,9% gestegen ten opzichte van een jaar eerder (bij bestaande bouw een daling van 4,6%). De gemiddelde verkoopprijs van nieuwbouw koopwoningen ligt ook hoger met circa € 501.000 in het derde kwartaal van 2023. In 2023 zijn er 182.000 woning verkocht, dit is 5,5% minder ten opzichte van 2022. Na het omslagpunt in augustus 2022, zijn de woningprijzen vanaf juni 2023 weer aan

het stijgen. De verwachting is dat de vraag naar woningen weer toeneemt als gevolg van loonstijgingen en de stabiele hypotheekrente.

Met de Eigen Huis Marktindicator meet Vereniging Eigen Huis/OTB het vertrouwen van de consument in de woningmarkt (de waarde ligt tussen de 0 en de 200). In het vierde kwartaal van 2023 nam de score op de Marktindicator duidelijk toe van '77' in het vorige kwartaal, naar '81'. Daarmee is een einde gekomen aan de forse dalingen vanaf de tweede helft van 2021. Vooral de gunstigere kooprijsoontwikkeling en stabilisering van de rente liggen hieraan ten grondslag.

Het grondprijzenbeleid

In de Nota Grondbeleid 2021 is het grondprijzenbeleid voor de gemeente Nieuwkoop opgenomen. In het grondprijzenbeleid is bepaald dat het college jaarlijks een grondprijzenbrief vaststelt. De grondprijzenbrief bevat de grondprijzen en de methoden om de prijzen te bepalen voor het verkopen van grond. Hierbij is het uitgangspunt dat de gemeente Nieuwkoop marktconforme prijzen hanteert.

In de grondprijzenbrief 2024 (vastgesteld op 9 januari 2024) is een marktanalyse uitgevoerd, waarmee de gehanteerde grondprijzen en parameters zijn bepaald. Voor de actualisatie van de grondexploitaties per 1 januari 2024 is gerekend met een opbrengstenstijging van 1% voor woningbouw en 1% voor bedrijventerreinen. Daarnaast is in de grondprijzenbrief 2024 een overzicht opgenomen met de grondprijzen en de methoden voor de prijsbepaling per gebruiksfunctie. Voor middeldure- en vrije sector huurwoningen, projectmatige koopwoningen en particuliere kavels wordt de residuele grondwaarde methode gehanteerd. Daarnaast wordt de kapitalisatiemethode gebruikt bij de huurwoningen en de comparatieve methode ingezet bij het bepalen van de grondprijs van particuliere kavels. Daarbij wordt ook advies ingewonnen bij adviesbureaus, taxateurs en makelaars. Voor sociale woningbouw rekent de gemeente een vaste grondprijs per woning op basis van grondprijzafspraken met de woningcorporaties. Bij de uitgifte van bedrijfskavels wordt advies ingewonnen bij een taxateur over een vaste grondprijs.

Projecten - looptijd en planning

De komende jaren ligt de focus op het afronden van langlopende projecten, en zijn/ worden er nieuwe projecten opgestart. Bij het project de Noordse Buurt is inmiddels de grond voor de aanleg van het rietmoeras en het bos overgedragen aan de provincie. Enkel het aanleggen (van de resterende stukken) van het rondje Noordse Buurt en de inrichting van het 'gemeentelijk' bos (in samenwerking met de provincie) moet nog uitgevoerd worden. Bij het bedrijventerrein Schoterhoek II zijn in 2023 weer bedrijfskavels verkocht en overgedragen. De resterende twee kavels zijn al verkocht onder voorbehoud of gereserveerd.

Bij de projecten Teylerspark fase 2 en Lindelaan is de omgevingsvergunning ingediend (of al afgegeven) en zal begin 2024 de grond bouwrijp worden gemaakt. Hierna zal de grond worden overgedragen aan de ontwikkelaar om de woningen te bouwen. Ook bij het project IKC De Poel zal de grond in 2024 bouwrijp worden gemaakt, na de sloop van de huidige school.

Bij het project Buytewech-Noord is de tenderprocedure om een ontwikkelaar te selecteren bijna afgerond. De werkzaamheden voor de rotonde zijn gereed en er wordt verder gewerkt aan de bouwweg. In februari 2024 is uitspraak gekomen van de Raad van State en het bestemmingsplan onherroepelijk vastgesteld. Ook het bestemmingsplan van het project Tochtpad Noordeinde is eind 2023 onherroepelijk vastgesteld. De tenderprocedure om een ontwikkelaar te selecteren zal begin 2023 starten.

Voor het project Vrouwenakker-West zal de grond in een vroegtijdig stadium verkocht worden aan de ontwikkelaar, die in 2023 is geselecteerd. Er wordt momenteel gewerkt aan een definitief ontwerp voor de inrichting van het gebied en de procedure tot de vaststelling van het bestemmingsplan.

In 2024 zal voor het project 'De Meent' (IKC Woerdense verlaat) en de flexwonen projecten een grondexploitatie worden geopend.

Actualisatie van grondexploitaties

Volgens de regels van de commissie BBV (notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2019) en de vastgestelde 'Nota Grondbeleid 2021' is de gemeente verplicht jaarlijks de grondexploitaties te actualiseren. Bij de actualisatie worden de lopende grondexploitaties gebundeld in het 'Meerjarenperspectief Grondexploitaties (MPG)'. In het MPG wordt gerapporteerd over enerzijds de voortgang van de gemeentelijke projecten en de resultaten op projectniveau en anderzijds over de resultaten en gevolgen van de totale projectenportefeuille van de gemeente, de marktontwikkelingen, het grondprijzenbeleid, de (woning)bouwplanning en het risicomanagement. Na de vaststelling van het MPG vormen de geactualiseerde grondexploitaties het financieel kader voor de verdere uitvoering van de projecten.

Risicomanagement

Bij project- en gebiedsontwikkeling kunnen zich afhankelijk van de rol van de gemeente grote risico's voordoen. Bij het voeren van actief grondbeleid zijn de risico's groter dan bij het voeren van faciliterend of samenwerkend grondbeleid. Om de financiële en inhoudelijke risico's van het grondbedrijf te reguleren wordt een aantal instrumenten gebruikt om de risico's te identificeren, waarden en beheersen. Dit wordt gedaan zodat de waarschijnlijkheid van het berekende resultaat in de grondexploitatie in kaart gebracht kan worden.

In de 'Nota Grondbeleid 2021' is vastgelegd op welke manieren de risico's van het grondbedrijf worden beheerst:

- de lopende grondexploitaties worden jaarlijks kritisch beoordeeld;
- bij alle grondexploitaties worden de standaard en project specifieke risico's in kaart gebracht;
- op basis van de risicoanalyse wordt voor de negatieve grondexploitaties een bedrag aan onvoorzien berekend en om eventuele calamiteiten financieel op te vangen moet de gemeente een weerstandsvermogen aanhouden.

Resultaten positieve grondexploitaties

Bij de actualisatie van de grondexploitaties per 1 januari 2023 was het verwachte positieve resultaat van de positieve complexen samen, met tussentijdse winstneming, € 2,9 miljoen, NCW. De grondexploitatie 'Lindelaan' is verschoven van de negatieve grondexploitaties naar de positieve grondexploitaties. Daarnaast is de grondexploitatie Vrouwenakker-West (per 1 mei 2023) geopend. In de onderstaande tabellen zijn deze grondexploitaties meegenomen bij de vergelijking.

Bij de positieve complexen met een tussentijdse winstneming is sprake van een verwacht positief resultaat van € 10,2 miljoen, NCW per 1 januari 2024. De tussentijdse winstneming leidt tot een afroming van het te verwachten positieve resultaat van circa € 1,9 miljoen, NCW per 1 januari 2024. Dit komt doordat voor Schoterhoek II (in totaal € 1.918.000) verplicht winst is genomen. Ten opzichte van de actualisatie 2023 resulteert dit in een voordeel van € 7,7 miljoen, door positievere resultaten en € 261.000 winstneming van

Schoterhoek II bij deze actualisatie.

Resultaten positieve complexen (met tussentijdse winstneming) 2023 – 2024

POSITIEVE GRONDEXPLOITATIES met tussentijdse winstneming		NCW 1-1-2023	NCW 1-1-2024	Vershil
in miljoenen				
GZ 02	Buytewech-Noord	€ 1,8	€ 6,8	€ 5,0 Voordeel
GZ 06	Lindelaan	-€ 0,4	€ 0,0	€ 0,5 Voordeel
GZ 07	Teylerspark fase 2	€ 0,5	€ 2,2	€ 1,7 Voordeel
GZ 10	Schoterhoek II	€ 0,6	€ 0,3	-€ 0,3 Nadeel
GZ 11	Vrouwenakker-West		€ 0,8	€ 0,8 Voordeel
TOTAAL POSITIEVE COMPLEXEN		€ 2,5	€ 10,2	€ 7,7 Voordeel

Resultaten negatieve grondexploitaties

Bij de actualisatie van de grondexploitaties per 1 januari 2023 was het verwachte negatieve resultaat van de negatieve complexen samen € 29,7 miljoen, NCW. De grondexploitatie Lindelaan is verschoven van de negatieve grondexploitatie naar de positieve grondexploitatie. Daarnaast is de grondexploitatie 'IKC De Poel' (per 1 oktober 2023) geopend. In de onderstaande tabellen zijn deze grondexploitaties buiten beschouwing gelaten (Lindelaan) of meegenomen bij de vergelijking (IKC De Poel).

Voor de negatieve complexen is er per 1 januari 2024 sprake van een verwacht negatief resultaat van € 30,3 miljoen, NCW. Dit betekent een verslechtering van circa € 1,1 miljoen ten opzichte van vorig jaar.

Resultaten negatieve complexen 2023 – 2024

NEGATIEVE GRONDEXPLOITATIES		NCW 1-1-2023	NCW 1-1-2024	Vershil
in miljoenen				
GZ 01	Noordse Buurt	-€ 28,1	-€ 28,8	-€ 0,6 Nadeel
GZ 08	Tochtpad Noordeinde	-€ 1,1	-€ 0,8	€ 0,3 Voordeel
GZ 12	IKC De Poel		-€ 0,8	-€ 0,8 Nadeel
TOTAAL NEGATIEVE COMPLEXEN		-€ 29,2	-€ 30,3	-€ 1,1 Nadeel

Voorzieningen

Voorziening nadelige saldi grondexploitaties

De voorziening nadelige saldi grondexploitaties vangt het negatieve resultaat van de negatieve grondexploitaties op. Sinds de wijziging van het BBV in 2016 heeft de gemeente besloten om de voorziening nadelige saldi grondexploitaties te berekenen op eindwaarde. In de onderstaande tabel is de eindwaarde per negatieve grondexploitatie weergegeven.

NEGATIEVE GRONDEXPLOITATIES		NCW 1-1-2023	NCW 1-1-2024	EW Variabel
in miljoenen				
GZ 01	Noordse Buurt	-€ 28,1	-€ 28,8	-€ 29,6
GZ 08	Tochtpad Noordeinde	-€ 1,1	-€ 0,8	-€ 0,8
GZ 12	IKC De Poel		-€ 0,8	-€ 0,8
TOTAAL NEGATIEVE COMPLEXEN		-€ 29,2	-€ 30,3	-€ 31,3

Op 1 januari 2023 was het totale resultaat van alle negatieve grondexploitaties op eindwaarde in totaal - € 31,2 miljoen.

In 2023 zijn er twee grondexploitaties geopend met een negatief resultaat. Om het nadelige saldo van de grondexploitaties te dekken is er bij het openen van de grondexploitatie 'Vrouwenakker-West' een bedrag

van € 188.000 (eindwaarde) en de grondexploitatie 'IKC De Poel' een bedrag van € 846.000 (eindwaarde) toegevoegd aan de voorziening nadelige saldi grondexploitaties.

Voor de negatieve grondexploitaties die ten laste worden gebracht van de voorziening nadelige saldi grondexploitaties is het totale te verwachten resultaat per 1 januari 2024 op eindwaarde € 31.272.000 negatief. Ter afdekking van dit verwachte verlies moet dus bijna € 31,3 miljoen in de voorziening nadelige saldi grondexploitaties gereserveerd zijn.

Op basis van de actualisatie per 1 januari 2024 kan de voorziening nadelige saldi grondexploitaties daarom verlaagd worden met een bedrag van € 995.000 (eindwaarde). Dit is gedeeltelijk ten gunste van de reserve reservering woningbouw en ten gunste van het jaarrekeningresultaat 2023.

Bepaling hoogte Voorziening negatieve saldi grondexploitaties

Saldo per 1 januari 2023		31.233.000 EW
Toevoeging Vrouwenakker-West (opening)		188.000 EW
Toevoeging IKC De Poel (opening)		846.000 EW
Saldo per 31 december 2023	A1	32.267.000 EW
Behoeft actualisatie per 1 januari 2024	B1	31.272.000 EW
Benodigde verlaging van de Voorziening nadelige saldi grondexploitaties	C1=B1-A1	-995.000 EW

Reserves en risico's

Reserve onvoorzien grondexploitaties

De reserve onvoorzien grondexploitaties is bestemd voor het afdekken van de risico's van de grondexploitaties met een verwacht negatief eindresultaat. Het bedrag in deze reserve wordt bepaald op basis van een risico-inventarisatie per project. Alle grondexploitaties zijn op het aspect risico bekeken en de uitkomsten hiervan zijn verwerkt. Met een Monte Carlo-analyse is het totaalbedrag dat nodig is om onvoorzien kosten af te dekken in beeld gebracht. Dit bedrag komt uit op € 80.000. Dit leidt tot een verlaging van de reserve onvoorzien grondexploitaties met € 805.000. Dit bedrag wordt teruggestort in de algemene reserve in boekjaar 2023.

Overzicht berekende onvoorzien per complex

NEGATIEVE GRONDEXPLOITATIES		NCW	Berekende
in miljoenen		1-1-2024	onvoorzien
GZ 01	Noordse Buurt	-€ 28,8	€ 11.000
GZ 08	Tochtpad Noordeinde	-€ 0,8	€ 63.000
GZ 12	IKC De Poel	-€ 0,8	€ 6.000
TOTAAL NEGATIEVE COMPLEXEN		-€ 30,3	€ 80.000

Berekening saldo Reserve onvoorzien grondexploitaties

Saldo per 1 januari 2023		308.000
Toevoeging Vrouwerakker-West (opening)		503.000
Toevoeging IKC De Poel (opening)		74.000
Saldo per 31 december 2023	A2	885.000
Totaal behoefte op basis van risicoberekening negatieve complexen per 1 januari 2024	B2	80.000
Benodigde verlaging van de Reserve onvoorzien	C2=B2-A2	-805.000

Reserve winstneming

In het kader van de regelgeving van het BBV (besluit, begroting en verantwoording) wordt voor positieve complexen verplicht tussentijdse winst genomen op basis van de POC-methode (percentage of completion). Hierbij wordt voortgang van het project en de realisatie van kosten en opbrengsten in acht genomen. Bij de actualisatie 2020 is door de raad een reserve winstneming ingesteld waarin de tussentijdse genomen winst wordt gereserveerd totdat de betreffende grondexploitatie wordt afgesloten. Dit om jaarlijkse schommelingen door het nemen van (verplichte) winst en het mogelijk daarna verplicht weer moeten terugdraaien van die genomen winst te voorkomen. Bij het afsluiten van een grondexploitatie valt de genomen tussentijdse winst vrij in de Algemene reserve.

Op 1 januari 2023 is het saldo in de reserve winstneming € 1.458.000. Bij de actualisatie 2024 wordt tussentijdse winst genomen bij de grondexploitatie Schoterhoek II. Het gaat om een winst van € 261.000 en zal worden toegevoegd aan de reserve winstneming. Het bedrag in de reserve winstneming is daarmee € 1.719.000 per 1 januari 2024.

Berekening saldo Reserve winstneming

POSITIEVE GRONDEXPLOITATIES	Reserve winstneming 2023	Winstneming 2024	Reserve winstneming 2024	Totaal genomen winstneming	Nog te nemen winst	Afsluiting
GZ 02 Buytewedh Noord					7.356.000	2027
GZ 06 Lindelaan					41.000	2025
GZ 07 Teylerspark fase 2					2.303.000	2025
GZ 10 Schoterhoek II	1.458.000	261.000	1.719.000	1.918.000	322.000	2025
GZ 11 Vrouwenakker-West					886.000	2027
TOTAAL RESERVE WINSTNEMING	1.458.000	261.000	1.719.000	1.918.000	10.908.000	

Gevolgen op het saldo van de jaarrekening 2023 en de Reserves

De actualisatie van de grondexploitaties per 1 januari 2024 heeft een positief effect van € 995.000 op het Jaarrekeningresultaat van 2023. Het positieve resultaat is als volgt opgebouwd.

Jaarrekeningresultaat 2023	
Verlaging Voorziening nadelige saldi grondexploitaties	995.000
Invloed op jaarrekening	995.000

De gemeenteraad wordt voorgesteld om hiervan € 188.000 terug te storten in de reserve reservering woningbouw via de resultaatbestemming bij de jaarrekening 2023.

Als gevolg van deze actualisatie zal een bedrag van € 1.166.000 worden gestort in de algemene Reserve in het boekjaar 2023.

Algemene reserve (2023)	
Verlaging Reserve onvoorzien grondexploitaties ten gunste van Algemene Reserve	805.000
Vrijval uit Voorziening afgesloten complexen toevoegen aan Algemene Reserve	361.000
Totaal storting in Algemene reserve	1.166.000

Daarnaast zal worden voorgesteld om een bedrag van € 261.000 toe te voegen aan de reserve winstneming in het boekjaar 2023.

Reserve winstneming (2023)	
Winstneming grondexploitatie Schoterhoek II toevoegen aan Reserve winstneming	261.000
Totaal storting in Reserve winstneming	261.000

5.8 PARAGRAAF DUURZAAMHEID

Inleiding

In 2023 hebben we aan de hand van ons duurzaamheidsprogramma uitvoering gegeven aan verschillende projecten. Hieronder gaan we puntsgewijs in op de projecten.

- **We anticiperen op het Rijksbeleid met bijbehorend maatregelenpakket en daaraan gekoppelde subsidiemogelijkheden en benutten innovatieve kansen.**

Vanuit de Rijksoverheid zijn er verschillende subsidies verkregen. Voor de uitvoeringskosten van Klimaat en Energiebeleid (personeel) is er voor het jaar 2023 €505.577 beschikbaar. Daarnaast is er €136.948, €222.212 en €114.919 beschikbaar voor het isoleren van woningen in 2023 (NIP). Tot slot is er €150.550 beschikbaar voor het ondersteunen van huishoudens met energiearmoede voor het verduurzamen van de woning.

- **We werken regionaal mee aan de uitvoering RES 1.0 en stellen lokaal een afwegingskader voor zonnevelden op.**

In 2023 lag de focus op het uitwerken van de oriëntatiegebieden voor zonnevelden. Inwoners en lokale ondernemers hebben hun inbreng gegeven tijdens diverse fysieke bijeenkomsten. Deze gebieden zijn nader uitgewerkt in schetsontwerpen. Inwoners hebben vervolgens aangegeven wat zij belangrijk vinden met het oog op het toestaan en inpassen van zonnevelden in ons landschap. In de tweede helft van 2023 lag de nadruk op het schrijven van het beleidskader en onderzoek naar de verschillende routes naar lokaal eigendom.

- **We werken aan de uitvoering van de ‘Transitievisie Warmte’ (TVW) in verschillende wijkgerichte aanpakken. Waar nodig doen of ondersteunen we onderzoek naar de potentie van warmtebronnen, de mogelijkheden voor warmtenetten en duurzame gebiedssystemen.**

Er zijn twee haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd voor de kernen Langeraar en Woerdense Verlaat. Verder is er toegewerkt naar de ontwikkeling van WKO bronnen als warmtevoorziening voor IKC de Poel. Deze kunnen worden uitgebreid naar een warmtenet voor bestaande bouw.

- **We zetten maximaal in op het isoleren van woningen en ondersteunen van inwoners met adviezen via Duurzaam Bouwloket en energiecoaches.**

Er zijn 137 huisbezoeken gebracht door energiecoaches. Door Duurzaam Bouwloket zijn 440 telefonische adviezen uitgebracht/vragen beantwoord. Daarnaast hebben 578 inwoners de subsidiechecker van Duurzaam Bouwloket ingevuld.

- **We voeren een doeltreffende energiearmoede aanpak uit voor huishoudens met een hoge energierekening.**

In acht straten zijn woningen van Woondiensten Aarwoude (WDA) bezocht door de energiecoaches. Dit resulteerde in een deelname van circa 50% van de bewoners (26 huisbezoeken). Zij zijn voorzien van kleine energiebesparende maatregelen die zijn aangebracht door WDA.

- **We spannen ons in op het verduurzamen van bedrijven en werken hierin samen met lokale ondernemers en brancheorganisaties.**

Er zijn 47 energiescans uitgevoerd voor bedrijven en maatschappelijk instellingen in samenwerking met Klimaatroute en ODWH. GCN heeft in samenwerking met de VON (Nieuwkoop) onderzoeken uitgevoerd naar energiegebiedssystemen (Bovenland, De Olm).

- **We onderzoeken mogelijkheden voor het inrichten van een platform ter ondersteuning en inspiratie van ondernemers voor maatschappelijk verantwoord ondernemen.**

Het oprichten van een apart platform voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) is geen meerwaarde ten opzichte van de al bestaande structuren. Vanuit het Ondernemersloket en accountmanagement (EZ) wordt dit voldoende opgepakt. In het nieuw op te stellen duurzaamheidsprogramma zal MVO als onderdeel terugkomen.

- **We onderzoeken of het project Teylerspark II kan worden aangesloten op het warmtenet van Schoterhoek II.**

Het uitbreiden van het warmtenet Schoterhoek II naar Teylerspark is onderzocht. Het warmtenet is in bezit van een coöperatie van bedrijven op het terrein. Deze coöperatie stemde tegen uitbreiding tijdens de algemene ledenvergadering waardoor uitbreiding niet mogelijk is.

- **We evalueren de voortgang van het 'Duurzaamheidsprogramma 2021-2024'.**

De evaluatie van het 'Duurzaamheidsprogramma 2021-2024' vond plaats en is behandeld in de gemeenteraad op 13 april 2023.

- **We brengen het effect op CO₂-reductie in kaart van gemeentelijke (verduurzaming)investeringen.**

De focus lag vooral op het maken van verdere stappen in de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. In het nieuwe duurzaamheidsprogramma zal dit verder worden opgepakt.

- **We volgen actief de technische en innovatieve ontwikkelingen in het kader van de Energietransitie en springen in waar dit kan en/of waar dit een kostenverlagend effect heeft voor inwoners.**

Dit volgen we actief. Vanwege de snel veranderende ontwikkelingen en innovaties op het gebied van duurzaamheid is dit een steeds terugkerende actie als vanzelfsprekend onderdeel van het werk.

- **We staan, op aanvraag en op basis van maatwerk, kleine windmolens voor (agrarische) bedrijven en ondernemers toe.**

Met de herziening van het 'Bestemmingsplan Landelijk gebied gemeente Nieuwkoop' is ook het afwegingskader voor kleine windmolens in werking getreden. Hierdoor kunnen ondernemingen in het buitengebied binnen de gestelde kaders een kleine windmolen plaatsen ten behoeve van de energievoorziening. Dit punt is afgerond.

- **Met de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) afspraken maken over de toekomst van de drie brandweerkazernes binnen de gemeente Nieuwkoop.**

Vanuit vastgoed zijn er afspraken gemaakt over de toekomst van de drie brandweerkazernes.

- **Voor ons gemeentelijk vastgoed investeren we op natuurlijke momenten in duurzaamheidsmaatregelen.**

Er zijn aanvragen gedaan voor de DUMAVA-subsidies (Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed) voor de Vlijt en de Verbinding.

6 JAARREKENING

6.1 WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) en de (financiële) verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 13 april 2023 de uitgangspunten voor het financiële beleid zijn vastgesteld. Met daarin ook de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende onderdeel anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeente Nieuwkoop.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Door het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

De algemene uitkering is verantwoord op basis van de laatst ontvangen betaalspecificatie van het Ministerie van BZK. Ook is deze conform de best mogelijke schatting gebaseerd op basis van de laatst beschikbare informatie van het Ministerie van BZK. Ten aanzien van de component aangaande de accresmededeling wordt deze opgenomen conform de in het verslagjaar 2023 laatst gepubliceerde accresmededeling. Doorgaans is deze accresmededeling opgenomen in de septembercirculaire. De gevolgen van het bijgestelde accres zoals opgenomen in de meicirculaire van het verslagjaar t+1 worden verantwoord in de jaarrekening van het op het verslagjaar volgend boekjaar. Het boekjaar (verslagjaar) is gelijk aan het kalenderjaar.

Vergelijking met voorgaande jaren

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van de resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Er hebben geen stelsel- en/of schattingswijzigingen plaatsgevonden in verslagjaar 2023.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten). Verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven. Dit start vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde materieel of financieel vast actief. Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert;
- de uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar vast te stellen.

De kosten voor onderzoek en ontwikkeling worden lineair afgeschreven in 5 jaar conform bijlage 2 van de 'Financiële verordening gemeente Nieuwkoop 2023'.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro;
- de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, deze worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat;
- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- (of indien gedelegeerd) of collegebesluit.

Materiële vaste activa met economisch nut.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

(Het gebruiksrecht voor onbepaalde duur op) Software is als afzonderlijk actief opgenomen onder de materiële vaste activa als investering met economisch nut.

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud, bodemsaneringen en het baggeren van watergangen zijn niet levensduur verlengend. Daarom zijn deze niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde voorziening gebracht.

Erfpacht

In erfpacht uitgegeven gronden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, waarbij de uitgifteprijs van eerste uitgifte geldt als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Warme gronden

Gronden verworven met het oog op gebiedsontwikkeling, maar waarvoor nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld, worden in de regel geduid als ‘warme gronden’. Conform de notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) worden deze verantwoord onder materiele vaste activa (artikel 52 lid 1 onderdeel a BBV) tegen de verwervingskosten. Het toerekenen (activeren) van andere kosten is daarbij niet toegestaan.

In de bepaling of er bij deze ‘warme gronden’ sprake is van een duurzame waardevermindering, zoals bedoeld in artikel 65 BBV lid 1, kan onder de volgende cumulatieve voorwaarden uitgegaan worden van de waarde in toekomstige bestemming in plaats van de geldende bestemming:

- de gronden moeten deel uitmaken van een door de gemeenteraad vastgestelde visie of masterplan voor (een) concrete en binnen afzienbare tijd te starten grondexploitatie(s), waarin de gebiedsontwikkeling van totaalplan naar deelgrondexploitaties is vastgelegd;
- de gebiedsontwikkeling mag niet zodanig conflicteren met de uitkomst van de inventarisatie van bedreigingen die de ontwikkeling in de weg kunnen staan, bijvoorbeeld op het gebied van milieu of bereikbaarheid;
- de visie / het masterplan mag niet in strijd zijn met beleid van de provincie en/of rijk;
- er is een betrokkenheid bij de gebiedsontwikkeling van provincie of rijksoverheid;
- het mag alleen gaan om gebiedsontwikkeling voor de bouw van woningen en niet voor bedrijfsterreinen;
- periodiek (minimaal eens in de 2 jaar) worden de gronden getaxeerd tegen de waarde volgens de toekomstige woningbouwbestemming, met inachtneming van de inherente onzekerheden van de ontwikkelmogelijkheden.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt het bedrag op het saldo afgeschreven.

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 25.000 worden conform de ‘Financiële verordening gemeente Nieuwkoop 2023’ geactiveerd.

Activa met een economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de methodiek en de termijnen zoals vermeld in bijlage 2 Afschrijvingsbeleid bij de financiële verordening 2023. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De belangrijkste gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Riolering	diverse termijnen
Woonruimten	40
Bedrijfsgebouwen (steen)	40
Vervoermiddelen (> 2.000 kilo)	8
Machines, apparaten en installaties	5
Installaties sportterreinen	15
Inventaris	10
ICT, software	5 (maximaal)
ICT, hardware	5 (maximaal)

Overschrijdingen op investeringen worden toegelicht.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeren in infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals bijvoorbeeld wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken, > € 25.000 worden conform de nota Activa en afschrijvingen 2023 geactiveerd.

Op investeringen in de openbare ruimte die voor 1 januari 2023 zijn gedaan, blijft de 'Financiële verordening gemeente Nieuwkoop 2017' van toepassing zoals deze gold op de dag voor de inwerkingtreding van de nieuwe 'Financiële verordening gemeente Nieuwkoop 2023' (1 januari 2023).

De belangrijkste gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Wegen	25-70
Kunstwerken	25-80
Openbare verlichting	20
Beschoeiingen	15-50
Nautisch en vaarwegenbeheer	10-40
Speelvoorzieningen	8

Financiële vaste activa

Leningen u/g aan gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingsprijs.

Obligaties worden geactiveerd tegen nominale waarde.

Flottende activa

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord of wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening). Deze worden rechtstreeks aan de vervaardiging toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Voor winstneming geldt de percentage of completion (POC) methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst worden genomen. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
2. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend zijn. De voorziening wordt gewaardeerd op nominale/contante waarde. Indien gewaardeerd op contante waarde: De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2023: 2%).

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als 'nog te verrekenen kosten' opgenomen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. de kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst Wro/Bro;
2. de kosten mogen maximaal 5 jaar als overige nog te ontvangen bedragen blijven staan; na maximaal 5 jaar moet het kostenverhaal zijn gerealiseerd dan wel dienen de kosten te worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat;
3. er is een besluit door de raad of het college genomen tot het maken van voorbereidingskosten voor faciliterend grondbeleid in een aangewezen gebied voor het ontwikkelen van het exploitatieplan of tot het sluiten van een anterieure overeenkomst.

Liquide middelen en overlopende posten

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen *nominale* waarde. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de gemeente Nieuwkoop.

Vaste passiva

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Indien het effect van de tijds waarde van geld materieel is worden personele voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde.

De pensioenverplichting voor de wethouders is op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een actuele meerjarenraming (beheerplan) van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die hiervoor geformuleerd zijn. In de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid hiervoor nader uiteengezet. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar dit is redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;

- kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven;
- middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het jaarlijks vergelijkbaar volume is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Flottende passiva

Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Afgeleide financiële instrumenten

Gemeente Nieuwkoop maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courantbankrekeningen en schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de 'Financiële verordening 2023', het controleprotocol 2023-2026 en op basis van de 'Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV'. Dat betekent dat:

1. De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
2. De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:

- voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 29 februari 2024 door de raad is vastgesteld;
- voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten op programmaniveau en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de 'Financiële verordening 2023' is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten op programmaniveau, onderschrijdingen van lasten op programmaniveau en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

3. De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening 2023 en controleprotocol 2023-2026. Dit betekent dat:

- een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 2.175.000) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves is gehanteerd waarboven cumulatieve rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- een rapporteringsgrens van € 100.000 is gehanteerd waarboven individuele rechtmatigheidsfouten en rechtmatigheidsonduidelijkheden in de paragraaf Bedrijfsvoering worden opgenomen.

6.2 BALANS

Activa

(bedragen x € 1.000,-) ACTIVA	31 december 2022	31 december 2023
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>	1.795	1.819
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	1.795	1.819
<i>Materiële vaste activa</i>	88.631	90.156
Investerings met een economisch nut		
- gronden uitgegeven in erfpacht	334	334
- overige investeringen met een economisch nut	77.625	76.930
Investerings met uitsluitend een maatschappelijk nut	10.672	12.892
<i>Financiële vaste activa</i>	4.853	5.842
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	411	411
- Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	0	0
- overige langlopende leningen u/g	4.442	5.431
Totaal vaste activa	95.279	97.817
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>	8.976	8.415
- Grond- en hulpstoffen:		
- overige voorraden	2	1
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	8.974	8.414
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	21.293	19.183
- Vorderingen op openbare lichamen	828	0
- Belastingdienst	5.083	4.984
- Rekening-courant Rijk	13.807	12.474
- Overige vorderingen	1.575	1.725
<i>Liquide middelen</i>	212	121
- Kas, bank- en giroaldi	212	121
<i>Overlopende activa</i>	3.025	3.588
- Vooruitbetaalde bedragen	1.497	1.712
- Nog te ontvangen voorschotten overheidslichamen	0	52
- Nog te ontvangen bedragen	1.528	1.824
Totaal vlottende activa	33.506	31.307
Totaal-generaal	128.785	129.124

Passiva

(bedragen x € 1.000,-) PASSIVA	31 december 2022	31 december 2023
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	65.579	67.077
- Algemene reserve	23.162	12.083
- Bestemmingsreserves		
- voor egalisatie van tarieven	0	0
- overige bestemmingsreserves	38.146	52.117
- Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	4.271	2.877
<i>Voorzieningen</i>	25.631	24.213
-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.082	3.724
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	12.655	12.930
- Voorzieningen van derden verkregen middelen	7.894	7.559
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	30.696	29.050
- Onderhandse leningen van binnenlandse banken	30.686	29.040
- Waarborgsommen	10	10
Totaal vaste passiva	121.906	120.340
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	4.008	3.726
- Kasgeldleningen	0	0
- Overige schulden	4.008	3.726
<i>Overlopende passiva</i>	2.871	5.058
- Ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	1.275	1.879
- Overige vooruit ontvangen bedragen	986	2.459
- Nog te betalen bedragen	610	720
Totaal vlottende passiva	6.879	8.784
Totaal generaal	128.785	129.124
<i>Gewaarborgde geldleningen</i>	37.766	37.257

6.3 TOELICHTING OP DE BALANS

Toelichting op de balans per 31 december 2023

(bedragen in tabellen/overzichten x € 1.000)

ACTIVA

Vaste Activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

Immateriële vast activa

Boekwaarde per	31-12-2022	31-12-2023
Onderzoek en ontwikkeling	1.795	1.819
	1.795	1.819

Specificatie uitgaven Onderzoek en ontwikkeling 2023

Vermeerderingen:

Uitvoering krediet Centrumplan Nieuwveen	168	
Vorbereiding Dorpshart Ter Aar		136
Vorbereiding Ter Aar Noordoost		125
Vorbereiding Land van Koppen fase 3		214
Vorbereiding Langeraar Noord West		67
Vorbereiding Kleine verwondering		33

Afgesloten kredieten: inbreng in nieuw geopende grexen:

Vorbereiding Vrouwenakker	-435	
Vorbereiding Centrumlocatie Nieuwveen		-100
Vorbereiding grondruil Vrouwenakker West		-184
		24

Materiële vast activa

Boekwaarde per	31-12-2022	31-12-2023
In erfpacht uitgegeven gronden	334	334
Overige investeringen met een economisch nut	77.625	76.930
Investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut	10.672	12.892
Totaal	88.631	90.156

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, weer:

	Boek- waarde 31-12- 2022	Investe- ringen	Des-investe- ringen	Afschrij- vingen	Bijdrage n derden	Boek- waarde 31-12- 2023
Gronden en terreinen	7.799	1.349	-336	-22	0	8.790
Strategische gronden	4.038		-391			3.647
Bedrijfsgebouwen	45.818	1.052	-550	-1.699		44.621
Grond-, weg- en waterb.kundige werken	17.235	786		-680		17.341
Vervoermiddelen	407	186		-83		510
Mach., apparaten en installaties	1086	1		-128	-142	817
Ov. materiële activa	1.242	331		-369		1.204
	77.625	3.705	-1.277	-2.981	-142	76.930

Specificatie bijdragen van derden

Warmtenet Schoterhoek

142

142

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van investeringen met maatschappelijk nut weer:

	Boek- waarde 31-12- 2022	Investe- ringen	Des-investe- ringen	Afschrij- vingen	Bijdrage n derden	Boek- waarde 31-12- 2023
Wegen	8.096	1.999		-172	-61	9.862
Civiele kunstwerken	996	280		-22		1.254
Openbare verlichting	971	86		-29		1.028
Nautisch beheer	25			0		25
Waterpartijen	584	160		-21		723
	10.672	2.525	0	-244	-61	12.892

Specificatie bijdragen van derden

Noordeinde-Zuid weg

61

Eindtotaal

61

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Financiële vaste activa

	Boek- waarde 31-12- 2022	Voor- ziening oninbaar- heid 2022	Saldo 31-12- 2022 (excl voorz)	Invester- ing 2023	Aflos- singen/ afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Saldo 31-12- 2023	Voor- ziening oninbaar- heid 2023	Boek-waarde 31-12-2023
Deelnemingen	411	0	411	0	0	0	411	0	411
Woningbouwcorporaties	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen langer dan 1 jaar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige langlopende leningen	4.237	0	4.237	1011	0	0	5.248	0	5.248
Langl vorderingenSoza	410	-205	205	0	0	0	379	-196	183
Totaal	5.058	-205	4.853	1.011	0	0	6.038	-196	5.842

Investerings**Overzicht af te sluiten kredieten per 31-12-2023**

Omschrijving	Gevoteerd krediet	Raming / begr.2023	Besteding 2023	Restant krediet
Warmtenet Schoterhoek II	1.408.000,00	0,00	-142.455,00	142.455,00
Aankoop Noordenseweg 25	887.500,00	887.500,00	891.442,08	-3.942,08
Vervangen Stratos B08-15	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00
2022 - Dijkverzwaring Hogedijk Noord	356.635,00	168.887,00	374.677,64	-205.790,64
2022 - Uiterbuurtweg Blokland	848.853,00	548.458,49	188.082,02	360.376,47
2022 - De Kuil West Noorden	521.146,00	514.758,50	413.868,58	100.889,92
2022 Noordeinde Zuid asfalt/klinkers	308.896,00	0,00	-61.295,00	61.295,00
2023 - Voorhaaldijk	166.000,00	166.000,00	107.317,89	58.682,11
2023 - Kunstwerken hout 35 jaar	44.000,00	44.000,00	42.320,80	1.679,20
Openbare verlichting, armaturen 2022	118.800,00	75.203,50	0,00	75.203,50
Gemalen (BK+ME) 2021	185.070,00	56.233,56	59.945,25	-3.711,69
Uitbr.grondwatermeetnet (overig)2021	80.000,00	10.331,00	4.989,30	5.341,70
Hoofdgemalen mechanisch/elect. 2022	90.000,00	90.000,00	73.669,42	16.330,58
Minigemalen mechanisch/elect. 2022	200.000,00	142.603,57	143.493,04	-889,47
2022 Randvoorzieningen mechani/elekt	27.418,00	27.418,00	16.171,92	11.246,08
Damwand hout Gemeentevaart BHP 2021	122.400,00	122.400,00	26.470,00	95.930,00
Beschoeiing Meijepad Noord BHP 2021	33.000,00	32.500,00	0,00	32.500,00
Damwanden/Schottenbeschoeiing 2022	108.381,00	9.854,25	0,00	9.854,25
Vervangen Hansa APZ	110.000,00	110.000,00	0,00	110.000,00
Aanleg Papeneiland		527.952,00	0,00	527.952,00
Warmtepomp zwembad	254.000,00	254.000,00	0,00	254.000,00
Voorb.krd.Vrouwenakker West	150.000,00	25.808,47	-434.874,32	460.682,79
Voorbereiding grondruil Vrouwenakker West	190.000,00	0,00	-184.317,07	184.317,07

Aankoop grond volkstuinen	464.500,00	464.500,00	457.829,03	6.670,97
Aanschaf module vastgoedUltimo	35.000,00	35.000,00	0,00	35.000,00
Nissan VR-592-D	26.000,00	26.000,00	0,00	26.000,00
Nissan VR-593-D	26.000,00	26.000,00	0,00	26.000,00
Renault Zoe RK-969-F T&H	32.000,00	32.000,00	0,00	32.000,00
Citroen Berlingo V-929-KT T&H	26.000,00	26.000,00	0,00	26.000,00
Citroen Berlingo V-595-KN T&H	26.000,00	26.000,00	0,00	26.000,00
IKC Zevenhoven	2.911.724,00	0,00	393.250,00	-393.250,00
Vrouwenakker	0,00	0,00	-391.492,28	391.492,28
Aankoop grond Vrouwenakker-West	460.000,00	59.110,99	-400.889,01	460.000,00
Bouwk aanp Middelweg 1	160.000,00	102.231,00	102.122,41	108,59
Overige Investerings 2021 (5 jr)	57.500,00	22.457,00	29.242,29	-6.785,29
Laptops speciale doeleinden 2021	50.000,00	44.452,60	0,00	44.452,60
Overige inv 7 jr 2021	25.000,00	18.709,80	19.032,55	-322,75
Laptops Elite X360	400.000,00	0,00	33.347,97	-33.347,97
Verv ICT midd afschr 4jr 400.00 LapT	208.894,00	208.894,23	225.849,83	-16.955,60
Verv. ict afschr. 4 jr. Autocad/Plyc	35.000,00	35.000,00	23.086,55	11.913,45
Verv. ict afschr 5 jr. monitoren	50.000,00	50.000,00	0,00	50.000,00
Verv. ict afschr 7 jr. headsets	15.000,00	15.000,00	0,00	15.000,00
Huisvesting GW, bouwk.kosten	2.186.005,00	0,00	-17.317,72	17.317,72
Huisvesting GW, civiel tech kst	238.467,00	14.844,94	0,00	14.844,94
Huisvesting GW, inrichting kst	123.130,00	7.129,43	9.406,47	-2.277,04

Omschrijving	Toelichting
Warmtenet Schoterhoek II	Betreft ontvangen bijdragen van derden (kopers van een bedrijfskavel) aan het warmtenet onder Schoterhoek II. Deze bijdragen worden in mindering gebracht op de boekwaarde.
Aankoop Noordenseweg 25	De aankoop is afgerond.
Vervangen Stratos B08-15	Krediet is niet benodigd, dubbel geraamd.
2022 - Dijkverzwaring Hogedijk Noord	Project afgerond, meerkosten door vervuilde grond, compensatie in 8110158.
2022 - Uiterbuurtweg Blokland	Project afgerond met aanbestedingsvoordeel.
2022 - De Kuil West Noorden	Project afgerond met aanbestedingsvoordeel.
2022 Noordeinde Zuid asfalt/klinkers	Krediet in 2022 afgesloten met € 36.820 voordeel. Van de provincie is in 2023 nog een subsidie ontvangen.
2023 - Voorhaaldijk	Project afgerond met aanbestedingsvoordeel.
2023 - Kunstwerken hout 35 jaar	Project afgerond.
Openbare verlichting, armaturen 2022	Project afgerond met aanbestedingsvoordeel.
Gemalen (BK+ME) 2021	Project is afgerond.

Uitbr.grondwatermeetnet (overig)2021	Project is afgerond.
Hoofdgemalen mechanisch/elect. 2022	Project is afgerond.
Minigemalen mechanisch/elect. 2022	Project is afgerond.
2022 Randvoorzieningen mechani/elekt	Project is afgerond.
Damwand hout Gemeentevaart BHP 2021	Project wordt afgesloten, vervanging wordt betrokken in nieuw beheerplan.
Beschoeiing Meijepad Noord BHP 2021	Project wordt afgesloten, vervanging wordt betrokken in nieuw beheerplan.
Damwanden/Schottenbeschoeiing 2022	Project is afgerond.
Vervangen Hansa APZ	Krediet is niet nodig, dubbel geraamd.
Aanleg Papeneiland	Krediet is afgerond.
Warmtepomp zwembad	Deze investering wordt niet meer gedaan voor het huidige zwembad en kan vervallen.
Vorb.krd.Vrouwenakker West	Boekwaarde voorbereidingskrediet ingebracht in grex Vrouwenakker.
Vorbereiding grondruil Vrouwenakker West	Boekwaarde voorbereidingskrediet ingebracht in grex Vrouwenakker.
Aankoop grond volkstuinten	De grond is aangekocht. Krediet kan worden afgesloten.
Aanschaf module vastgoed Ultimo	Er is een nieuwe module voor vastgoed aangeschaft. Het betreft een SaaS oplossing en de implementatiekosten worden daarom niet als investering gezien maar zijn in de exploitatiebegroting verantwoord.
Nissan VR-592-D	Het voertuig is vervangen door een leasevoertuig.
Nissan VR-593-D	Het voertuig is vervangen door een leasevoertuig.
Renault Zoe RK-969-F T&H	Het voertuig is vervangen door een leasevoertuig.
Citroen Berlingo V-929-KT T&H	Het voertuig is vervangen door een leasevoertuig.
Citroen Berlingo V-595-KN T&H	Het voertuig is vervangen door een leasevoertuig.
IKC Zevenhoven	In 2023 zijn de laatste facturen voor de bouw van het IKC in Zevenhoven betaald. Het krediet was - foutief - in 2022 al afgesloten.
Vrouwenakker	Inbreng strategische gronden in grex Vrouwenakker.
Aankoop grond Vrouwenakker-West	Boekwaarde aankoop grond ingebracht in grex Vrouwenakker.
Bouw aan Middelweg 1	De verbouwing van (een gedeelte van) het pand aan de Middelweg tot appartementen voor de huisvesting van ontheemden uit Oekraïne is afgerond.
Overige Investerings 2021 (5 jr)	Vervanging en aanpassing MER-ruimte is afgerond.

Laptops speciale doeleinden 2021	Het project vervangingen werkplekken is afgerond.
Overige inv 7 jr 2021	Het project vervangingen werkplekken is afgerond.
Laptops Elite X360	Door formatie-uitbreiding meer laptops aangeschaft dan begroot.
Verv ICT midd afschr 4jr 400.00 LapT	Door formatie-uitbreiding meer telefoons aangeschaft dan begroot.
Verv. Ict afschr. 4 jr. Autocad/Plyc	Het project vervangingen werkplekken is afgerond.
Verv. ict afschr 5 jr. monitoren	Het project vervangingen werkplekken is afgerond.
Verv. ict afschr 7 jr. headsets	Headsets worden niet meer in zijn geheel vervangen, maar uit de exploitatie.
Huisvesting GW, bouwk.kosten	Terugontvangst in verband met gebruik voor een noodstroomvoorziening.
Huisvesting GW, civiel tech kst	De nazorgtermijn is afgelopen.
Huisvesting GW, inrichting kst	Het werk is afgerond met een kleine overschrijding.

Overzicht investeringen die van 2023 doorlopen naar 2024

Omschrijving	Gevoteerd krediet	Raming / begr.2023	Besteding 2023	Restant krediet
2021-Hoekse Aarkade-Schilkkade	74.512,00	73.511,95	0,00	73.511,95
Vervanging Stratos B08 15 VCX 350	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00
Hansa APZ 1003-K	110.000,00	110.000,00	0,00	110.000,00
Beheer Software BGT	56.500,00	56.500,00	0,00	56.500,00
Vervangen DAF/HIAB Laadkraan91-BBZ-7	150.000,00	150.000,00	146.582,50	3.417,50
Vervangen Schaefer 35500T	55.000,00	55.000,00	40.119,00	14.881,00
Sprinter	40.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00
2022 - Dijkverzwaring Dorpsstraat ZV	1.237.643,00	1.194.179,66	19.453,18	1.174.726,48
2022 - Kousweg-Molenweg	1.492.835,00	1.460.938,00	896.139,92	564.798,08
2023 - Dijkverzw. Kortenaarsew. Nrd	915.000,00	915.000,00	0,00	915.000,00
2023 - Zuideinde Nieuwkoop	1.141.000,00	1.141.000,00	0,00	1.141.000,00
2023 - Dijkrec. Nieuwv. Jaagp. Ruige	3.076.000,00	3.076.000,00	0,00	3.076.000,00
2023 - Noordse Buurt	308.000,00	308.000,00	0,00	308.000,00
2023 - Van Schagenhof Ter Aar	650.000,00	650.000,00	0,00	650.000,00
2021-Kuntswerken hout 35 jaar	395.663,00	87.192,74	63.935,00	23.257,74
2021-Duikers 80 jaar	133.042,00	127.477,00	0,00	127.477,00
2022 - Kunstwerken 80 jaar	198.433,00	197.429,00	135.094,79	62.334,21

2023 - Westveensebrug	540.000,00	540.000,00	19.877,50	520.122,50
2023 - Kunstwerken beton 80 jaa jaar	114.000,00	114.000,00	18.279,00	95.721,00
Openbare verlichting, masten 2023	61.000,00	61.000,00	43.718,28	17.281,72
Openbare verlichting, armaturen 2023	231.000,00	231.000,00	10.996,60	220.003,40
Armaturen Centrumplan Nieuwkoop	60.000,00	60.000,00	31.270,60	28.729,40
Verv vrijvalriool incl.koppelen	1.088.347,00	723.097,96	212.103,18	510.994,78
Vrijvervalriolering 2022	1.088.347,00	1.088.347,00	38.053,80	1.050.293,20
2022 - Klimaatmaatregelen	1.416.223,00	742.968,00	91.439,50	651.528,50
2023 - Vrijvervalriolering	1.088.000,00	1.088.000,00	0,00	1.088.000,00
2023 - Hoofdgemaal bouwkundig	13.000,00	13.000,00	4.000,00	9.000,00
2023 - Hoofdgemaal mech. elek.	120.000,00	120.000,00	0,00	120.000,00
2023 - Minigemalen mech. elek	200.000,00	200.000,00	142.702,68	57.297,32
2023 - Verbeteringsmaatregelen	329.000,00	329.000,00	0,00	329.000,00
2023 - Beschoeiing 30 jaar	108.000,00	108.000,00	101.765,38	6.234,62
2023 - Natuurvriendelijke oever 50 j	4.000,00	4.000,00	31.376,00	-27.376,00
Krediet WKO IKC de Poel	660.000,00	660.000,00	1.050,00	658.950,00
Uitv.krediet Centrumplan Nieuwveen	300.000,00	285.049,00	167.869,61	117.179,39
Vorb.krd. Dorpshart TA	300.000,00	289.449,00	35.704,51	253.744,49
Voorber.krd. Ter Aar Noordoost	695.000,00	485.961,22	125.748,71	360.212,51
Vorb.kr. Land van Koppen fase 3	150.000,00	101.518,53	214.221,94	-112.703,41
Vorb.kr. Langeraar NW	330.000,00	325.631,34	66.875,31	258.756,03
Voorber. Kleine verwondering	0,00	0,00	32.925,87	-32.925,87
Krediet volkstuin klaar maken	84.000,00	84.000,00	- 336.680,00	420.680,00
De Verbinding verduurzaming	294.000,00	294.000,00	0,00	294.000,00
Deutz Fahr Trekker 5090 D	42.000,00	42.000,00	0,00	42.000,00
Stratos 35 - 36 opzetstrooier	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00
Stratos B 11k	30.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00
Vorb krd bouw Zwembad	853.000,00	853.000,00	79,00	852.921,00
IKC Langeraar Voorber.krediet	1.985.000,00	1.784.782,00	250.196,01	1.534.585,99
IKC Woerdense Verlaat voorbereiding	621.000,00	580.138,94	125.134,46	455.004,48
IKC Nieuwveen Voorber.krediet	928.000,00	928.000,00	65.391,50	862.608,50
Bouwk aanp Beukenpad 1	460.000,00	455.092,00	-33.348,81	488.440,81
IKC Langeraar school	1.884.000,00	1.884.000,00	0,00	1.884.000,00
IKC Langeraar overige kosten	196.000,00	196.000,00	0,00	196.000,00
IKC Langeraar kinderopvang	566.000,00	566.000,00	0,00	566.000,00

IKC Langeraar gym. lokaal	568.000,00	568.000,00	0,00	568.000,00
Vervanging bodeauto 2014 18-VZX-9	27.000,00	27.000,00	0,00	27.000,00
Doorontw. gem.kant. Nieuwveen	700.000,00	700.000,00	8.108,91	691.891,09

Omschrijving	Toelichting
2021-Hoekse Arkade-Schilkkade	Project wordt in Q1 2024 afgerond met een verwachte overschrijding van € 85.000.
Vervanging Stratos B08 15 VCX 350	De vervanging vindt in 2024 plaats.
Hansa APZ 1003-K	De vervanging vindt in 2024 plaats.
Beheer Software BGT	De aanbesteding is afgerond. De uitvoering vindt in 2024 plaats.
Vervangen DAF/HIAB Laadkraan91-BBZ-7	De afronding van de aanschaf vindt in 2024 plaats.
Vervangen Schaefer 3550OT	De afronding van de aanschaf vindt in 2024 plaats.
Sprinter	De vervanging vindt in 2024 plaats.
2022 - Dijkverzwaring Dorpsstraat ZV	Project wordt in 2025 met Hoogheemraadschap van Rijnland gerealiseerd.
2022 - Kousweg-Molenweg	Project wordt in 2024 met aanbestedingsvoordeel afgerond.
2023 - Dijkverzw. Kortenaarsew. Nrd	Project wordt in 2026 met Hoogheemraadschap van Rijnland gerealiseerd.
2023 - Zuideinde Nieuwkoop	Project start Q3 2024.
2023 - Dijkrec. Nieuwv. Jaagp. Ruige	Project wordt in 2025 met Hoogheemraadschap van Rijnland gerealiseerd.
2023 - Noordse Buurt	Project start medio 2024.
2023 - Van Schagenhof Ter Aar	Project start medio 2025 als gevolg van planning Liander.
2021-Kuntswerken hout 35 jaar	Laatste werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd.
2021-Duikers 80 jaar	Brug Liemeer wordt meegenomen bij dijkverzwaring HH Rijnland in 2025.
2022 - Kunstwerken 80 jaar	Project wordt in 2024 met aanbestedingsvoordeel afgerond.
2023 - Westveensebrug	Project gestart in Q4. Werkzaamheden vinden plaats buiten vaarseizoen.
2023 - Kunstwerken beton 80 jaar	Project wordt in Q3 2024 uitgevoerd tezamen met project Zuideinde.
Openbare verlichting, masten 2023	Project wordt in 2024 afgerond.
Openbare verlichting, armaturen 2023	Project wordt in 2024 afgerond.
Armaturen Centrumplan Nieuwkoop	Project wordt in Q2 2024 afgerond. BW is niet in administratie ingevoerd.
Verv vrijvalriool incl.koppelen	De resterende werkzaamheden zijn in uitvoering.
Vrijvalriolering 2022	De werkzaamheden Oude Nieuwveenseweg zijn in uitvoering.
2022 - Klimaatmaatregelen	De werkzaamheden lopen door tot in 2025.
2023 - Vrijvalriolering	Rioolwerkzaamheden Hoogerheidestraat 2025.
2023 - Hoofdgemaal bouwkundig	Project wordt in Q1 2024 afgerond.
2023 - Hoofdgemaal mech. elek.	Project wordt in Q1 2024 afgerond.
2023 - Minigemalen mech. elek	Project wordt in Q1 2024 afgerond.
2023 - Verbeteringsmaatregelen	De werkzaamheden vinden plaats in 2024.
2023 - Beschoeiing 30 jaar	Project wordt in 2024 afgerond.

2023 - Natuurvriendelijke oever 50 j	Project wordt in 2024 afgerond. Het totaal bedrag wordt van HH Rijnland terugontvangen.
Krediet WKO IKC de Poel	Werk is in voorbereiding, de investering kan binnen budget gerealiseerd worden, de warmte-koude opslag kan worden geplaatst in het 3 ^{de} en 4 ^{de} kwartaal van 2024. De realiseren is nog wel afhankelijk van de doorgang van het project Warmtenet Langeraar.
Uitv.krediet Centrumplan Nieuwveen	Eind 2023 is de fundering gestort voor het appartementencomplex aan het Weteringplein te Nieuwveen. Een belangrijke mijlpaal met het oog op de bouw van 48 appartementen in het centrum van het dorp Nieuwveen bestemd voor jongeren en ouderen.
Vorb.krd. Dorpshart TA	Voor de zomer is het masterplan voor het Dorpshart Ter Aar vastgesteld. In het derde kwartaal is gestart met het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst en zijn de voorbereidingen voor het omgevingsplan ter hand genomen. Met de raad is het communicatie en participatieplan voor de voorbereidingsfase gedeeld.
Voorber.krd. Ter Aar Noordoost	De ontwikkeling van Ter Aar Noordoost met ruimte voor 300 woningen verloopt stroef. Tot op heden is het niet gelukt om overeenstemming te bereiken met particuliere grondeigenaren. Wel is het gelukt om een vervangende locatie voor De Geschikte Peer aan te kopen. Daarbij is gebleken dat de ontwikkeling van deze woonwijk alleen kan plaatsvinden als er een gecombineerde ontsluiting wordt gerealiseerd aan zowel de zuidkant als de noordkant van de Kerkweg. Daarom heeft het college op 5 december besloten om de zuidelijke ontsluiting (rondweg) nader te onderzoeken (verkenningfase).
Vorb.kr. Land van Koppen fase 3	De raad heeft rond de zomer de startnotitie Land van Koppen fase 3 in Noorden vastgesteld. In het najaar heeft de raad besloten om drie ontsluitingsvarianten verdiepend te onderzoeken. In afwachting van de resultaten van dit onderzoek is de ontwikkeling van dit woningbouwplan gestaakt. In 2024 is een aanvullend krediet geraamd van € 150.000. Gezien de versnelling in het project zijn de begrote uitgaven van 2024 grotendeels in 2023 gemaakt.
Vorb.kr. Langeraar NW	Ten behoeve van woningbouwontwikkeling In Langeraar is de locatie Langeraar West onder de aandacht gebracht van de provincie én de minister. Na de zomer is gestart met een scenariostudie als opmaat voor een masterplan Langeraar Westzijde.
Voorber. Kleine verwondering	Het voorbereidingskrediet voor de Kleine Verwondering is beschikbaar vanaf 2024. In 2023 zijn we echter al gestart met voorbereidende werkzaamheden.
Krediet volkstuin klaar maken	Negatieve besteding betreft afwaardering waarde grond volkstuinten. Werkelijk restantkrediet is € 84.000.
De Verbinding verduurzaming	De verduurzaming van de Verbinding heeft vertraging opgelopen doordat de beheerder van het stroomnet (Liander) nog geen zwaardere elektriciteitsaansluiting beschikbaar kon stellen.
Deutz Fahr Trekker 5090 D	De vervanging vindt in 2024 plaats.
Stratos 35 - 36 opzetstrooier	De vervanging vindt in 2024 plaats.
Stratos B 11k	De vervanging vindt in 2024 plaats.

Vorb krd bouw Zwembad	De voorbereidingen voor de bouw van het nieuwe zwembad zijn gestart. In 2024 zullen de eerste uitgaven volgen.
IKC Langeraar Voorber.krediet	De voorbereidingen voor de bouw van het nieuwe IKC in Langeraar zijn in volle gang. Het project bevindt zich op dit moment in de uitvoeringsfase.
IKC Woerdense Verlaat voorbereiding	De voorbereidingen voor de bouw van het nieuwe IKC in Woerdense Verlaat zijn in volle gang. Het project bevindt zich op dit moment in de ontwerpfase.
IKC Nieuwveen Voorber.krediet	De voorbereidingen voor de bouw van het nieuwe IKC in Nieuwveen zijn in volle gang. De ontwerpfase van dit project is begin 2024 gestart.
Bouwk aanp Beukenpad 1	De verbouwing van het pand aan het Beukenpad tot appartementen voor de huisvesting van ontheemden uit Oekraïne is vrijwel afgerond.
IKC Langeraar school	De bouw van het IKC Langeraar en bijbehorende voorzieningen zal volgens planning starten in 2024.
IKC Langeraar overige kosten	De bouw van het IKC Langeraar en bijbehorende voorzieningen zal volgens planning starten in 2024.
IKC Langeraar kinderopvang	De bouw van het IKC Langeraar en bijbehorende voorzieningen zal volgens planning starten in 2024.
IKC Langeraar gym. klokaal	De bouw van het IKC Langeraar en bijbehorende voorzieningen zal volgens planning starten in 2024.
Vervanging bodeauto 2014 18-VZX-9	De vervanging vindt in 2024 plaats.
Doorontw. gem.kant. Nieuwveen	De besteding vindt plaats in 2024. BW is niet in administratie ingevoerd.

Flottende activa

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Vorraden

Overige voorraden

- waardepapieren
- overig

	31-12-2022	31-12-2023
	2	1
	0	0
	2	1

Boekwaarde per

Bouwgronden:

- bouwgronden in exploitatie

	31-12-2022	31-12-2023
	40.207	39.686
Af: voorziening nadelige saldi grondexploitatie	31.233	31.272
	8.974	8.414

In paragraaf 5.7 Grondbeleid wordt de toelichting per grex verklaard.

In de grondexploitaties wordt gerekend met een aantal algemene (reken)parameters, marktonderzoek, WACC berekening en commissie BBV. De uitgebreide toelichting op de gehanteerde parameters is terug te vinden in de jaarlijkse grondprijzenbrief 2023.

Om de strategische koers van het grondbedrijf goed te waarborgen wordt risicomanagement ingezet, om de financiële en inhoudelijke voortgang in de lopende grondexploitaties te monitoren. Bij de actualisatie van de grondexploitaties wordt voor alle lopende grondexploitaties jaarlijks een risicoanalyse opgezet. Daarnaast zijn er ook een aantal risico's die expliciet worden benoemd in het MPG.

Op basis van de regelgeving van het BBV (besluit, begroting en verantwoording) moet verplichte tussentijdse winst worden genomen voor positieve complexen die nog niet werden afgesloten. Dit gebeurt op basis van de POC-methode (percentage of completion), waarbij de voortgang van het project en de realisatie van kosten en opbrengsten in acht worden genomen. Bij de actualisatie 2020 is door de raad een Reserve winstneming ingesteld waarin de tussentijds genomen winst wordt gereserveerd totdat de betreffende grondexploitatie wordt afgesloten.

De voorziening nadelige saldi grondexploitaties is een credit post (zie toelichting bij de voorzieningen). Conform verslaggevingsvoorschriften dient deze post debet in mindering gebracht te worden. De waardering van de gronden in exploitatie per 31 december 2023 is gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitaties per 1 januari 2024 en de uitkomsten van de door de gemeente uitgevoerde risicoanalyses.. De geactualiseerde grondexploitatieberekeningen naar peildatum 1-1-2024 zijn goedgekeurd door de gemeenteraad op 6 juni 2024.

Dit betreft de beste inschatting op dit moment die omgeven is door de nodige risico's, aannames en veronderstellingen die periodiek (jaarlijks) worden herzien. Deze periodieke herziening kan - mede gezien de huidige onzekere marktomstandigheden - leiden tot een aangepaste waardering van de gronden in exploitatie en de hiermee samenhangende voorziening voor negatieve grondexploitaties. Dat geldt zowel voor de nog te maken kosten als de nog te verwachten opbrengsten. De grootste risico's ten aanzien van de huidige schattingen en de mogelijke uitkomst daarvan zijn gelegen in de realisatie van de ingeplande verkoopaantallen. De ingerekende aantallen zijn gebaseerd op afspraken met de Provincie. Als er vertraging in deze afzet ontstaat dan kan dit effect hebben op de vermogenspositie van de gemeente.

Per 31 december 2023 zijn er acht lopende grondexploitaties, er zijn in 2023 geen grondexploitaties afgesloten.

In de grondprijzenbrief 2024 en in het MPG zijn de kaveluitgifte, woningbouwplanning en uitgebreide marktanalyses te vinden.

In de grondexploitaties wordt gerekend met een aantal algemene (reken)parameters. Voor de actualisatie van de grondexploitaties per 01-01-2024 gaan we uit van de volgende parameters:

Parameters	2023*	2024	2025	2026	2027 >
Kostenstijging GWW	5,00%	3,00%	2,00%	2,00%	1,60%
Kostenstijging VTU- en plankosten	4,00%	5,00%	4,00%	4,00%	1,60%
Opbrengstenstijging grondwaarde woningbouw	0,00%	1,00%	2,00%	2,00%	1,60%
Opbrengstenstijging grondwaarde bedrijventerrein	0,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,60%
Rente	0,52%	0,51%	0,51%	0,51%	0,51%
Disconteringsvoet	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Van/naar mva	Investering 2023	Verkopen/ Bijdragen derden 2023	Winst- / verlies- neming	Boekwaarde 31-12-2023
--------------	--------------------------	-----------------	---------------------	--	--------------------------------	--------------------------

Gronden in exploitatie

Cplx Noordse buurt	32.000		393	-2.103		30.290
Cplx 26 Schoterhoek-II	1.601		113	-2.303	261	-328
Cplx Buytenweg-Noord	4.582		945	-112		5.415
Cplx Lindelaan	861		102			963
Cplx Teylerspark II	503		214			717
Cplx Tochtpad Noordeinde	660		135			795
Cplx Vrouwenakker west			1.718			1.718
Cplx IKC de Poel			116			116
Totaal gronden in exploitatie	40.207	0	3.736	-4.518	261	39.686
				Nog te maken kosten		14.759
				Nog te verwachten opbrengsten		34.082
				Verwacht exploitatieresultaat (- is voordelig)		20.363

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Balanssaldo 31-12-2022	Saldo 31-12- 2023	Voorziening oninbaar- heid	Balanssaldo 31-12-2023
Vorderingen op publ. lichamen	828	0	0	0
Belastingdienst	5.083	4.984	0	4.984
Rekening-courant Rijk	13.807	12.474	0	12.474
Overige vorderingen	1.575	2.600	-875	1.725
	21.293	20.058	-875	19.183

Schatkistbankieren

Gelden tot een drempelbedrag mogen buiten de schatkist worden aangehouden.

Het drempelbedrag bedraagt 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 mln. bij een begrotingstotaal tot € 500 mln.

Voor Nieuwkoop bedroeg dit drempelbedrag in 2023 € 1.811.000.

Schatkistbankieren

		2023			
(1)	Drempelbedrag	1.811	1.811	1.811	1.811
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	4	4	4	4
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.808	1.807	1.808	1.807
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag		2023			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	90.563			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	90.563			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
	(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1811,26		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		2023			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	330	375	335	346

(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	4	4	4	4

Het drempelbedrag is in alle kwartalen van 2023 niet overschreden.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen

	31-12-2022	31-12-2023
Kassaldi	14	26
Banksaldi	198	95
	212	121

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Overlopende activa

	31-12-2022	31-12-2023
Vooruitbetaalde bedragen	1.497	1.712
Nog te ontvangen voorschotten overheidslichamen	0	52
Nog te ontvangen bedragen	1.528	1.876
	3.025	3.588

Het verloop van de nog te ontvangen voorschotten overheidslichamen over 2023 is als volgt:

	Saldo 31-12-2022	Rijksbijdrage 2023	Besteding 2023	Saldo 31-12-2023
VWS H35B IZA	0	0	52	52

PASSIVA**Vaste passiva****Eigen vermogen**

De stand van de reserves is als volgt:

Eigen vermogen

	Stand 31-12-2022	Stand 31-12-2023
Algemene reserve	23.162	12.083
Bestemmingsreserves: voor egalisatie van tarieven		
overige bestemmingsreserves	38.146	52.117
Resultaat na bestemming	4.271	2877
Totaal	65.579	67.077

Het resultaat 2022 is als volgt bestemd:

Reserve	
R042 Reserve Volkshuisvesting (woonfonds)	21.000
R048 Egalisatiereserve Afval	119.000
R049 Reserve Opvang Oekraïners	1.215.000
R050 Reserve Zwembad de Wel	2.475.000
R002 Algemene reserve vrij besteedbaar	440.867
Totaal Resultaat 2022	4.270.867

Onderstaand een nadere toelichting op de reserves (bedragen x € 1.000):

Reserve omschrijving	Begin	2023		Eind
		Expl.	Onttrekk.	
R001 Algemene reserve dekkingsmiddel	-	-	-	-
R002 Algemene reserve vrij besteedbaar	20.162	3.379	14.458	9.083
R003 Weerstandsvermogen	3.000	-	-	3.000
R010 Wmo	90	-	-	90
R011 Egalisatie afvalstoffenheffing	-	-	-	-
R012 Huisvesting gemeente	308	-	12	296
R013 Achterstallig onderhoud groen	-	-	-	-
R014 LOP (LandschapsOntwikkelingsPlan)	26	-	-	26
R015 Woondiensten Aarwoude	-	-	-	-
R016 Verbonden Partijen	-	-	-	-
R017 Voetbalaccommodaties	-	-	-	-
R018 Dekking kapitaallasten	9.247	892	339	9.800
R019 Frictiekosten Personeel	63	-	-	63
R020 Monumentenzorg	147	-	-	147
R021 Onderwijshuisvesting	2.987	2.129	1.308	3.808
R022 Duurzaamheid	2.196	1.167	387	2.976
R023 Reservering woningbouw	1.949	1.051	188	2.812

R024 Onvoorziene kosten grondexploitaties	308	577	805	80
R025 Fietspad Zevenhovenseweg	-	-	-	-
R026 Herwaardering investeringen maatschappelijk nut	6.239	595	-	6.834
R027 Omgevingsvisie	39	-	-	39
R028 frictiekst. omgevingsdienst West-Holl.	17	-	-	17
R029 Implementatie omgevingswet	354	-	26	328
R030 Ronde Ter Aar	734	-	18	716
R031 Economie	-	-	-	-
R032 Grootchalige evenementen	60	-	-	60
R033 Waterrecreatie	74	-	-	74
R034 Egalisatie baten omgevingsvergunningen	1.270	387	-	1.656
R035 Egalisatie Sociaal domein	1.834	-	1.164	670
R036 Reserve Economie en Toerisme	142	150	81	211
R037 Reserve Verkiezingen	30	-	30	-
R038 Reserve Verbetering Fietsverbindingen	-	-	-	-
R039 Reserve winstneming grexen	1.458	261	-	1.719
R040 Reserve storting vz onderh. gebouwen	350	-	50	300
R041 Res. Gemeentelijke Vervoerplan (GVVP)	4.490	460	1.568	3.382
R042 Reserve volkshuisvesting (woonfonds)	1.298	306	-	1.604
R043 Reserve Dekking risico's woningbouw	2.000	-	-	2.000
R044 Reserve ICT-Beheerplan	437	64	-	500
R045 Reserve Creatieve woonvormen	-	1.000	106	894
R046 Reserve Ontsluiting woonwijken	-	5.000	-	5.000
R048 Egalisatiereserve Afval	-	171	-	171
R049 Reserve Opgang Oekraïners	-	1.215	168	1.047
R050 Reserve Zwembad de Wel	-	5.496	700	4.796
TOTAAL RESERVES	61.309	24.300	21.408	64.200

Onderstaand een nadere toelichting op de reserves (bedragen x € 1.000).

Algemene reserves

Naam van de reserve	R002 Algemene reserve vrij besteedbaar	
Type	Algemene reserve	
Doel van de reserve	De Algemene reserve is het deel van het eigen vermogen dat niet bestemd is voor een bepaald doel, vandaar de toevoeging 'vrij besteedbaar'. De algemene reserve vervult een algemene bufferfunctie. Positieve rekeningresultaten worden gestort in de algemene reserve, negatieve worden eraan onttrokken. Aan de toe- of de afname van de algemene reserve over de jaren is te zien of de financiële positie van de gemeente zich in positieve of in negatieve zin ontwikkelt.	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Financiën	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager Bedrijfsvoering	
	Dotatie	Onttrekking
	3.379.000	-14.458.183
Saldo mutaties 2023		-11.079.183

Bestemmingsreserves

Naam van de reserve	R012 Huisvesting gemeente	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	Dekking van de uitgaven ten behoeve van de huisvesting van de gemeente.	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder P&O	
Verantwoordelijke budgethouder	Algemeen Directeur	
	Dotatie	Onttrekking
	0	-12.315
Saldo mutaties 2023		<u>-12.315</u>

Naam van de reserve	R018 Dekking kapitaallasten	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	Dekking van kapitaallasten van diverse gebouwen binnen het sociaal domein	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Financiën	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G	
	Dotatie	Onttrekking
	891.218	-338.969
Saldo mutaties 2023		<u>552.249</u>

Het gaat om de volgende reserves:

Overzicht Bestemmingsreserves ter dekking van de kapitaallasten		
	Dotatie	Onttrekking
R018A Buytewech Oost gebouw	0	-250.341
R018B Antonius School Noorden	0	-64.566
R018C Kunstgrasveld De Dulen	0	0
R018D Bibliotheek Ter Aar	0	0
R018E Peutersp.zl.'t Rakkertje	0	-6.699
R018G Museum Ter Aar	0	-11.076
	0	-6.287
R018I Middelweg 1	0	0
R018J Beukenpad 1	0	0
R018M Noordenseweg 25	891218	0
Totaal		<u>552.249</u>

Naam van de reserve	R021 Onderwijshuisvesting
Type	Bestemmingsreserve

Doel van de reserve	Direct inzetbare middelen ter beschikking hebben ten behoeve van onderwijshuisvesting (nieuwbouw en/of renovatie)	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Onderwijs en huisvesting	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager MO	
	Dotatie	Onttrekking
	2.129.060	-1.308.000
Saldo mutaties 2023		<u>821.060</u>

Naam van de reserve	R022 Duurzaamheid	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	Bekostigen van de duurzaamheidsagenda 2015-2018 (€ 450.000) en de Energietransitie 2018-2021 (€ 2 mln.)	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Duurzaamheid/ Pho Energietransitie	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G	
	Dotatie	Onttrekking
	1.167.000	-386.666
Saldo mutaties 2023		<u>780.334</u>

Naam van de reserve	R023 Reservering woningbouw	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	Het voor jongeren financieel en maatschappelijk mogelijk maken om in de gemeente Nieuwkoop te blijven wonen.	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Wonen en Volkshuisvesting	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G	
	Dotatie	Onttrekking
	1.051.000	-188.000
Saldo mutaties 2023		<u>863.000</u>

Naam van de reserve	R024 Onvoorzien kosten grondexploitatie	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	Het opvangen van onvoorzien uitgaven als gevolg van het in exploitatie brengen van gronden.	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Grondbeleid en Grondexploitaties	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G	
	Dotatie	Onttrekking
	577.000	-805.000
Saldo mutaties 2023		<u>-228.000</u>

Naam van de reserve	R026 Herwaardering investering maatschappelijk nut	
----------------------------	---	--

Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	Deze reserve is ingesteld bij de begroting 2017. In dat jaar zijn we in Nieuwkoop gestart met het activeren van investeringen in het maatschappelijk nut. De kosten van dit soort investeringen werden tot dan toe gedekt uit voorzieningen waar jaarlijks vaste stortingen in werden gedaan. Door het verdwijnen van die vaste storting uit de begroting ontstond jaarlijks een vrijval van middelen die gelijk was aan het verschil tussen de reële afschrijvingslasten en de oorspronkelijke stortingen in de voorzieningen. Die vrijval wordt jaarlijks gestort in de reserve herwaardering. Doel van de jaarlijkse stortingen is het voorkomen van een ogenschijnlijk voordeel in de begroting. De middelen die in de reserve terechtkomen hebben conform het raadsbesluit het volgende doel: 'de dekking van onverwachte toekomstige kapitaallasten samenhangend met investeringen in de openbare ruimte'.	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Financiën	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager Bedrijfsvoering	
	Dotatie	Onttrekking
	594.791	0
Saldo mutaties 2023		<u>594.791</u>
Naam van de reserve	R029 Implementatie omgevingswet	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	Dekking van kosten voor implementatie omgevingswet	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Wonen en Volkshuisvesting	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G	
	Dotatie	Onttrekking
	0	-26.059
Saldo mutaties 2023		<u>-26.059</u>

Naam van de reserve	R030 Rotonde Ter Aar	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	Dekken kapitaallasten aanleg rotonde Ter Aar	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Beheer openbare ruimte	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager BOR	
	Dotatie	Onttrekking
	0	-18.356
Saldo mutaties 2023		<u>-18.356</u>

Naam van de reserve	R034 Egalisatie baten omgevingsvergunningen	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	Egalisatie van baten mbt omgevingsvergunningen	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Vergunningen	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager PUZA	
	Dotatie	Onttrekking

	386.772	0
Saldo mutaties 2023		<u>386.772</u>

Naam van de reserve		R035 Egalisatie sociaal domein	
Type	Bestemmingsreserve		
Doel van de reserve	Egalisatie van lasten Zorg en ondersteuning		
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Sociaal Domein		
Verantwoordelijke budgethouder	Manager MO		
	Dotatie	Onttrekking	
	0	-1.164.002	
Saldo mutaties 2023		<u>-1.164.002</u>	

Naam van de reserve		R036 Economie en Toerisme	
Type	Bestemmingsreserve		
Doel van de reserve	De reserve is ingesteld ter dekking van kosten voor recreatie en toerisme en de kosten die de uitvoering van de economische actie-agenda met zich meebrengt.		
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder recreatie en toerisme		
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G		
	Dotatie	Onttrekking	
	150.000	-80.500	
Saldo mutaties 2023		<u>69.500</u>	

Naam van de reserve		R039 Winstneming grexen	
Type	Bestemmingsreserve		
Doel van de reserve	Het voorkomen van schommelingen in het nemen van tussentijdse winst en het terugdraaien van tussentijdse winst.		
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Grondbeleid en Grondexploitaties		
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G		
	Dotatie	Onttrekking	
	261.000	0	
Saldo mutaties 2023		<u>261.000</u>	

Naam van de reserve		R40 Storting voorziening onderhoud gebouwen	
Type	Bestemmingsreserve		
Doel van de reserve	Het dekken van hogere stortingen in de voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen		
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Financiën		
Verantwoordelijke budgethouder	Manager BOR		

	Dotatie	Onttrekking
	0	-50.000
Saldo mutaties 2023		-50.000
Naam van de reserve	R041 Gemeentelijke Vervoersplan	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	De reserve is ingesteld ter dekking van kosten voor maatregelen om een verkeersveilig, leefbaar en duurzaam wegennet te creëren	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Infrastructuur	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager BOR	
	Dotatie	Onttrekking
	460.000	-1.567.677
Saldo mutaties 2023		-1.107.677

Naam van de reserve	R042 Reserve Volkshuisvesting (woonfonds)	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	De reserve is ingesteld ter dekking van kosten voor verevening opbrengsten-tekorten tussen projecten met een lager respectievelijk hoger percentage sociale woningbouw dan in het in de Woonvisie vastgestelde percentage.	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Wonen en Volkshuisvesting	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G	
	Dotatie	Onttrekking
	306.000	0
Saldo mutaties 2023		306.000

Naam van de reserve	R044 Reserve ICT-Beheerplan	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	De reserve dient ter dekking van implementatiekosten van de Europese aanbesteding van de ICT Dienstleverancier.	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Bedrijfsvoering	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager Bedrijfsvoering	
	Dotatie	Onttrekking
	63.955	0
Saldo mutaties 2023		63.955

Naam van de reserve	R045 Reserve Creatieve woonvormen	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	Deze reserve is ingesteld voor het realiseren van creatieve woonvormen zoals flexwoningen.	

Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Grondzaken	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G	
	Dotatie	Onttrekking
	1.000.000	-106.000
Saldo mutaties 2023		<u>894.000</u>

Naam van de reserve	R046 Reserve Ontsluiting woonwijken	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	Deze reserve is ingesteld voor investeringen om de goede en veilige ontsluiting van nieuwe wijken mogelijk te maken.	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Wonen en Volkshuisvesting	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G	
	Dotatie	Onttrekking
	5.000.000	0
Saldo mutaties 2023		<u>5.000.000</u>

Naam van de reserve	R048 Egalisatiereserve afval	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	Het doel van de reserve is het opvangen van ongewenste schommelingen in het tarief voor de afvalstoffenheffing.	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	portefeuillehouder Afvalstoffen	
Verantwoordelijke budgethouder	Afdelingsmanager BOR	
	Dotatie	Onttrekking
	171.332	0
Saldo mutaties 2023		<u>171.332</u>

Naam van de reserve	R049 Reserve opvang Oekraïners	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	De reserve is ingesteld ter dekking van kosten voor opvang van Oekraïners	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Sociaal domein	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager MO	
	Dotatie	Onttrekking
	1.215.000	-168.000
Saldo mutaties 2023		<u>1.047.000</u>

Naam van de reserve	R050 Reserve Zwembad de Wel	
Type	Bestemmingsreserve	
Doel van de reserve	De reserve is ingesteld ter dekking van kosten voor de bouw van het zwembad	

Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Vastgoed		
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G		
		Dotatie	Onttrekking
		5.495.573	-700.000
Saldo mutaties 2023			4.795.573

Voorzieningen

Aanwendungen van voorzieningen worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Het verloop van de voorzieningen 2023 is als volgt:

VOORZIENINGEN

	Stand 31-12-2022	Stortingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
<u>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</u>				
V001 Wethouderspensioen	691	0	0	691
V002 Verlofsparen	98	68	0	166
V005 Wachtgeld wethouders	35	0	-15	20
V007 Personeel ISDR	0	0	0	0
V008 Afgesloten grondexploitaties	3.067	1203	-2.614	1.656
V10 Juridische risico's	0	0	0	0
V027 Voorwegzone	828	0	0	828
V028 Voormalig personeel	70	0	0	70
V029 Flexibel meerjaren progr. R&V	0	0	0	0
V031 Tijdelijke woningbouw	293	0	0	293
Totaal voorzieningen voor verpl. e.d.	5.082	1.271	-2.629	3.724

	Stand 31-12-2022	Stortingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
<u>Onderhoudsegalisatievoorzieningen</u>				
V011 Onderhoud gem. gebouwen	775	338	-203	910
V013 Speelvoorzieningen	208	159	-38	329
V015 Onderhoud wegen	10.530	1.733	-1.850	10.413
V016 Onderhoud civiele kunstwerken	528	207	-108	627
V017 Onderhoud waterpartijen en baggeren	416	97	-66	447
V019 Nautisch- en vaarwegbeheer	105	25	0	130
V032 Onderhoud recreatieve voorzieningen	54	13		67
V035 Beheer openbare begraafplaatsen	39	38	-70	7
Totaal onderhoudsegalisatievoorz.	12.655	2.610	-2.335	12.930

	Stand 31-12-2022	Stortingen	Onttrekkingen	Stand 31-12-2023
<u>Voorzieningen van derden</u>				
<u>verkregen middelen</u>				
V026 Egalisatie afvalstoffenheffing	92	0	0	92
V018 Egalisatie riolering	7.802	205	-540	7.467
Totaal vz van derden verkregen middelen	7.894	205	-540	7.559
TOTAAL VOORZIENINGEN	25.631	4.086	-5.504	24.213

Onderstaand een nadere toelichting op de voorzieningen.

Verplichtingen en verliezen

Naam van de Voorziening	V001 Wethouderspensionen
Type	Voorziening voor rechtspositionele verplichtingen.
Doel van de Voorziening	Op grond van de APPA en de verordening wethouderspensionen kunnen voormalig wethouders aanspraak maken op pensioen, afkoop van pensioenrechten of overdracht hiervan aan een pensioenverzekeraar. In overeenstemming met het BBV is voor de toekomstige verplichting (wethouderspensionen / weduwenpensioenen) c.q. de verplichting tot overdracht van pensioenen c.q. afkoop deze voorziening gevormd.
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder P&O
Verantwoordelijke budgethouder	Algemeen Directeur

Storting	0
Onttrekking	0
Saldo mutaties	0

Naam van de Voorziening	V002 Verlofsparen
Type	Voorziening voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang
Doel van de Voorziening	Bovenwettelijk verlof, overwerkvergoeding, gekochte bovenwettelijke uren, verlofuren uit onregelmatig werken en beschikbaarheidsdienst kunnen in één keer door medewerkers worden omgezet in spaarverlof. Dit spaarverlof kan in de tijd weer worden opgenomen door de medewerker.
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder P&O
Verantwoordelijke budgethouder	BV/ Afdelingsmanager Bedrijfsvoering

Storting	67.712
Onttrekking	0
Saldo mutaties	67.712

Naam van de voorziening	V003 Nadelige saldi grondexploitaties
Type	Voorziening ter afdekking van geprognoseerde verliezen.

Doel van de voorziening	Dekking van verwachte nadelige saldi van grondcomplexen. Feitelijk is deze voorziening een correctie op de waardering van de balanspost voorraden (onderhanden werken) en wordt aan de debetzijde van de balans opgenomen.
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Grondbeleid en Grondexploitaties
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G

Storting	1.034.000
Onttrekking	<u>-995.000</u>
Saldo mutaties	39.000

Naam van de voorziening	V005 Wachtgeld wethouders
Type	Voorziening voor rechtspositionele verplichtingen.
Doel van de voorziening	Afdekking van de ingeschatte wachtgeldverplichting van oud-wethouders.
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder P&O
Verantwoordelijke budgethouder	Algemeen Directeur

Storting	0
Onttrekking	<u>-15.263</u>
Saldo mutaties	-15.263

Naam van de voorziening	V007 Voorziening personeel ISDR
Type	Voorziening voor rechtspositionele verplichtingen.
Doel van de voorziening	Afdekking van de ingeschatte verplichtingen salariskosten voormalig personeel ISDR.
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder P&O
Verantwoordelijke budgethouder	Algemeen Directeur

Storting	0
Onttrekking	<u>0</u>
Saldo mutaties	0

Afdekken risico's

Naam van de voorziening	V008 Afgesloten grondexploitaties	
Type	Voorziening ter afdekking van risico's.	
Doel van de voorziening	De voorziening is ingesteld om te voorkomen dat grondexploitaties te lang openstaan vanwege nog (beperkte) te maken kosten.	
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Grondbeleid en Grondexploitaties	
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G	
	Storting	1.202.866
	Onttrekking	<u>-2.614.678</u>
	Saldo mutaties	-1.411.812
Naam van de voorziening	V028 Voormalig personeel	
Type	Voorziening ter afdekking van kosten voor voormalig personeel	

Doel van de voorziening	Dekking van de kosten voor voormalig personeel
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder P&O
Verantwoordelijke budgethouder	Algemeen Directeur

Storting	0
Onttrekking	<u>0</u>
Saldo mutaties	0

Naam van de voorziening	V031 Tijdelijke woningbouw
Type	Voorziening ter afdekking van kosten voor het realiseren van tijdelijke wooneenheden.
Doel van de voorziening	Dekking van kosten voor het realiseren van tijdelijke wooneenheden.
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Wonen en Volkshuisvesting
Verantwoordelijke budgethouder	Manager RO&G

Storting	0
Onttrekking	<u>0</u>
Saldo mutaties	0

Egalisatie van kosten van groot onderhoud

Naam van de voorziening	V011 Onderhoud gemeentelijke gebouwen
Type	Voorziening ter egalisatie van kosten van grootonderhoud.
Doel van de voorziening	Egalisatie van de grootonderhoudskosten van de panden die ten dienste staan aan de gemeentelijke organisatie zoals gemeentehuizen, werkplaatsen, brandweerkazernes, ambtswoning(en). Als onderbouwing dient een actueel beheerplan aanwezig te zijn.
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Financiën
Verantwoordelijke budgethouder	Manager BOR

Storting	338.700
Onttrekking	<u>-202.471</u>
Saldo mutaties	136.229

Naam van de voorziening	V013 Speelvoorzieningen
Type	Voorziening ter egalisatie van kosten van grootonderhoud.
Doel van de voorziening	Vervangen speelplekken (speelvoorzieningen).
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Beheer openbare ruimte
Verantwoordelijke budgethouder	Manager BOR

Storting	159.385
Onttrekking	<u>-38.205</u>
Saldo mutaties	121.180

Naam van de voorziening	V015 Onderhoud wegen
Type	Voorziening ter egalisatie van kosten van grootonderhoud.

Doel van de voorziening	De voorziening dient ter dekking van de onderhoudskosten t.b.v. het duurzaam instandhouden van de wegen. Als onderbouwing dient er een actueel beheerplan aanwezig te zijn.
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Beheer openbare ruimte
Verantwoordelijke budgethouder	Manager BOR

Storting	1.733.268
Onttrekking	<u>-1.850.228</u>
Saldo mutaties	-116.960

Naam van de voorziening	V016 Onderhoud civiele kunstwerken
Type	Voorziening ter egalisatie van kosten van grootonderhoud.
Doel van de voorziening	De voorziening dient ter dekking van de kosten groot onderhoud van de gemeentelijke civiele kunstwerken (bruggen e.d.).
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Beheer openbare ruimte
Verantwoordelijke budgethouder	Manager BOR

Storting	207.000
Onttrekking	<u>-107.098</u>
Saldo mutaties	99.902

Naam van de voorziening	V017 Onderhoud waterpartijen en baggeren
Type	Voorziening ter egalisatie van kosten van grootonderhoud.
Doel van de voorziening	De voorziening dient ter dekking van de onderhoudskosten van de waterpartijen en beschoeiingen en de kosten voor het baggeren.
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Beheer openbare ruimte
Verantwoordelijke budgethouder	Manager BOR

Storting	97.000
Onttrekking	<u>-65.276</u>
Saldo mutaties	31.724

Naam van de voorziening	V019 Voorziening Nautisch – en vaarwegbeheer
Type	Voorziening ter egalisatie van kosten van groot onderhoud en vervangingen in het Plassengebied.
Doel van de voorziening	De voorziening dient ter dekking van de (onderhouds)kosten van het bevaarbaar houden, de vaarwegen en recreatief verkeer van de Nieuwkoopse plassengebied en de Langeraarssse plassen.
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Beheer openbare ruimte
Verantwoordelijke budgethouder	Manager BOR

Storting	25.200
Onttrekking	<u>0</u>
Saldo mutaties	25.200

Naam van de voorziening	V032 Voorziening onderhoud recreatieve voorzieningen
Type	Voorziening ter egalisatie van kosten voor recreatieve voorzieningen

Doel van de voorziening	De voorziening dient ter dekking van kosten voor het in stand houden van de goede kwaliteit van de recreatieve voorzieningen.
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Recreatie en Toerisme
Verantwoordelijke budgethouder	Manager BOR

Storting	13.500
Onttrekking	<u>0</u>
Saldo mutaties	13.500

Naam van de voorziening	V035 Beheer openbare begraafplaatsen
Type	Voorziening ter afdekking van kosten voor het onderhoud van Begraafplaatsen
Doel van de voorziening	De voorziening dient ter dekking van de onderhoudskosten van de begraafplaatsen
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Begraafplaatsen
Verantwoordelijke budgethouder	BOR / afdelingsmanager BOR

Storting	37.772
Onttrekking	<u>-69.863</u>
Saldo mutaties	-32.091

Van derden verkregen middelen

Naam van de voorziening	V018 Egalisatievoorziening riolering
Type	Voorziening ter egalisatie van kosten van het tarief rioolheffing.
Doel van de voorziening	De voorziening dient ter dekking van de kapitaallasten die voortvloeien uit toekomstige investeringen voor vervanging en renovatie
Verantwoordelijke portefeuillehouder	Portefeuillehouder Financiën
Verantwoordelijke budgethouder	Manager BOR

Storting	205.135
Onttrekking	<u>-541.208</u>
Saldo mutaties	-336.073

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	Saldo 31-12-2022	Opgenomen leningen	Aflossing	Saldo 31-12-2023
Onderhandse leningen binnenland	30.686	0	-1.646	29.040
Waarborgsommen	10		-	10
	30.696	0	-1.646	29.050

In 2023 is € 0,3 mln rente betaald over deze geldleningen.

Het kortlopende deel van de langlopende leningen bedraagt € 1,6 mln.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Onder de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn opgenomen:

	31-12-2022	31-12-2023
Handelscrediteuren	4.008	3.726
Overlopende passiva	2.871	4.974
	6.879	8.784

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	31-12-2022	31-12-2023
Ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	1.275	1.879
Overige vooruit ontvangen bedragen	986	2.459
Nog te betalen bedragen	610	720
	2.871	5.058

De voorschotbedragen overheidslichamen betreffen door het rijk verstrekte bestemmingsbedragen waarover verantwoording naar het rijk moet worden afgelegd. Een resterend bedrag moet dan worden terugbetaald. Het verloop over 2023 is als volgt:

	Saldo 31-12-2022	Rijksbijdrage 2023	Besteding/terugbetalingen 2023	Reclassificatie	Saldo 31-12-2023
OCW D8 Onderwijs achterstandenbeleid	150	352	281	0	221
SZW G3 BBZ2004	18	0	18	0	0
SZW G4 TOZO	1	54	0	0	55
VWS H12 Preventieakkoord 2022	19	20	39	0	0
SZW G10 Wet inburgering	130	324	175	0	279
SZW G13 onderwijsroute	20	36	40	0	16
VWS H8 Sportakkoord	23	0	23	0	0
JenV A16 Oekraïne transitiekosten	215	0	215	0	0
OCW D14 NPO	165	90	47	0	208
JenV A13 Coronatoegangsbewijzen	110	0	110	0	0
BZK C55 Energiearmoede	424	150	7	-86	481
BZK C94 Gemeenten verduurzaming	0	474	2	86	558
VWS H30 Gezondheidsbevordering	0	480	419	0	61
	1.275	1.980	1.376	0	1.879

Waarborgen en garanties

Aan de passiefzijde van de balans is buiten de balanstelling opgenomen het bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt. Dit kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Geldnemer	Aard / Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage Borgstelling	Restant 31-12-2022	Restant 31-12-2023
Personeel	hypotheken	1.019	100	99	87

Publiekrechtelijke instellingen	leningen	4.927	100	4.388	4.354
Privaatrechtelijke instellingen	leningen	510	50-100	62	47
		<u>6.456</u>		<u>4.549</u>	<u>4.488</u>
Door WSW gewaarborgde leningen				<u>33.217</u>	<u>32.769</u>
Totaal				<u>37.766</u>	<u>37.257</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De gemeente heeft de volgende langlopende verplichtingen:

- In 2021 zijn contracten met Eneco en Gazprom afgesloten voor respectievelijk elektriciteit en gas. Op verzoek van het Rijk is het contract met Gazprom omgezet in een contract met Vattenfall. Beide contracten lopen tot eind 2024. Er is inmiddels gestart met een aanbestedingsprocedure voor elektriciteit en gas door een aantal gemeenten, waaronder de onze, die gecoördineerd wordt door de Omgevingsdienst Midden Holland. De waarde van het contract is op dit moment ca. € 780.000.
- In 2018 is er een contract gesloten voor de schoonmaak van diverse panden. Het contract is ingegaan op 1 januari 2019. Voor de periode 2024 - 2027 sluiten wij een nieuw contract af. De verplichting bedraagt € 160.000 per jaar.
- In 2017 is er een DVO gesloten voor de uitvoering van Werk en inkomen. De DVO is ingegaan op 1 januari 2018 voor de duur van drie jaar, tot en met 31 december 2020. Het contract is met een jaar verlengd tot 31-12-2021. Vanaf 1 januari 2022 is er een nieuw DVO afgesloten voor een onbepaalde looptijd. De verplichting bedraagt ca. € 1.400.000 per jaar.
- De jeugdhulp werd in 2022 voor een groot deel regionaal uitgevoerd op basis van een Dienstverleningsovereenkomst (dvo) met de Gr. Holland Rijnland. De verplichting van de dvo bedraagt ca. € 160.000 per jaar. Dit betreft de kosten van de uitvoeringsorganisatie van de dvo exclusief de kosten van jeugdhulp. Vanaf 1 januari 2023 zijn deze werkzaamheden onder gebracht bij de Gr. SOZ (Service Organisatie Zorg) € 160.000 per jaar.
- Voor het uitvoeren van de huishoudelijke ondersteuning is met ingang van 1 januari 2022 een raamovereenkomst gesloten voor een periode van drie jaar, tot en met 31 december 2024. Daarna is er een optie tot tweemaal verlenging van twee jaar. Er is een raamovereenkomst gesloten met drie leveranciers. Het betreft een overeenkomst zonder afname verplichting. Naar inschatting bedragen de kosten in totaal ca. € 1.425.000.
- In 2021 heeft er een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden voor het verstrekken van hulpmiddelen Wmo. De overeenkomst is gesloten met twee leveranciers met ingang van 1 januari 2022 voor een periode van drie jaar. De overeenkomst loopt tot en met 31 december 2024. Er is een optie tot twee maal verlenging van twee jaar. Naar inschatting bedragen de kosten in totaal ca. € 375.000.
- Na een Europese Aanbesteding is voor de uitvoering van de opdracht Ondersteuning Wmo een overeenkomst gesloten met de coöperatie Dichtbij in de Rijnstreek. De overeenkomst is gesloten voor een periode van vijf jaar, Van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2026. Aansluitend is er een optie tot twee maal verlenging van drie jaar. De jaarlijkse verplichting voor de opdracht bedraagt ca € 3.000.000.
- In 2022 is er een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. De DVO is ingegaan op 1 januari 2023 voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van twee jaar. De vergoeding wordt jaarlijks bepaald en is o.a. afhankelijk van het aantal aansluitingen. Het betreft een jaarlijkse vergoeding van circa € 2.600.000.
- In 2023 hebben wij vier leaseauto's in gebruik. De contractwaarde hiervan bedraagt € 22.000 per jaar.

- Er is een DVO gesloten voor het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de Wet WOZ met ingang van 1 januari 2013 voor onbepaalde tijd. De vergoeding wordt jaarlijks bepaald en is afhankelijk van de begroting van de gemeenschappelijke regeling ca. € 400.000.
- In 2019 is er een contract gesloten voor leerlingenvervoer. Het contract is aangegaan per 1 augustus 2019 voor de duur van vier jaar, tot 1 augustus 2023. Per 1 augustus 2023 is het contract verlengd met twee jaar. Er is een optie om het contract in 2025 nogmaals te verlengen met 2 jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt ca. € 650.000.
- In 2017 is er een contract gesloten voor het onderhoud en beheer van de automatisering. Het contract is aangegaan voor de duur van vier jaar, tot 1 september 2021 (met een optie tot eenmalige verlenging van vier jaar). In 2025 zal het contract opnieuw worden aanbesteed. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 500.000 per jaar.
- Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.
- De gemeente Nieuwkoop beschikt over een rekening-courant kredietfaciliteit bij de BNG Bank van € 500.000.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum 31 december 2023 die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum maar die wel belangrijke financiële gevolgen c.q. financiële consequenties hebben voor gemeente Nieuwkoop.

6.4 OVERZICHT BATEN EN LASTEN

Omschrijving programma	Begroting 2023 vóór wijziging			Begroting na wijziging 2023			Rekening 2023		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Ruimtelijke ontwikkeling	-12.622	14.798	2.176	-19.495	23.122	3.627	-11.705	14.166	2.461
Ruimtelijk beheer	-8.553	15.130	6.577	-8.415	15.311	6.896	-9.336	16.550	7.214
Sociaal domein	-6.494	32.729	26.236	-11.098	40.408	29.310	-11.584	38.952	27.368
Bestuur en dienstverlening	-316	6.295	5.979	-439	6.762	6.323	-531	6.388	5.857
Bedrijfsvoering	-217	9.637	9.420	-217	11.920	11.703	-428	11.686	11.258
Subtotaal programma's	-28.201	78.589	50.388	-39.664	97.523	57.859	-33.584	87.742	54.148
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Waarvan:</i>									
- Heffing VPB	-	-	-	-	-	-	-	16	16
- Onvoorzien	-	170	170	-	-	-	-	-	-
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	-52.451	1.082	-51.369	-56.011	840	-55.171	-56.998	1.343	-55.645
Gerealiseerd totaal van saldo baten en lasten			-982			2.688			-1.497
Toevoeging/Onttrekking aan reserves									
Ruimtelijke ontwikkeling	-687	8.254	7.567	-5.611	10.225	4.614	-6.040	11.117	5.077
Ruimtelijk beheer	-310	554	244	-1.114	1.284	170	-1.168	1.496	328
Sociaal domein	-1.899	2.083	184	-5.182	5.773	590	-4.709	5.773	1.064
Bestuur en dienstverlening	-	-	0	-185	-	-185	-35	-	-35
Bedrijfsvoering	-12	-	-12	-349	250	-99	-349	314	-35
Algemene dekkingsmiddelen	-7.051	-	-7.051	-8.780	1.000	-7.780	-8.780	1.000	-7.780
Totaal programma's	-9.959	10.891	932	-21.220	18.532	-2.688	-21.081	19.700	-1.380
Gerealiseerde totaal			-49			0			-2.877

6.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Voor toelichtingen per programma verwijzen wij naar hoofdstuk 4 voor alle financiële overzichten.

6.6 WNT-VERANTWOORDING 2023 GEMEENTE NIEUWKOOP

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op gemeente Nieuwkoop van toepassing zijnde regelgeving: Algemeen WNT maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor gemeente Nieuwkoop is € 223.000 Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2021 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

De bezoldiging van de gemeentesecretaris en de griffier over het jaar 2023 is als volgt:

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

	Mevrouw N.G.A.C.M. Caspers Gemeentesecretaris	De heer E.M. van Holthe Griffier
Functie (functienaam)		
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-jan-22	1-nov-04
In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden	heden
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	131.483	98.689
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	26.213	22.469
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	157.695	121.158
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
<u>Vergelijkende cijfers 2022</u>		
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.253	94.528
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	26.776	22.252
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	137.029	116.780
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	216.000	216.000

Er zijn in 2023 geen topfunctionarissen werkzaam geweest zonder dienstbetrekking.

De inkomens laten ten opzichte van 2022 geen noemenswaardige mutaties zien.

6.7 OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Nr	Programma	Jaarrekening	Specificatie	Bedrag
1	Ruimtelijke ontwikkeling			
	Incidentele lasten	€ 1.064	Capaciteit flexwonen	€ 106
			Activiteiten duurzaamheid	€ 317
			Vermindering boekwaarde grond Volkstuinen	€ 337
			Onderzoekskosten nieuwbouw sporthal	€ 24
			Invoeringskosten implementatie omgevingswet	€ 26
			Storting voorz.nadelige grexen Grex Vrouwenakker	€ 188
			Ondersteuning cooperatie Zevenhoven	€ 35
			Gemeentelijk aandeel Leadersubsidie	€ 31
			Totaal	€ 1.064
	Incidentele baten	0	Energiearmoede en Nat Isolatie Programma (overige baten via transitorische post naar 2023)	
			Klimaatakkoord	
			Vrijval voorziening Flexibel meerjarenprogramma R&V	
			Totaal	€ 0
	Toevoeging reserves	€ 8.925	Storting budgetoverhevelingen zoals in de decemberwijziging 2022 besloten	
			Onvoorziene uitgaven grondexploitatie	
			Omgevingswet en Wkb	
			Klimaatakkoord	
			Egalisatie baten omgevingsvergunningen	€ 371
			Instellen energiefonds via reserve duurzaamheid	€ 1.000
			Verhoging res.onvoorzien grex Vrouwenakker	€ 503
			Vorming res.creatieve woonvormen	€ 1.000
			Vorming res.ontsluiting woonwijken	€ 5.000
			Aanv.storting res. Woningbouw	€ 1.051
			Dekking risico's woningbouw	
			Reserve winstneming	
			Toevoeging dekking kapitaallasten	
			Totaal	€ 8.925
	Onttrekking reserves	€ -9.618	Reservering woningbouw	

	Implementatie omgevingswet		€ -26
	Flexwonen		€ -106
	Activiteiten duurzaamheid		€ -317
	Afwaardering grond volkstuinen		€ -337
	Instellen energiefonds tlv algemene reserve		€ -1.000
	Reserve onvoorzien grex Vrouwenakker tlv alg.res.		€ -503
	Voorz.nadelige grexen Grex Vrouwenakker		€ -188
	Vorming res.creatieve woonvormen tlv alg.res.		€ -1.000
	Vorming res.ontsluiting woonwijken tlv alg.res.		€ -5.000
	Aanvulling reserve woningbouw tlv alg.res.		€ -1.051
	Res.economie onderst.cooperatie Zevenhoven		€ -35
	Res.economie subsidie Leader		€ -31
	Onderzoeksbudget nieuwbouw sporthal		€ -24
	Totaal		-€ 9.618
2 Ruimtelijk beheer			
Incidentele lasten	515	Bijdrage aan realisatie rotonde achttienkavels	310
		Storting in voorziening riolering	205
	Totaal		515
Incidentele baten	€ -155	Subsidie Provincie Zuid-Holland Achttienkavels	-155
	Totaal		-155
Toevoeging reserves	€ 1.213	Egalisatie afvalstoffenheffing	52
		Dekkingsreserve Noordenseweg 25	891
		Storting budgetoverhevelingen zoals in de decemberwijziging 2023 besloten	270
	Totaal		1213
		GVVP Geerweg	-113
		GVVP Noordenseweg 25	-891
		Budget begraafplaatsen	-121
Onttrekking reserves	€ -1.171	Onttrekking budgetoverheveling 2022	-46
	Totaal		-1171
3 Sociaal domein			
Incidentele lasten	€ 3.331	Opvang Oekraïne (huisvesting, inrichting, begeleiding en leefgeld)	€ 1.879

		Tijdelijke huisvesting IKC de Poel	€ 1.308
		Nationaal programma onderwijs	€ 131
		Toeslagenaffaire	€ 13
		Totaal	€ 3.331
Incidentele baten	€ -4.200	Opvang Oekraïne specifieke uitkering	€ -4.121
		Nationaal programma onderwijs (overige baten via transitorische post naar 2023)	€ -48
		Spuk toeslagenaffaire	€ -31
		Totaal	€ -4.200
Toevoeging reserves	€ 5.773	Storting vorming reserve zwembad	€ 3.021
		Toevoeging IKC's onderwijshuisvesting	€ 2.129
		Storting budgetoverhevelingen zoals in de decemberwijziging 2023 besloten	€ 623
		Totaal	€ 5.773
Onttrekking reserves	€ -3.493	Onttrekking tijdelijke huisvesting IKC de Poel	€ -1.308
		Onttrekking subsidie sportvelden (reserve zwembad)	€ -700
		Onttrekking energietoeslag	€ -293
		Onttrekking opdracht ondersteuning WMO	€ -281
		Onttrekking reserve Oekraïne	€ -168
		Onttrekking middelen nationaal programma onderwijs	€ -83
		Onttrekking budgetoverheveling 2022	€ -636
		Onttrekking onderzoeksbudget	€ -24
		Totaal	-€ 3.493
4 Bestuur en dienstverlening			
Incidentele lasten	€ 0	Opvang Oekraïne	
		Extra inzet burgerzaken opvang vluchtelingen	
		Totaal	€ -
Toevoeging reserves	€ 0	Storting budgetoverhevelingen zoals in de decemberwijziging 2022 besloten	
		Totaal	€ -
5 Bedrijfsvoering			
Incidentele lasten	0		
			€ -

Incidentele baten	0		
			€ -
Toevoeging reserves	€ 250	Storting budgetoverhevelingen zoals in de decemberwijziging 2023 besloten	€ 250
			€ 250
Onttrekking reserves	€ -336	Onttrekking budgetoverheveling 2022	€ -336
		Totaal	€ -336
6 Algemene Dekkingsmiddelen			
Incidentele lasten	€ 442	Storting in voorziening dubieuze debiteuren	€ 442
		Totaal	€ 442
Onttrekking reserves	€ -	Onttrekking algemene reserve voor toevoeging sociaal domein	
		Totaal	€ -
Totaal	€ 2.540		

6.8 OVERZICHT STRUCTURELE TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN RESERVES

Nr	Programma	Soort	B2023	W2023	Toelichting
1	Ruimtelijke ontwikkeling	toevoeging reserve	€ -	€ -	-
		onttrekking reserve	€ -	€ -	-
2	Ruimtelijk beheer	toevoeging reserve	€ -		
		onttrekking reserve	€ 19	€ 24	Reserve dekking kapitaallasten Rontonde Ter Aar en Papeneiland
3	Sociaal domein	toevoeging reserve	€ -	€ -	
		onttrekking reserve	€ 333	€ 333	<i>Reserve Dekking kapitaallasten: Peuterspeelzaal 't Rakkertje, Kunstgrasveld De Dulen, Bibliotheek Ter Aar, Sporthal De Vlinder, Museum Ter Aar; School Buytewech; School Antonius Noorden.</i>
4	Bestuur en dienstverlening	toevoeging reserve	€ -	€ -	-
		onttrekking reserve	€ -	€ -	-
5	Bedrijfsvoering	toevoeging reserve	€ -	€ -	-
		onttrekking reserve	€ 12	€ 12	Bijdrage kapitaallasten huisvesting KCC en klimaatbeheersingsinstallatie.
6	Algemene Dekkingsmiddelen	toevoeging reserve	€ -	€ -	-
		onttrekking reserve	€ -	€ -	-
Saldo structurele posten			€ 364	€ 369	

6.9 RECHTMATIGHEIDSVANTWOORDING

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 29 februari 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.175.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023. Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde verantwoordingsgrens, echter wordt een deel conform het vastgestelde beleid van de Raad als acceptabel geacht.

De geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	Bedrag
1A. Overschrijding lasten op de programma's (programmaniveau)	€ 1.239.000
1B. Overschrijdingen van investeringsbudgetten (investeringskredieten)	€ 447.000
2. Ongeautoriseerde reservemutaties.	€ 0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten op de programma's en onderschrijdingen investeringskredieten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de Raad zijn gemeld (niet tijdig gemeld i.o.m. aanvullend raadsbesluit Nieuwkoop van 14 december 2023)	€ 0
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	€ 1.686.000
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid van de Raad en past binnen de vooraf vastgestelde afspraken met de Raad zoals opgenomen in de financiële verordening Nieuwkoop 2023 en daarmee vooraf als "acceptabel" is geïdentificeerd. Deze begrotingsafwijkingen zijn meer uitgebreid toegelicht bij de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening en bij de programma's en investeringen.	€ 751.000
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden.	€ 935.000

Voorwaardencriterium	Bedrag
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed.	€ 755.000

Misbruik & oneigenlijk gebruik criterium	Bedrag
Geen bevindingen.	€ 0

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

6.10 HET OVERZICHT VAN DE GEREALISEERDE BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Uitvoeringsinformatie per programma

Lasten

Programma Taakveld		Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Ruimtelijke ontwikkeling					
0.03	Beheer overige gebouwen en gronden	257	892	983	91
0.10	Mutaties reserves P1	8.254	9.722	10.279	557
3.1	Economische ontwikkeling	902	972	1.065	93
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.142	3.171	2.304	-867
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	83	83	77	-6
3.4	Economische promotie	261	325	318	-7
8.1	Ruimtelijke ordening	608	671	570	-101
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven)	9.044	14.252	6.633	-7.619
8.3	Wonen en bouwen	2.348	3.130	2.933	-197
Subtotaal		22.899	33.218	25.161	-8.057
Ruimtelijk beheer					
0.10	Mutaties reserves P2	554	824	917	93
2.1	Verkeer en vervoer	4.776	5.899	7.601	1.702
2.2	Parkeren	34	34	33	-1
2.3	Recreatieve havens	-	-	1	1
2.4	Economische havens en waterweg	473	473	568	95
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.974	2.678	2.763	85
7.2	Riolering	1.991	2.091	2.492	401
7.3	Afval	3.521	3.364	3.193	-171
7.4	Milieubeheer	1.107	981	949	-32
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	340	338	379	41
Subtotaal		15.770	16.682	18.897	2.215
Sociaal domein					
0.10	Mutaties reserves P3	2.083	5.480	5.773	293
4.2	Onderwijshuisvesting	2.150	3.299	3.469	170
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.850	1.875	1.784	-91
5.1	Sportbeleid en activeren	-	164	157	-7
5.2	Sportaccommodaties	3.107	4.432	4.543	111
5.3	Cultuurprestatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	174	188	125	-63
5.4	Musea	94	92	79	-13
5.5	Cultureel erfgoed	194	166	155	-11
5.6	Media	442	442	506	64
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.573	6.244	6.243	-1
6.2	Wijkteams	105	287	184	-103
6.3	Inkomensregelingen	5.397	6.467	6.720	253
6.4	Begeleide participatie	50	59	54	-5
6.5	Arbeidsparticipatie	796	796	986	190
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.247	1.247	1.056	-191
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	1.523	1.523	1.525	2
6.71b	Begeleiding (WMO)	3.012	3.012	3.107	95
6.71c	Dagbesteding (WMO)	32	64	72	8
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	138	4	4	-
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	7.241	7.332	1.171	-6.161

6.72b	Jeugdhulp behandeling	-	-	211	211
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-	-	730	730
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf	-	-	85	85
6.73a	Pleegzorg	-	-	156	156
6.73b	Gezinsgericht	-	-	268	268
6.73c	Jeugdhulp met verblijf	-	-	667	667
6.74a	Jeugd behandeling GGZ	-	-	499	499
6.74b	Crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	1.106	1.106
6.74c	Gesloten plaatsing	-	-	264	264
6.81a	Jeugdhulp behandeling	19	38	37	-1
6.81b	Maatschappelijke - en vrouwenopvang (WMO)	49	98	98	-
6.82a	Jeugdbescherming	-	-	396	396
6.82b	Jeugdreclassering	-	-	53	53
7.1	Volksgezondheid	2.563	2.581	2.441	-140
Subtotaal		34.839	45.890	44.725	-1.165
Bestuur en dienstverlening					
0.1	Bestuur	1.994	2.011	1.930	-81
0.2	Burgerzaken	1.823	2.179	2.004	-175
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.751	1.879	1.873	-6
1.2	Openbare orde en veiligheid	767	734	631	-103
Subtotaal		6.335	6.803	6.439	-364
Bedrijfsvoering					
0.10	Mutaties reserves P5	-	-	68	68
0.4	Overhead	9.637	12.170	11.932	-237
Subtotaal		9.637	12.170	12.000	-169
Algemene dekkingsmiddelen					
0.11	Resultaat van de rekening	49	-	-	-
0.5	Treasury	-7	993	1.647	654
0.61	OZB woningen	365	393	408	15
0.8	Overige baten en lasten	724	454	476	22
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	16	16
Subtotaal		1.131	1.840	2.548	708
TOTAAL		90.611	116.603	109.769	-6.833

Baten

Programma Taakveld	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil	
Ruimtelijke ontwikkeling					
0.03	Beheer overige gebouwen en gronden	-175	-139	-129	10
0.10	Mutaties reserves P1	-687	-5.611	-7.396	-1.785
3.1	Economische ontwikkeling	-82	-52	-36	16
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.142	-3.171	-2.304	867
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-42	-42	-46	-4
3.4	Economische promotie	-	-30	-30	-
8.1	Ruimtelijke ordening	-109	-144	-168	-24
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven)	-9.895	-14.039	-5.344	8.695
8.3	Wonen en bouwen	-1.145	-1.846	-2.261	-415
Subtotaal		-13.277	-25.074	-17.714	7.360
Ruimtelijk beheer					
0.10	Mutaties reserves P2	-310	-1.114	-1.940	-826
2.1	Verkeer en vervoer	-726	-726	-1.194	-468
2.2	Parkeren	-24	-24	-26	-2

2.3	Recreatieve havens	-6	-6	-7	-1
2.4	Economische havens en waterweg	-73	-73	-100	-27
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-45	-71	-112	-41
7.2	Riolering	-3.068	-3.068	-3.405	-337
7.3	Afval	-4.444	-4.281	-4.215	66
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-166	-166	-277	-111
Subtotaal		-8.862	-9.529	-11.276	-1.747
Sociaal domein					
0.10	Mutaties reserves P3	-1.899	-4.482	-4.009	473
4.2	Onderwijshuisvesting	-115	-124	-108	16
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-505	-518	-423	95
5.1	Sportbeleid en activeren	-	-164	-157	7
5.2	Sportaccommodaties	-1.132	-2.100	-2.080	-20
5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6	Media	-15	-	-29	-29
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-468	-4.209	-4.636	-427
6.2	Wijkteams	-	-182	-182	-
6.3	Inkomensregelingen	-4.044	-4.168	-4.325	-157
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-1	-1
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-111	-111	-132	-21
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-	-	-65	-65
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	-	-	-37	-37
6.81b	Maatschappelijke - en vrouwenopvang (WMO)	-99	-199	-98	101
7.1	Volksgezondheid	-	-18	-15	3
Subtotaal		-8.388	-16.275	-16.297	-22
Bestuur en dienstverlening					
0.1	Bestuur	-70	-85	-97	-12
0.10	Mutaties reserves P4	-	-185	-35	150
0.2	Burgerzaken	-239	-339	-347	-8
1.2	Openbare orde en veiligheid	-11	-19	-92	-73
Subtotaal		-320	-628	-571	57
Bedrijfsvoering					
0.10	Mutaties reserves P5	-12	-349	-349	-
0.4	Overhead	-217	-217	-428	-221
Subtotaal		-229	-566	-777	-221
Algemene dekkingsmiddelen					
0.10	Mutaties reserves P6	-7.051	-8.780	-8.780	-
0.5	Treasury	-545	-795	-1.197	-402
0.61	OZB woningen	-7.325	-7.809	-7.797	12
0.62	OZB niet-woningen	-1.354	-1.599	-1.579	20
0.64	Belastingen overig	-190	-190	-175	15
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-43.068	-45.649	-46.483	-834
Subtotaal		-59.533	-64.822	-66.012	-1.190
TOTAAL		-90.609	-116.894	-112.646	4.248

Saldo

Programma Taakveld	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Vershil	
Ruimtelijke ontwikkeling					
0.03	Beheer overige gebouwen en gronden	82	753	854	101
0.10	Mutaties reserves P1	7.567	4.111	2.883	-1.228

3.1	Economische ontwikkeling	820	920	1.028	108
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	41	41	31	-10
3.4	Economische promotie	261	295	289	-6
8.1	Ruimtelijke ordening	499	527	401	-126
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven)	-851	213	1.289	1.076
8.3	Wonen en bouwen	1.203	1.284	671	-612
Subtotaal		9.622	8.144	7.447	-697
Ruimtelijk beheer					
0.10	Mutaties reserves P2	244	-290	-1.023	-733
2.1	Verkeer en vervoer	4.050	5.173	6.407	1.234
2.2	Parkeren	10	10	7	-3
2.3	Recreatieve havens	-6	-6	-6	-
2.4	Economische havens en waterweg	400	400	468	68
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.929	2.607	2.651	44
7.2	Riolering	-1.077	-977	-913	64
7.3	Afval	-923	-917	-1.022	-105
7.4	Milieubeheer	1.107	981	949	-32
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	174	172	102	-70
Subtotaal		6.908	7.153	7.621	468
Sociaal domein					
0.10	Mutaties reserves P3	184	1291	1.764	473
4.2	Onderwijshuisvesting	2.035	3.175	3.361	186
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.345	1.357	1.361	4
5.2	Sportaccommodaties	1.975	2.332	2.464	132
5.3	Cultuurprestatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	174	188	125	-63
5.4	Musea	94	92	79	-13
5.5	Cultureel erfgoed	194	166	155	-11
5.6	Media	427	442	478	36
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.105	2.035	1.607	-428
6.2	Wijkteams	105	105	2	-103
6.3	Inkomensregelingen	1.353	2.299	2.395	96
6.4	Begeleide participatie	50	59	54	-5
6.5	Arbeidsparticipatie	796	796	984	188
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.136	1.136	925	-211
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	1.523	1.523	1.525	2
6.71b	Begeleiding (WMO)	3.012	3.012	3.107	95
6.71c	Dagbesteding (WMO)	32	64	7	-57
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	138	4	4	-
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	7.241	7.332	1.171	-6.161
6.72b	Jeugdhulp behandeling	-	-	211	211
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-	-	730	730
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf	-	-	85	85
6.73a	Pleegzorg	-	-	156	156
6.73b	Gezinsgericht	-	-	268	268
6.73c	Jeugdhulp met verblijf	-	-	667	667
6.74a	Jeugd behandeling GGZ	-	-	499	499
6.74b	Crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	1.106	1.106
6.74c	Gesloten plaatsing	-	-	264	264
6.81a	Jeugdhulp behandeling	19	38	-	-38
6.81b	Maatschappelijke - en vrouwenopvang (WMO)	-50	-101	-	101
6.82a	Jeugdbescherming	-	-	396	396
6.82b	Jeugdreclassering	-	-	53	53
7.1	Volksgezondheid	2.563	2.563	2.426	-137

Subtotaal		26.451	29.908	28.428	-1.480
Bestuur en dienstverlening					
0.1	Bestuur	1.924	1.926	1.833	-93
0.10	Mutaties reserves P4	-	-185	-35	150
0.2	Burgerzaken	1.584	1.840	1.657	-183
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.751	1.879	1.873	-6
1.2	Openbare orde en veiligheid	756	715	539	-176
Subtotaal		6.015	6.175	5.868	-307
Bedrijfsvoering					
0.10	Mutaties reserves P5	-12	-349	-281	68
0.4	Overhead	9.420	11.953	11.504	-449
Subtotaal		9.408	11.604	11.223	-381
Algemene dekkingsmiddelen					
0.10	Mutaties reserves P6	-7.051	-8.780	-8.780	-
0.11	Resultaat van de rekening	49	-	-	-
0.5	Treasury	-552	198	450	252
0.61	OZB woningen	-6.960	-7.416	-7.389	27
0.62	OZB niet-woningen	-1.354	-1.599	-1.579	20
0.64	Belastingen overig	-190	-190	-175	15
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-43.068	-45.649	-46.483	-834
0.8	Overige baten en lasten	724	454	476	22
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	16	16
Subtotaal		-58.402	-62.982	-63.465	-483
TOTAAL		-	-	-2.877	-2.877

Uitvoeringsinformatie per hoofdgroep

Lasten

Hoofdgroep Taakveld		Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Vershil
Bestuur en ondersteuning					
0.01	Bestuur	1.994	2.011	1.930	-81
0.02	Burgerzaken	1.823	2.179	2.004	-175
0.03	Beheer overige gebouwen en gronden	257	892	983	91
0.04	Overhead	9.637	12.170	11.932	-238
0.05	Treasury	-7	993	1.647	654
0.061	OZB woningen	365	393	408	15
0.08	Overige baten en lasten	724	454	476	22
0.09	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	16	16
0.10	Mutaties reserves	10.891	16.319	17.036	717
0.11	Resultaat van de rekening van	49	-	-	-
Subtotaal		25.733	35.411	36.433	1.022
Veiligheid					
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.751	1.879	1.873	-6
1.2	Openbare orde en veiligheid	767	734	631	-103
Subtotaal		2.518	2.613	2.504	-109
Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1	Verkeer en vervoer	4.776	5.899	7.601	1.702
2.2	Parkeren	34	34	33	-1
2.3	Recreatieve havens	-	-	1	1
2.4	Economische havens en waterweg	473	473	491	18

Subtotaal		5.283	6.406	8.126	1.720
Economie					
3.1	Economische ontwikkeling	902	972	1.065	93
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.142	3.171	2.304	-867
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	83	83	77	-6
3.4	Economische promotie	261	325	318	-7
Subtotaal		2.388	4.551	3.764	-787
Onderwijs					
4.2	Onderwijshuisvesting	2.150	3.299	3.469	170
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.850	1.875	1.784	-91
Subtotaal		4.000	5.174	5.253	79
Sport, cultuur en recreatie					
5.1	Sportbeleid en activering	-	164	157	-7
5.2	Sportaccommodaties	3.107	4.432	4.543	111
5.3	Cultuurprestatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	174	188	125	-63
5.4	Musea	94	92	79	-13
5.5	Cultureel erfgoed	194	166	155	-11
5.6	Media	442	442	506	64
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.974	2.678	2.840	162
Subtotaal		6.985	8.162	8.405	243
Sociaal domein					
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.573	6.244	6.243	-1
6.2	Wijkteams	105	287	184	-103
6.3	inkomensregelingen	5.397	6.467	6.720	253
6.4	Begeleide participatie	50	59	54	-5
6.5	Arbeidsparticipatie	796	796	986	190
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.247	1.247	1.056	-191
6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	1.523	1.523	1.525	2
6.71b	Begeleiding (WMO)	3.012	3.012	3.107	95
6.71c	Dagbesteding (WMO)	32	64	72	8
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	138	4	4	-
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	7.241	7.332	1.171	-6.161
6.72b	Jeugdhulp behandeling	-	-	211	211
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-	-	730	730
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf	-	-	85	85
6.73a	Pleegzorg	-	-	156	156
6.73b	Gezinsgericht	-	-	268	268
6.73c	Jeugdhulp met verblijf	-	-	667	667
6.74a	Jeugd behandeling GGZ	-	-	499	499
6.74b	Crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	1.106	1.106
6.74c	Gesloten plaatsing	-	-	264	264
6.81a	Jeugdhulp behandeling	19	38	37	-1
6.81b	Maatschappelijke - en vrouwenopvang (WMO)	49	98	98	-
6.82a	Jeugdbescherming	-	-	396	396
6.82b	Jeugdreclassering	-	-	53	53
Subtotaal		22.182	27.171	25.693	-1.478
Volksgezondheid en milieu					
7.1	Volksgezondheid	2.563	2.581	2.441	-140
7.2	Riolering	1.991	2.091	2.492	401
7.3	Afval	3.521	3.364	3.193	-171
7.4	Milieubeheer	1.107	981	949	-32
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	340	338	379	41

Subtotaal		9.522	9.355	9.455	100
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vern.					
8.1	Ruimtelijke ordening	608	671	570	-101
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven)	9.044	14.252	6.633	-7.619
8.3	Wonen en bouwen	2.348	3.130	2.933	-197
Subtotaal		12.000	18.053	10.136	-7.917
TOTAAL		90.611	116.896	109.769	-7.127

Baten

Hoofdgroep Taakveld		Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Bestuur en ondersteuning					
0.01	Bestuur	-70	-85	-97	-12
0.02	Burgerzaken	-239	-339	-347	-8
0.03	Beheer overige gebouwen en gronden	-175	-139	-129	10
0.04	Overhead	-217	-217	-428	-211
0.05	Treasury	-545	-795	-1.197	-402
0.061	OZB woningen	-7.325	-7.809	-7.797	12
0.062	OZB niet-woningen	-1.354	-1.599	-1.579	20
0.064	Belastingen overig	-190	-190	-175	15
0.07	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-43.068	-45.649	-46.483	-834
0.10	Mutaties reserves	-9.959	-20.520	-22.508	-1.988
Subtotaal		-63.142	-77.342	-80.741	-3.399
Veiligheid					
1.2	Openbare orde en veiligheid	-11	-19	-92	-73
Subtotaal		-11	-19	-92	-73
Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1	Verkeer en vervoer	-726	-726	-1.194	-468
2.2	Parkeren	-24	-24	-26	-2
2.3	Recreatieve havens	-6	-6	-7	-1
2.4	Economische havens en waterweg	-73	-73	-100	-27
Subtotaal		-829	-829	-1.327	-498
Economie					
3.1	Economische ontwikkeling	-82	-52	-36	16
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.142	-3.171	-2.304	867
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-42	-42	-46	-4
3.4	Economische promotie	-	-30	-30	-
Subtotaal		-1.266	-3.295	-2.416	879
Onderwijs					
4.2	Onderwijshuisvesting	-115	-124	-108	16
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-505	-518	-423	95
Subtotaal		-620	-642	-531	111
Sport, cultuur en recreatie					
5.1	Sportbeleid en activering	-	-164	-157	7
5.2	Sportaccommodaties	-1.132	-2.100	-2.080	-20
5.5	Cultureel erfgoed	-	-	-	-
5.6	Media	-15	-	-29	-29
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-45	-71	-112	-41
Subtotaal		-1.192	-2.335	-2.378	-43
Sociaal domein					

6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-468	-4.209	-4.636	-427
6.2	Wijkteams	-	-182	-182	-
6.3	inkomensregelingen	-4.044	-4.168	-4.325	-157
6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-1	-1
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-111	-111	-132	-20
6.71c	Dagbesteding (WMO)	-	-	-65	-65
6.81a	Beschermd wonen (WMO)	-	-	-37	-37
6.81b	Maatschappelijke - en vrouwenopvang (WMO)	-99	-199	-98	101
Subtotaal		-4.722	-8.869	-9.476	-607
Volksgezondheid en milieu					
7.1	Volksgezondheid	-	-18	-15	3
7.2	Riolering	-3.068	-3.068	-3.405	-337
7.3	Afval	-4.444	-4.281	-4.215	66
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-166	-166	-277	-111
Subtotaal		-7.678	-7.533	-7.912	-379
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vern.					
8.1	Ruimtelijke ordening	-109	-144	-168	-24
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven)	-9.895	-14.039	-5.344	8.695
8.3	Wonen en bouwen	-1.145	-1.846	-2.261	-415
Subtotaal		-11.149	-16.029	-7.774	8.255
TOTAAL		-90.609	-116.893	-112.647	4.246

Saldo

Hoofdgroep Taakveld		Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Rekening	Verschil
Bestuur en ondersteuning					
0.01	Bestuur	1.924	1.926	1.833	-93
0.02	Burgerzaken	1.584	1.840	1.657	-183
0.03	Beheer overige gebouwen en gronden	82	753	854	101
0.04	Overhead	9.420	11.953	11.504	-449
0.05	Treasury	-552	198	450	252
0.061	OZB woningen	-6.960	-7.416	-7.389	27
0.062	OZB niet-woningen	-1.354	-1.599	-1.579	20
0.064	Belastingen overig	-190	-190	-175	15
0.07	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-43.068	-45.649	-46.483	-834
0.08	Overige baten en lasten	724	454	476	22
0.09	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	16	16
0.10	Mutaties reserves	932	-4.201	-5.471	-1.270
0.11	Resultaat van de rekening van	49	-	-	-
Subtotaal		-37.409	-41.931	-44.307	-2.376
Veiligheid					
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.751	1.879	1.873	-6
1.2	Openbare orde en veiligheid	757	715	539	-176
Subtotaal		2.507	2.594	2.412	-182
Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1	Verkeer en vervoer	4.050	5.173	6.407	1.234
2.2	Parkeren	10	10	7	-3
2.3	Recreatieve havens	-6	-6	-6	-
2.4	Economische havens en waterweg	400	400	391	-9
Subtotaal		4.454	5.577	6.799	1.222

Economie					
3.1	Economische ontwikkeling	820	920	1.028	108
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	41	41	31	-10
3.4	Economische promotie	261	295	289	-6
Subtotaal		1.122	1.256	1.348	92
Onderwijs					
4.2	Onderwijshuisvesting	2.035	3.175	3.361	186
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.345	1.357	1.361	4
Subtotaal		3.380	4.532	4.722	190
Sport, cultuur en recreatie					
5.2	Sportaccommodaties	1.975	2.332	2.464	132
5.3	Cultuurprestatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	174	188	125	-63
5.4	Musea	94	92	79	-13
5.5	Cultureel erfgoed	194	166	155	-11
5.6	Media	427	442	478	36
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.929	2.607	2.728	121
Subtotaal		5.793	5.827	6.027	200
Sociaal domein					
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.105	2.035	1.607	-428
6.2	Wijkteams	105	105	2	-103
6.3	inkomensregelingen	1.353	2.299	2.395	96
6.4	Begeleide participatie	50	59	54	-5
6.5	Arbeidsparticipatie	796	796	984	188
6.6	Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.136	1.136	925	-211
6.71a	Hulp bij het huishouden (Wmo)	1.523	1.523	1.525	2
6.71b	Begeleiding (Wmo)	3.012	3.012	3.107	95
6.71c	Dagbesteding (Wmo)	32	64	7	-57
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	138	4	4	-
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	7.241	7.332	1.171	-6.161
6.72b	Jeugdhulp behandeling	-	-	211	211
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	-	-	730	730
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf	-	-	85	85
6.73a	Pleegzorg	-	-	156	156
6.73b	Gezinsgericht	-	-	268	268
6.73c	Jeugdhulp met verblijf	-	-	667	667
6.74a	Jeugd behandeling GGZ	-	-	499	499
6.74b	Crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-	1.106	1.106
6.74c	Gesloten plaatsing	-	-	264	264
6.81a	Jeugdhulp behandeling	19	38	0	-38
6.81b	Maatschappelijke - en vrouwenopvang (WMO)	49	98	0	101
6.82a	Jeugdbescherming	-	-	396	396
6.82b	Jeugdreclassering	-	-	53	53
Subtotaal		17.460	18.302	16.217	-2.085
Volksgezondheid en milieu					
7.1	Volksgezondheid	2.563	2.563	2.426	-137
7.2	Riolering	-1.077	-977	-913	64
7.3	Afval	-923	-917	-1.022	-105
7.4	Milieubeheer	1.107	981	949	-32
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	174	172	102	-70
Subtotaal		1.844	1.822	1.542	-280
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.					
8.1	Ruimtelijke ordening	499	527	401	-126

8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijven)	-851	213	1.289	1.076
8.3	Wonen en bouwen	1.203	1.284	671	-613
Subtotaal		851	2.024	2.362	338
TOTAAL		-	-	-2.877	2.877

6.11 VERANTWOORDINGSINFORMATIE SPECIFIEKE UITKERINGEN

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024								
Vereniger	Lijkeningscode	Regelingscode	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator		
JENV	A16	Bevoegdheidsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal cumulatief ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschi bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A1601 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in wettelijke teruggevoerde bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A1601 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten		
			Aard controle R Indicator: A16/01	Aard controle R Indicator: A16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Aard controle R Indicator: A16/04	Aard controle R Indicator: A16/05	Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 4.060.666	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 13.600
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Totaal bedrag voedingen (f) verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (tm jaar T)		
			Aard controle R Indicator: A16/07	Aard controle R Indicator: A16/08	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10		
			€ 0	€ 23.010	€ 4.087.276	€ 7.214.276		
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Aantal (potentiele) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentiele) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (tm jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (tm jaar T)	Nombedragen voor a, b, d en f (a/nee/venaf 2021)	Nombedragen voor e (a/nee/venaf 2021)
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2
			36	36	1	2	Nee	Nee
			Wijziging keuze per (2023/2024)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1	Reeks 1		
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten
			N.V.T.	Nee	4.043	18.579		
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (tm jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (tm jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (tm jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
			Aard controle R Indicator: B2/11	Aard controle R Indicator: B2/12	Aard controle R Indicator: B2/13	Aard controle R Indicator: B2/14	Aard controle R Indicator: B2/15	Aard controle R Indicator: B2/16
€ 5.589	€ 15.330	€ 2.887	€ 16.011	€ 0	€ 0			
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2			
Nombedrag onderdeel a x aantal (potentiele) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel a x aantal (potentiele) gedupeerde cumulatief (tm jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (tm jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel d x aantal PA's (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PA's cumulatief (tm jaar T) (artikel 3)			
Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Keuze nombedragen			
Aard controle R Indicator: B2/17	Aard controle R Indicator: B2/18	Aard controle R Indicator: B2/19	Aard controle R Indicator: B2/20	Aard controle R Indicator: B2/21	Aard controle R Indicator: B2/22			
Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	Totaal			
Nombedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentiele) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentiele) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (tm jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Nombedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (tm jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	Totale verantwoording (tm jaar T) voor de SPUK B2 regeling			
Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Keuze nombedragen	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/28			
€ 0	€ 12.310							
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energieverbruik/energiekosten	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (tm jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energieverbruik/energiekosten		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle R Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
SS	SS	SS	€ 6.446	€ 3.446	0	€ 0	€ 0	
Het aantal huishoudens dat ondersteuning -bijvoorbeeld via advies aan huishouders- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energieverbruik voor zijn specifieke woningen waar de besoner direct zijn haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (tm jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten						
Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09						
SS	SS	SS	€ 1.000	€ 1.000				
Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voertisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. verenging koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlagings energieverbruik/energiekosten tot gevolg	Het aantal overige energierekening verlagerende maatregelen			
Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15			
140	350	0	0	35	0			
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaire	Gedienste opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
€ 1.509	Nee							
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
€ 28.522	€ 0	41	64	39				

BZK	C94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegerekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...]	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van de laatstbedoelde woningen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06
1			LAI/23-03447328	€ 1.717,2	2	0	0	€ 0
2								
100			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Besteding van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)		
			Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10		
1			€ 0	€ 0	€ 1.717,2	Nee		
2								
100								
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVG) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 133.091	€ 0	€ 64.988	€ 67.567	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09		
1								
2								
100								
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 47.585	€ 0	€ 0	€ 0	€ 165.617	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
1								
2								
10								
lenW	E44B	Tijdelijke impulsuregeling Klimaatadaptatie 2021-2027 (BISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
1			060546 Gemeente Leiden	ENW/BSK-2023/379653	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
1			060546 Gemeente Leiden	ENW/BSK-2023/379653	Nee			
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
1			060546 Gemeente Leiden	ENW/BSK-2023/379653	Aanbringingen van een Urban Water Buffering	Nee		
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								

EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel Aard controle R Indicator: F28/01	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel Aard controle R Indicator: F28/02	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten Aard controle R Indicator: F28/03	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten Aard controle R Indicator: F28/05	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
			€ 453.346 Emdverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07	€ 26.644	€ 0	€ 479.990	€ 39.610	€ 39.610
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01 € 3.624.957 Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07 € 6.207 Mutaties (dotaties en wijvel) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijl te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13 € 0	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02 € 49.875 Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08 € 1.098 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Ja Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03 € 181.673 Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09 € 0	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04 € 1.448 Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10 € 429.106	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05 € 29.096 Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente 1.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11 € 1.986	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06 € 1.050 Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12 € 0
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) gemeentedeel 2023 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01 € 0 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07 € 0 Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08 € 0	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02 € 700 BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08 € 10.278 Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09 € 0	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03 € 0 BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10 € 0 Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/11 € 0	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04 € 0 BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/11 € 0 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Ja	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05 € 0 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Ja	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06 € 0

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023	Welke regeling betreft het?		Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverzekering (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverzekering (overig)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06	
		Alle gemeenten verantwoord voor Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 133	€ 0	€ 1.984	€ 42.022	€ 1.905	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.621	€ 176	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 85	€ 0	€ 1.305	€ 2.645	€ 222	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 130	€ 0	€ 1.945	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 347	€ 0	€ 5.234	€ 48.288	€ 2.303	
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverzekering (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
				Gemeente	Gemeente	Gemeente			
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
			6 Totaal	0	0	N.v.t.			
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverzekering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverzekering Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverzekering Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente			
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijaf) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijf te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverzekeringen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverzekeringen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
				Gemeente	Gemeente	Gemeente			
				Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente				
		Alle gemeenten verantwoord voor Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
			Aard controle R Indicator: G10/01	Aard controle R Indicator: G10/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03				
			€ 174.779	€ 0	Ja				
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
		Alle gemeenten verantwoord voor (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
			Gemeente	Gemeente	Gemeente				
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03				
			€ 0	€ 0	Ja				
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2023	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Alle gemeenten verantwoord voor (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr							
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05		
			€ 40.833	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Gemeenten	Totale werkelijke berekende subsidie	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toslichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekennings meegenomen is	
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02	Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	
			€ 182.085	€ 237.965	€ 25.663	€ 211.026	€ 1.276		
			1 Aanvraag 2023	€ 237.965	€ 25.663	€ 211.026	€ 1.276		
			2						
			100						

WVS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (tm jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (tm jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/04	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
1			1042140	€ 37.717	€ 0	€ 30.190	€ 0	€ 150.541
2								
3								
4								
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
1			1042140	Ja				
2								
3								
4								
WVS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (tm jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle R Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/04		
			€ 44.455	€ 47.575	Ja	Ja		
WVS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (tm jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
1			Lokaal Sportakkoord	€ 20.840	€ 22.520	€ 0	€ 22.520	Ja
2			Brede regeling combinatiefuncties	€ 143.474	€ 134.587	€ 7.208	€ 134.587	Ja
3			Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 32.061	€ 43.804	€ 0	€ 43.804	Ja
4			Kansrijke Start	€ 24.046	€ 0	€ 4.809	€ 0	N.v.t.
5			Mentale Gezondheid	€ 11.221	€ 12.169	€ 0	€ 12.169	Ja
6			Aanpak overgewicht en obesitas	€ 28.054	€ 0	€ 5.611	€ 0	N.v.t.
7			Valpreventie	€ 62.558	€ 0	€ 16.512	€ 0	N.v.t.
8			Leefomgeving	€ 16.031	€ 0	€ 3.206	€ 0	N.v.t.
9			OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 4.008	€ 0	€ 802	€ 0	N.v.t.
10			Versterken sociale basis	€ 58.512	€ 2.497	€ 11.702	€ 2.497	Ja
11			Mantelzorg	€ 16.031	€ 0	€ 3.206	€ 0	Ja
12			Eén legen eenzaamheid	€ 16.031	€ 100	€ 3.206	€ 100	Ja
13			Welzijn op recept	€ 8.817	€ 4.736	€ 1.763	€ 4.736	Ja
14			Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 4.008	€ 4.008	€ 0	€ 4.008	Ja
15			Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 14.267	€ 0	€ 2.853	€ 0	N.v.t.
			Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
1			Lokaal Sportakkoord	Ja				
2			Brede regeling combinatiefuncties	Ja				
3			Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja				
4			Kansrijke Start	Ja				
5			Mentale Gezondheid	Ja				
6			Aanpak overgewicht en obesitas	Ja				
7			Valpreventie	Ja				
8			Leefomgeving	Ja				
9			OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja				
10			Versterken sociale basis	Ja				
11			Mantelzorg	Ja				
12			Eén legen eenzaamheid	Ja				
13			Welzijn op recept	Ja				
14			Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja				
15			Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja				
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09					
			Nee					
WVS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikkingnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (tm jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (tm jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03	Aard controle R Indicator: H32/06	Aard controle D1 Indicator: H32/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08
			MEOZ23118	€ 318.639	€ 14.000			
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (tm jaar T) ten laste van Rijksmiddelen			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	Aard controle R Indicator: H32/06	Aard controle D1 Indicator: H32/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08	
1			Zwembad Aanwerde	€ 43.186	€ 14.000	Ja		
2			De Wel	€ 275.453	€ 0	Ja		
20								
WVS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02				
			002546 Gemeente Leiden	€ 51.557				

7 OVERIGE GEGEVENS

7.1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

7.2 ENSIA VERANTWOORDING

Informatiebeveiligingsbeleid, doelstellingen en ambities

De bestuurlijke doelstelling is om te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid als basishoofdstuk kader informatiebeveiliging en dat de gemaakte afspraken over de ENSIA verantwoording worden nagekomen. Doorvertaald naar bedrijfsvoering is de doelstelling om door middel van informatiebeveiliging de continuïteit van de gemeentelijke informatie en de informatievoorziening te kunnen waarborgen. Hierbij kan men op hoofdlijnen denken aan:

- Zorgvuldig en veilig omgaan met informatie.
- Betrouwbare en continue dienstverlening.
- Voldoen aan wet- en regelgeving (zoals die geldt voor de Baseline Informatiebeveiliging Overheid en de Algemene Verordening Gegevensbescherming).

Samenvattend beeld en resultaten afgelopen periode

In 2023 stond informatiebeveiliging onder andere in het teken van het treffen van de nodige bewustwordingsacties, zoals het verplicht volgen van e-learnings over informatiebeveiliging en privacy, het uitvoeren van periodieke phishing-testen onder alle medewerkers en het werken met een managementsysteem op het gebied van informatiebeveiliging en privacy voor teamleiders en afdelingsmanagers.

De gemeente Nieuwkoop heeft de complete ICT infrastructuur uitbesteed inclusief de daarbij behorende dienstverleningsprocessen op ICT gebied. Hierdoor heeft afdeling bedrijfsvoering meer dan ooit tevoren een regiefunctie op het gebied van ICT. Ook informatiebeveiliging maakt hier onderdeel van uit. Technische informatiebeveiligingsmaatregelen worden in samenwerking met de ICT dienstenleverancier getroffen, waarbij de regie en de verantwoordelijkheid bij de gemeente Nieuwkoop ligt. Organisatorische maatregelen worden door de gemeente Nieuwkoop zelf uitgevoerd. Zo wordt gebruik gemaakt van cloudbeleid en een cloud-checklist om als gemeente steeds meer grip te krijgen op ICT in de cloud. Daarnaast worden steeds meer digitale toegangsprocedures geanalyseerd en daar waar nodig aanscherpt met bijvoorbeeld het implementeren van Multi Factor Authenticatie. Tot slot zijn alle medewerkers voorzien van een nieuwe laptop en nieuwe smartphone, waarbij ze gebruik maken van een moderne en veilige werkplek en waarbij de apparaten door de gemeente worden beheerd.

Belangrijkste beheersmaatregelen informatiebeveiliging

Een compact overzicht van de belangrijkste maatregelen die bijdragen aan het realiseren van de informatiebeveiligingsdoelstellingen:

- Informatiebeveiliging uitvoeren op basis van een Information Security Management System (ISMS) om de gehele Plan Do Check Act-cyclus op het gebied van informatiebeveiliging op gestructureerde wijze af te dekken, risicomanagement uit te voeren, overzicht en structuur te behouden en continue verbetering te bewerkstelligen.
- Continue bewustwording uitvoeren voor de hele organisatie.
- Organisatorische en technische maatregelen treffen om informatiebeveiliging naar een hoger volwassenheidsniveau te brengen.

Realisatie doelstellingen informatiebeveiligingsbeleid

Met behulp van de ENSIA verantwoording is er een toetsmoment voor het behalen van onze doelstellingen van informatiebeveiliging. Naast de landelijk verplichte audit inzake de informatiebeveiliging van DigiD en Suwinet worden ook belangrijke onderdelen uit de BIO voor de gemeente Nieuwkoop door een onafhankelijke IT auditor getoetst op basis van opzet en bestaan. Op deze manier hebben we een zo goed mogelijk beeld van de stand van zaken rondom informatiebeveiliging en het compliant zijn met de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

In de publicatie van deze jaarrekening meldt de ENSIA-coördinator dat de gemeente Nieuwkoop over 2023:

- voldoet aan de wettelijke normen voor Suwinet met betrekking tot de Participatiewet, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) en Gemeentelijke Sociale Dienst (GSD);
- niet voldoet aan de wettelijke normen voor Suwinet met betrekking tot adresonderzoek door Burgerzaken. Suwinet is in gebruik genomen voordat de geldende normen geïmplementeerd zijn. De gemeente Nieuwkoop heeft een verbeterplan opgesteld en alle maatregelen uit het verbeterplan uitgevoerd om alsnog aan de geldende normen te gaan voldoen voor adresonderzoek door Burgerzaken. De externe IT-auditor zal toetsen of alle maatregelen uit het verbeterplan correct zijn uitgevoerd waardoor er wel voldaan wordt aan alle normen voor Suwinet;
- voldoet aan alle wettelijke normen voor DigiD met betrekking tot het Burgerzaken-systeem;
- voldoet aan alle wettelijke normen voor DigiD met betrekking tot het zaaksysteem;
- na kwaliteitscontrole de Basisregistratie Adressen & Gebouwen (BAG) score onvoldoende is;
- na kwaliteitscontrole de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) score onvoldoende is;
- na kwaliteitscontrole de Basisregistratie Ondergrond (BRO) score voldoende is.

Voor de onderdelen Suwinet en DigiD wordt de gemeente Nieuwkoop in het eerste kwartaal van 2024 extern getoetst door een IT-auditor over het ENSIA jaar 2023.